

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.

Sermaye Yapısı

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. 6 Temmuz 1935 tarihinde T.C. Ziraat Bankası , Sümerbank ve T.İş Bankası'nın eşit oranda iştirakiyle ve o tarihte mevcut 4 Adet Şeker Şirketini devir almak suretiyle Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre 22 Milyon Lira sermayeli bir Anonim Şirket olarak kurulmuştur.

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 16.04.2010 tarih ve 327 sayılı Olurlarına istinaden Şirketimiz nominal sermayesi 2.117.996.728.00,-TL'ye yükseltilmiş olup, sermaye değişikliği Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin 27.04.2010 tarih ve 7551 sayılı nüshasında yayınlanmıştır.

Şirketimizin Yönetim Kurulu; 17.12.2007 tarih ve 6959 sayılı Ticaret sicilinde yayımlanarak yürürlüğe giren Ana Sözleşmemizin 11. Maddesine göre 7 (Yedi) üyeden oluşmuş ve 2013 yılında teşekkül eden Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelerimizin isimleri aşağıda gösterilmiştir.

Yönetim Kurulu ve Denetim Kurulu 2013

		<u>Atama Tarihi</u>	<u>Görevden Ayrılma Tarihi</u>
Yön.Kur.Bşk. ve Genel Müdür	Mehmet Azmi AKSU	26.12.2002	30.06.2013
Yönetim Kurulu Başkan V.	Celalettin OKÇU	15.12.2012	-
Yönetim Kurulu Başkan V.	Dr.Bülent ÜZÜMCÜ	26.12.2013	-
Yönetim Kurulu Üyesi	Dr.Bülent ÜZÜMCÜ	18.07.2013	-
Yönetim Kurulu Üyesi	Özer KONTOKLU	15.08.2012	-
Yönetim Kurulu Üyesi	İsmail TEKKOYUN	04.01.2012	-
Yönetim Kurulu Üyesi	Hasan KARAÇAM	15.04.2012	-
Yönetim Kurulu Üyesi	Veysel TEKELİOĞLU	15.02.2012	-
Yönetim Kurulu Üyesi	Prof.Dr.Nihat TOSUN	25.01.2012	-
Denetim Kurulu Üyesi	Mustafa YURDABAK	15.12.2012	02.05.2013
Denetim Kurulu Üyesi	Yılmaz ASLAN	03.01.2013	02.05.2013

MİSYON-VİZYON

Türkşeker'in şeker üretim politikasının esası; öncelikle yurtiçi tüketimini karşılayacak seviyede, standartlara uygun kalitede, asgari maliyet ve azami katma değer yaratacak şekilde üretim yapmaktır.

Misyonumuz:

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü, Kalite Politikası (vizyon) doğrultusunda hizmet vermeyi taahhüt ederken, hizmet verdiği kişi ve kuruluşlar ile çalışanlarının mevcut ve geleceğe yönelik beklentilerini tespit eder ve bunları karşılamaya çalışır. Yürütülen hizmetlerde bir misyon oluşturarak, öncelikli sırada müşteri memnuniyetini sağlamak için;

- Uygunluk,
- Teslim zamanı,
- Ürün / hizmet güvenliği,
- Sorumluluk gibi beklentileri

karşılamaya özen gösterir.

Vizyonumuz:

Müşterilere, taşra teşkilatına ve pancar üreticilerine verdiğimiz hizmetlerimizi;

- Mevzuat hükümlerine uygun olarak,
- Verimlilik ve karlılık ilkeleri doğrultusunda,
- Hatasız ve mümkün olan en kısa sürede yapmak.
- Kalite Yönetim Sisteminin etkinliği ile yeterliliğinin devamlılığı ve sürekli iyileştirme çalışmaları doğrultusunda,
- Müşterilerin ve pancar üreticilerinin memnuniyetini sağlayarak,
- Çevreye saygıyı, iş sağlığı ve güvenliğini ön plana alarak, çalışanların motivasyonunu sağlayıp, gıda güvenliği kuralları çerçevesinde şeker üretimini gerçekleştirmek.

HUKUKİ STATÜ

Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. faaliyetlerini; 4634 sayılı Şeker Kanunu, 233 Sayılı KHK ve Şirket Ana Statüsüne göre yürütmekte olan, sermayesinin tamamı devlete ait bir İKTİSADİ DEVLET TEŞEKKÜLÜ olup, Özelleştirme Yüksek Kurulunun 08/10/2007 tarih, 2007/57 sayılı kararı ile kamu hisselerinin özelleştirme programına alınmasına karar verilmiştir. Böylece Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş., 08/10/2007 tarihi itibarıyla 4046 sayılı Özelleştirme Kanununa da tabi olmuştur.

2. DÜNYA ŞEKER DURUMU

2013 yılında şeker dahil, tüm emtia piyasalarına yönelik olumsuz bir algı oluşmuştur. Bunun nedenleri ise, gelişmekte olan ülkelerde yaşanan hızlı büyümenin 2013 yılında ivme kaybetmesi, gelişmiş ülke ekonomilerinde görülen iyileşmeler, bankacılıkta Volcker kuralları olarak adlandırılan yasal düzenlemelerin getirdiği kısıtlamaların artması ve bütün bunların sonucunda bankaların emtia işinden elde ettikleri gelirlerin düşmüş olmasıdır.

2013 yılında şeker piyasalarına büyük miktarlarda şeker arz edileceği algısı, dünya şeker fazlalığının yüksek rakamlara ulaşması, Hindistan'ın büyük miktarlarda şeker ihraç edeceği söylentileri, Çin'in şeker ithalini azaltacağı beklentileri ve Brezilya'da şeker kamışı hasatının rekor düzeyde olması şeker piyasalarında fiyatlar üzerinde baskı oluşturmuştur. Bu nedenle Brezilya'da şeker fabrikalarının % 10'u üretimlerini durdurmuştur. Aynı durum Hindistan'da da söz konusu olmuştur. Sonuç olarak, 2013 yılı tüketiciler için iyi bir yıl olmasına karşın, şekeri işletme maliyetlerinin altında satmak zorunda kalan ve borç yükleri artan üreticiler için zor bir yıl olmuştur.

2013 yılında beyaz şekerin Londra Beyaz Şeker Borsasında vadeli ilk ay fiyatlarının ortalaması 489,84/ton olurken, New York Borsasında ham şeker fiyatlarının ortalaması 386,28 \$/ton olmuştur. Bu rakamlar 2012 yılında sırasıyla 587,59 \$/ton ve 476,89 \$/ton olarak gerçekleşmişti. Üretim oranına dayalı olarak şeker kamışı kökenli şekerlerin gerek ham şeker, gerekse beyaz şeker olarak piyasa hakimiyeti olup; dolayısıyla ticarete esas dünya borsa fiyatlarının oluşumunu şeker kamışından üretilen şeker belirlemektedir.

DÜNYA ŞEKER ÜRETİMİ

2012/2013 döneminde dünya şeker üretiminin ham değer olarak 185,55 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Dünya şeker üretimi bir önceki döneme göre 6,39 milyon ton artmıştır.

2012/2013 döneminde dünya **pancar şekeri** üretiminin 37,28 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Söz konusu dönemde pancar şekeri üretiminin Avrupa Birliği'nde 16,8 milyon ton,

Rusya’da 5,16 milyon ton, Ukrayna’da 2,42 milyon ton, Türkiye’de 2,36 milyon ton ABD’de 4,6 milyon ton, Çin’de 1,15 milyon ton ve Japonya’da 603.000 ton olduğu tahmin edilmektedir.

2012/2013 döneminde dünya **kamış şekeri** üretiminin 148,27 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Söz konusu dönemde dünyada üretilen toplam şeker miktarının % 80’i şeker kamışından, %20’si ise şeker pancarından elde edilmiştir.

DÜNYA ŞEKER TÜKETİMİ

2012/2013 döneminde dünya şeker tüketiminin 175,49 milyon ton olduğu tahmin edilmektedir. Bu rakam bir önceki dönem için 171,08 milyon ton olarak tahmin edilmişti.

2012/2013 döneminde dünya şeker tüketiminin yıllık ortalama artışı % 2,6 olmuştur. Bu artış 2008 yılında yaşanan global finansal krizden sonra görülen en yüksek artıştır.

Kaynak : The Czarnikow Sugar Review (05.12.2013)

2012/2013 DÖNEMİ

DÜNYA ŞEKER ÜRETİMİ (Miktar 1000 Ton, Ham Değer)		DÜNYA ŞEKER TÜKETİMİ (Miktar 1000 Ton, Ham Değer)	
ÜLKELER		ÜLKELER	
BREZİLYA	41.073	HİNDİSTAN	25.625
HİNDİSTAN	27.625	AB	19.020
AB	16.805	ÇİN	16.304
ÇİN	14.182	BREZİLYA	13.484
TAYLAND	10.625	ABD	10.884
ABD	7.982	ENDONEZYA	6.522
MEKSİKA	7.580	RUSYA	5.870
PAKİSTAN	5.870	PAKİSTAN	4.674
RUSYA	5.163	MEKSİKA	4.648
AVUSTRALYA	4.508	TAYLAND	3.350
GUATEMALA	2.936	MISIR	3.196
ENDONEZYA	2.816	FİLİPİNLER	2.620
FİLİPİNLER	2.669	İRAN	2.600
KOLOMBİYA	2.469	TÜRKİYE	2.250
UKRAYNA	2.423	JAPONYA	2.241
TÜRKİYE	2.367	UKRAYNA	2.017,0
ARJANTİN	2.193		
G. AFRİKA	2.127		
DİĞER ÜLKELER	24.141	DİĞER ÜLKELER	52.203
DÜNYA TOPLAMI	185.554	DÜNYA TOPLAMI	175.491

(Dünyada üretilen toplam şekerin 37,28 milyon tonu şeker pancarından elde edilmiştir.)

(Üretimi ve tüketimi 2 milyon ton ve üzeri olan ülkeler baz alınmıştır.)

Kaynak : The Czarnikow Sugar Review (05.12.2013)

Dipnot: Ham şekerin 0,92'si beyaz şekerdir.

2012/2013 DÖNEMİ

KİŞİ BAŞINA ŞEKER TÜKETİMİ (Miktar Kg. Ham Değer)

ÜLKELER

AB	37,64
İSVİÇRE	48,89
RUSYA	42,67
UKRAYNA	44,67
TÜRKİYE	30,36
<u>AVRUPA</u>	
<u>ORTALAMASI</u>	<u>38,27</u>
TUNUS	34,42
MISIR	37,22
SUDAN	30,54
G.AFRİKA	38,48
<u>AFRİKA</u>	
<u>ORTALAMASI</u>	<u>16,00</u>
KÜBA	64,64
MEKSİKA	41,17
KANADA	36,46
ABD	33,21
<u>KUZEY /ORTA</u>	
<u>AMERİKA ORTALAMASI</u>	<u>36,61</u>
BREZİLYA	62,29
ARJANTİN	45,29
URUGUAY	40,61
<u>GÜNEY AMERİKA</u>	
<u>ORTALAMASI</u>	<u>51,83</u>

ÜLKELER

SİNGAPUR	54,95
İSRAİL	72,66
SURİYE	40,36
İRAN	32,56
PAKİSTAN	24,19
JAPONYA	16,90
HİNDİSTAN	20,48
ÇİN	11,56
<u>ASYA</u>	
<u>ORTALAMASI</u>	<u>18,34</u>
AVUSTRALYA	60,26
YENİ ZELANDA	52,69
<u>OKYANUSYA</u>	
<u>ORTALAMASI</u>	<u>47,02</u>
<u>DÜNYA ORTALAMASI</u>	<u>23,76</u>

Kaynak : F.O.LICHT - World Sugar Balances (14.03.2013)

2012/2013 DÖNEMİ

EN BÜYÜK 10 ŞEKER ÜRETİCİSİ ÜLKE

(Bin ton, ham değer)

1) Brezilya	41.073
2) Hindistan	27.625
3) AB	16.805
4) Çin	14.182
5) Tayland	10.625
6) ABD	7.982
7) Meksika	7.580
8) Pakistan	5.870
9) Rusya	5.163
10) Avustralya	4.508

EN BÜYÜK 10 ŞEKER TÜKETİCİSİ ÜLKE

(Bin ton, ham değer)

1) Hindistan	25.625
2) AB	19.020
3) Çin	16.304
4) Brezilya	13.484
5) ABD	10.884
6) Endonezya	6.522
7) Rusya	5.870
8) Pakistan	4.674
9) Meksika	4.648
10) Tayland	3.350

EN BÜYÜK 10 PANCAR SEKERİ ÜRETİCİSİ ÜLKE

(Bin ton, ham değer)

1) AB	16.805
2) Rusya	5.163
3) ABD	4.607
4) Ukrayna	2.423
5) Türkiye	2.367
6) Çin	1.157
7) Mısır	850
8) İran	675
9) Belarus	654
10) Japonya	603

EN BÜYÜK 10 KAMIŞ SEKERİ ÜRETİCİSİ ÜLKE

(Bin ton, ham değer)

1) Brezilya	41.073
2) Hindistan	27.625
3) Çin	13.025
4) Tayland	10.625
5) Meksika	7.580
6) Pakistan	5.870
7) Avustralya	4.508
8) ABD	3.375
9) Guatemala	2.936
10) Endonezya	2.816

Kaynak : The Czarnikow Sugar Review (05.12.2013)

DÜNYA ŞEKER BORSASI FİYATLARI (YILLIK ORTALAMA) (Fob Avrupa Limanları US\$/ M TON)

YILLAR

LONDRA

2007	309,48
2008	356,10
2009	485,46
2010	615,10
2011	704,57
2012	587,59
2013	489,84

Ortalamalar Londra Beyaz Şeker Borsası vadeli ilk ay fiyatları dikkate alınarak hesaplanmıştır.

**2012 VE 2013 YILLARI LONDRA BEYAZ ŞEKER BORSASI SPOT
FİYATLARI (AYLIK) MUKAYESESİ
(FOB Avrupa Limanları TON/ US\$)**

<u>AYLAR</u>	<u>2012</u>			<u>2013</u>		
	<u>EN</u>	<u>EN</u>	<u>ORT.</u>	<u>EN</u>	<u>EN</u>	<u>ORT.</u>
	<u>YÜKSEK</u>	<u>DÜŞÜK</u>		<u>YÜKSEK</u>	<u>DÜŞÜK</u>	
OCAK	657,50	602,00	627,31	528,40	483,20	500,82
ŞUBAT	671,10	616,70	644,02	519,70	490,30	498,13
MART	670,00	625,50	647,99	539,40	503,30	525,06
NİSAN	643,90	574,60	608,59	522,20	498,60	506,61
MAYIS	577,50	550,70	561,97	501,20	472,90	482,80
HAZİRAN	614,60	553,50	583,12	517,80	473,30	490,06
TEMMUZ	658,20	611,30	636,65	499,80	459,70	483,55
AĞUSTOS	621,50	547,10	573,38	504,50	476,70	490,16
EYLÜL	576,50	545,90	564,26	497,90	477,80	487,24
EKİM	598,30	541,00	563,90	513,80	483,30	500,04
KASIM	541,40	509,30	524,05	485,60	450,00	467,70
ARALIK	523,70	499,80	515,86	455,00	433,40	445,92
<hr/>						
	671,10	499,80	587,59	507,11	475,21	489,84
	27 Şubat	13 Aralık		15 Mart	18 Aralık	

Kaynak : Reuters

3- TARIMSAL FAALİYETLER

3.1-ÜRETİM FAALİYETLERİ

3.1.1-TAAHHÜT VE EKİM DURUMU

2013 yılında 10.200.000 ton pancar üretim iş programına karşılık 2.656 köyde 86.912 üretici ile 10.200.000 ton pancar üretim sözleşmesi yapılmıştır. Ekimlere zamanında başlanarak hızlı bir ekim gerçekleştirilmiş ve toplam 177.106,5 hektar sahada pancar ekimi yapılmıştır.

Taahhüt ve ekim durumu fabrikalar itibariyle aşağıda gösterilmiştir.

Fabrika Adı	Tahsis Edilen Kota (Ton)	Taahhüde Giren		Alınan Taahhüt (Ton)	Ekim		Pancar Eken	
		Köy (Adet)	Üretici (Adet)		(Ton)	(Hektar)	Köy (Adet)	Üretici (Adet)
Afyon	800.000	139	6.187	800.000	760.000	14.710,0	139	6.148
Ağrı	35.000	27	502	35.000	18.000	590,0	26	422
Alpullu	33.000	94	930	33.000	20.000	393,0	89	659
Ankara	543.000	132	2.924	543.000	510.000	8.880,0	132	2.915
Bor	450.000	61	2.724	450.000	430.000	7.039,0	61	2.689
Burdur	590.000	218	8.057	590.000	525.000	10.321,0	218	7.995
Çarşamba	4.000	9	142	4.000	2.000	67,0	9	135
Çorum	450.000	161	3.349	450.000	390.000	7.674,5	161	3.305
Elazığ	50.000	49	719	50.000	36.000	730,0	48	682
Elbistan	430.000	65	2.558	430.000	380.000	6.030,0	64	2.482
Erciş	240.000	63	1.929	240.000	220.000	5.620,0	63	1.872
Ereğli	1.150.000	90	6.927	1.150.000	1.150.000	18.220,0	90	6.919
Erzincan	230.000	86	2.158	230.000	190.000	3.530,0	86	2.122
Erzurum	282.000	103	3.107	282.000	210.000	5.537,0	103	3.106
Eskişehir	855.000	171	5.089	855.000	834.000	14.270,0	171	5.088
Ilgın	1.150.000	136	9.150	1.150.000	1.150.000	22.350,0	136	9.132
Kars	20.000	10	219	20.000	10.000	270,0	10	204
Kastamonu	243.000	150	3.324	243.000	210.000	4.791,0	150	3.314
Kırşehir	655.000	117	3.374	655.000	640.000	10.420,0	117	3.364
Malatya	270.000	98	1.149	270.000	210.000	4.295,0	98	1.104
Muş	350.000	94	6.600	350.000	305.000	8.320,0	94	6.461
Susurluk	120.000	71	976	120.000	90.000	1.180,0	67	822
Turhal	590.000	247	8.761	590.000	530.000	10.731,0	247	8.730
Uşak	210.000	104	2.572	210.000	180.000	3.611,0	104	2.560
Yozgat	450.000	161	3.485	450.000	400.000	7.527,0	161	3.470
TOPLAM	10.200.000	2.656	86.912	10.200.000	9.400.000	177.106,5	2.644	85.700

3.1.2- ZİRAİ MÜCADELE DURUMU

Ekimde kullanılan tohumların tamamı toprak altı haşerelerine karşı ilaçlanmıştır. Şeker pancarında büyük ölçüde verim ve şeker kaybına neden olan Cercospora hastalığına karşı 18.392,8 hektar alan ilaçlanmış olup, bunun 18.386,8 hektarı Şirketimiz tarafından, 6,0 hektarı ise üreticiler tarafından yapılmıştır. Şirketimiz tarafından yapılan Cercospora mücadelesinde kullanılan ilaç bedelinin tamamı Şirketimiz tarafından karşılanmıştır. Ayrıca üreticiler tarafından 850,0 hektar sahada Külleme hastalığına karşı mücadele yapılmıştır.

Şeker pancarına zarar veren haşerelere karşı üreticiler tarafından 8.096,0 hektar sahada mücadele yapılmıştır. 2013 yılında hastalık ve haşerelerden dolayı herhangi bir tahribat meydana gelmemiştir.

Mücadele durumu fabrikalar itibariyle aşağıda gösterilmiştir.

Fabrika Adı	Hastalıklara Karşı Mücadele			Haşerelere Karşı Mücadele	
	Üreticiler Taraf. Yapılan İlaçlama Alanı (Hektar)	Şirket Tarafından Yapılan		Üreticiler Taraf. Yapılan (Hektar)	Şirket Taraf. Yapılan (Hektar)
		İlaçlanan Alan (Hektar)	İlaç Masrafı (TL/hektar)		
Afyon	-	-	-	-	-
Ağrı	-	-	-	-	-
Alpullu	-	1.055,7	10,93	136,0	-
Ankara	-	-	-	-	-
Bor	-	-	-	200,0	-
Burdur	-	-	-	-	-
Çarşamba	6,0	-	-	-	-
Çorum	-	-	-	-	-
Elazığ	-	-	-	-	-
Elbistan	-	-	-	300,0	-
Erciş	-	-	-	-	-
Ereğli	-	-	-	-	-
Erzincan	-	-	-	1.500,0	-
Erzurum	-	-	-	-	-
Eskişehir	-	-	-	-	-
İlgın	-	-	-	-	-
Kars	-	-	-	50,0	-
Kastamonu	-	2.494,0	11,19	-	-
Kırşehir	-	-	-	700,0	-
Malatya	850,0	1.517,4	9,85	1.110,0	-
Muş	-	-	-	3.100,0	-
Susurluk	-	6.369,4	11,13	1.000,0	-
Turhal	-	6.925,2	11,26	-	-
Uşak	-	-	-	-	-
Yozgat	-	25,1	8,00	-	-
TOPLAM	856,0	18.386,8	11,07	8.096,0	-

3.1.3- ÜRÜN TAŞIYAN SAHA

2013 yılında 177.106,5 hektar sahada pancar ekimi yapılmış olup, intaş noksanlığı, don ve kırağı, herbisit tahribatı, kuraklık, sel ve feyezan nedenleriyle ekilen sahanın 1.866,2 hektarı tahrip olmuştur. Tahrip olan bu sahanın 1.664,4 hektarı mükerrer olarak ekilmiş, 201,8 hektarı ise ekilememiştir. Hasat edilen toplam saha 176.904,7 hektar olmuştur.

Tahrip olan, mükerrer ekilen ve hasat edilen saha miktarları fabrikalar itibariyle aşağıda gösterilmiştir.

Fabrika Adı	Tahrip Olan Saha (Hektar)	Mükerrer Ekilen Saha (Hektar)	Tahrip Olup Mükerrer Ekilemeyen Saha (Hektar)	Hasat Edilen Saha (Hektar)
Afyon	72,0	72,0	-	14.710,0
Ağrı	-	-	-	590,0
Alpullu	80,6	33,6	47,0	346,0
Ankara	-	-	-	8.880,0
Bor	-	-	-	7.039,0
Burdur	59,0	59,0	-	10.321,0
Çarşamba	-	-	-	67,0
Çorum	-	-	-	7.674,5
Elazığ	-	-	-	730,0
Elbistan	50,0	-	50,0	5.980,0
Erciş	826,0	826,0	-	5.620,0
Ereğli	-	-	-	18.220,0
Erzincan	-	-	-	3.530,0
Erzurum	48,1	-	48,1	5.488,9
Eskişehir	-	-	-	14.270,0
İlgın	-	-	-	22.350,0
Kars	-	-	-	270,0
Kastamonu	-	-	-	4.791,0
Kırşehir	-	-	-	10.420,0
Malatya	166,7	145,0	21,7	4.273,3
Muş	-	-	-	8.320,0
Susurluk	43,2	8,2	35,0	1.145,0
Turhal	-	-	-	10.731,0
Uşak	237,0	237,0	-	3.611,0
Yozgat	283,6	283,6	-	7.527,0
TOPLAM	1.866,2	1.664,4	201,8	176.904,7

3.1.4- REKOLTE DURUMU

Ülke genelinde pancar ekimi zamanında yapılmış, ekimden sonra alınan yeterli yağışlarla hızlı ve düzgün bir tarla çıkışı sağlanmış, her türlü bakım ve sulama işleri zamanında yapılmıştır. Bununla birlikte iklim seyrinin özellikle pancarın gelişme döneminde pancar kök verimi açısından uygun geçmesi sonucu, 2013 yılında bedeli ödenene göre pancar kök verimi uzun yıllık ortalamaların üzerine çıkarak 52,49 ton/ha olmuş ve rekolte 9.285.479 ton olarak gerçekleşmiştir.

Fabrikalar üzerinden pancar teslim eden üretici sayıları ile rekolte miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Fabrika Adı	Pancar Tesl. Eden Üretici (Adet)	Rekolte (Ton)			
		A Kotası	B Kotası	C Pancarı	Toplam
Afyon	6.137	757.693	-	2.561	760.254
Ağrı	409	18.440	-	2	18.442
Alpullu	559	16.141	-	21	16.162
Ankara	2.905	514.518	-	4.701	519.219
Bor	2.681	425.950	-	1.327	427.277
Burdur	7.977	534.451	-	7.455	541.906
Çarşamba	128	1.816	-	1	1.817
Çorum	3.279	371.116	-	1.312	372.428
Elazığ	678	34.965	-	17	34.982
Elbistan	2.457	343.059	-	391	343.450
Erciş	1.821	185.068	-	116	185.184
Ereğli	6.917	1.124.421	-	31.045	1.155.466
Erzincan	2.100	186.135	-	369	186.504
Erzurum	2.999	189.361	-	83	189.444
Eskişehir	5.084	812.801	-	7.844	820.645
İlgın	9.114	1.126.266	-	59.496	1.185.762
Kars	196	8.913	-	-	8.913
Kastamonu	3.299	197.748	-	674	198.422
Kırşehir	3.364	625.349	-	3.531	628.880
Malatya	1.092	207.887	-	368	208.255
Muş	6.160	270.038	-	500	270.538
Susurluk	790	94.094	-	764	94.858
Turhal	8.714	523.645	-	5.478	529.123
Uşak	2.546	193.513	-	2.139	195.652
Yozgat	3.450	391.025	-	871	391.896
TOPLAM	84.856	9.154.413	-	131.066	9.285.479

3.1.5- FABRİKALAR ARASI PANCAR NAKİLLERİ

Fabrikaların rekolte durumları ile hedef pancar işleme kapasiteleri gözönüne alınarak en ekonomik işlemeyi sağlamak amacıyla fabrikalar arası pancar nakilleri yapılmaktadır. 2013 yılında toplam işlenen 8.923.000 ton pancarın 651.800 tonunun (% 7,30) fabrikalar arası nakli yapılmıştır.

Fabrikalar arasında yapılan pancar nakilleri aşağıda gösterilmiştir.

Gönderen Fabrika Adı	Alan Fabrika Adı	İşlenen Pancara Göre Nakledilen Pancar (Ton)
Afyon	Burdur	65.000
Alpullu	Eskişehir	15.700
Ankara	Çorum	29.000
Çarşamba	Çorum	1.800
Erciş	Ağrı	13.000
Erzurum	Kars	6.000
Ilgın	Afyon	190.000
Kırşehir	Çorum	152.000
Muş	Ağrı	41.000
Susurluk	Eskişehir	90.300
Yozgat	Çorum	48.000
TOPLAM		651.800

3.2- KAMPANYA FAALİYETLERİ

3.2.1- İŞLENEN PANCAR

Fabrikaların 2013 yılında kendi sahasında üretilen ve fiilen işlenen pancar miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Fabrika Adı	İşlenen Olarak	
	Kendi Sahasında Üretilen Pancar (Ton)	Fiilen İşlenen Pancar (Ton)
Afyon	750.500	875.500
Ağrı	17.000	71.000
Alpullu	15.700	-
Ankara	502.500	473.500
Bor	398.000	398.000
Burdur	526.300	591.300
Çarşamba	1.800	-
Çorum	364.200	595.000
Elazığ	32.000	32.000
Elbistan	337.000	337.000
Erciş	171.000	158.000
Ereğli	1.128.000	1.128.000
Erzincan	167.200	167.200
Erzurum	174.000	168.000
Eskişehir	791.000	897.000
İlgın	1.121.000	931.000
Kars	7.500	13.500
Kastamonu	187.500	187.500
Kırşehir	634.000	482.000
Malatya	192.000	192.000
Muş	249.000	208.000
Susurluk	90.300	-
Turhal	500.000	500.000
Uşak	191.000	191.000
Yozgat	374.500	326.500
TOPLAM	8.923.000	8.923.000

3.2.2- PANCAR TAŞIMALARI

Taşra kantarlarında yükleme ve boşaltma esnasında meydana gelen zayıatlar ile silo firelerini azaltmak ve fabrikalarımızın tam kapasite ile çalışmalarını temin gayesiyle, 1988 yılında başlatılan üreticilerin pancarlarını doğrudan fabrika merkezlerine teslim etme uygulamasına bu yıl da devam edilmiştir. Bu kapsamda pancarlarını doğrudan fabrika merkezine teslim eden üreticilere; pancar nakliye ihalesinde bağlı bulundukları kantar için oluşan nakliye ücreti ve nakliye ücretinin % 15 fazlası ile nakliye tazminatı ve teşvik primi ödemesi uygulamaları yapılarak üreticilerin pancarlarını doğrudan fabrika merkezine teslim etmeleri teşvik edilmiştir. Üreticiler tarafından fabrika merkezine taşınan pancarın toplam taşınan pancara oranı 2013 yılı kampanya döneminde % 61,37 olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılında, müteahhit nakliyeciler ve üreticiler tarafından fabrika merkezlerine taşınan pancar miktarları aşağıda gösterilmiştir.

<u>Fabrika Merkezine Taşınan Pancar</u>		
	<u>(Ton)</u>	<u>(%)</u>
a) Üreticiler Tarafından Taşınan		
• Merkez Kantarına Bağlı Üreticiler Tarafından Taşınan Pancar	1.077.923	10,94
• Taşra Kantarına Bağlı Üreticiler Tarafından Taşınan Pancar	4.967.509	50,43
Merkez ve Taşra Kantarına Bağlı Üreticiler Tarafından Taşınan Toplam Pancar	6.045.432	61,37
b) Müteahhit Nakliyeciler Tarafından Taşınan Pancar	3.805.285	38,63
TOPLAM	9.850.717	100,00

3.2.3- KAMPANYA SONUÇLARI

3.2.3.1- FİRELER

Fabrikaların 2013/2014 kampanya döneminde kendi sahasında üretilen pancara göre, tesellüm edilen-bedeli ödenen, tesellüm edilen-işlenen, bedeli ödenen-işlenen ve fabrika tartısı-işlenen pancar miktarları arasındaki fark yüzde (%) olarak aşağıda gösterilmiştir.

Fabrika Adı	Tesellüm Edilen İle Bedeli Ödenen Pancar Arasındaki Fark (%)	Tesellüm Edilen İle İşlenen Pancar Arasındaki Fark (%)	Bedeli Ödenen İle İşlenen Pancar Arasındaki Fark (%)	Fabrika Tartısı İle İşlenen Pancar Arasındaki Fark (%)
Afyon	6,85	8,05	1,28	7,23
Ağrı	6,46	13,77	7,82	11,26
Alpullu	8,44	11,06	2,86	8,21
Ankara	6,92	9,92	3,22	8,76
Bor	8,07	14,36	6,85	12,93
Burdur	6,73	9,42	2,88	8,10
Çarşamba	7,06	7,93	0,94	1,22
Çorum	7,61	9,65	2,21	8,52
Elazığ	7,33	15,23	8,52	14,29
Elbistan	7,95	9,68	1,88	9,25
Erciş	6,71	13,85	7,66	12,67
Ereğli	7,13	9,33	2,38	6,69
Erzincan	7,51	17,09	10,35	14,73
Erzurum	7,34	14,89	8,15	11,44
Eskişehir	6,94	10,30	3,61	8,79
İlgın	7,56	12,61	5,46	11,49
Kars	7,19	21,90	15,85	19,39
Kastamonu	6,38	11,53	5,50	10,85
Kırşehir	7,60	6,85	-0,81	6,43
Malatya	8,10	15,27	7,81	14,81
Muş	7,94	15,27	7,96	13,55
Susurluk	6,55	11,04	4,81	8,29
Turhal	7,22	12,33	5,50	9,58
Uşak	6,83	9,05	2,38	7,22
Yozgat	7,25	11,37	4,44	10,26
ORTALAMA	7,27	10,89	3,90	9,42

3.2.3.2- BEDELE ESAS POLAR ŞEKER VARLIĞI, FABRİKA DİGESTİONU VE RANDIMAN DEĞERLERİ

Fabrikaların 2013/2014 kampanya döneminde, bedele esas polar şeker varlığı, fabrika digestionu ve randıman değerleri yüzde (%) olarak aşağıda gösterilmiştir.

Fabrika Adı	Bedele Esas Polar Şeker Varlığı (%)	Fabrika Digestionu (%)	Fabrika Randımanı (%)
Afyon	18,02	17,52	14,98
Ağrı	17,03	16,34	13,85
Alpullu	14,82	-	-
Ankara	16,41	16,44	13,52
Bor	16,82	16,85	14,40
Burdur	17,63	17,31	14,69
Çarşamba	15,62	-	-
Çorum	17,54	17,54	14,96
Elazığ	16,34	16,28	13,69
Elbistan	16,72	16,58	14,09
Erciş	17,39	17,50	15,44
Ereğli	16,84	16,43	13,64
Erzincan	17,04	16,91	14,44
Erzurum	18,40	18,13	15,50
Eskişehir	17,50	16,90	14,23
İlgın	17,23	16,91	14,59
Kars	18,02	18,08	15,32
Kastamonu	17,55	17,55	14,92
Kırşehir	17,71	17,58	15,30
Malatya	15,70	15,66	13,07
Muş	17,38	16,91	14,57
Susurluk	14,97	-	-
Turhal	18,53	17,98	15,56
Uşak	17,04	16,94	14,14
Yozgat	17,24	17,17	14,92
ORTALAMA	17,30	17,06	14,51

3.2.3.3- PANCAR VE ŞEKER VERİMLERİ

Fabrikaların 2013/2014 kampanya döneminde bedeli ödenen pancar miktarı üzerinden hektara pancar verimi ile bedele esas polar şeker varlığı ve randımana göre hektara şeker verimleri aşağıda gösterilmiştir.

Fabrika Adı	Bedeli Ödenene Göre Pancar Verimi (Ton/hektar)	Polar Şeker Varlığına Göre Şeker Verimi (Ton/hektar)	Randımana Göre Şeker Verimi (Ton/hektar)
Afyon	51,683	9,313	7,742
Ağrı	31,258	5,323	4,329
Alpullu	46,711	6,923	-
Ankara	58,471	9,595	7,905
Bor	60,701	10,210	8,741
Burdur	52,505	9,257	7,713
Çarşamba	27,117	4,236	-
Çorum	48,528	8,512	7,260
Elazığ	47,920	7,830	6,560
Elbistan	57,433	9,603	8,092
Erciş	32,951	5,730	5,088
Ereğli	63,417	10,679	8,650
Erzincan	52,834	9,003	7,629
Erzurum	34,514	6,351	5,350
Eskişehir	57,508	10,064	8,183
İlgın	53,054	9,141	7,741
Kars	33,010	5,948	5,057
Kastamonu	41,416	7,269	6,179
Kırşehir	60,353	10,689	9,234
Malatya	48,734	7,651	6,370
Muş	32,517	5,651	4,738
Susurluk	82,845	12,402	-
Turhal	49,308	9,137	7,672
Uşak	54,182	9,233	7,661
Yozgat	52,065	8,976	7,768
ORTALAMA	52,489	9,081	7,616

3.3- ÜRETİCİ DESTEKLERİ

Pancar tarımında birim alandan elde edilecek kök ve şeker verimini arttırmak gayesiyle, üreticilere tarımsal işlerini zamanında ve tekniğine uygun olarak yapabilmeleri için aynı ve nakdi yardım yapılmasına bu yıl da devam edilmiştir.

3.3.1- KİMYASAL GÜBRE DAĞITIMI

2013 yılı üretim dönemi için pancar üreticisinin ihtiyacı olan kimyasal gübrelerin temin ve dağıtım hizmetleri Yönetim Kurulumuzun 11/10/2012 tarih ve 2711/16-14 sayılı kararı ile Pankobirlik'e devredilmiştir. Yıl içinde pancar üretimi için dağıtımı yapılan kimyasal gübrelerin cins ve miktarları aşağıya çıkarılmıştır.

	<u>ÜRE</u> <u>(%46N)</u>	<u>KOMPOZE</u> <u>(12N-30P₂O₅-12K₂O)</u>	
1- Ticari İsimlerine Göre (Ton)	50.845	61.016	
	<u>AZOT</u>	<u>FOSFOR</u>	<u>POTAS</u>
2- Saf Bitki Besin Maddelerine Göre (Ton)	30.711	18.305	7.322
	<u>AZOT</u>	<u>FOSFOR</u>	<u>POTAS</u>
3- Dekara Verilen Saf Bitki Besin Maddesi (kg)	17,340	10,335	4,134

3.3.2- ŞEKER PANCARI TOHUMU

2013 yılı pancar ekimlerinde, sertifikalı genetik monogerm şeker pancarı tohumu kullanılmıştır. Şirketimiz tarafından temin edilerek kullanılan tohum ile hektara sarf edilen miktarlar aşağıya çıkarılmıştır.

1- Sarf edilen pancar tohumu (kg)	:	306.507
2- Hektara atılan pancar tohumu (Mükerrer ekim dahil) (kg)	:	3,41

3.3.3- EKİM MAKİNELERİ

2013 yılı pancar ekimlerinde Şirketimize ait 3.632 adet mekanik hassas ekim makinesi ile 89.207,9 hektar (% 50,37), üreticilere ait 1.657 adet pnömatik hassas ekim makineleri ile de 87.898,6 hektar (% 49,63) olmak üzere toplam 177.106,5 hektar pancar ekimi gerçekleştirilmiştir.

Sıra üzeri mesafeye göre ekim durumu aşağıda gösterilmiştir.

Sıra Üzeri Ekim Mesafesi	İlk Ekim	
	(Hektar)	(%)
8 cm	118.451,1	66,88
17 cm	58.655,4	33,12
Toplam	177.106,5	100,00

3.3.4- SEYYAR PANCAR BOŞALTMA-TEMİZLEME VE YÜKLEME MAKİNELERİ

2013 yılında 25'i merkez kantarı, 141'i taşra kantarı olmak üzere toplam 166 kantarda 245 adet makine çalıştırılmış ve 7.778.937 ton üretici, 643.502 ton da yüklenici tarafından taşınan pancar olmak üzere toplam 8.422.439 ton pancar boşaltılmıştır. Boşaltılan pancarlardan ton başına 2,00 TL bedel alınmıştır. 2013 yılında mevcut 245 adet makinenin 124 adedi personel yetersizliği nedeniyle yüklenici eliyle çalıştırılmıştır.

Makinelerin son 5 yıllık çalışma durumları aşağıya çıkarılmıştır.

Yıl	Çalışan Makine	Makine Bulunan Kantarda Tesellüm Edilen Pancar	Seyyar Pancar Boşaltma Makinesi ile Boşaltılan Pancar Miktarı			Makine İle İşçi Boşaltması Arasındaki Fire Farkı		Taşınması Önlenen Toprağın Nakliye Tutarı	İşçi ile Boşaltma Ücreti	Makine ile Boşaltmada		Sabit Pan.Boş. Mak.ile Boşaltılan Üretici Pancarı
			Üretici	Yüklenici	Alınan Ücret	Maliyet						
							Bin Ton			%	Bin Ton	
	Adet	Bin Ton	Bin Ton	%	Bin Ton	Ton	%	Bin TL	TL/Ton	TL/Ton	Bin Ton	
2009	234	9.613	7.571	78,76	564	100.071	2,64	1.570	3,50-4,50	1,65	1,47	2.017
2010	234	10.172	8.049	79,13	647	106.542	2,73	1.664	3,50-4,50	1,75	1,53	2.044
2011	239	9.162	7.246	79,09	642	96.767	2,87	1.684	4,50-5,00	1,80	1,62	1.799
2012	241	8.745	6.977	79,78	504	90.824	2,90	1.691	5,00-5,50	1,90	1,79	1.754
2013	245	9.702	7.779	80,18	643	90.659	2,31	1.805	5,50-6,50	2,00	1,90	1.910

2013 yılında tesellüm edilen toplam 10.013.447 ton pancarın 7.778.937 tonu (% 77,68) seyyar, 1.910.213 tonu (% 19,08) sabit olmak üzere toplam 9.689.150 tonu (% 96,76) boşaltma makineleri ile boşaltılmıştır.

3.3.5- SONDAJ FAALİYETLERİ

Şirketimiz sondaj ekiplerince 2013 yılında; Ağrı, Bor, Çarşamba, Kırşehir, Turhal Şeker Fabrikalarında işletme kuyularının bakım ve onarımları ile Bor, Burdur ve Ilgın Şeker Fabrikalarında birer adet, Şeker Enstitüsünde 2 adet olmak üzere toplam 5 adet kuyunun da tadilatı yapılmıştır. Şirketimizin yaptığı çalışmalar aşağıda gösterilmiştir.

Yıllar	Şirket Sondaj Ekipleri Tarafından Açılan				Şirketimiz Kontrolünde Özel Sondaj Ekiplerine Açtırılan		Ekim Sahalarında Açılan		Sulanabilecek Toplam Saha (Hektar)
	Üretici Kuyuları		İşletme Kuyuları						
	Toplam Kuyu (Adet)	Toplam Debi (l/sn)	Toplam Kuyu (Adet)	Toplam Debi (l/sn)	Toplam Kuyu (Adet)	Toplam Debi (l/sn)	Toplam Kuyu (Adet)	Toplam Debi (l/sn)	
1964-2011	893	24.131	413	9.556	35.372	379.090	36.265	403.221	403.221
2012	-	-	1	30	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-	-
TOPLAM	893	24.131	414	9.586	35.372	379.090	36.265	403.221	403.221

3.3.6-BEDELLİ ŞEKER

Her yıl olduğu gibi 2013 yılında da bedelli şeker tevziatına devam edilmiş ve üreticilere pancar bedeline mahsuben 35.880 ton şeker verilmiştir.

3.3.7-AVANS ÖDEMELERİ

2013 yılında pancar üreticilerine toplam 657.589.000 TL avans ödemesi yapılmıştır. Ödenen bu avansın 132.626.000 TL'si (% 20,17) aynı olarak, 524.963.000 TL'si (% 79,83) ise nakdi olarak ödenmiştir. Bu şekilde üreticilere pancar bedel ödemeleri başlamadan önce toplam pancar bedelinin % 45,75'i aynı ve nakdi avans olarak ödenmiştir.

3.3.8-YAŞ PANCAR POSASI DAĞITIMI

Kampanya döneminde fabrikalarımızda yan ürün olarak üretilmekte olan yaş pancar posası dağıtımı ve satışı her yıl Şirketimiz ile üreticiler arasında aktedilen “Şeker Pancarı Üretim Sözleşmesi” ile “Yaş Pancar Posası Bedelsiz Dağıtımı ve Satışı Yönergesi” esaslarına uygun olarak yapılmaktadır.

Bu çerçevede, Şirketimiz fabrikalarında 2013/2014 kampanya döneminde sözleşme gereği talep eden pancar üreticilerine, teslim ettikleri firesiz pancarın %20’sine kadar bedelsiz olarak prese edilmiş yaş pancar posası verilmiştir.

Fabrikalarımızda üretilen istihkak fazlası yaş pancar posası ise Şirketimiz tarafından piyasa şartlarına göre tespit edilen fiyat ile öncelikle ihtiyacı olan pancar üreticilerine, daha sonra da sütçülük ve besicilik yapanlara satılmıştır.

2013/2014 kampanya döneminde üretilen toplam 2.876.568 ton yaş pancar posasının 1.817.982 tonu bedelsiz olarak üreticilere dağıtılmış, 1.058.586 tonu ise bedelli olarak satılmıştır.

3.3.9-MELAS SATIŞI

2013 yılında hayvan yemi olarak 1.629 üreticiye 2.193 ton melas satışı yapılmıştır.

3.4-PANCAR FİYATLARI

3.4.1- PANCAR ALIM FİYATLARI

4634 sayılı Şeker Kanunu ve bu kanuna istinaden çıkarılmış olan “Hammadde ve Şeker Fiyatları Yönetmeliği” gereğince; şeker pancarı fiyatları her yıl, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üreticiler ve/veya temsilcileri arasında varılan mutabakata göre belirlenmektedir.

Buna göre, Yönetim Kurulumuzun 31/10/2013 tarih ve 2730/16-10 sayılı kararı ile 2013 yılında üretici tarafından teslimi taahhüt edilen % 16 polar şeker ihtiva eden, net (firesi düşürülmüş) bir ton A kotası şeker pancarı baz alım kesin fiyatı 144,00 TL olarak tespit edilmiştir.

Ayrıca, Yönetim Kurulumuzun 31/10/2013 tarih ve 2730/16-9 sayılı kararı ile 2013 yılı net (firesi düşürülmüş) bir ton C pancarı alım fiyatı 80,00 TL olarak tespit edilmiştir.

3.4.2- SON 5 YILLIK PANCAR ALIM FİYATLARI VE TÜFE İLE İLİŞKİSİ

Sabit fiyatlarla son 5 yıllık Pancar Fiyatı - TÜFE ilişkisi aşağıda gösterilmiştir (2009 yılı 100 olarak kabul edilmiştir).

<u>Yıllar</u>	<u>A Kotası Pancar Alım Fiyatı (TL/ton)</u>	<u>TÜFE</u>	<u>Pancar Fiyatındaki Kümülatif Değişim</u>
2009	115,00	100	100
2010	118,00	109	103
2011	125,00	116	109
2012	135,00	126	117
2013	144,00	135	125

3.5- PANCAR BEDELİ ÖDEMELERİ

Fabrikalar itibariyle 2013 yılı toplam pancar bedeli, ödenen avanslar ve üreticiye ödenecek bakiye pancar bedeli miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	Prim ve Tazminatlar Dahil Toplam Pancar Bedeli (Bin TL)	Ayni ve Nakdi Avans Toplamı (Bin TL)	Üreticiye Ödenecek Bakiye Pancar Bedeli (Bin TL)
Afyon	123.502,45	58.105,00	65.397,45
Ağrı	2.829,25	1.966,00	863,25
Alpullu	2.165,64	1.583,00	582,64
Ankara	76.690,41	35.990,00	40.700,41
Bor	65.056,58	26.851,00	38.205,58
Burdur	85.665,86	40.044,00	45.621,86
Çarşamba	255,43	178,00	77,43
Çorum	58.864,67	28.611,00	30.253,67
Elazığ	5.162,57	2.732,00	2.430,57
Elbistan	51.946,10	25.582,00	26.364,10
Erciş	29.314,90	15.271,00	14.043,90
Ereğli	173.615,33	75.220,00	98.395,33
Erzincan	28.616,57	14.601,00	14.015,57
Erzurum	31.339,31	17.493,00	13.846,31
Eskişehir	127.795,50	55.966,00	71.829,50
İlgın	177.601,03	70.328,00	107.273,03
Kars	1.445,21	972,00	473,21
Kastamonu	31.500,56	16.138,00	15.362,56
Kırşehir	100.749,86	40.436,00	60.313,86
Malatya	29.600,55	14.731,00	14.869,55
Muş	42.213,16	23.495,00	18.718,16
Susurluk	12.741,33	6.692,00	6.049,33
Turhal	87.696,78	41.657,00	46.039,78
Uşak	29.990,20	14.561,00	15.429,20
Yozgat	61.073,16	28.386,00	32.687,16
TOPLAM	1.437.432,41	657.589,00	779.843,41

Bakiye pancar bedeli ödemelerine 31.12.2013 tarihinde başlanmış ve 10.03.2014 tarihi itibariyle tamamı ödenmiştir.

2013 yılında, hektara ve pancar teslim eden üretici başına isabet eden ortalama brüt gelir durumu 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Yılı	Ortalama Brüt Gelir	
	Hasat Sahasına Göre (TL/ hektar)	Pancar Teslim Eden Üretici Başına (TL)
2012	7.147,08	13.228,06
2013	8.125,46	16.939,67
Fark	978,38	3.711,61

Ortalama brüt gelir; 2013 yılında bir önceki yıla göre hektar başına % 13,69 oranında, pancar teslim eden üretici başına ise % 28,06 oranında artmıştır.

3.6. TARIMSAL ETÜT VE PROJEYE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

3.6.1. TARIMSAL ORGANİZASYONDAKİ GELİŞMELER

Ülkemiz şeker sektöründeki gelişmelerin etkisi ile pancar üretim miktarı ve şartlarında ortaya çıkan değişiklikler, fabrikalarımızda yapılan yatırımlar ve üretici imkânlarının artması gibi hususlar gözönünde bulundurularak pancar tarımının organizasyonunda bazı değişiklikler yapılarak, üreticiye Şirketimizce sağlanan hizmetlerin daha etkili ve en ekonomik biçimde verilmesi sağlanmıştır.

3.6.2. PANCAR POTANSİYELİ ETÜT ÇALIŞMALARI

Ülkemiz şeker ihtiyacının artması durumunda ihtiyacın karşılanabilmesi, mevcut kurulu pancar işleme kapasitemize yeterli ve emniyetli pancar üretiminin yapılabilmesi için potansiyel pancar ekim sahalarının belirlenmesi, gerek tarım sektöründe, gerekse diğer sektörlerde meydana gelen değişikliklerin pancar üretimi üzerindeki etkilerinin takibi açısından periyodik olarak sonu sıfır ve beş rakamıyla biten yıllarda köy bazından başlayarak kantar, bölge ve fabrika seviyesinde pancar potansiyeli etütleri yapılmaktadır.

2010 yılında bütün fabrikalarımızda 2011 – 2015 yılları arası pancar potansiyeli etütleri yapılmıştır. Yapılan bu pancar potansiyeli etütleri sonuçlarına göre; Şirketimize bağlı 25 şeker fabrikasında pancar ekimi yapılabilecek toplam arazi miktarı 3 milyon 150 bin hektar, 4 yıllık münavebe sistemine göre yıllar itibariyle ekim sahası 430 – 450 bin hektar, üretilebilecek pancar miktarı ise 19 - 21 milyon ton arasında değişmektedir.

3.6.3. BÖLGE ŞEFLİĞİ VE KANTARLA İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Muhtelif İşler Projesi çerçevesinde fabrika merkezlerine yapılan yatırımlar neticesi merkeze tesellümün artması, kota uygulaması ve bazı üretim sahalarında rakip ürünlerin ekiminin artması dolayısıyla, ekonomik olma özellikleri ortadan kalkan Ziraat Bölge Şeflikleri ve kantarların Türkiye Büyük Millet Meclisi, Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonun 28.04.2000 tarih ve A.01.1 KİT 689 sayılı yazısı, Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunun Şirketimizle ilgili olarak hazırladığı 1998-2009 yılları arasındaki denetim raporları ile T.C. Sayıştay Başkanlığı'nın 2010 yılı raporunda yer alan “Küçük Ziraat Bölge Şefliklerinin ve Taşra Kantarlarının

Durumunun Gözden Geçirilmesi” temennileri ile 2004/8 sayılı “Kaynakları Etkin Kullanma ve Maliyetleri Düşürme” konulu Başbakanlık Genelgesi dikkate alınarak Şirketimiz bünyesinde yapılan çalışmalar ve değerlendirmeler sonucunda; 2002-2013 yılları arasında Yönetim Kurulu Kararları ile 61 Ziraat Bölge Şefliği ve 208 kantar kapatılmıştır.

Şirketimiz 132 Ziraat Bölge Şefliği ve 249 kantar (2 adedi kiralık) ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

3.6.4. PANCAR VE RAKİP ÜRÜNLER MALİYET ETÜTLERİ

4634 sayılı Şeker Kanunu ve bu kanuna istinaden çıkarılmış olan “Hammadde ve Şeker Fiyatları Yönetmeliği” uyarınca şeker pancarı fiyatları, şeker fabrikası işleten gerçek ve tüzel kişiler ile üreticiler veya temsilcileri arasında varılan mutabakata göre belirlenmektedir. Bu durum, üretici maliyetlerinin doğru biçimde belirlenmesinin önemini artırmaktadır. Şeker pancarı ve rakip ürünlerin üretici maliyetlerinin belirlenmesi için Ziraat Bölge Şefliklerimizce, bölgeyi temsil edecek özellikte, bir pancar ve yeterli sayıda rakip ürün tarlasında tarımsal üretim için yapılan harcamalar takip edilerek değerlendirilmektedir.

Bu amaçla; 2013 yılında Ziraat Bölge Şefliklerimizce 130 şeker pancarı, 58 buğday, 18 arpa, 6 ayçiçeği, 9 patates ve 51 adet yöresel olarak yetiştirilen diğer ürünlere ait maliyet etütleri yapılmış ve değerlendirilmiştir.

2013 yılı maliyet etütleri değerlendirme sonuçları “Şeker Pancarı, Buğday ve Ayçiçeğine Ait Üretici Masrafları” (Tablo 1), “Fabrikalar İtibariyle Şeker Pancarı ve Rakip Ürünlere Ait Bilgiler” (Tablo 2) ve “Şeker Pancarı Çiftçi Masrafları ve Net Gelirleri Tablosu” (Tablo 3) başlıkları altında verilmiştir.

3.7. TARIMSAL YATIRIM VE TESİSLERLE İLGİLİ ÇALIŞMALAR

3.7.1 . TARIMSAL YATIRIMLAR

2013 C 01 00 70 NUMARALI MUHTELİF İŞLER PROJESİ

Fabrika merkezine yakın kantarlar ile küçük ölçekli kantarların kapatılarak kantar sayısının azaltılması, merkezde tesellümün arttırılması, sağlıklı fire tespiti ile bedeli ödenen, işlenen pancar arasındaki farkın düşürülmesi amacıyla, fabrika meydanlarındaki tartma, boşaltma, silolama ve yan ürünlerin verilmesinde kolaylık sağlanması için takviye ve modernizasyon yatırımlarının yapıldığı projeye 2013 yılında 4.530.000 TL ödenek tefriki yapılmıştır. Bu ödenekten 4.416.000 TL harcanarak % 97 gerçekleşme sağlanmıştır.

Söz konusu proje kapsamında 2013 yılı içinde fabrika merkezlerindeki boşaltma ve silolama sistemlerini hızlandırmak, topraksız pancar alımı sağlamak üzere; Afyon Şeker Fabrikasına yüzdürmeli yer silosu yapılması, Eskişehir Şeker Fabrikasına beton veya kaldırım yer silo sahası yapılması, Erzurum Şeker Fabrikası meydan sahasına ızgaralı drenaj kanalı ve beton-asfalt kaplama yapılması, Çorum Şeker Fabrikasına çiftçi dinlenme binasının Ziraat Bölge Şefliği olarak tadilatının yapılması, Malatya Şeker Fabrikası küspe yolunun beton yapılması, Ereğli Şeker Fabrikasına kantar kabini kurulması ve Afyon Şeker Fabrikası merkez kantarının pencerelerinin PVC ve ısıcam olarak yenilenmesi işi tamamlanmıştır. Afyon, Bor, Ereğli, Erzincan ve Erzurum Şeker Fabrikalarına ikişer ve Yozgat Şeker Fabrikasına bir olmak üzere toplam 11 adet çukursuz 60 tonluk elektronik kantar tesisi ile Ilgın Şeker Fabrikasında bir adet 60 tonluk elektronik kantar tesisinin sökülmesi, nakliye ve montaj işleri yapılmıştır. Ayrıca Erzincan ve Turhal Şeker Fabrikaları için birer adet 60 tonluk tek platformlu pancar boşaltma ve temizleme makinesi imalatı tamamlanmıştır.

2013 A 02 02 60 NUMARALI İDAME, YENİLEME VE TAMAMLAMA PROJESİ

2013 Yılı Türkşeker Tarım Sektörü Yatırımları 2013 A 02 02 60 numaralı İdame Yenileme ve Tamamlama Projesi için 2.200.000 TL ödenek tefrik edilmiştir. Bu ödenekten 2.006.000 TL harcanarak % 91 gerçekleşme sağlanmıştır.

Söz konusu projenin Makine-Teçhizat alt bölümünde, Hotamış kantarına 2, Akyazı kantarına 1 adet olmak üzere toplam 3 adet çukursuz 60 tonluk elektronik kantar tesisi kurulmuş ayrıca mekanik olan İbecik, Osmancık, Yörüklü, Salman, Banaz ve Kızılırmak kantarlarında toplam 6 adet kantar tesisi elektro mekanîğe dönüştürülmüştür. Işıkhisar, Kirsinkavağı, Kızık, Altınbaşak kantarlarımıza enerji nakil hattı ve trafo tesisi kurulmuş, Yerköy kantarına trafo alınmış, Sudurağı kantarının elektrik tesisatı yenilenmiş ve Karacabey kantarı enerji nakil hattına yeni atlama direği alımı ve bağlantısı yapılmıştır. Sivrihisar, Seyitgazi, Çivril, Sarıkaya, Şereflikoçhisar ve Kelkit Bölgelerinin kalorifer kazanları yenilenmiş ayrıca Kastamonu Bölgesinin kalorifer kazanı doğalgaza dönüştürülmüş ve Tokat Bölgesinin ofis ve iki lojmanına kombi taktırılmıştır. Burdur Şeker Fabrikasının Burdur, Dazkırı, Dinar, Elmalı, Gölhisar, Senirkent, Tefenni ve Yeşilova Bölgeleri ile Eskişehir Şeker Fabrikasının Alpu, Beylikova, Çifteler, İnönü, Seyitgazi, Sivrihisar ve Yunussemre Bölgelerinde ofis binası çevresinin güvenliği için kameralı güvenlik sistemi kurulmuştur. Ayrıca Turhal Şeker Fabrikası Artova, Sulusaray, Üçyol, Yeşilyurt, Niksar, Yavru, Boztepe, Güzelbeyli, Pazar ve Çamlıbel kantarlarına kameralı güvenlik sistemi kurulmuştur. Bu bölümdeki 830.000 TL ödeneğin 725.000 TL'si kullanılmış olup gerçekleşme oranı % 87 olmuştur.

İnşaat alt bölümünde ise Gevaş kantarında silo kaldırımı tadilatı, Beylikova ve Günyüzü Kantarında silo sahasının ıslahı, Kirsinkavağı ve Sulusaray kantarları silo sahasına kaldırım ayrıca Bostankaya kantar binasına ek yatakhane ve tuvalet yapılmıştır. Afyon Bölgesinin ofis ve lojmanlarının kapı ve pencereleri, Gölbaşı Bölgesinin ofis binası ve 2 adet lojmanının pencereleri, Suşehri Bölgesinin 3 adet lojmanının pencereleri ve Kelkit Bölgesinin ofis binası ve 2 adet lojmanının pencere doğramaları PVC ile yenilenmiştir. Suşehri Bölgesinin ofis binasının çatı saçaklarının uzatılması ve yağmur oluklarının değiştirilmesi işi tamamlanmıştır. Kızık Kantarında 1, Kılbasan kantarında 2, Altınbaşak kantarında 1 ve Abdi kantarında 1 olmak üzere toplam 5 adet çukursuz 60 tonluk elektronik kantar tesisi kurulmuştur. Bu bölümdeki 1.370.000 TL ödeneğin, 1.281.000 TL'si harcanmıştır. Gerçekleşme oranı % 94 olmuştur.

3.7.2. TARIMSAL TESİSLER

Şirketimiz 31/12/2013 tarihi itibarıyla 132 Ziraat Bölge Şefliği ve 249 kantar (2 adedi kiralık) ile faaliyetlerini sürdürmektedir. Ziraat Bölge Şefliklerimizin bedeli ödenen pancar miktarlarına göre sınıflandırılması Tablo 4'te, kantarlarımızın bedeli ödenen pancar miktarlarına göre sınıflandırılması ise Tablo 5'te verilmiştir.

TABLO : 1 - ŞEKER PANCARI, BUĞDAY ve AYÇİÇEĞİ'NE AİT ÇİFTÇİ MASRAFLARI
(2013 YILI)

MASRAF UNSURLARI	ŞEKER PANCARI			BUĞDAY			AYÇİÇEĞİ		
	TL / da	TL / Ton	Toplam Masraftaki % Payı	TL / da	TL / Ton	Toplam Masraftaki % Payı	TL / da	TL / Ton	Toplam Masraftaki % Payı
1-TARLA KİRASİ	114,72	21,61	16,24	54,03	141,43	21,39	86,00	296,55	29,09
2-GÜBRE BEDELİ	84,63	15,94	11,98	41,99	109,92	16,62	32,23	111,14	10,90
3-TOHUM BEDELİ	8,90	1,68	1,26	25,58	66,97	10,13	22,87	78,86	7,74
4-MÜCADELE İLACI	5,58	1,05	0,79	2,64	6,90	1,04	6,50	22,41	2,20
5-MİBZER KİRASİ	2,02	0,38	0,29						
6-İŞGÜCÜ TOPLAMI	187,90	35,39	26,60	13,04	34,14	5,16	12,90	44,48	4,36
a)Çapa Tekleme	104,49	19,68	14,79	0,00	0,00	0,00	7,00	24,14	2,37
b)Sulama	33,06	6,23	4,68	4,53	11,86	1,79	5,06	17,45	1,71
c)Hasat	47,89	9,02	6,78	4,25	11,13	1,68	0,17	0,59	0,06
d)Diğer (Ek.,Mü.,Güb.,Yan Ürün.)	2,46	0,46	0,35	4,26	11,15	1,69	0,67	2,31	0,23
7-ÇEKİ GÜCÜ TOPLAMI	197,57	37,21	27,96	105,31	275,68	41,69	118,21	407,62	39,98
a)Tarla Hazırlığı	52,85	9,95	7,48	41,73	109,24	16,52	58,20	200,69	19,68
b)Ekim	9,73	1,83	1,38	9,45	24,74	3,74	12,00	41,38	4,06
c)Çapa Tekleme	10,44	1,97	1,48	0,00	0,00	0,00	15,54	53,59	5,26
d)Sulama	59,45	11,20	8,41	7,63	19,97	3,02	5,83	20,10	1,97
e)Hasat	54,35	10,24	7,69	22,27	58,30	8,82	14,20	48,97	4,80
f)Diğer (Müc.,Güb.,Yan Ürün.)	10,75	2,02	1,52	24,23	63,43	9,59	12,44	42,90	4,21
8-NAKLİYE BEDELİ	61,43	11,57	8,69	6,30	16,49	2,49	5,78	19,93	1,95
9-DİĞER (Su bedeli vb.)	43,76	8,24	6,19	3,69	9,66	1,46	11,17	38,52	3,78
GENEL TOPLAM	706,51	133,08	100,00	252,58	661,20	100,00	295,66	1.019,52	100,00

Not: 1 Ton'a isabet eden masrafların hesaplanmasında; maliyet etütlerindeki verim değerleri (Şeker Pancarı : 5 309 kg/da, Buğday: 382 kg/da, Ayçiçeği: 290 kg/da) kullanılmıştır.

**TABLO : 2 - FABRİKALAR İTİBARIYLA ŞEKER PANCARI ve RAKİP ÜRÜNLERE AİT BİLGİLER
(2013 YILI)**

ÜRÜN ADI	ETÜT SAYISI	TOPLAM ÜRETİM MASRAFLARI (TL / da)	VERİM (ton / da)	MALİYET (TL / ton)	ÜRÜN FİYATI (TL / ton)	NET GELİR	
		[1]	[2]	[3] = [1] / [2]	[4]	[5] = [4] - [3]	[6] = ([2]*[4])-[3]
Şeker Pancarı	130	706,51	5,309	133,08	153,18	20,10	106,72
Anason	1	520,75	0,110	4.734,09	6.000,00	1.265,91	139,25
Arpa (Genel)	18	197,85	0,288	686,98	630,00	-56,98	-16,41
Arpa (Sulu)	5	221,14	0,359	615,99	630,00	14,01	5,03
Arpa (Susuz)	13	194,16	0,274	708,61	620,00	-88,61	-24,28
Ayçiçeği	6	295,66	0,290	1.019,52	1.080,00	60,48	17,54
Buğday (Genel)	58	252,58	0,382	661,20	680,00	18,80	7,18
Buğday (Sulu)	26	299,59	0,426	703,26	700,00	-3,26	-1,39
Buğday (Susuz)	32	222,12	0,340	653,29	660,00	6,71	2,28
Çeltik	7	875,42	0,726	1.205,81	1.420,00	214,19	155,50
Çer.Ayçiçeği	2	447,73	0,177	2.529,55	4.450,00	1.920,45	339,92
Domates	3	2.025,50	7,500	270,07	365,00	94,93	712,00
K.Fasulye	2	471,75	0,220	2.144,32	5.000,00	2.855,68	628,25
Haşhaş	4	626,12	0,103	6.078,83	4.688,00	-1.390,83	-143,26
Havuç	2	1.252,45	4,500	278,32	565,00	286,68	1.290,05
Karpuz	1	573,10	5,000	114,62	300,00	185,38	926,90
Kavun	2	485,22	2,133	227,48	240,00	12,52	26,70
Mısır	6	530,34	1,137	466,44	602,00	135,56	154,13
Silajlık Mısır	4	462,45	4,729	97,79	113,00	15,21	71,93
Ot	1	104,00	0,500	208,00	450,00	242,00	121,00
Pamuk	2	684,50	0,465	1.472,04	1.690,00	217,96	101,35
Patates	9	1.151,22	3,357	342,93	655,00	312,07	1.047,62
Sarımsak	1	2.151,67	0,850	2.531,38	3.500,00	968,62	823,33
Soğan	6	1.164,94	4,450	261,78	333,00	71,22	316,91
Taze Fasulye	1	1.138,45	1,520	748,98	950,00	201,02	305,55
Tur.Hıyar	1	1.924,70	2,400	801,96	1.000,00	198,04	475,30
Tütün	2	1.151,75	0,145	7.943,10	13.500,00	5.556,90	805,75
Nohut	1	249,39	0,075	3.325,20	3.900,00	574,80	43,11
Tohumluk Mısır	1	531,90	0,420	1.266,43	2.020,00	753,57	316,50
Yonca	1	269,14	0,600	448,57	750,00	301,43	180,86

TABLO : 3 - 2013 YILI ŞEKER PANCARI ÇİFTÇİ MASRAFLARI ve NET GELİRLERİ TABLOSU

(Düzeltilmiş Maliyet Etütlerine Göre)

FABRİKA ADI	ETÜT SAYISI	ÇİFTÇİ MASRAFLARI TOPLAMI (TL/da)	FİRESİZ PANCAR VERİMİ (ton/da)	DİGESTİON %	ŞEKER PANCARI FİYATI (TL/ton)	BRÜT GELİR (TL/da)	NET GELİR		KULLAN. İŞÇİ SAYISI (Adet/da)
							(TL/da)	(TL/Ton)	
							[5] = [4] * [2]	[6] = [5] - [1]	
		[1]	[2]	[3]	[4]	[5] = [4] * [2]	[6] = [5] - [1]	[7] = ([6] / [2])	
AFYON	7	668,11	5,308	18,02	162,18	860,82	192,71	36,31	4
AGRI	3	535,61	3,175	17,03	153,27	486,66	-48,95	-15,42	5
ALPULLU	6	741,55	5,173	14,82	133,38	689,97	-51,58	-9,97	5
ANKARA	7	733,27	6,088	16,41	147,69	899,11	165,84	27,24	4
BOR	4	749,87	5,961	16,82	151,38	902,38	152,51	25,58	1
BURDUR	8	741,36	5,416	17,63	158,67	859,37	118,01	21,79	1
ÇARŞAMBA	1	694,28	3,413	15,62	140,58	479,80	-214,48	-62,84	6
ÇORUM	7	724,72	4,995	17,54	157,86	788,56	63,84	12,78	3
ELAZIĞ	2	760,51	5,183	16,34	147,06	762,26	1,75	0,34	5
ELBİSTAN	4	759,38	5,499	16,72	150,48	827,56	68,19	12,40	3
ERCİŞ	4	524,07	3,392	17,39	156,51	530,80	6,73	1,99	6
EREĞLİ	3	793,25	6,153	16,84	151,56	932,50	139,24	22,63	2
ERZİNCAN	4	680,13	5,283	17,04	153,36	810,22	130,08	24,62	5
ERZURUM	6	596,86	3,438	18,40	165,60	569,37	-27,49	-7,99	4
ESKİŞEHİR	8	770,25	5,758	17,50	157,50	906,87	136,62	23,73	2
ILGIN	5	706,50	5,437	17,23	155,07	843,05	136,55	25,12	2
KARS	3	578,40	3,172	18,02	162,18	514,37	-64,03	-20,19	3
KASTAMONU	6	651,74	4,440	17,55	157,95	701,28	49,54	11,16	4
KIRŞEHİR	5	696,66	6,147	17,71	159,39	979,84	283,17	46,06	3
MALATYA	6	520,87	4,801	15,70	141,30	678,43	157,56	32,82	3
MUŞ	4	675,47	3,824	17,38	156,42	598,21	-77,26	-20,20	2
SUSURLUK	8	897,05	7,084	14,97	134,73	954,49	57,44	8,11	5
TURHAL	9	690,09	4,956	18,53	166,77	826,54	136,45	27,53	4
UŞAK	4	747,42	4,920	17,04	153,36	754,47	7,05	1,43	5
YOZGAT	6	673,06	5,371	17,24	155,16	833,41	160,35	29,85	6
ORTALAMA	130	706,51	5,309	17,02	153,18	813,30	106,79	20,11	3

TABLO : 4 - BÖLGELERİN BEDELİ ÖDENEN PANCAR MİKTARINA GÖRE SINIFLANDIRILMASI (2013)

Fabrika Adı	0001-5000 Ton		5001-10000 Ton		10001-20000 Ton		20001-30000 Ton		30001-50000 Ton		50001-100000 Ton		100001 ve üzeri Ton		Toplam	
	Adet	Toplam Üretim	Adet	Toplam Üretim	Adet	Toplam Üretim	Adet	Toplam Üretim	Adet	Toplam Üretim	Adet	Toplam Üretim	Adet	Toplam Üretim	Adet	Üretim
Afyon					1	19.421			1	41.969	2	170.481	3	528.383	7	760.254
Ağrı	2	3.433			1	15.009									3	18.442
Alpullu	6	16.162													6	16.162
Ankara			1	9.449					3	116.086	2	121.635	1	272.049	7	519.219
Bor									1	34.120			3	393.157	4	427.277
Burdur							1	27.245	3	136.440	2	147.382	2	230.839	8	541.906
Çarşamba	2	1.817													2	1.817
Çorum			1	7.846	2	28.103			1	32.791	2	125.575	1	178.113	7	372.428
Elazığ			1	9.784			1	25.198							2	34.982
Elbistan			1	8.373			1	24.204					2	310.873	4	343.450
Erciş			1	7.495	1	14.754	1	27.584					1	135.351	4	185.184
Ereğli													3	1.155.466	3	1.155.466
Erzincan	2	8.056									1	52.561	1	125.887	4	186.504
Erzurum	1	1.759	2	13.416					1	48.182	2	126.087			6	189.444
Eskişehir									4	153.960			4	666.685	8	820.645
Ilgın													5	1.185.762	5	1.185.762
Kars	2	1.574	1	7.339											3	8.913
Kastamonu	1	1.127			2	26.316	1	27.195			2	143.784			6	198.422
Kırşehir									1	44.193	2	198.970	2	385.717	5	628.880
Malatya	2	7.958	1	5.808					1	36.407	2	158.082			6	208.255
Muş	1	1.156							1	47.243	1	76.503	1	145.636	4	270.538
Susurluk	5	9.398			1	17.069			2	68.391					8	94.858
Turhal					1	14.801			5	187.381	1	74.448	2	252.493	9	529.123
Uşak			2	12.295							1	61.071	1	122.286	4	195.652
Yozgat							2	43.958	2	80.972			2	266.966	6	391.896
TOPLAM	24	52.440	11	81.805	9	135.473	7	175.384	26	1.028.135	20	1.456.579	34	6.355.663	131	9.285.479
%	18,32	0,56	8,40	0,88	6,87	1,46	5,34	1,89	19,85	11,07	15,27	15,69	25,95	68,45	100,00	100,00

Not: Kastamonu Şeker Fabrikası Boyabat Bölge Şefliğinde 2013 yılında pancar ekim ve üretimi yapılmamıştır.

TABLO : 5 - KANTARLARIN BEDELİ ÖDENEN PANCAR MİKTARINA GÖRE SINIFLANDIRILMASI (2013)

Fabrika Adı	0001-1000 Ton		1001-5000 Ton		5001-10000 Ton		10001-20000 Ton		20001-30000 Ton		30001-50000 Ton		50001-100000 Ton		100001 ve üzeri Ton		Toplam	
	Adet	Toplam Üretim	Adet	Toplam Üretim	Adet	Toplam Üretim	Adet	Toplam Üretim	Adet	Toplam Üretim	Adet	Toplam Üretim	Adet	Toplam Üretim	Adet	Toplam Üretim	Adet	Üretim
Afyon							2	26.606	1	27.587	2	69.169	2	150.829	1	486.063	8	760.254
Ağrı	2	1.352	1	2.081			1	15.009									4	18.442
Alpullu	8	2.693	6	13.469													14	16.162
Ankara			1	1.125	3	25.285	1	14.963	2	50.491	2	97.547	1	64.050	1	265.758	11	519.219
Bor									1	28.533	1	43.535	2	149.130	2	206.079	6	427.277
Burdur			2	8.034	4	31.051	7	103.267	7	172.444	1	32.110	3	195.000			24	541.906
Çarşamba	2	814	1	1.003													3	1.817
Çorum					1	7.918	2	20.549	1	20.881			1	74.545	2	248.535	7	372.428
Elazığ					1	9.784			1	25.198							2	34.982
Elbistan					2	14.666			1	24.204					1	304.580	4	343.450
Erciş	1	1.047	2	7.905			1	14.754	1	26.127					1	135.351	6	185.184
Ereğli													3	219.757	5	935.709	8	1.155.466
Erzincan			2	8.056					1	21.221	2	75.351	1	81.876			6	186.504
Erzurum	2	780	4	8.931	1	7.240	7	109.557	1	26.759	1	36.177					16	189.444
Eskişehir					2	12.146	1	13.106	6	156.541	6	235.429	3	166.367	2	237.056	20	820.645
İlgın			1	3.785					2	47.349	3	120.363	6	421.081	3	593.184	15	1.185.762
Kars	2	1.574			1	7.339											3	8.913
Kastamonu			1	1.127	2	19.685	2	29.414					2	148.196			7	198.422
Kırşehir									1	29.646	3	109.864	1	85.623	1	403.747	6	628.880
Malatya			2	3.792	1	5.808					1	34.720			1	163.935	5	208.255
Muş			2	2.942	1	9.543					1	47.243	3	210.810			7	270.538
Susurluk	1	935	6	14.252	1	9.019	3	39.199			1	31.453					12	94.858
Turhal			2	5.360	4	29.598	5	71.311	2	44.907	7	247.241	2	130.706			22	529.123
Uşak			4	8.282	1	6.584	2	34.190	1	22.572	1	43.212	1	80.812			10	195.652
Yozgat			1	2.962	1	8.766	3	48.696	1	21.753	3	108.345	3	201.374			12	391.896
TOPLAM	18	9.195	38	93.106	26	204.432	37	540.621	30	746.213	35	1.331.759	34	2.380.156	20	3.979.997	238	9.285.479
%	7,56	0,10	15,97	1,00	10,92	2,20	15,55	5,82	12,61	8,04	14,70	14,33	14,29	25,63	8,40	42,86	100,00	100,00

Not: Ağrı Şeker Fabrikası Iğdır Ziraat Bölge Şefliğine bağlı Akyumak, Iğdır, Taşburun, Yaycı; Kastamonu Şeker Fabrikası Boyabat Ziraat Bölge Şefliğine bağlı Boyabat ve Yenice; Susurluk Şeker Fabrikası Balıkesir Ziraat Bölge Şefliğine bağlı Küçükbostancı; Çarşamba Şeker Fabrikası Merkez Ziraat Bölge Şefliğine bağlı Fabrika ve Bafra, Ladik Ziraat Bölge Şefliğine bağlı Kavak; Kars Şeker Fabrikası Merkez Ziraat Bölge Şefliğine bağlı Fabrika Kantarında 2013 yılında pancar ekim ve üretimi yapılmamıştır.

3.8- TOHUM İŞLEME FABRİKASI ÇALIŞMALARI

Tohum İşleme Fabrikasınca; pancar üretim iş programına uygun olarak, ihale edilmek suretiyle temin edilen genetik monogerm ham tohumlar işlenmekte ve her türlü teknik kontrolü, ilaçlaması ve laboratuvar analizleri yapılarak ekime hazır halde fabrikalara sevk edilmektedir.

İşlenmiş tohumların ilaçlanması; ileri teknolojik özelliklerdeki tohum ilaçlama ünitesinde insan sağlığı ve çevre kirliliğine meydan verilmeden hastalık, toprak altı zararlıları ve bitkinin genç döneminde etkili olan haşerelere karşı yapılmaktadır.

Tohum İşleme fabrikasında 2013 yılında ham tohum işleme yapılmamıştır.

4 - FABRİKALARIMIZIN İŞLETME VE TEKNOLOJİK FAALİYETLERİ

A - ŞEKER ÜRETİMİ

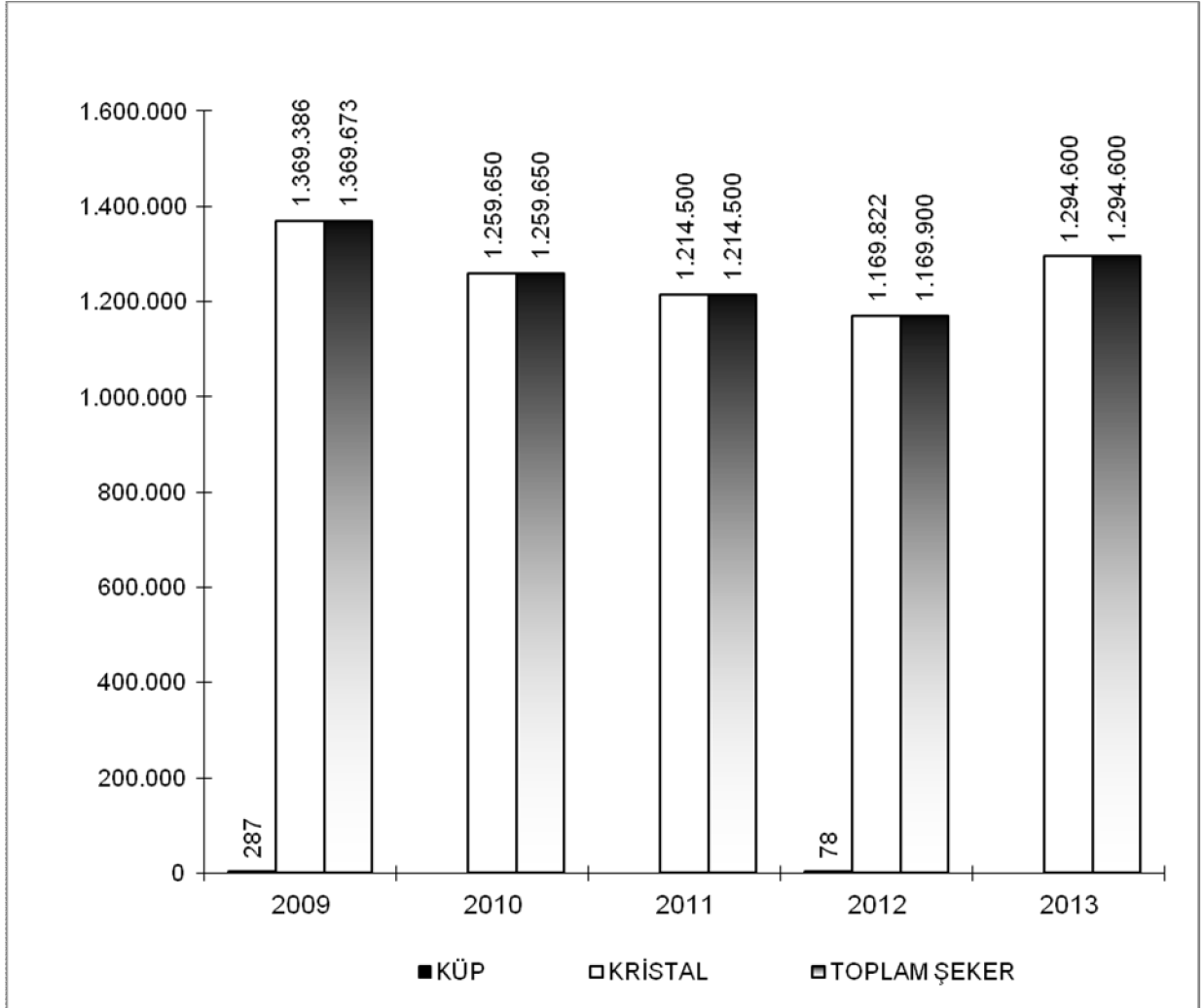
4.1 - KAMPANYA FAALİYETLERİMİZ

Sanayimizde bu yılki kampanya döneminde
22 fabrikada günde ortalama 97661 ton
pancar işlenmiştir.

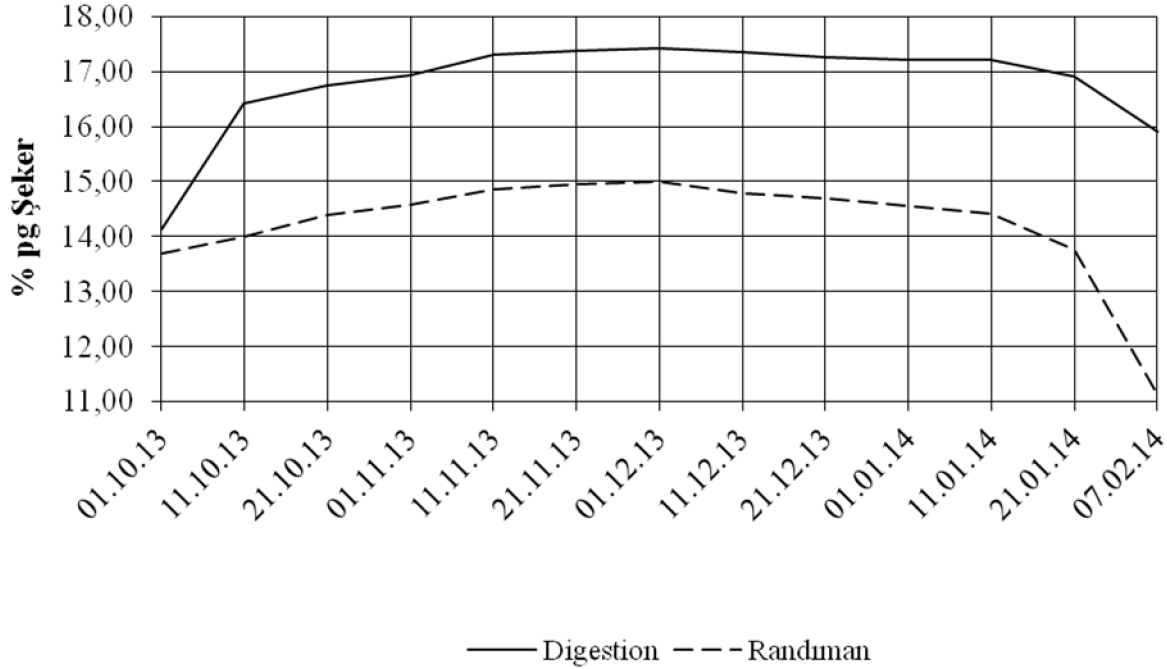
4.1.1 - ÜRETİM DEĞERLERİ

2013/2014 Kampanya döneminde Şirketimize ait fabrikalarda üretilen şeker miktarı, geçen dönemlerle karşılaştırmalı olarak aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

ŞEKER ÜRETİMİ, Ton

FABRİKALAR 2013-2014 KAMPANYASI ON GÜNLÜK PANCARDAKİ ŞEKER VE RANDIMAN GRAFİĞİ

2013 kampanyasında, fabrikalarımızda 8.923.000 ton pancar işlenerek 1.294.600 ton şeker ve 372.000 ton melas elde edilmiştir.

2013 kampanya dışı dönemde ve pancar kampanyası içinde küp şeker üretimi yapılmamıştır.

2013 yılında Eskişehir Alkol Fabrikamızda, 18.520 ton melas işlenerek 6.400.000 litre alkol üretilmiştir.

4.1.2 – 2013 KAMPANYASI ŞEKER FABRİKASI FAALİYETLERİ ÖZETİ

2013 kampanya başlama tarihleri, her yıl olduğu gibi pancar rekoltesi, pancarın vegetasyon seyri, geçmiş yıllardaki randıman değerleri ve şeker stok durumuna bağlı kalınarak ilgili servislerle görüş birliği içerisinde tespit edilmiştir.

Yönetim Kurulumuzun 19.08.2013 tarih ve 1 sayılı kararı ile Alpullu , Çarşamba ve Susurluk Şeker Fabrikaları ekim alanlarında üretilen pancarların 2013/14 kampanya döneminde Çorum ve Eskişehir Şeker Fabrikalarında işlenmesi kararlaştırılmıştır.

4.1.3 - TEKNOLOJİK DEĞERLER

Fabrikalarımıza ait son beş yıllık teknolojik sonuçlar karşılaştırmalı olarak aşağıda gösterilmiştir.

Yıllar	Pancardaki Şeker Varlığı %	Toplam Kayıplar % p.g.	Melasta Kalan Şeker % p.g.	Randıman % p.g.	Randıman % p.ş.g.
2009	17,18	0,43	1,97	14,78	86,01
2010	15,61	0,46	2,05	13,10	83,96
2011	16,68	0,45	2,04	14,19	85,11

2012	16,80	0,43	1,98	14,39	85,66
2013	17,06	0,47	2,08	14,51	85,06

2013 yılında fabrikalarımızca elde edilen teknolojik değerler aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	Pancardaki Şeker Varlığı %	Toplam Kayıplar % p.g.	Melasta Kalan Şeker % p.g.	Randıman % p.g.	Randıman % p.ş.g.
Afyon	17,52	0,49	2,05	14,98	85,51
Ağrı	16,34	0,32	2,17	13,85	84,72
Alpullu					
Ankara	16,44	0,44	2,48	13,52	82,26
Bor	16,85	0,51	1,94	14,40	85,48
Burdur	17,31	0,49	2,13	14,69	84,83
Çarşamba					
Çorum	17,54	0,56	2,02	14,96	85,27
Elazığ	16,28	0,54	2,05	13,69	84,06
Elbistan	16,58	0,40	2,09	14,09	84,97
Erciş	17,50	0,43	1,63	15,44	88,24
Ereğli	16,43	0,46	2,33	13,64	83,00
Erzincan	16,91	0,46	2,01	14,44	85,40
Erzurum	18,13	0,59	2,04	15,50	85,50
Eskişehir	16,90	0,55	2,12	14,23	84,21
İlgın	16,91	0,35	1,97	14,59	86,25
Kars	18,08	0,61	2,15	15,32	84,73
Kastamonu	17,55	0,52	2,11	14,92	85,01
Kırşehir	17,58	0,33	1,95	15,30	87,04
Malatya	15,66	0,58	2,01	13,07	83,50
Muş	16,91	0,47	1,87	14,57	86,16
Susurluk					
Turhal	17,98	0,43	1,99	15,56	86,58
Uşak	16,94	0,53	2,27	14,14	83,47
Yozgat	17,17	0,37	1,88	14,92	86,91
Ortalama	17,06	0,47	2,08	14,51	85,06

4.2- İŞLENEN PANCAR VE ŞEKER ÜRETİMİ

4.2.1- PANCAR İŞLEME KAPASİTESİ

22 Şeker fabrikamızın toplam pancar işleme kapasitesi 2013 kampanyasında 97.661 t/gün olarak gerçekleşmiştir. Tüm fabrikalarımız itibariyle son beş yıla ait değerler aşağıda verilmiştir.

Fabrikalar	Pancar işleme kapasitesi		Ortalama İşlenen Pancar Miktarı, Ton/Gün				
	Kurulu Ton/gün	Hedef Ton/gün	2009	2010	2011	2012	2013
Afyon	6.000	7000	6.402	7.126	6.548	7.229	7.404
Ağrı	3.000	3200	3.281	3.175	1.949	3.341	3.381
Alpullu	4.000		3.702	3.692	2.764	3.135	-
Ankara	3.000	3800	3.726	3.780	4.080	3.890	4.013
Bor	3.000	3800	4.202	3.861	3.829	3.944	3.864
Burdur	4.800	5200	4.960	5.086	5.204	4.740	5.022
Çarşamba	3.000		2.885	2.185	-	-	-
Çorum	6.000	7300	6.335	7.397	7.930	8.101	7.376
Elazığ	1.500	1800	1.675	1.952	1.850	1.867	1.803
Elbistan	3.000	3800	4.194	4.091	4.112	3.857	3.919
Erciş	1.500	2000	2.312	2.262	1.802	2.186	2.241
Ereğli	6.000	8500	8.765	7.718	8.535	9.133	8.460
Erzincan	1.500	1850	1.891	1.841	1.842	1.828	1.639
Erzurum	3.000	3300	3.303	3.261	3.058	3.257	3.126
Eskişehir	6.000	7200	7.501	7.268	6.906	7.106	7.413
İlgın	6.000	7200	7.184	7.436	7.416	7.749	7.600
Kars	1.500	1750	1.585	1.764	1.871	1.716	1.800
Kastamonu	3.000	3800	3.785	3.944	3.798	3.631	3.906
Kırşehir	3.000	4000	3.214	3.140	4.200	4.405	4.200
Malatya	3.000	3600	3.732	3.623	3.456	3.666	3.675
Muş	3.000	3600	3.462	3.750	3.342	3.718	4.245
Susurluk	7.000		6.922	5.249	-	-	-
Turhal	7.000	7200	7.114	7.311	7.311	7.607	7.519
Uşak	1.500	1800	1.906	1.896	1.835	1.820	1.698
Yozgat	3.000	3800	3.810	3.849	4.058	3.718	3.357
Toplam	93.300	95.500	107.848	106.657	97.696	101.644	97.661

4.2.2- KAMPANYA SÜRELERİ

Kampanyalarımız 20.09.2013 tarihinde Afyon , Ankara , Elbistan , Eskişehir ve Uşak şeker fabrikaları ile başlamış ve 07.02.2014 tarihinde Ereğli şeker fabrikası ile bitmiştir. Kampanya faaliyetlerimiz 140 gün sürmüştür.

Fabrikalarımızın 2013 pancar kampanyası başlangıç ve bitiş tarihleri ile rafineri kampanyası bitiş tarihleri ve kampanya süreleri aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	Pancar Kampanyası		Rafineri Kamp.	Kampanya Süresi (gün)	
	Başlangıç Tarihi	Bitiş Tarihi	Bitiş Tarihi	Pancar Kamp.	Toplam Raf. Dahil
Afyon	20.09.13	16.01.14	18.01.14	118,25	120,00
Ağrı	23.10.13	13.11.13	15.11.13	21,00	23,50
Alpullu					
Ankara	20.09.13	16.01.14	17.01.14	118,00	119,25
Bor	30.09.13	11.01.14	13.01.14	103,00	105,00
Burdur	28.09.13	24.01.14	26.01.14	117,75	120,00
Çarşamba					
Çorum	23.09.13	12.12.13	15.12.13	80,67	83,00
Elazığ	25.10.13	12.11.13	14.11.13	17,75	19,75
Elbistan	20.09.13	15.12.13	17.12.13	86,00	88,00
Erciş	11.10.13	20.12.13	22.12.13	70,50	72,25
Ereğli	25.09.13	05.02.14	07.02.14	133,33	135,00
Erzincan	27.09.13	07.01.14	09.01.14	102,00	104,00
Erzurum	04.10.13	27.11.13	28.11.13	53,75	55,50
Eskişehir	20.09.13	19.01.14	21.01.14	121,00	123,00
İlgın	23.09.13	23.01.14	26.01.14	122,50	125,00
Kars	25.10.13	01.11.13	03.11.13	7,50	9,50
Kastamonu	11.10.13	28.11.13	30.11.13	48,00	50,00
Kırşehir	27.09.13	20.01.14	22.01.14	114,75	117,00
Malatya	01.10.13	22.11.13	24.11.13	52,25	54,00
Muş	11.10.13	29.11.13	01.12.13	49,00	51,00
Susurluk					
Turhal	25.10.13	30.12.13	02.01.14	66,50	69,00
Uşak	20.09.13	10.01.14	13.01.14	112,50	115,00
Yozgat	30.09.13	05.01.14	07.01.14	97,25	99,00

4.2.3- İŞLENEN PANCAR VE ÜRETİLEN TOPLAM ŞEKER

Son beş yılda fabrikalarımızda kampanyada üretilen kristal, küp, rafine ve ihraç şeker miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Yıllar	Üretilen Şeker, Ton				
	Kristal	Küp	Rafine	İhraç	Toplam
2009	1.369.386	287	-	-	1.369.673
2010	1.259.650	-	-	-	1.259.650
2011	1.214.500	-	-	-	1.214.500
2012	1.169.822	78	-	-	1.169.900
2013	1.294.600	-	-	-	1.294.600

2013 kampanyasında fabrikalar itibariyle dağılım aşağıdadır.

Fabrikalar	İşlenen Pancar (Ton)	Üretilen Şeker, Ton				
		Kristal	Küp	Rafine	İhraç	Toplam
Afyon	875.500	131.150	-	-	-	131.150
Ağrı	71.000	9.830	-	-	-	9.830
Alpullu			-	-	-	
Ankara	473.500	64.035	-	-	-	64.035
Bor	398.000	57.325	-	-	-	57.325
Burdur	591.300	86.836	-	-	-	86.836
Çarşamba			-	-	-	
Çorum	595.000	89.000	-	-	-	89.000
Elazığ	32.000	4.380	-	-	-	4.380
Elbistan	337.000	47.485	-	-	-	47.485
Erciş	158.000	24.400	-	-	-	24.400
Ereğli	1.128.000	153.830	-	-	-	153.830
Erzincan	167.200	24.140	-	-	-	24.140
Erzurum	168.000	26.040	-	-	-	26.040
Eskişehir	897.000	127.630	-	-	-	127.630
İlgın	931.000	135.800	-	-	-	135.800
Kars	13.500	2.068	-	-	-	2.068
Kastamonu	187.500	27.975	-	-	-	27.975
Kırşehir	482.000	73.750	-	-	-	73.750
Malatya	192.000	25.100	-	-	-	25.100
Muş	208.000	30.300	-	-	-	30.300
Susurluk			-	-	-	
Turhal	500.000	77.810	-	-	-	77.810
Uşak	191.000	27.000	-	-	-	27.000
Yozgat	326.500	48.716	-	-	-	48.716
Toplam	8.923.000	1.294.600	-	-	-	1.294.600

4.2.3.1- İŞLENEN PANCAR

Son beş yılda fabrikalarımızda işlenen pancar miktarları mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

	İşlenen Pancar, Ton				
Fabrikalar	2009	2010	2011	2012	2013
Afyon	701.000	734.000	615.500	759.000	875.500
Ağrı	122.500	163.500	137.400	76.000	71.000
Alpullu	152.700	108.000	60.800	29.000	-
Ankara	421.000	404.500	434.500	475.500	473.500
Bor	385.500	374.500	365.000	355.000	398.000
Burdur	434.000	534.000	538.600	474.000	591.300
Çarşamba	95.200	82.300	-	-	-
Çorum	448.200	646.000	567.000	548.200	595.000
Elazığ	71.200	89.800	88.200	47.600	32.000
Elbistan	216.000	360.000	381.000	342.000	337.000
Erciş	138.700	194.500	100.000	129.000	158.000
Ereğli	1.238.000	1.057.300	917.500	822.000	1.128.000
Erzincan	182.000	211.700	192.500	142.600	167.200
Erzurum	197.100	275.000	237.000	171.000	168.000
Eskişehir	992.000	765.000	842.500	874.000	897.000
İlgın	1.012.900	818.000	862.100	895.000	931.000
Kars	21.000	36.600	47.400	23.600	13.500
Kastamonu	282.000	331.300	226.000	153.400	187.500
Kırşehir	421.000	414.500	365.400	487.900	482.000
Malatya	248.200	288.000	216.000	167.700	192.000
Muş	271.800	312.500	244.000	217.500	208.000
Susurluk	266.500	248.000	-	-	-
Turhal	546.000	647.000	605.000	445.000	500.000
Uşak	121.000	172.500	189.000	152.000	191.000
Yozgat	284.500	344.500	324.600	343.000	326.500
Toplam	9.270.000	9.613.000	8.557.000	8.130.000	8.923.000

4.2.3.2- ÜRETİLEN TOPLAM ŞEKER

Son beş yılda fabrikalarımızda üretilen toplam şeker miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	Şeker Üretimi, Ton				
	2009	2010	2011	2012	2013
Afyon	110.000	105.125	92.936	116.560	131.150
Ağrı	16.233	20.175	18.543	10.775	9.830
Alpullu	16.465	10.550	6.711	2.900	-
Ankara	62.550	49.130	58.030	64.220	64.035
Bor	55.750	49.550	50.180	49.550	57.325
Burdur	64.835	73.100	77.630	66.906	86.836
Çarşamba	11.176	6.895	-	-	-
Çorum	69.050	88.000	80.230	78.735	89.000
Elazığ	8.870	10.970	11.730	5.815	4.380
Elbistan	31.313	46.664	51.888	44.670	47.485
Erciş	21.485	28.570	14.000	19.415	24.400
Ereğli	183.570	138.681	129.800	117.630	153.830
Erzincan	28.275	28.310	28.115	20.050	24.140
Erzurum	32.434	41.905	37.595	26.895	26.040
Eskişehir	152.724	95.910	113.650	124.420	127.630
İlgın	156.100	114.200	126.198	132.500	135.800
Kars	3.363	5.600	7.534	3.641,5	2.068
Kastamonu	42.900	39.160	32.274	21.664	27.975
Kırşehir	59.870	55.500	53.400	73.273,5	73.750
Malatya	32.600	31.950	26.080	21.850	25.100
Muş	39.900	43.000	33.510	31.000	30.300
Susurluk	27.070	18.710	-	-	-
Turhal	80.500	86.230	87.050	63.720	77.810
Uşak	17.950	24.020	28.200	22.670	27.000
Yozgat	44.690	47.745	49.216	51.040	48.716
Toplam	1.369.673	1.259.650	1.214.500	1.169.900	1.294.600

4.2.4 - KÜP ŞEKER

Piyanın talebi doğrultusunda kristal şekerden küp şeker üretimi yapılmakta olup 2013 yılında küp şeker üretilmemiştir.

Son beş yılda üretilen, toplam küp şeker miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Yıllar	Küp Şeker Üretimi, Ton		
	Pancar Kampanyasında	Pancar Kampanyası Dışında	Toplam
2009	287,0	761,8	1.048,8
2010	-	261,0	261,0
2011	-	410,0	410,0
2012	78,0	-	78,0
2013	-	-	-

4.3 - YAN ÜRÜNLER

4.3.1- MELAS

Son beş yılda fabrikalarımızda üretilen melas miktarları mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Fabrikalar	Melas Üretimi, Ton				
	2009	2010	2011	2012	2013
Afyon	29.980	28.335	24.110	29.100	35.820
Ağrı	4.822	7.394	6.679	2.464	3.084
Alpullu	6.619	4.532	3.020	1.502	-
Ankara	17.720	17.740	20.000	22.500	23.500
Bor	14.673	15.320	15.739	14.100	15.445
Burdur	17.248	22.225	22.830	19.333	25.173
Çarşamba	3.974	4.136	-	-	-
Çorum	19.038	27.490	23.242	23.000	24.084
Elazığ	3.130	3.860	3.634	2.042	1.315
Elbistan	7.784	13.860	15.004	13.442	14.074
Erciş	4.510	6.370	3.400	4.310	5.160
Ereğli	50.352	47.568	39.550	33.140	52.657
Erzincan	6.090	7.384	7.290	5.314	6.720
Erzurum	6.550	9.078	8.270	6.164	6.863
Eskişehir	37.170	31.954	36.855	37.610	37.945
İlgın	34.163	31.900	34.260	34.902	36.611
Kars	893	1.470	1.983	952	580
Kastamonu	10.302	13.140	7.817	5.851	7.905
Kırşehir	18.560	18.480	14.800	17.689	18.780
Malatya	9.658	12.166	8.985	6.806	7.708
Muş	12.368	13.032	11.010	7.178	7.780
Susurluk	13.280	12.340	-	-	-
Turhal	22.495	24.700	23.200	16.130	19.850
Uşak	4.345	6.790	7.700	6.340	8.658
Yozgat	9.986	12.986	10.222	11.731	12.288
Toplam	365.710	394.250	349.600	321.600	372.000

B - DİĞER ÜRETİMLER

2013 yılında alkol fabrikalarımızda toplam 6.400.000 litre alkol üretilmiştir.

4.4 - ALKOL ÜRETİMİ

Son beş yılda işlenen melas ve üretilen alkolün cins ve miktarları aşağıda gösterilmiştir.

Yıllar	İşlenen Melas (%50P) Ton	Üretilen Alkol (x 1000 Litre)			Füzel, lt	(x 1000 kg)		Bioetanol (x 1000 Litre)
		Ham	Saf	Toplam		Kons. Şlempe	Potasyum Sülfat	
2009	13.266	-	4.200	4.200	-	5.900	-	-
2010	20.924	-	6.560	6.560	-	8.900	-	-
2011	16.086	-	5.190	5.190	1.420	6.710	-	-
2012	15.334	-	5.200	5.200	1.500	8.500	-	-
2013	18.520	-	6.400	6.400	2.250	10.150	-	-

2013 yılında alkol fabrikalarımızda işlenen melas ve üretilen alkolün cins ve miktarları aşağıdadır.

Fabrikalar	İşlenen Melas (%50P) Ton	Üretilen Alkol (x 1000 Litre)			Füzel, lt	(x 1000 kg)		Bioetanol (x 1000 Litre)
		Ham	Saf	Toplam		Kons. Şlempe	Potasyum Sülfat	
Erzurum	-	-	-	-	-	-	-	-
Eskişehir	18.520	-	6.400	6.400	2.250	10.150	-	-
Malatya	-	-	-	-	-	-	-	-
Turhal	-	-	-	-	-	-	-	-
Toplam	18.520	-	6.400	6.400	2.250	10.150	-	-

4.5 - YAKIT DURUMU

Fabrika yakıt ihtiyaçları, güncel işlenecek pancar miktarları ve asgari stok dikkate alınarak siparişe bağlanan tahsislerde mümkün olan revizeler yapılmak suretiyle karşılanmıştır. Fabrikalarımızın pancar kampanyasındaki yakıt tüketimleri aşağıda gösterilmiştir.

TOPLAM YAKIT (7000 kCal/kg, Fireli) (ŞEKER FABRİKASI İÇİN)

Fabrikalar	YAKIT TÜKETİMİ (Ton)					Ort. 3Yıl	YAKIT TÜKETİMİ (% pg)					Ort. 3Yıl
	2009	2010	2011	2012	2013		2009	2010	2011	2012	2013	
Afyon	39.745	35.211	30.668	37.300	42158	37376	5,67	4,80	4,98	4,91	4,82	4,89
Ağrı	5.389	7.261	8.087	3.853	3478	5805	4,40	4,44	5,89	5,07	4,90	5,42
Alpullu	7.594	4.714	3.370	1.701	-	2831	4,97	4,36	5,54	5,87	-	5,65
Ankara	16.388	15.753	16.869	18.520	18813	18102	3,89	3,89	3,88	3,89	3,97	3,92
Bor	16.147	17.068	19.674	15.975	23000	19684	4,19	4,56	5,39	4,50	5,78	5,25
Burdur	21.694	25.420	27.558	21.366	24200	24490	5,00	4,76	5,12	4,51	4,09	4,56
Çarşamba	5.306	4.932	-	-	-	-	5,57	5,99	-	-	-	-
Çorum	17.238	22.765	18.682	17.683	20049	18837	3,85	3,52	3,29	3,23	3,37	3,30
Elazığ	3.382	3.934	4.001	2.184	1487	3006	4,75	4,38	4,54	4,59	4,65	4,57
Elbistan	10.255	17.036	18.746	18.420	15951	17752	4,75	4,73	4,92	5,39	4,73	5,01
Erciş	5.161	7.552	4.003	4.963	5927	5109	3,72	3,88	4,00	3,85	3,75	3,85
Ereğli	59.286	65.219	31.409	27.068	37892	32715	4,79	6,17	3,42	3,29	3,36	3,36
Erzincan	7.492	8.637	8.322	5.888	7428	7333	4,12	4,08	4,32	4,13	4,44	4,31
Erzurum	9.895	13.453	12.807	8.665	7635	10069	5,02	4,89	5,40	5,07	4,54	5,05
Eskişehir	38.696	30.280	35.255	33.334	33408	33979	3,90	3,96	4,18	3,81	3,72	3,90
Ilgın	50.436	40.687	36.435	34.290	32898	34496	4,98	4,97	4,23	3,83	3,53	3,85
Kars	947	1.635	2.346	1.182	757	1767	4,51	4,47	4,95	5,01	5,61	5,07
Kastamonu	11.966	14.460	9.140	6.921	8921	8467	4,24	4,36	4,04	4,51	4,76	4,41
Kırşehir	19.816	20.732	13.515	15.627	16213	15260	4,71	5,00	3,70	3,20	3,36	3,40
Malatya	10.133	11.796	9.020	6.776	7661	7913	4,08	4,10	4,18	4,04	3,99	4,07
Muş	10.477	11.215	9.568	7.773	6956	8173	3,85	3,59	3,92	3,57	3,34	3,63
Susurluk	11.779	13.353	-	-	-	-	4,42	5,38	-	-	-	-
Turhal	23.958	28.225	26.566	19.951	19914	22521	4,39	4,36	4,39	4,48	3,98	4,29
Uşak	4.898	7.356	9.251	6.826	9341	8590	4,05	4,26	4,89	4,49	4,89	4,78
Yozgat	12.529	16.316	14.076	15.406	14947	14821	4,40	4,74	4,34	4,49	4,58	4,47
Toplam	420.608	445.010	369.369	331.672	359035	359097	4,54	4,63	4,32	4,08	4,02	4,14

C- YILI BAKIM ONARIM VE ENERJİ FAALİYETLERİ

Şeker Fabrikalarımızın Bakım-Onarım faaliyetleri ile Enerji Üretim ve Tüketim Faaliyetleri uygun politika ve stratejiler belirlenerek yürütülmüştür. Pancar işleme kampanya döneminde fabrikalarımız günlük takip edilerek meydana gelen arızaların giderilmesinde, gerekli önlemler alınmış, uygun çözümler üretilmiş ve meydana gelebilecek muhtemel arızalara ışık tutması açısından bu arızaların istatistikleri de tutularak gerekli değerlendirmeler yapılmıştır.

Pancar İşleme Kampanyası içerisinde ve revizyon döneminde, Şeker Fabrikalarımızdan, öncelikle arıza nedeniyle uzun duruşları olan fabrikalar olmak üzere ziyaret edilerek, problemler yerinde tespit edilip, gerekli çözümler üretilmiştir.

Fabrikalarımızın 2013 yılı bakım onarım masrafları(makine ve tesisler), 2013/2014 pancar işleme kampanyasındaki buhar, elektrik, yakıt sarfiyatlarının % pancara ve şekere göre değerlendirmeleri Ek-1, Ek-2, Ek-3, Ek-4 ve Ek-5’de sunulmuştur.

A- BAKIM ONARIM FAALİYETLERİ

- 2013/2014 Pancar İşleme Kampanyasında fabrikalarımızın kritik ünitelerinden olan; buhar kazanlarına ait işletme raporları, buhar türbinlerine ait işletme değerlendirme formları, aylık enerji tüketim listeleri ve arıza bildirim formları kampanya süresince takip edilmiş ve istatistikleri tutulmuştur. Ayrıca, fabrikalarımızdan gelen kesikli santrifüj sepetleri kontrol föyleri (Föy1 – Föy2) gerekli değerlendirmeye tabi tutulmaktadır.

- Fabrikalarımızın revizyon dönemlerine ait revizyon yüzdeleri aylara göre takip edilerek hedeflenen tarihteki pancar işleme kampanyasına sorunsuz girmeleri için gerekli olan destek ve yönlendirmeler yapılmaktadır.

- Fabrikalarımızın ihtiyaç duydukları malzemelerin dahili ve harici siparişlerinin takibi, kontrol ve değerlendirilmesi yapılarak sipariş edilmesine karar verilen malzemelerin teknik şartnameleri güncellenerek ihale yolu ile temin edilmiştir. Teknik şartnameye uygunluğu belirlenerek satın alınan ve merkez ambarına teslim edilen malzemelerin gerekli muayene ve kontrolleri yapılarak kabul gören malzemeler fabrikalarımıza dağıtılmıştır.

- Ayrıca Şeker Fabrikalarımızın Makine Fabrikalarımıza yapmış olduğu siparişler incelenmiş, uygun görülenlerin Makine İmalat Dairesi Başkanlığı vasıtasıyla ilgili Makine Fabrikalarına siparişleri yapılmıştır.

- Bazı fabrikalarımızda, kullanma yeri bulunmayan veya ihtiyaç fazlası olarak bulunan malzemelerin, ihtiyacı bulunan diğer fabrikalarımızda değerlendirilmesi sağlanmıştır. (Dışlı kutusu, pompa, tesis yedekleri, elektrik motoru ve bunlara ait parçalar v.s.)

- Fabrikalarımızda kullanım dışı veya ihtiyaç fazlası olan rulmanların, öncelikli olarak tesisinde halen kullanım yeri bulunan fabrikalarımıza gönderilerek haricen rulman alımının engellenmesini ve şirketimizde kullanım yeri

kalmayan rulmanların ise satış yoluyla değerlendirilmesini sağlamak amacıyla, fabrikalarımızdan rulman tesis listeleri, son 5 yıllık tüketim miktarları ve ambar (malzeme ambarı ve koltuk ambarı) mevcutlarını içeren listeler şeker fabrikalarımızdan talep edilmiştir. Bu listeler incelenerek kullanım dışı ve ihtiyaç fazlası rulmanların değerlendirilmesi sağlanacaktır.

- Genel Müdürlük binamızda bulunan; dizel jeneratör grubunun, telefon santralinin, kalorifer kazanları yakma sistemlerinin, asansörlerin, kamera güvenlik sisteminin, kart basma ve personel geçiş turnikelerinin, faks cihazlarının, fotokopi makinelerinin, klimaların, bariyer ve kesintisiz güç kaynaklarının periyodik bakımları ile arıza durumundaki bakım-onarımları, kalite sistem prosedürüne uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

- Titreşim analizi ölçüm cihazı ve grafik analizi programı bulunan bazı fabrikalarımızda ve Başkanlığımız bünyesinde, geleneksel periyodik bakımın yanı sıra planlı bakım çalışmalarının bir kolu olan kestirimci bakım tekniği uygulanmaktadır. Başkanlığımız teknik elemanları tarafından, 2013–2014 pancar işleme kampanyasında Afyon, Bor, Burdur, Erciş, Ereğli, Erzincan, Erzurum, Eskişehir, Iğın, Kırşehir, Turhal, Muş, Uşak, Yozgat Şeker Fabrikalarının kritik ünitelerinde (Turbo generatör grupları, buhar kazanı baca aspiratörleri, taze hava vantilatörleri, difüzyon dişli kutuları v.b.) titreşim ölçümleri yapılmıştır. Değerlendirme raporları ilgili fabrikalarına gönderilmekte ve analiz raporları doğrultusunda gerekli bakım-onarım çalışmaları yapılmaktadır.

B- ENERJİ FAALİYETLERİ

- Bilindiği gibi, Burdur Şeker Fabrikasına 2011’de montajı yapılan Siemens marka T-5982 no’lu 6,3 kV – 4800 kW gücündeki turbo generatör grubu 2011-2012 kampanya döneminde devreye alınmış ve kurulu gücün değişmesi sebebiyle de EPDK’ya lisans tadili müracaatı yapılmıştır. Ayrıca bu süreçte buhar kazanlarında doğalgaza geçilmesi sebebiyle yakıt sisteminde de değişiklik yapılmış olup, 10.10.2012 tarihinde bu değişikliğin de önceki lisans tadili başvurumuz kapsamına alınması için EPDK’ya yeniden müracaat edilmiştir. Her iki başvurumuz sonucunda, EPDK’nın 12.09.2013 tarihli ve 4599/11 sayılı kurul kararı ile Burdur Şeker Fabrikamızın otoprodüktör lisansı söz konusu değişiklikler çerçevesinde tadil edilmiştir.

- 2013 yılı içinde Turhal ve Erzurum Şeker Fabrikalarımızın kazan yakıt sistemleri, Linyit-Fuel-Oil’den Doğalgaz-Fuel Oil’e dönüşmüş olup, lisans tadili için 31.12.2013 tarihli ve 16657 sayılı mektubumuzla EPDK’ya lisans tadili müracaatı yapılmıştır.

- 4628 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu’na dayanılarak hazırlanan Elektrik Piyasası Serbest Tüketici Yönetmeliği’ne göre Serbest Tüketici kapsamına giren ve bu vesileyle

tedarikçisini seçme serbestisine sahip olan Genel Müdürlük binamız için bu yıl da, 1 (bir) yıllık Elektrik Enerjisi Alımı ihalesi yapılmış olup, ihaleyi kazanan firmayla 01.07.2013 ile 01.07.2014 tarihleri arasında olmak üzere 1 (bir) yıllığına elektrik enerjisi alımı sözleşmesi yapılmıştır.

- Elbistan Şeker Fabrikasında, 2013 yılı yatırım programından ödeneği çıkan turbo generatör grupları generatör ikaz sistemlerinin Digureg sistemine dönüştürülmesi işi, yüklenici Siemens San. ve Tic. A.Ş. firması tarafından yapılmış olup, sistem 20.09.2013 tarihinde devreye alınmış ve Elbistan Şeker Fabrikası turbo-generatör grupları 2013-2014 kampanyasında sorunsuz bir şekilde çalışmıştır.

- Burdur Şeker Fabrikasına ait T5392 no'lu turbo generatör grubu (6400 kW), rotor alın dişlisi muylusu ve ana yağ pompası dişli grubunun hasarlanması sebebiyle 2012-2013 kampanyasının son günlerinde devreden çıkarılmış ve kampanya sonuna kadar diğer turbo generatör grubu (4800 kW) ve şehir enerjisi ile çalışılmıştır. 2013 yılı revizyon döneminde imalatçı Firma Siemens'e, *bozulan ana yağ pompası rotor alın dişli muylusunun yedekli olarak imali (2 takım) ve 1 takımının yerine montajı ile ana yağ pompası dişli grubunun(3 lü grup) imali ve yerine montajı, türbin harici ve dahili hizalamaları, eksenel yatak parçalarının değişimi, kumlama ve çatlak testlerinin yapılması ve devreye alma sırasında nezaret edilmesi hususlarında* sipariş açılmıştır. Söz konusu işimiz Siemens firması tarafından yapılarak, turbogeneratör grubu 26.09.2013 tarihinde devreye alınmış ve 2013-2014 kampanyasında sorunsuz olarak çalışmıştır.

- 2012-2013 kampanyasında Ankara Şeker Fabrikasında mevcut T5721 no'lu Siemens marka kondenseli turbo generatör grubunun yükü 3200 kW'ı geçtiğinde gerilim dalgalanmaları ve reglaj ayarsızlığı görülmüş, bu yüzden de türbin 3200 kW'lık yükün üzerinde yük almada gecikme yüzünden yüklenememiştir. Konuyla ilgili imalatçı Siemens firmasından *turbo generatör grubu regle kutusunun bakım onarım ve ayarlarının yapılması için hizmet alımı* yapılmış olup, söz konusu iş 2013-2014 kampanya dönemi öncesinde yapılmış ve turbo generatör grubu kampanya boyunca sağlıklı bir şekilde herhangi bir sıkıntı yaşanmadan çalışmıştır.

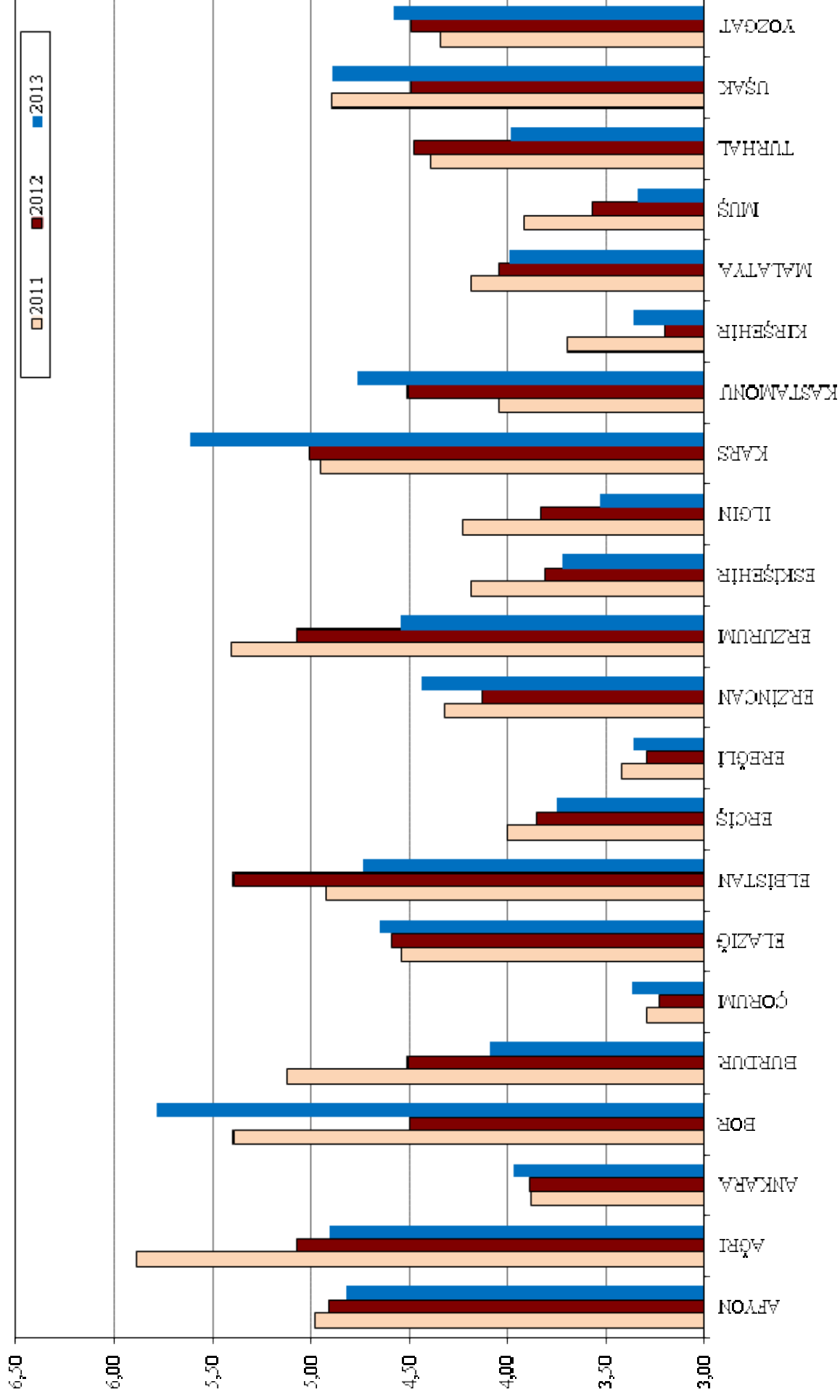
- Yozgat Şeker Fabrikasına ait T8395 no'lu (6000 kW) Siemens marka turbo generatör grubunun revizyon döneminde fabrikası tarafından yapılan kontrollerinde, buhar labirentlerinin deforme olduğu görülmüştür. Bunun üzerine Genel Müdürlüğümüzce imalatçı

Siemens firmasından buhar labirent sacı, dolgu malzemesi ve sızdırmazlık bantı siparişı yapılarak yurtdışından getirtilmiş ve Yozgat Şeker Fabrikası tarafından da montajı yapılmıştır. 2013-2014 kampanyasında turbo generatör grubu sorunsuz bir şekilde çalışmıştır.

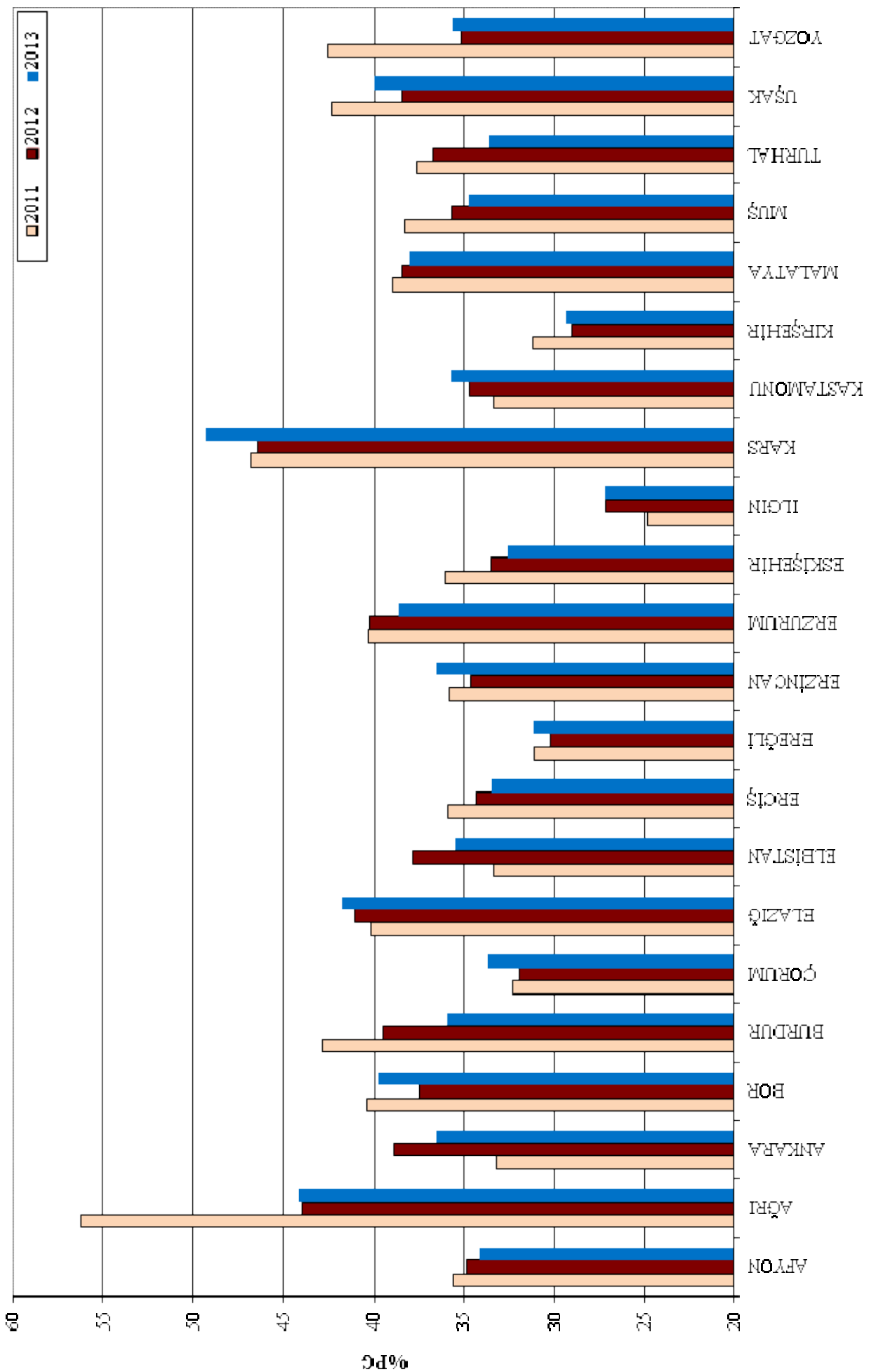
- Fabrikalarımızda mevcut melas debimetrelerinin (endüktif debimetre) doğru ve sağlıklı ölçüm yapabilmesi için kalibrasyon ve ayarlarının düzenli olarak yapılması hususunda ilgili Daire Başkanlıkları ile bir çalışma başlatılmış ve EMAF tarafından da fabrikalarımızın mevcut melas debimetrelerinin arıza / çalışırılık durum tespit çalışmaları devam etmektedir. Ayrıca 2014-2015 yılı pancar kampanyası yatırım ödeneklerinde, sözkonusu işle ilgili olarak, melasın kütleli debimetre ile ölçülmesi için proje çalışması başlatılmış ve yatırımlarda pilot fabrika Ankara Şeker Fabrikasına ödenek tahsis edilmiştir.

- Afyon ve Eskişehir Şeker Fabrikamızda generatör stator ve rotorlarının EMAF'ta bakım ve temizliklerinin yapılması temin edilmiştir. Kampanya içinde yapılan ölçümlerde, sargı sıcaklıklarında iyileşme yönünde ortalama, Afyon Şeker Fabrikası için 10-15 °C'lik , Eskişehir Şeker Fabrikası için 5-10 °C'lik düşüşler olduğu tespit edilmiştir.

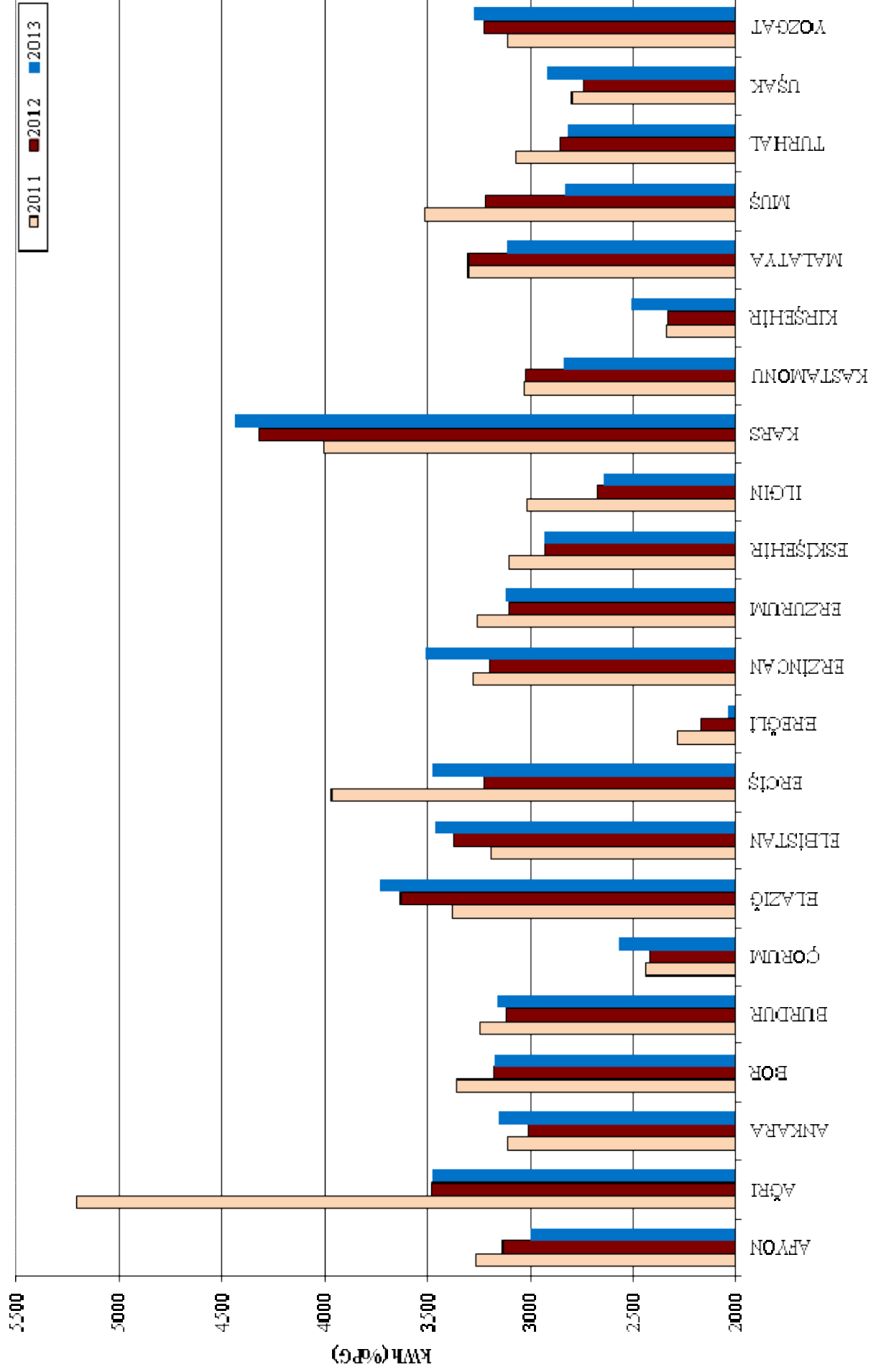
YAKIT TÜKETİMİ (7000 kCal/kg, %PG.)

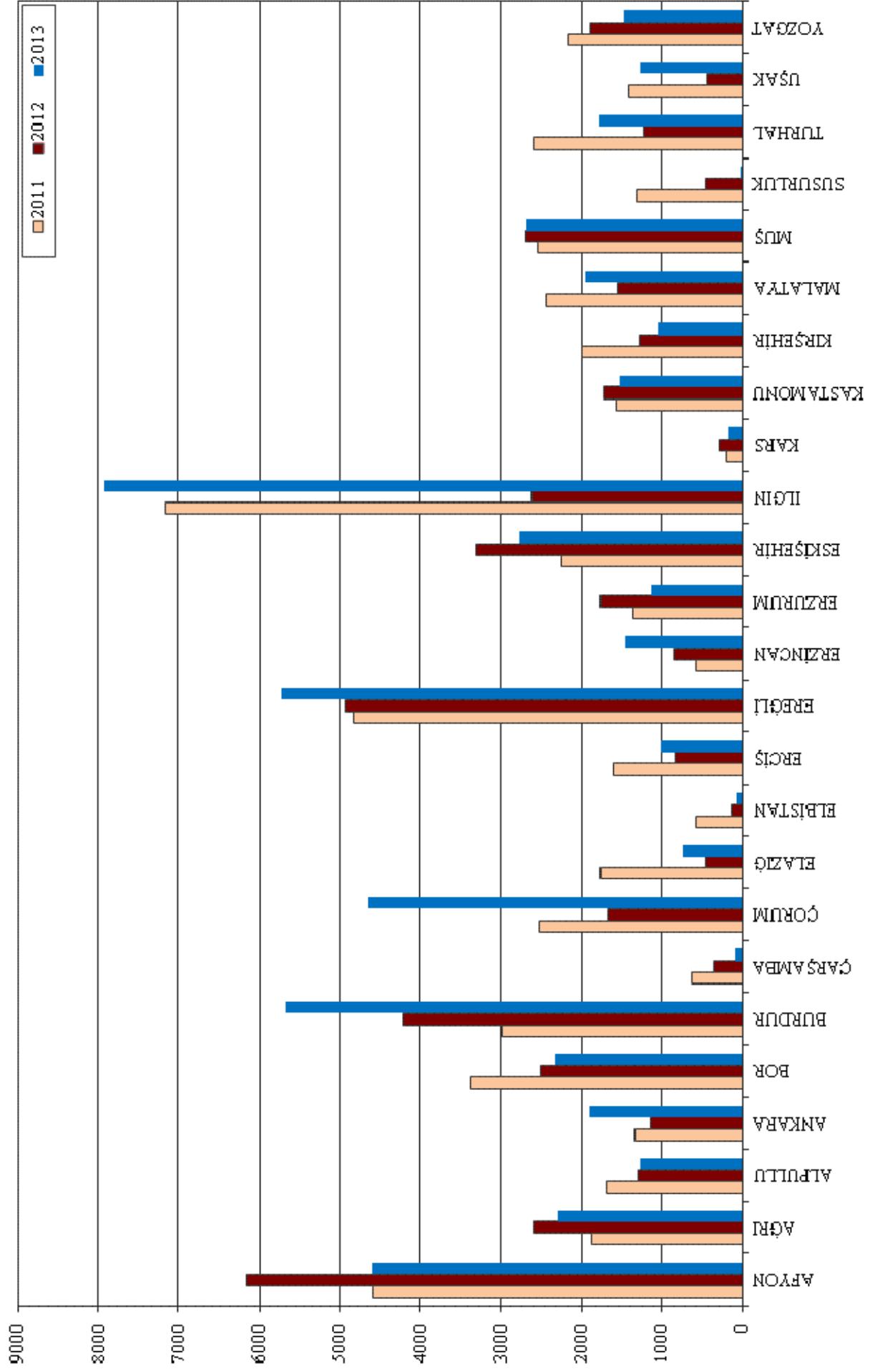
BUHAR TÜKETİMİ

ELEKTRİK TÜKETİMİ

BAKIMONARIMMASRAFLARI (BİN TL)

2013/2014 Pancar Kampanyasında Enerji Kullanım Oranları (Değerler teknik raporlardan alınmıştır.)												
Fabrikalar	Kampanya gün	İşlenen Pancar (bin ton)	Üretilen Kristal Şeker (Ton)	Üretilen Buhar (ton)	Türbinlerin Toplam Üretimi (kWh)	Şeker Fabrikasında Tüketilen Toplam Elektrik (kWh)	Toplam Yakıt (7000kcal/kg göre ton)	% Pancara Yakıt	1 ton pancar için tüketilen elektrik(kWh)	1 ton şeker için tüketilen elektrik(kWh)	1 ton pancar için tüketilen buhar (ton)	1 ton şeker için tüketilen buhar (ton)
Afyon Şeker	120	875,5	131.150	380.400	26.604.096	26.303.147	42.158	4,82	30,04	200,56	0,3420	2,2829
Ağrı Şeker	24	71,0	9.830	35.400	2.596.968	2.467.120	3.479	4,90	34,75	250,98	0,4410	3,1855
Alpullu Şeker												
Ankara Şeker	120	473,5	64.035	233.490	14.061.040	14.931.086	18.813	3,97	31,53	233,17	0,3651	2,6993
Bor Şeker	105	398,0	57.325	194.900	12.997.368	12.652.368	23.000	5,78	31,79	220,71	0,3979	2,7628
Burdur Şeker	120	591,3	86.836	239.351	18.741.260	18.688.585	24.200	4,09	31,61	215,22	0,3615	2,4615
Çarşamba Şeker												
Çorum Şeker	83	595,0	89.000	226.500	15.785.280	15.298.280	20.049	3,37	25,71	171,89	0,3368	2,2515
Elazığ Şeker	20	32,0	4.380	15.500	1.205.000	1.195.200	1.487	4,65	37,35	272,87	0,4180	3,0537
Elbistan Şeker	88	337,0	47.485	130.000	12.046.372	11.698.828	15.953	4,73	34,71	246,37	0,3552	2,5216
Erciş Şeker	73	158,0	24.400	68.800	5.494.176	5.494.176	5.927	3,75	34,77	225,17	0,3344	2,1652
Ereğli Şeker	135	1128,0	153.830	357.300	27.787.464	23.022.526	37.892	3,36	20,41	149,66	0,3111	2,2809
Erzincan Şeker	104	167,2	24.140	99.800	6.282.300	5.867.063	7.428	4,44	35,09	243,04	0,3653	2,5302
Erzurum Şeker	56	168,0	26.040	74.600	5.721.600	5.257.600	7.635	4,54	31,30	201,90	0,3859	2,4898
Eskişehir Şeker	123	897,0	127.630	349.150	28.188.288	26.349.079	33.408	3,72	29,37	206,45	0,3264	2,2939
İlgın Şeker	125	931,0	135.800	364.100	25.261.128	24.611.917	32.965	3,53	26,44	181,24	0,2719	1,8638
Kars Şeker	10	13,5	2.068	7.200	631.800	600.000	757	5,61	44,44	290,14	0,4937	3,2229
Kastamonu Şeker	50	187,5	27.975	85.000	5.607.408	5.323.500	8.924	4,76	28,39	190,29	0,3573	2,3950
Kırşehir Şeker	117	482,0	73.750	177.500	14.127.390	12.103.896	16.213	3,36	25,11	164,12	0,2932	1,9164
Malatya Şeker	54	192,0	25.100	93.140	6.169.700	5.984.609	7.661	3,99	31,17	238,43	0,3804	2,9099
Muş Şeker	51	208,0	30.300	77.700	6.074.568	5.892.331	6.957	3,34	28,33	194,47	0,3475	2,3857
Susurluk Şeker												
Turhal Şeker	69	500,0	77.810	199.100	14.143.008	14.098.308	19.914	3,98	28,20	181,19	0,3366	2,1630
Uşak Şeker	115	191,0	27.000	86.620	4.614.900	5.580.290	9.341	4,89	29,22	206,68	0,4005	2,8332
Yozgat Şeker	99	326,5	48.716	130.150	10.703.700	10.706.625	14.947	4,58	32,79	219,78	0,3563	2,3879
Toplam		8.923,0	1.294.600	3.625.701	264.844.814	255.786.194	359.108	4,02	28,67	197,58	0,3369	2,3221

En Kötü Değer

En İyi Değer

5- MAKİNA FABRİKALARI ve EMAF FAALİYETLERİ

2013 yılında Makina Fabrikaları ve Elektromekanik Aygıtlar Fabrikasında; modernize edilen Şeker Fabrikalarının ihtiyacı makina ve tesisler ile tüm Şeker Fabrikalarının bakım ve onarımı için gerekli yedek parçaların imalat ve tamiratları gerçekleştirilmiş olup ayrıca bazı resmi ve özel kuruluşlara da makina tesis ve yedek parça imalatı yapılmıştır.

2013 Yılında yapılan toplam imalat bedeli bir yıl öncesine göre % 4,97 artarak 97.349.026 TL olarak gerçekleşmiştir.

2013 yılında Makina Fabrikaları ile Elektromekanik Aygıtlar Fabrikasında yapılan işlerin dağılımı aşağıda gösterilmiştir. Tabloda gösterilen değerler 2012 yılından devreden miktarı çıkartmak ve 2014 yılına devreden miktarı ilave etmek suretiyle hesaplanmıştır. Yedek, Tamirat ve Yatırım harcamaları ile ilgili üretim değerlerine dönem giderleri, kıdem tazminatları ve sosyal yardımlar dahil edilmiştir.

YAPILAN İMALAT (TL)

Fabrika Adı	Yıl	Şeker Fabrikaları		Harice Yapılan	Toplam İmalat	Faaliyet Kar / Zarar	Net Kar/Zarar
		Yedek	Yatırım				
AFYON A-	2012	5.667.675	650.000	1.344	5.669.669		-730.393
	2013	5.618.745	-	1.119	5.619.864		-517.750
ANKARA	2012	24.349.164	1.703.000	1.703.040	27.755.204	-2.228.343	-3.126.217
	2013	26.832.310	1.628.000	859.572	29.319.882	-493.322	-3.175.820
ESKİŞEHİR	2012	27.775.769	2.776.000	1.365.636	31.917.405	101.327	-3.186.940
	2013	30.867.719	1.330.000	786.567	32.984.286	58.565	-1.706.291
ERZİNCAN	2012	4.798.615	270.000	1.868	5.070.483	-475.774	-996.754
	2013	6.151.309	-	3.553	6.151.313	-486.724	-429.793
TURHAL	2012	6.505.464	13.903	13.028	6.532.395	1.656	-309.220
	2013	6.764.379	-	1.820	6.766.199	-243.927	-243.927

	2012	9.402.236	4.445.117	1.294.733	15.142.086	-1.380.160	-4.420.821
EMAF	2013	9.842.122	5.599.724	1.062.087	16.503.933	-1.456.068	-4.455.519
TOPLAM	2012	78.498.923	9.858.020	4.379.649	92.736.592	-3.981.294	-12.770.345
	2013	86.076.584	8.557.724	2.714.718	97.349.026	-2.621.476	10.529.100

KAR ve ZARAR DURUMU

Makina Fabrikası ve Elektromekanik Aygıtlar Fabrikasının Son 5 Yıllık Satış değeri üzerinden Toplam üretim Kar - Zarar durumu aşağıda gösterilmiştir

Yıllar	Satışı Yapılan (Kapanan) İşlerin Kıymet Tutarı TL	Ciro TL	Zarar TL	Kar TL
2009	77.695.790	75.217.559	-5.998.634	-
2010	78.022.651	76.248.836	-6.853.176	-
2011	85.171.256	81.550.153	-9.947.113	-
2012	88.407.233	82.187.493	-12.770.345	-
2013	87.604.484	83.653.039	-10.529.100	-

Not: Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Şeker Fabrikaları'na yapılan imalatlardan kâr alınmamıştır.

2013 yılı Makina Fabrikaları üretim faaliyetleri (Ton)

Makina		Döküm*			Çelik*	Talaşlı*	Kauçuk	Net
Fabrikası	Pik	Çelik	Sfero	D. Dışı	Konstr.	İmalat	İmalat	İmalat
Afyon					280	258		455
Ankara					859	307		1166
Eskişehir	313	185		24	2 85	714	115	1310
Erzincan	128	2		13	22	162		167
Turhal	64,3			16,3	171	50		302
B- Toplam	505,3	187		53,3	1617	1491	115	3400

* Brüt değerler.

Son 5 yıllık Üretim değerleri
Ton

Yıllar

2009	2010	2011	2012	2013
3885	3449	3792	3402	3400

ARAŞTIRMA GELİŞTİRME FAALİYETLERİ MAKİNA FABRİKALARI ve EMAF

1 - ANKARA MAKİNA FABRİKASI

- AMF Tipi Pulp Tutucu 2 Adet prototip olarak imal edilmiş olup, 2013 yılı kampanya döneminde Ankara Şeker Fabrikasında denemesi yapılarak olumlu sonuç alınmıştır. Deneme sırasında tespit edilen imalat eksiklikleri giderilerek tüm fabrikalarda kullanılmak üzere hazır hale getirilmiştir.
- K1100 Sürekli Santirifüj Yataklama Grubunun tüm Fabrikalara değiştirilmesi ile ilgili işlemlere 2013 yılında başlanmış olup, 2014 yılında da devam edilecektir.

2 - ESKİŞEHİR MAKİNA FABRİKASI :

- Çok kademeli alım dişli kutusu çalışmalarına devam edilmektedir.

- b) DVS 100.315 tipi pompa (Konik Vida Tipli Fan) çalışmalarından olumlu netice alınmıştır. Pompalar Brükner Çamur havuzlarında kullanılmaktadır.
- c) LAP150 pompaların çalışmalarından da olumlu netice alınmıştır.
- d) Sinüs pompanın proje çalışmaları tamamlanmış olup melas ve lapada denenmektedir.
- e) 3" olarak projelendirilen loplu pompa Fabrikalarda denenmekte ve olumlu neticeler alınmaktadır.

3 - ELEKTROMEKANİK AYGITLAR FABRİKASI

- f) Yozgat Şeker Fabrikası, Ham Fabrika ve Rafineri Otomasyonunun PCS7 (SIEMENS) işletim sistemi ile ilgili proje geliştirme çalışmaları ve uygulaması yapıldı.
- g) Çorum Şeker Fabrikası, 2x50 t/h VKW Buhar Kazanlarının Bilgisayar Destekli PLC Denetimli Otomasyon sistemi ile ilgili proje geliştirme çalışmaları ve uygulaması yapıldı.
- h) Mikroişlemci Denetimli,prototipi üretilen Elektronik Konumlayıcının deneme çalışmalarına devam edildi.
- i) Kameralı Şeker Çuvalı Sayma Sistemi ile ilgili proje çalışmaları yapıldı.
- j) Şeker Çuvalı Kantarı Ölçüm ve Denetim Sistemlerinin geliştirilmesi çalışmaları yapıldı.
- k) Şeker Enstitüsü ile birlikte Karbonatlama Kazanlarında optimum PH tespiti için araştırma ve geliştirme çalışmaları yapıldı.

BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI FAALİYETLERİ

- Genel Müdürlük ile Fabrikalar arasında bulunan NETWORK trafiği sürekli açık tutulmuş veri aktarımı ve Network üzerinden yapılan işler aksatılmadan yürütülmüştür.
- Kurumun istekleri doğrultusunda Programlama faaliyetleri aksatılmadan yürütülmüş, Kurumumuzun talepleri anında karşılanmıştır.

- Atak önleme sistemi güncel tutularak, içeriden ve dışarıdan gelecek zararlı ataklar engellenmiştir.
- 5651 sayılı yasa gereği Network ağ güvenliği en üst seviyeye çıkartılmış, URL filtreleme, virüs ve anti virüs programları sürekli güncel tutulmuştur.
- Kurumumuz Bilgi İşlem Merkezinin kesintisiz hizmet vermesi, herhangi bir olağanüstü durum (yangın, deprem, siber saldırı, virüs saldırısı v.b.) karşısında iş kesintisinin yaşanmaması, Kurum verilerinin bulunduğu Veritabanının ikinci bir departmanda güvende olması, herhangi olumsuz durumda bu merkezin devreye alınarak işlerin aksatılmadan yürütülmesi için, Eskişehir Şeker Fabrikamızda bir Felaket Kurtarma Merkezi kurulmuştur.
- Gelişen teknolojiler doğrultusunda, ödeneklerde dikkate alınarak yeni bilgisayar ve yazıcı talepleri karşılanmıştır.

ŞEKER ENSTİTÜSÜ AR-GE FAALİYETLERİ

Şeker Enstitüsü bünyesinde bulunan Tarımsal ve Teknolojik Araştırmalar Müdürlüklerinin faaliyetleri;

- Araştırma ve Geliştirme Çalışmaları,
 - Danışmanlık, Teknik Yardım ve Rutin Çalışmalar,
 - Eğitim,
 - Uluslararası Araştırma Kurumları ile İşbirliği,
 - Yurt içi Üniversite ve Diğer Kurumlarla İşbirliği,
 - Kongreye Katılma ve İnceleme Gezileri,
 - Araştırmaya Yönelik Üretim Faaliyetleri
- başlıkları altında verilmiştir.

1- ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME ÇALIŞMALARI

1.1. Yeni Başlanan ve Devam Eden Araştırma-Geliştirme Çalışmaları

“Şeker Pancarında Rhizomania’ya Dayanıklı Ebeveyn Hatların Geliştirilmesi ve Yabani Pancar Popülasyonlarında Dayanıklı Genotiplerin Belirlenmesi” konulu araştırma çalışmasına 2013 yılında başlanmıştır.

Tarımsal Araştırmalar Müdürlüğüne bağlı Şubelerce; Şeker pancarı ekim alanlarımızda ekilecek şeker pancarı çeşitlerini seçebilmek amacıyla 2013 yılında da Cercospora ve Rhizomania’ya dayanıklı çeşitlerle; Çarşamba, Karacabey, Tokat, Çorum, Kırşehir, Konya ve Ilgın’da çiftçi tarlaları ile resmi kuruluşlara ait sahalarda, Eskişehir, Hasankale deneme istasyonlarında, nematoda toleranslı çeşitlerle; Etimesgut ve Ilgın deneme istasyonları ile Altınekin ve Beylikova çiftçi tarlalarında verim kontrol denemeleri yapılmıştır. Deneme sonuçlarına göre; Cercospora ile Rhizomania’ya dayanıklı çeşitler ve nematoda toleranslı çeşitlerden iyi performans gösterenler belirlenmiştir. Bu denemeler, aynı zamanda T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’na üretim izni ve tescil için başvurulmuş çeşitlerin, üretim izni ve resmi tescil denemesi olarak yürütülmüştür.

Genetik monogerm hibrid şeker pancarı çeşit ıslahı çalışmaları çerçevesinde, elde edilen genetik monogerm hatlardan anaç pancar seleksiyonu, kenevir izolasyonunda tohum üretimleri ve melezlemeler, familyalarda O-tip bitki testi yapılmış, bunlardan fide üretilmiş ve genetik monogerm familyalar ve melezleri verim kontrol denemelerine alınmıştır. Multigerm tetraploid ve diploid tozlayıcıları ıslah etmek amacıyla melezlemeler yapılmış, seçilen bitkiler kenevir izolasyonunda erkek kısırarla melezlenerek tohum üretilmiştir.

Rhizomania ve Cercospora hastalıklarına toleranslı monogerm şeker pancarı popülasyonu geliştirme çalışmaları yürütülmüştür. Çeşit geliştirme çalışmalarına devam edilmiştir.

T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi Müdürlüğü adına “Farklılık Yeknesaklık ve Durulmuşluk” denemesi her yıl olduğu gibi Etimesgut Deneme İstasyonunda yürütülmüştür.

“Şeker Pancarı Tarımında Ekilen Çeşitlerin Farklı Partilerine ait Tohumların Tarla Çıkış Gücünün Tespiti”, “Diploid Hibrid Çeşitlerden Yararlanarak Cercospora, Rhizomania ve Rhizomania’ya Dayanıklı Anaç Monogerm Şeker Pancarı Popülasyonlarının Geliştirilmesi”, “Bazı O-tip ve CMS Şekerpancarı Hatlarında Tohum Üretimi”, “Monogerm ve Multigerm Şeker Pancarı Familyalarında Rhizomania’ya Dayanıklılık İçin Seleksiyon Uygulaması”, “Hibrid Genetik Monogerm Şeker Pancarı Çeşidi Islahı”, “Rutin Toprak Analiz Metotlarının Kontrol, Adaptasyon ve Modifikasyonu”, “Şeker Pancarında Azotlu Gübre Uygulama Dozu, Uygulama Sayısı ve Hümik Asit Uygulaması”, “Şeker Pancarı Yetiştirilmesinde Üretim Seyri, Maliyet ve İklim Değişkenleri Arasındaki İlişkilerin Araştırılması”, “Doğu Anadolu Bölgesi Şartlarında Çıplak ve Kaplanmış Şeker Pancarı Tohumunun Değişik Ekim Mesafelerinin Şeker Pancarının Verim ve Kalitesine Etkisi”, “Şeker Pancarı Yetiştiriciliğinde Sulamanın Vejetasyon Seyrine Etkisi”, “Türkiye’de Şeker Pancarı Üretim Alanlarında Enfeksiyon Oluşturan *Beet necrotic yellow vein virus* (BNYVV)’ün Moleküler ve Patojenik Varyantlarının ve *Beet black scorch virus* (BBSV)’ün Araştırılması”, “Rhizomania hastalığına karşı çift dayanıklı gen içeren çeşitlerin performansları” konulu araştırma çalışmalarına 2013 yılında devam edilmiştir.

Suyun hava ile temas yüzeyini artırmak üzere inşa edilen soğutma kulelerinde yaşanan korozyon problemlerini incelemek, uygun ve ekonomik malzeme belirlemek amacıyla Teknolojik Araştırmalar Müdürlüğüne bağlı şubelerce; “Ankara Şeker Fabrikası Soğutma Kulesi Suyunda St 37.2, 304L ve 316L Kalite Çeliklerinin Korozyon Davranışlarının İncelenmesi” konulu bir çalışma başlatılmıştır.

“Çeşitli Ortamlarda St 37.2 ve 304L Kalite Çeliklerinin Korozyonuna Melasın İnhibitör Etkisinin Araştırılması”. Osmangazi Üniversitesi ile ortaklaşa yürütülecek proje kapsamında, 5% lik hidroklorik asit ve fabrika suyu ortamlarında St 37.2 ve 304L çeliklerinin korozyonuna melasın inhibitör etkisi araştırılacaktır. İnhibitörler, koroziif etkiyi azaltmak veya önlemek için korozyon ortamına eklenen katkılardır. Bu çalışmada, çeliklerin korozyon hızları elektrokimyasal empedans spektroskopisi (EIS), Lineer Polarizasyon (LP), Tafel Polarizasyonu (TP) ve ağırlık kaybı yöntemleri kullanılarak incelenecektir.

“Ham Şerbet Arıtımında I. Karbonatlama Kademesinde Optimal Çökme Noktasının Otomatik Olarak Tayini ve Proses Kontrolünün Otomasyonunun Gerçekleştirilmesi” konulu proje kapsamında fabrikalarımızda ham şerbet arıtım kademelerinden biri olan I. karbonatlamada şerbette en iyi şeker dışı madde çökmesi ve en iyi berraklığın gözleendiği optimal noktanın bulanıklık ölçer cihazı ile tespit edilerek, karbonatlama pH’nın ayarlanmasının otomasyon şekline getirilmesi amaçlanmaktadır. 2012-2013 Kampanyasında Ankara Şeker Fabrikası’na monte edilen kazan ile 1 haftalık denemede elde edilen sonuçlar optimal noktanın otomatik olarak tayin edilebilirliği konusunda oldukça tatminkar olmuştur. Aynı kazandan bir tane de Eskişehir Şeker Fabrikasına monte edilmiştir. Eskişehir Şeker Fabrikasındaki çalışmalar çok net bilgi verebilecek ve sistemin otomasyona entegre edilmesini sağlayacak kadar uzun yürütülememiştir. Sistemde görülen eksiklikler ve aksaklıkların 2014-2015 Kampanyasında giderilerek çalışmanın önümüzdeki kampanya döneminde sonuçlandırılması öngörülmektedir.

“Ankara Şeker Fabrikasında 2013-2014 Kampanyasında Yürütülen Biyosit Denemesi” konulu çalışmada; şeker fabrikalarında ekstraksiyon ünitesinde enfeksiyon kontrolü amacıyla kullanılan formalin yerine kullanılabilir insan sağlığına zararsız farklı bir biyositin etkinliğinin araştırılması amaçlanmıştır. Çalışma ile ilgili rapor hazırlanmaktadır.

“Rafineride şeker pişiriminin vakum kazanlarında aşırı doygunluğun takip edilmesi yoluyla kontrolü ve otomasyonu” konulu çalışma EMAF ile ortaklaşa yürütülmektedir. Proje için gerekli olan kimyasal ve proses verileri hazırlanarak çalışmaya destek verilmektedir. Bu proje kapsamında 2011-2012 kampanyasında yapılan çalışmalara ilave olarak, 2013-2014 Kampanyası başlamadan önce EMAF, Ankara Şeker Fabrikasındaki deneme için alınan refraktometreden iki tane daha satın alarak 6 kazanı denetleyebilecek sistemi revizyon döneminde Eskişehir Şeker Fabrikası’na kurmuştur. Kristal şeker pişirim kazanlarına monte edilen refraktometrelerin pişirim denemeleri başlamadan önce saha kalibrasyonları yapılmıştır. Kalibrasyonlar tamamlandıktan sonra yapılan pişirim denemelerinden elde edilen şekerlerin kalitesinde gelişme görülmüştür. Sistemin eksikliklerinin giderilerek rafineride kristal şeker pişiriminin bu metotla yürütülmesi için çalışmalara 2014-2015 kampanyasında da devam edilecektir.

“Ankara Şeker Fabrikası Proses Ekipmanlarının Dış Yüzey Sıcaklıkları ve Bulundukları Ortama Ekipmanlardan Olan Isı Kayıpları”. Pancar şekeri üretim prosesinde kullanılan aparatların izoleli ve izolesiz yüzeylerinden bulundukları ortama radyasyon ve konveksiyon yoluyla ısı kayıpları olmaktadır. Bu kampanya döneminde yapılan çalışmalarda aparat yüzeylerinden ortama olan ısı kayıplarının % 0.01 ile % 0.06 arasında değiştiği hesaplanmıştır. Çalışmalara önümüzdeki kampanyada devam edilecektir.

“Fabrikaya Gelen Pancar ile Fabrikada İşlenen Pancar Arasındaki Beyaz Şeker Randımanı ve Melas Şekeri Farkının İncelenmesi”. Bu çalışma ile pancar analiz laboratuvarından geçerek fabrika sahasına indirilen pancar ile kıyım bandından fabrikasyona giren pancar arasında melas şekeri farkının belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla, fabrikaya bölgelerden gelen pancarlarda ve fabrikasyona girerken kıyımda sodyum, potasyum, α -amino azotu ve invert şeker analizleri yapılarak, geçmiş yıllarda Şeker Enstitüsünde oluşturulan bir eşitlik kullanılarak melas şekeri miktarları hesaplanmıştır. Pancarda ve kıyımda ölçülen α -amino azotu miktarları, deaminasyon nedeniyle kampanya süresince giderek azalmış, dolayısı ile pancar ve kıyım arasındaki melas şekeri farkını belirlemek mümkün olmamıştır. Kullanılan

hesaplama yöntemi, fabrikalarımız arasında farklılık gösteren pancara göre % melas şekeri değerlerinin karşılaştırılmasında kullanılabileceğini göstermiştir.

“Ankara Şeker Fabrikası Şerbetlerinde (Ham Şerbet, Sulu Şerbet, Koyu Şerbet ve Melas) Azotlu Bileşiklerin Seyri”. Pancar ve şerbetlerde bulunan azotlu bileşikler fabrikasyonda pH, renk ve arılığı etkilemekte ve büyük kısmı melasa kadar ulaşmaktadır. Bu çalışma ile Ankara Şeker Fabrikası şerbetlerinde azotlu maddelerin miktar ve seyri incelenerek, literatürde verilen değerlerle karşılaştırılmaktadır.

Tekdüzen Şeker Analiz Metotları Uluslararası Komisyonu (ICUMSA) ile ortak yürütülen çalışmalar kapsamında “Ham Şeker”, “Beyaz Şeker”, “Özel Şekerler”, “Melas”, “Pancar”, “Pancar Şekeri Fabrikasyonu”, “Oligosakaritler ve Polisakaritler”, “Şekerler ve Şeker dışı Maddeler için Kromatografik Teknikler”, “Mikrobiyoloji”, “İndirgen Şekerler” konularında çalışmalara devam edilmektedir.

1.2. Sonuçlanan Araştırma Geliştirme Çalışmaları

“Geri Melezleme Yoluyla Elde Edilen Cercospora ve Rhizomania’ya Dayanıklı Monogerm ve Multigerm Familyaların Farklı Lokasyonlarda Güncel Çeşitlerle Karşılaştırılması” konulu çalışma 2013 yılında tamamlanmış olup raporu hazırlanmaktadır.

“Ankara Şeker Fabrikası Difüzyon ve Arıtım Üniteleri ile Buharlaştırıcı İstasyonunda 316L, 304L, Nikel Kaplı St37.2 ve St37.2 Çeliklerinin Korozyon Davranışlarının İncelenmesi” konulu proje kapsamında, belirli zaman aralıklarında arıtım basamakları ve buharlaştırıcı kademelerinden alınan şerbet numunelerinde korozyon analizleri ile bu çeliklerden hazırlanmış kuponların şerbet numunelerinde elektrokimyasal yöntemlerle (Empedans, Tafel ve Lineer Polarizasyon) korozyon ölçümleri alınmış, difüzyon ünitesinden son kademe buharlaştırıcıya kadar olan ünitelerde St 37.2 malzeme ve 304 L malzeme açısından maliyet hesabı çıkarılarak tamamlanmış, raporu hazırlanmaktadır.

“Ankara Şeker Fabrikası Bölgelerinin Pancarlarında Beyaz Şeker Veriminin Hesaplanması” konulu çalışmada, bu fabrikadaki melas şekeri değerleri diğer şeker fabrikalarına göre yüksek seyretmesi üzerine, hem silolardan hem de pancar analiz laboratuvarına bölgelerden gelen pancarlardan alınan numunelerde sodyum, potasyum, α -amino azotu ve invert şeker

analizleri yapılarak ağırlıklı ortalama ile melas şekeri hesaplanmış, sonuç raporu hazırlanmaktadır.

2. DANIŞMANLIK, TEKNİK YARDIM VE RUTİN ÇALIŞMALAR

Enstitümüze bağlı 4 deneme istasyonu ile *Cercospora* ve *Rhizomania* hastalık alanlarında, Tarımsal Araştırmalar Müdürlüğüne bağlı şubelerce şeker pancarının agronomi, bitki besleme, bitki ıslahı, sulama, hastalıklar ve zararlılar ile tarımsal mekanizasyon konularında projelendirilmiş 75 tarla denemesi, 4827 parsel olarak kurulmuş ve her parselin verim ve kalite analizleri yapıldıktan sonra elde edilen verilerin istatistikî analizleri yapılarak, ilgili araştırmacılara verilmiştir. Şeker pancarının destekleme alım fiyatının tespitine esas olacak 130 adet şeker pancarı ve 143 adet rakip ürünlere ait maliyet etüdünün değerlendirilmesi yapılmış, sonuçlar, Genel Müdürlüğe iletilmiştir.

Fabrikalarda 2013 ekiminden artan tohum da dikkate alınarak, 2014 yılı ekimi iş programı ve fabrikaların istekleri doğrultusunda hazırlanan tohum tevzi listesi Genel Müdürlüğe iletilmiştir.

Şirketimizin 2016 yılı ihtiyacı olarak sipariş edeceği şeker pancarı tohumluğunun teknik şartnamesi hazırlanmıştır.

Türkiye’de şeker pancarının ekim alanı ve tükettiği su itibarıyla tarımsal sulamadaki yeri hususunda hazırlanan rapor Genel Müdürlüğe sunulmuştur.

Gübreleme tavsiyelerine esas teşkil edecek şekilde, araştırma ve diğer amaçlar için alınan 40 adet toprak numunesinin organik madde, bitkilerce alınabilir fosfor ve potasyum analizleri yapılmıştır. Şirketimizce çiftçilere dağıtılmak üzere satın alınan gübrelerden alınan ve diğer kurumlardan gelen 129 adet kimyasal gübre örneklerinin standartlara uygunluğu ve kalite kontrolleri ile 46 adet şeker, 24 adet melas ve bir adet şlempe numunesinde azot analizi yapılmıştır.

Ekim alanlarımızda görülen zararlılarla mücadelede kullanılacak tarımsal ilaçlar ve bunların kullanılması hakkındaki teknik yardıma devam edilmiştir.

Ekim alanlarımızda yürütölmekte olan *Cercospora* mücadelesi, fabrikalarımız Ziraat Teşkilatı elemanları ile birlikte takip edilmiş ve danışmanlık hizmeti sürdürölmüştür. Fabrikalarımızın 2014 yılı *Cercospora* ilaçlama programları hazırlanarak, ilaç ihtiyaçları belirlenmiştir. Hastalık teşhisi konularında; Ankara, Çarşamba, Afyon, Malatya ve Yozgat, *Cercospora* ilaçlama zarar eşğinin tespitinde; Çarşamba ve Susurluk, münavebe değışikliği konusunda; Turhal, Erzurum ve Malatya Şeker Fabrikaları'na teknik yardımda bulunulmuştur.

Tohum İşleme Fabrikası tarafından üçlü karışım (imidacloprid veya thiamethoxam + thiram + hymexazol + yapıştırıcı madde) tohum ilacını satın almasına esas teknik şartnameler güncellenmiş, ilacın kesin kabulüne ilişkin çalışmalar Tohum İşleme Fabrikası ile birlikte yürütölmüştür.

Rus yapısı seyyar pancar boşaltma-temizleme ve yükleme makinelerinin yedek parça ihtiyacını karşılamak için farklı kalemlerdeki malzemelerin teknik şartnamesi hazırlanmış ve imalatı tamamlananların teknik kontrol ve tesellümleri yapılmıştır. Seyyar pancar boşaltma-temizleme ve yükleme makinelerine ait 5 adet Rus dizel motor, 8 adet Tümosan dizel motor ve 11 adet yakıt pompasının revizyonu yapılmıştır.

Hassas ekim makinesi yedek parçalarından “Ekici Tekerlek” ihtiyacının karşılanması için; 1000 adet ham ekici teker Ø 3.5x4.5x90 (8 cm) delik ölçüsünde, 1000 adet ham ekici teker Ø 3.5x4.5x38 (17 cm) delik ölçüsünde işlenmiştir.

Fabrikalarımıza bağı kantarlarda bulunan seyyar pancar boşaltma, temizleme ve yükleme makinelerinde meydana gelen arızalar giderilmiştir.

İki adet üniversal hububat ekim makinasının bakım ve onarımı yapılmıştır. Ilgın ve Hasankale Deneme İstasyonlarında kullanılan Döner Kulaklı Pullukların hidrolik silindirleri imal ettirilerek montajı yapılmıştır.

Malatya ve Erzincan Şeker Fabrikalarına ait bazı Seyyar Pancar Boşaltma makinalarının muhtelif silindirlerin bakım ve revizyonu yaptırılmıştır.

T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi tarafından yılda 2 defa düzenlenen “Üretim İzni” ve 1 defa düzenlenen “Tescil” toplantılarına

Enstitümüzden ilgililerin katılımıyla denemelerde gerekli şartları sağlayan şeker pancarı çeşitlerinin üretim izni alması veya tescil edilmesine karar verilmiştir.

Şeker pancarı gelişim seyri boyunca 15'er günlük periyotlar halinde pancar gelişim seyrini takip etmek, geçmiş yıllarla karşılaştırmak, eldeki verilere dayanarak bu yıl için verim ve kalite tahmininde bulunmak amacıyla Haziran-Ekim ayları arasında "Vejetasyon Seyri Raporu" ayda bir hazırlanarak fabrikalarımıza ve Genel Müdürlüğe gönderilmiştir.

T.Ş.F.A.Ş. Genel Müdürlüğünce satın alınan çeşitli işletme malzemelerinin ihalelerine esas numunelerin analizleri yapılarak değerlendirilmiştir. Ayrıca gelen her parti malzemenin analizi yapılarak tesellümleri sağlanmış, fabrikalarımızdan, çeşitli kişi ve kuruluşlardan değişik tarihlerde gelen çeşitli numunelerin analizleri yapılarak raporları ilgili birimlere gönderilmiştir.

Fabrikalarımızın 2012/2013 kampanyası ortalama melas ve beyaz şeker numunelerinin kalite analizleri yapılarak raporları hazırlanmış, İşletme Müdürleri Toplantısında katılımcılara dağıtılmış, Genel Müdürlüğe ve fabrikalara gönderilmiştir. Ayrıca fabrikalarımızın 2012/2013 kampanyası sırasında ürettikleri beyaz şeker numunelerinin mikrobiyolojik analizleri yapılarak raporları ilgili birimlere gönderilmiştir.

Genel Müdürlüğümüz tarafından fabrikalarımızın 2013/2014 kampanyası için açılan satın alma ihalesine esas olmak üzere gelen taş önleyici, difüzyon ve arıtım sistemi için köpük kesici, pancar yıkama ve yüzdürme suyu için köpük kesici, perlit, GP ve BMA filtre torbası, pres filtre bezi, çamur koyulaştırma bezi gibi çeşitli işletme malzemelerinin analizleri yapılarak, gerektiğinde dış kuruluşlarda yaptırılarak değerlendirilmiştir. Hazırlanan değerlendirme raporları çeşitli tarihlerde ilgili birimlere gönderilmiştir. Ayrıca Merkez Ambarına gelen yukarıda adı geçen her parti malzemenin analizleri yapılarak tesellümleri sağlanmıştır.

Çeşitli kuruluşlar, Genel Müdürlük ve fabrikalarımızdan gelen beyaz, küp şeker, kömür, melas, şlempe gibi birçok malzemenin analizleri ile Ankara Şeker Fabrikası'nın sosyal tesisleri ve işyerlerinde kullanılan içme suyu numunelerinde ve kuyu sularında, çeşitli

fabrikalarımızın su/atık su numunelerinde mikrobiyolojik analizler yapılarak raporları ilgili birimlere iletilmiştir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında, kahverengi şeker ve şeker tebliği hakkında uzman kuruluş olarak görüşmelere ve toplantılara iştirak edilmiştir.

Şeker fabrikalarında atık madde olan filtre toprağının çevre kirliliği yaratması üzerine, yüksek kalsiyum oksit içeren bu toprağın uygun alanlarda kullanılması ile ilgili araştırma yapılmıştır. Konu İşletme Müdürleri Toplantısında tartışılmıştır.

Fabrikalarımızın kazan borularında yaşanan korozyon problemlerinin incelenmesi için gönderilen; 2011-2012 kampanya dönemi Bor Şeker Fabrikası 50 t/h lik VKW buhar kazanı ekonamayzer borusu, 2012-2013 kampanya dönemi Afyon Şeker Fabrikası 100 t/h lik VKW buhar kazanı Eko II. ünite patlak boruları, Kastamonu Şeker Fabrikası 50 t/h lik buhar kazanı kızdırıcı boruları ile Elbistan Şeker Fabrikasına ait iki adet 50 t/h lik VKW buhar kazanları panel boruları, I. ve II. grup eko borularına ait raporlar ilgili fabrikalara gönderilmiştir.

Fabrikalarımıza 2013 yılı için demirbaş olarak satın alınacak bazı cihazlar için hazırlanan şartnamelere katkıda bulunmak üzere Genel Müdürlük ilgili birimlerinde düzenlenen toplantıya iştirak edilmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamında C Binası laboratuvarlarında bulunan cihazlara bağlı basınçlı tüplerin bina dışına taşınarak merkezi bir gaz dağıtım sistemi kurmak amacıyla çeşitli firmalar ve laboratuvarlarla görüşülmüş, bu iş için ödenek istenmiş ve şartnamesi hazırlanmıştır. Sistemi kuracak olan yüklenici firmaya keşif ve diğer hususlarda yardımcı olunmuştur.

2013-2014 Kampanya dönemi için satın alınan ve kömür yakan fabrikalarımızdan Enstitümüze gönderilen çok sayıda ihale kömürü numuneleri ile Kömür Şartnamesi gereği 1. parti kömür numunelerinde ve çeşitli fabrikaların gerekli gördükleri bazı parti kömürü numunelerinde kül ergime noktası ve uçucu madde analizi yapılarak raporları ilgili fabrikalara gönderilmiştir.

Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel M¼d¼rl¼ğ¼ GAP Tarımsal Araştırma Enstit¼s¼ M¼d¼rl¼ğ¼nden gelen talep ¼zerine Enstit¼m¼ze teslim edilen *Saccharum officinarum* ve sweet sorghum numunelerinden polar şeker analizi yapılmıştır.

Genel M¼d¼rl¼ğ¼m¼z¼n talebi ¼zerine “Organik şeker Pancarı Tarımı ve Organik şeker ¼retimi” konulu kapsamlı bir rapor hazırlanarak ilgili birime sunulmuştur.

K¼m¼r konusunda Teftiş Kurulu Başkanlığı’nın g¼revlendirmesi ile incelemede bulunmak ¼zere Elbistan şeker Fabrikasına gidilmiş ve gerekli incelemeler yapılmış ve numuneler alınmıştır.

Laboratuvarlarımızda bulunan spektrofotometre, refraktometre, polarimetre, k¼l fırını, et¼v ve terazilerin kalibrasyonlarını yetkili kuruluşlara yaptırılarak kalibrasyon sertifikaları alınmıştır.

Çorum şeker Fabrikasında y¼ksek seyreden dif¼zyon kaybının nedenlerinin incelenmesi amacıyla Genel M¼d¼rl¼k elemanları ile 25-27 Kasım 2013 tarihleri arasında ilgili fabrikaya gidilmiş, gerekli incelemeler yapılarak ¼nerilerde bulunulmuştur.

Ankara şeker Fabrikasında melas şekerinin benzer diğerk fabrikalara g¼re y¼ksek olmasının nedenleri incelenmiş, hazırlanan rapor ilgili fabrikaya g¼nderilmiřtir.

Enstit¼m¼z Teknolojik Araştırmalar M¼d¼rl¼ğ¼ Biyoteknoloji ve Çevre Sorunları şubesi Laboratuvarı ile yıllık s¼zleřmesi bulunan Afyon, Çorum, Erzincan, Erzurum, Ilgın, Kastamonu, Kırşehir, Muş, Turhal, Yozgat şeker Fabrikalarının ve ¼zel kuruluşların arıtım tesisi ¼ıkıřı (end¼striyel/evsel nitelikli) atık su numunelerinde i izlemeye esas akredite parametre analizleri (KOİ ve TAKM) yapılmıştır.

Biyoteknoloji ve Çevre Sorunları şubesi Laboratuvarının Yeterlik Belgesinin devamı çerçevesinde yıl içinde yapmış olduğu faaliyetleri g¼steren Faaliyet Raporları 4 ayda bir

hazırlanarak T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Çevresel Etki Değerlendirmesi İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü Dairesi Başkanlığı'na iletilmiştir.

Akreditasyon çalışmaları çerçevesinde; Yeterlik Deneyleri için Aquacheck/İngiltere Firması ile temasa geçilmiş, akredite parametrelerle ilgili olarak haziran ayında yapılan ring testine katılım sağlanarak başarılı sonuçlar elde edilmiş, sertifikalı referans malzeme analizleri ve fabrikalarla Müşteri Memnuniyeti Anketi yapılmış, kapsam içi atık su parametrelerine yönelik her yıl rutin olarak yapılması gereken sözleşmeler fabrikalarımızla mutabakat sağlanarak karşılıklı imzalanmış, Üst Yönetim, Kalite Yöneticisi ve Numune Kabul Sorumlusu ile Laboratuvarın İç Tetkiki 13.03.2013 tarihinde gerçekleştirilmiş, Yönetimin Gözden Geçirmesi Toplantısı 24.04.2013 tarihinde yapılmış raporları hazırlanmıştır. Yine Akreditasyon çalışmaları ile ilgili olarak; laboratuvarında kullanılan çeşitli cihaz ve malzemenin kalibrasyonu yaptırılarak sertifikaları alınmış, “Mesleki Sorumluluk Sigortası” yaptırılmış, kapsam içi parametrelerle ilgili doğrulama deneyleri her ay düzenli olarak yapılmış, cihazlar izlenmiş ve ilgili formları doldurulmuştur.

Fabrikalarımızın 2012-2013 kampanya dönemine ait teknik raporları incelenerek her fabrikaya ait Spesifik Elektrik Enerjisi (SEE) ve Spesifik Isı Enerjisi (SIE) değerleri hesaplanmış, İşletme Müdürleri Toplantısında dağıtılmıştır.

2013 yılında da ödeneği çıkan çeşitli demirbaş cihaz ve malzemelerin şartnameleri hazırlanarak Enstitümüz tarafından temini yapılmıştır. Bu cihazların kullanımı ile ilgili olarak tedarikçi firmalardan eğitimler alınmıştır. Kül ergime cihazı için bir yıllık bakım şartnamesi hazırlanmış ve sözleşme imzalanan firma tarafından cihazla ilgili gerekli tüm periyodik bakım, yedek parça değiştirilmesi işlemleri yapılmıştır.

Fabrika Müdür Yardımcıları (Ziraat ve Teknik) Toplantısına hazırlık yapılmış, toplantıda ele alınan konular, yeni başlanan, devam eden ve biten araştırmalarla birlikte tartışılmıştır.

3. EĞİTİM

Tarımsal Araştırmalar Müdürlüğü teknik elemanları ve yardımcı personeli; Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarımsal Politikalar Genel Müdürlüğü Toprak ve Su Kaynakları Araştırmaları Daire Başkanlığınca, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Ankara Üniversitesi, Dicle Üniversitesi ve Ondokuzmayıs Üniversitesi katılımıyla düzenlenen “Türkiye Bitki Su Tüketimi Rehberinin Güncellenmesi”, Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından düzenlenen “İlkyardım”, “İş ve İşçi Sağlığı ve Basınçlı Tüplerin Güvenli Kullanımı”, “İşgücünün Geliştirilmesi, Denetimi ve Değerlendirilmesi” ve “Topluluk Önünde Konuşma, Hitabet” konulu eğitimlere katılmışlardır.

Teknolojik Araştırmalar Müdürlüğü teknik elemanları ve yardımcı personeli; “Yangının Nedenleri ve Yangından Korunma”, “Topluluk Önünde Konuşma, Hitabet”, “İlk Yardım Yenileme”, “Bilgisayar Destekli Üretim Sistemlerinin Yönetimi, Planlanması ve İşletimi” ve “Yöneticilik” konulu eğitimlerle TSE tarafından verilen kalibrasyon eğitimine katılmıştır.

Tarımsal Araştırmalar Müdürlüğü teknik elemanları tarafından; Eskişehir Şeker Fabrikasında düzenlenen “Seyyar Pancar Boşaltma Makinalarının Çalışma Prensipleri, İşletilmesinde Karşılaşılan Güçlükler ve İş Sağlığı ve İş Güvenliği” konulu eğitim, müdür yardımcılarına (tarım) ve Eğitim Dairesi tarafından düzenlenen “İş Sağlığı ve Güvenliği” konulu eğitim Genel Müdürlük personeline verilmiştir.

Teknolojik Araştırmalar Müdürlüğüne bağlı şubelerce; Makine Elektrik Şeflerine “Şeker Üretiminde Enerji Ekonomisi”, Şeker Ambar Şeflerine “Şekerin Stoklanma Özellikleri ve İstiflenmesi”, Kalite ve İşletme Kontrol Laboratuvar Uzmanı, Şefi ve Mühendislerine “Kalite ve İşletme Kontrolü ile İlgili Analizler” konularında eğitim verilmiştir.

2013 Yılında kurumumuzca, çeşitli kurum ve kuruluşlarca düzenlenen çeşitli cihazlar hakkında eğitim, sunum, konferans ve seminerlere ilgili personelimiz katılmıştır.

4. ULUSLARARASI ARAŞTIRMA KURUMLARI İLE İŞBİRLİĞİ

Uluslararası Şeker Pancarı Araştırma Enstitüsü (IIRB) ile işbirliğimiz devam etmektedir.

Tekdüzen Şeker Analiz Metotları Uluslararası Komisyonu (ICUMSA) ile 11 konuda araştırmacı olarak laboratuvarlararası ortak çalışmalar yürütülmektedir.

Avrupa Şeker Teknolojisi Birliği-ESST ile ilişkiler sürdürülmektedir.

5. YURT İÇİ ÜNİVERSİTE ve DİĞER KURUMLARLA İŞBİRLİĞİ

“Türkiye’de Şeker Pancarı Üretim Alanlarında Enfeksiyon Oluşturan Beet necrotic yellow vein virus (BNYVV)’ün Moleküler ve Patojenik Varyantlarının ve Beet black scorch virus (BBSV)’ün Araştırılması” konusunda Ondokuz Mayıs Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü, “Nematoda Toleranslı Şeker Pancarı Çeşitleri Verim Kontrol Denemesi” ve “Cercospora ve Rhizomaniya Dayanıklı Çeşitler Verim Kontrol Denemeleri” konularında Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi, “Şeker pancarında Yaprak Bitleri Standart İlaç Deneme Metodu”nun hazırlanması konusunda Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü, Şeker Enstitüsü liderliğindeki “Şeker Pancarında Rhizomania’ya Dayanıklı Ebeveyn Hatların Geliştirilmesi ve Yabani Pancar Popülasyonlarında Dayanıklı Genotiplerin Belirlenmesi” adlı TÜBİTAK 1003 Öncelikli alanlar projesinde, Ankara Üniversitesi Biyoteknoloji Enstitüsü ve Abant İzzet Baysal Üniversitesi Biyoloji Bölümü, “Şeker Pancarında Azotlu Gübre Uygulama Dozu, Uygulama Sayısı ve Hümk Asit Uygulaması” konularında Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Eskişehir Araştırma Enstitüsü ile ve çeşitli tarımsal konularda, Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi Biyoteknoloji Enstitüsü ile birlikte çalışmalar yapılmaktadır.

“Ankara Şeker Fabrikası Difüzyon ve Arıtım Üniteleri ile Buharlaştırıcı İstasyonunda 316L, 304L, Nikel Kaplı St37.2 ve St37.2 Çeliklerinin Korozyon Davranışlarının İncelenmesi” ve “Çeşitli Ortamlarda St 37.2 ve 304L Kalite Çeliklerinin Korozyonuna Melasın İnhibitör Etkisinin Araştırılması” konulu projelerde Eskişehir Osman Gazi Üniversitesi ile ortaklaşa çalışılmaktadır. Ayrıca çeşitli konularda Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğü, Çevre ve Şehircilik

Bakanlığı, Maden Tetkik Arama Genel Müdürlüğü, TÜRKAK, TSE, Tarım İl Müdürlükleri ve Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği ile işbirliği yapılmaktadır.

6. KONGRELERE KATILMA VE İNCELEME GEZİLERİ

Osman Gazi Üniversitesi ile ortaklaşa yürütülen projenin bir bölümü “The Investigation of Corrosion Behaviours of St 37.2, Electroless nickel coating steel, 304L and 316L of Steels types with Electrochemical Methods as Time Dependent in Beet Sugar Processing Juices , Cost Analysis for 304L and 316L Steel Types and Micro-Structure Analysis of St 37.2 Steel” konulu poster bildirisi 1-5 Eylül 2013 tarihleri arasında Portekiz’in Estoril şehrinde düzenlenen EUROCORR-2013’te Osman Gazi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Gözen Bereket tarafından sunulmuştur.

23-28 Haziran 2013 tarihleri arasında Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesinde düzenlenen “Nanoyapı Modifiye Elektrokimyasal ve Biyoelektrokimyasal Sistemler” temalı I. Uluslararası Katılımlı Elektrokimya Çalıştayına bir elemanımız katılmıştır.

24-25 Ekim 2013 tarihleri arasında Ankara’da ATO Uluslar arası Kongre ve Sergi Sarayında düzenlenen “Uluslararası Enerji Kongresi ve Fuarına” iki elemanımız katılmıştır.

7. ARAŞTIRMAYA YÖNELİK ÜRETİM FAALİYETLERİ

Deneme istasyonlarımızda üretilen 2369 ton pancar, 425 ton buğday, 35 ton arpa ile yan ürünleri ve tahakkuk eden 916 ton yaş küspe satışından toplam 731.208,44 TL gelir elde edilmiştir. Ayrıca ilaç, gübre, çeşit denemelerinden 839.926,42 TL ve kurum dışına yapılan analizlerden 62.091,78 TL. olmak üzere toplam 1.633.226,64 TL gelir sağlanmıştır.

6- EĞİTİM FAALİYETLERİ

Teşekkülümüzde çalışan personelin Hizmet İçi Eğitim yoluyla mesleki bilgi ve becerilerini arttırmak, işe uyumlarını sağlamak, sanayi ile ilgili gelişmeleri, yenilikleri aktarmak ve personelin davranışlarını olumlu yönde geliştirmek amacıyla eğitim programları hazırlanmış ve uygulanmıştır.

Bu amaçla hazırlanan 2013 yılı Hizmet İçi Eğitim Planı doğrultusunda Teşkilatımız ve Daire Başkanlıklarımızdan gelen teklifler göz önünde tutularak 42 konu ele alınmıştır. Gerçekleşen 30 konuda yer alan eğitimlere 557 memur, 450 işçi olmak üzere toplam 1007 elemanımız katılmıştır. Ayrıca 31 konuda yapılan planlı iş başı eğitimlerine 6122 işçi katılmıştır.

Hizmet İçi Eğitim Planımız dışında;

a) Teşekkülümüzce düzenlenen:

- Seyyar Pancar Boşaltma Temizleme Mak.Operatörlük Kursuna işçi görevinde 118 personel
- İş Makinaları Operatörlük Kursuna 40,
- İlk Yardım Yenileme eğitimine memur,işçi görevinde 82 personel katılmıştır.

b) Dış Kuruluşların düzenlediği :

- Kazıyıcı ve Yükleyici Operatorü Yetiştirme Kursuna işçi görevinde 13 personel,
- BİMY-20 Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Seminerine memur görevinde 2 personel,
- Atık Sudan Numune Alma eğitimine 6,
- Kaynak ve Malzeme Yüzeylerinin Göz Kontrolü eğitimine memur görevinde 1 personel katılmıştır

Teşekkülümüz için yarar görülen bu gibi kurs ve seminerlere 344 memur,249 işçi olmak üzere 593 personelimiz iştirak etmiştir.

3308 sayılı Kanuna göre teşekkülümüzde 2013-2014 döneminde 711 meslek lisesi Öğrencisine Mesleki Eğitim İmkânı sağlanmıştır.

Yüksekokul ve Üniversite Öğrencilerinden 700 kişiye Staj imkanı sağlanmıştır.

Sonuç olarak 31 Aralık 2013 tarihi itibariyle gerek plan içi ve gerekse plan dışı kurs ve seminerlere 901 memur, 6821 işçi olmak üzere toplam 7722 kişi katılmıştır. Eğitimlere katılan tüm personelin eğitimle ilgili kayıtlarının tutulmasına devam edilmiştir.

2013 yılında Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanan sorular kullanılarak yapılan İşçi Grup Terfi sınavlarına 1215 kişi katılmıştır.

2013 YILI EĞİTİM BÜTÇESİ

2013 Yılı Bütçesi 475.000,00 ₺

31.12.2013 Tarihi itibariyle eğitim masrafları tutarı 356.079.00 ₺ dir.

SON BEŞ YILLIK EĞİTİM ÇALIŞMALARI

YILLARA GÖRE EĞİTİM FAALİYETLERİ

	2009	2010	2011	2012	2013
PLAN İÇİ	6952	4842	5844	6188	7129
PLAN DIŞI	1438	439	562	690	593
MESLEKİ EĞİTİM VE STAJ	1791	1704	1693	1511	1411
TOPLAM :	10181	6985	8099	8389	9133

EĞİTİME KATILANLAR

	2009	2010	2011	2012	2013
<i>MEMURLAR</i>					
İŞÇİLER	2222	1018	1163	1172	901
STAJYERLERLER	6168	4263	5243	5706	6821
	1791	1704	1693	1511	1411
TOPLAM :	10181	6985	8099	8389	9133

EĞİTİM KONULARINA GÖRE DAĞILIMI

	2009	2010	2011	2012	2013
<i>YÖNETİCİLİK</i>					
İŞ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ	---	38	111	176	88
EĞİTİM VERME TEKNİKLERİ	1854	59	245	511	147
BİLGİ BECERİ GELİŞTİRME	64	---	---	---	1
SOSYAL DAVRANIŞLAR	1661	613	1197	1331	435
YABANCI DİL	127	29	---	---	66
İŞBAŞI EĞİTİMİ	--	---	---	---	---
MEVZ. VE STAND.UYUM	3449	3492	4254	4320	6122
ÜST GÖREVE HAZIRLAMA	651	863	89	325	318
MESLEK EĞİT.(3308 Sy.Kn)	102	110	169	---	311
T.AFET.YANG.DUR.ALIN.GE	905	916	845	799	711
R.ÖNLEMLER					
İLK YARDIM	28	---	19	12	1
YÜKSEKOKUL STAJLARI	423	75	292	179	231
BİLGİ İŞLEM EĞİTİM	886	788	848	712	700
	31	2	30	24	2
TOPLAM :	10181	6985	8099	8389	9133

ÇALIŞAN PERSONEL SAYISI

	2009	2010	2011	2012	2013
MEMURLAR	2810	2068	1993	2103	2028
İŞÇİLER (DAİMİ)	9482	10878	10684	9683	8214
TOPLAM :	12292	12946	12677	11786	10242

YILLARA GÖRE EĞİTİM ORANLARI (%)

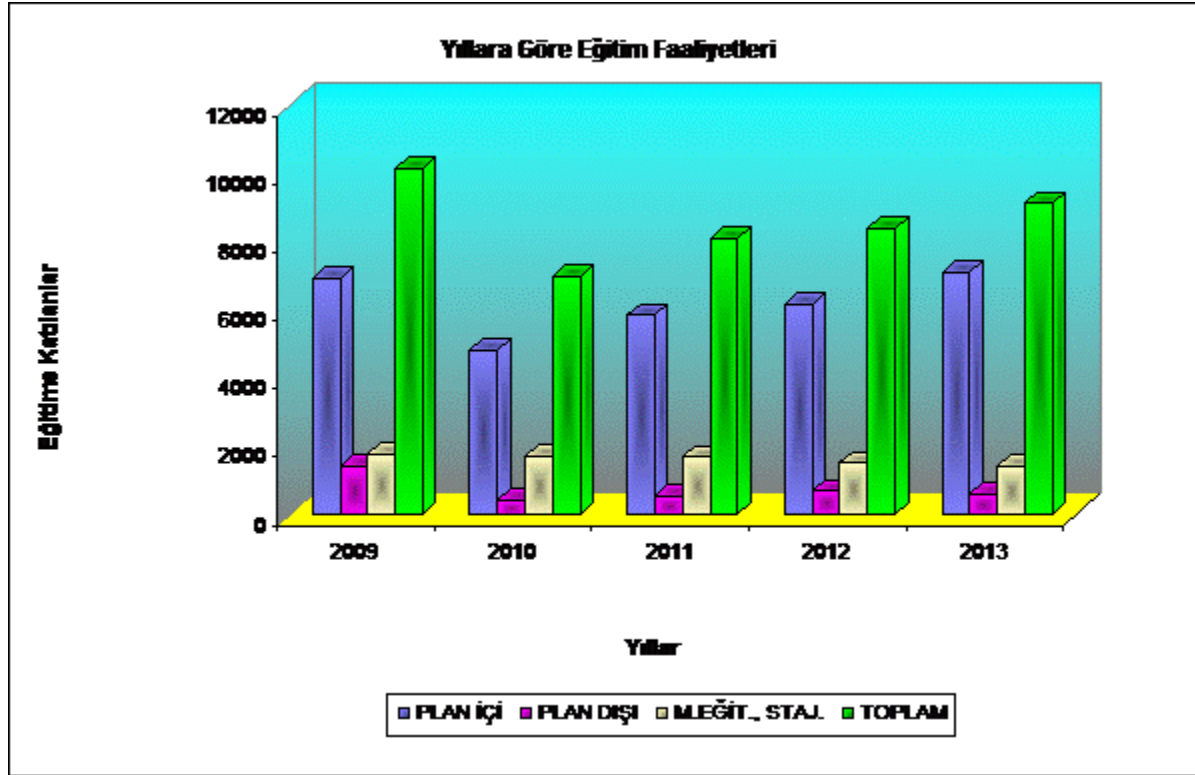
	2009	2010	2011	2012	2013
MEMURLAR	79	49	58	56	44
İŞÇİLER (DAİMİ)	65	39	49	59	83
TOPLAM :	68	41	51	58	75

EĞİTİLEN SAYISI VE EĞİTİM (KİŞİ-SAAT)

YILLAR	PLAN İÇİ		PLAN DIŞI		İŞBAŞI EĞİTİMİ		GENEL TOPLAM	
	Katılımcı	Toplam	Katılımcı	Toplam	Katılımcı	Toplam	Katılımcı	Toplam
	Sayısı	Kişi Saat	Sayısı	Kişi Saat	Sayısı	Kişi Saat	Sayısı	Kişi Saat
2009	3503	36736	1438	39560	3449	34490	8390	110786
2010	1350	19720	439	6435	3492	50495	5281	76650
2011	1590	30690	562	11700	4254	51050	6406	93440
2012	1868	26759	690	10047	4320	43200	6878	80006
2013	1007	15235	593	33395	6122	61220	7722	109850

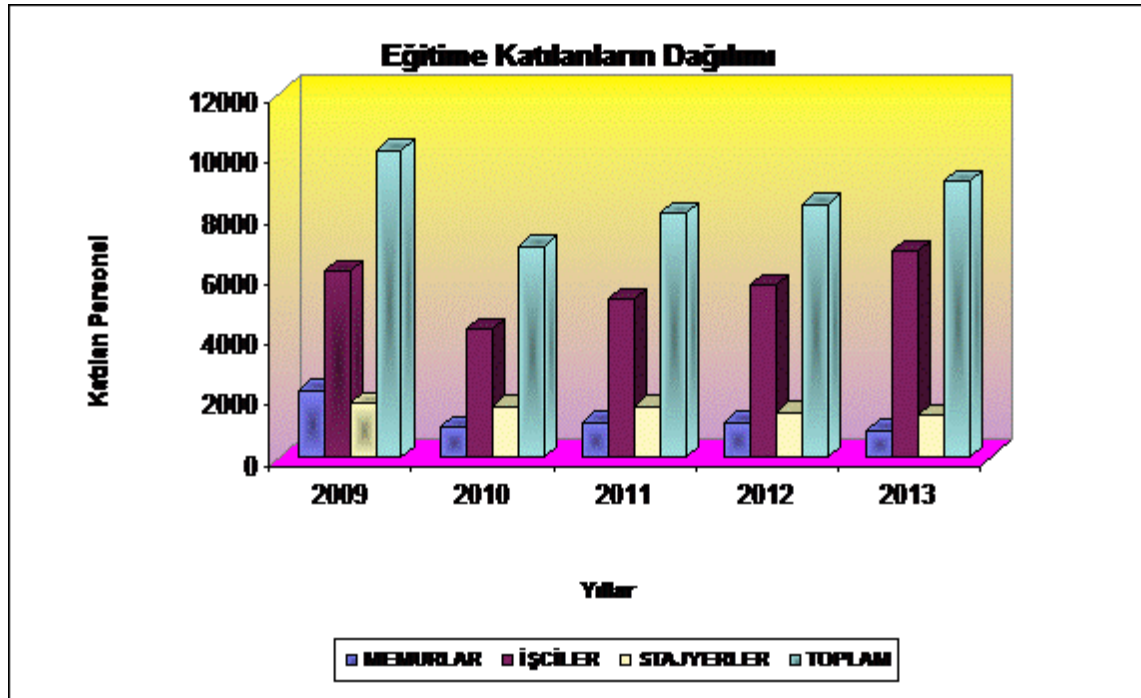
YILLARA GÖRE EĞİTİM FAALİYETLERİ

YILLAR	2009	2010	2011	2012	2013
PLAN İÇİ	6952	4842	5844	6188	7129
PLAN DIŞI	1438	439	562	690	593
M.EĞİT., STAJ.	1791	1704	1693	1511	1411
TOPLAM	10181	6985	8099	8389	9133

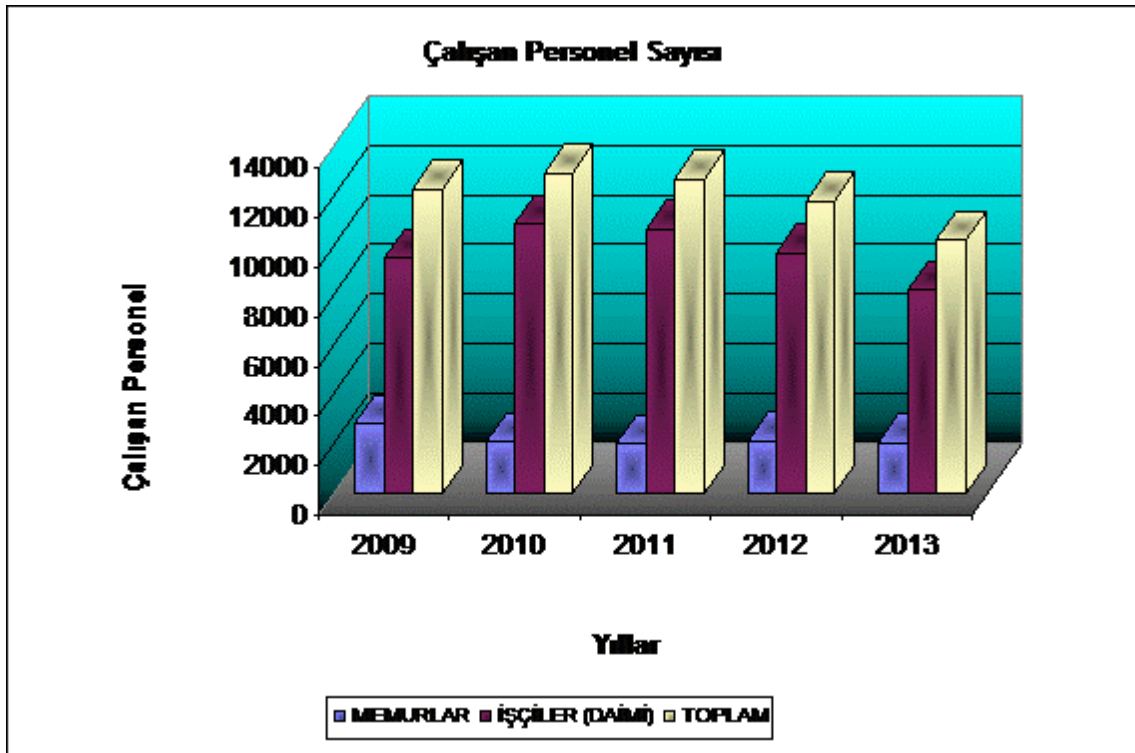
EĞİTİME KATILANLAR

	2009	2010	2011	2012	2013
MEMURLAR	2222	1018	1163	1172	901
İŞÇİLER	6168	4263	5243	5706	6821
STAJYERLER	1791	1704	1693	1511	1411
TOPLAM	10181	6985	8099	8389	9133

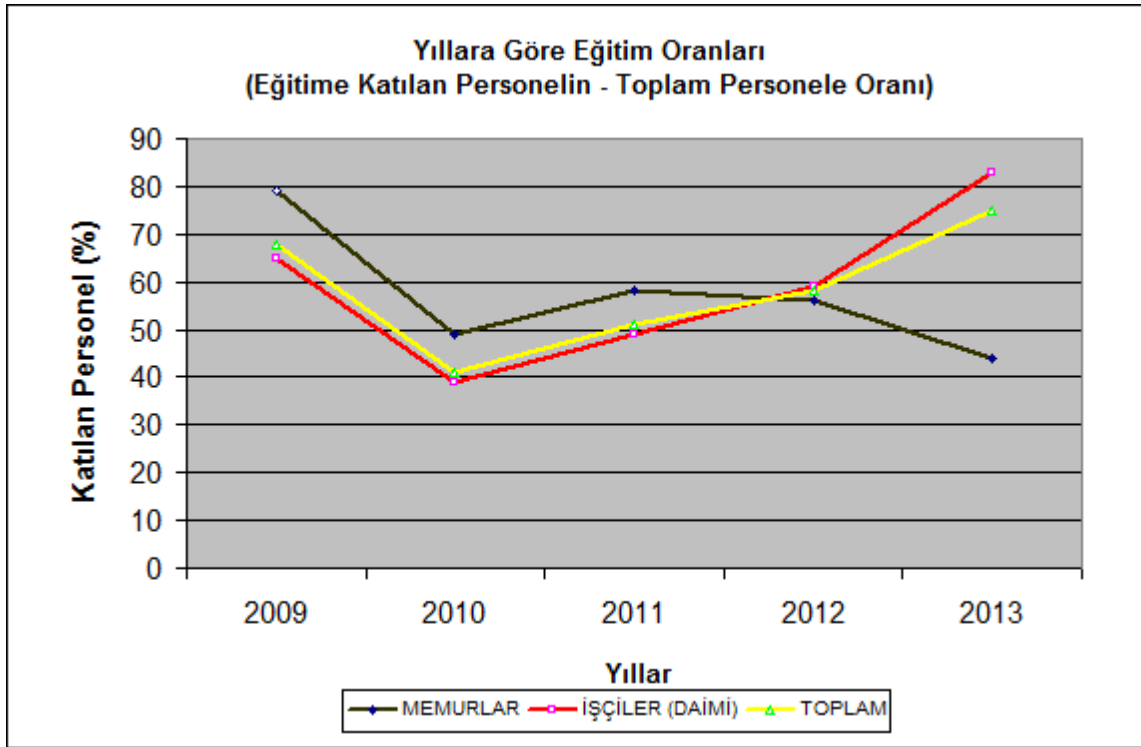
ÇALIŞAN PERSONEL SAYISI

	2009	2010	2011	2012	2013
MEMURLAR	2810	2068	1993	2103	2028
İŞÇİLER (DAİMİ)	9482	10878	10684	9683	8214
TOPLAM	12292	12946	12677	11786	10242

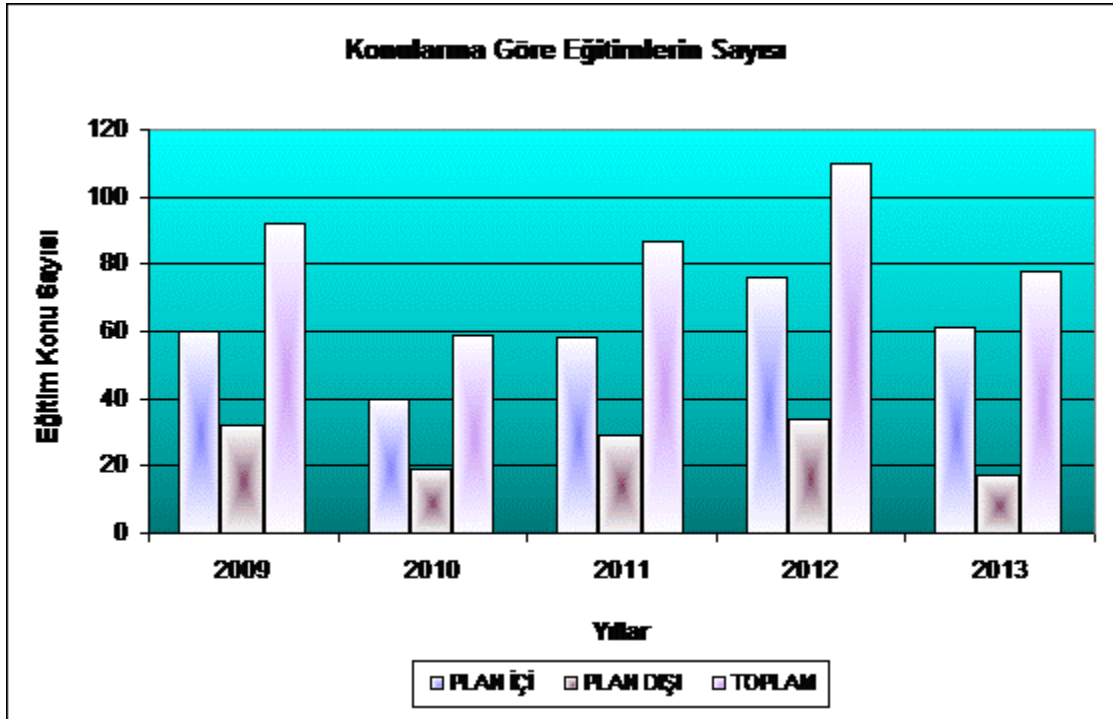
YILLARA GÖRE EĞİTİM ORANLARI (%)

	2009	2010	2011	2012	2013
MEMURLAR	79	49	58	56	44
İŞÇİLER (DAİMİ)	65	39	49	59	83
TOPLAM	68	41	51	58	75

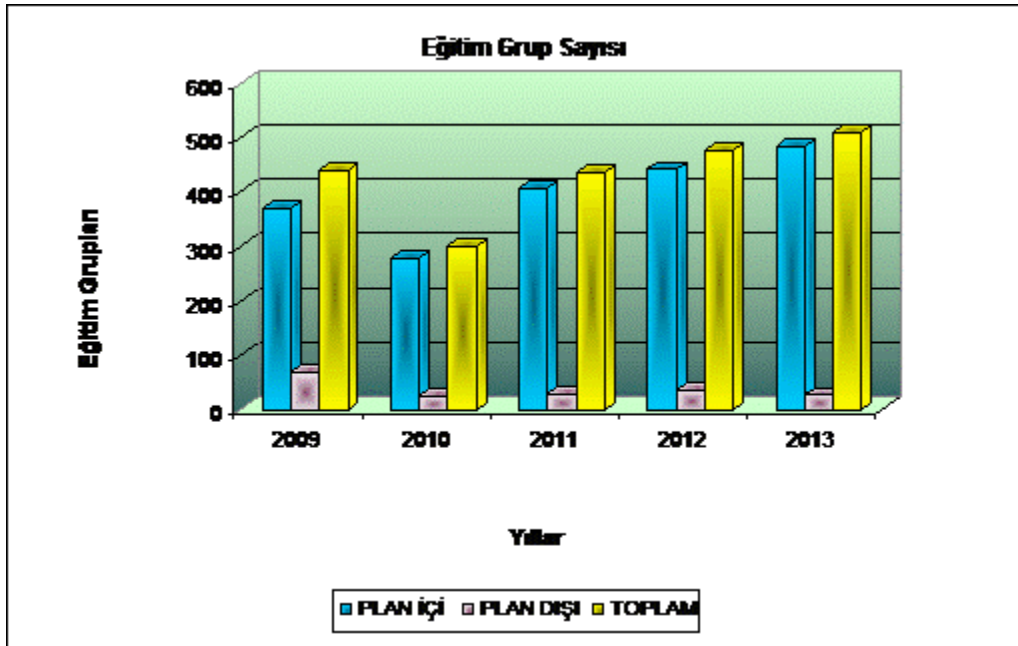
KONULARINA GÖRE EĞİTİMLERİN SAYISI

YILLAR	2009	2010	2011	2012	2013
PLAN İÇİ	60	40	58	76	61
PLAN DIŞI	32	19	29	34	17
TOPLAM	92	59	87	110	78

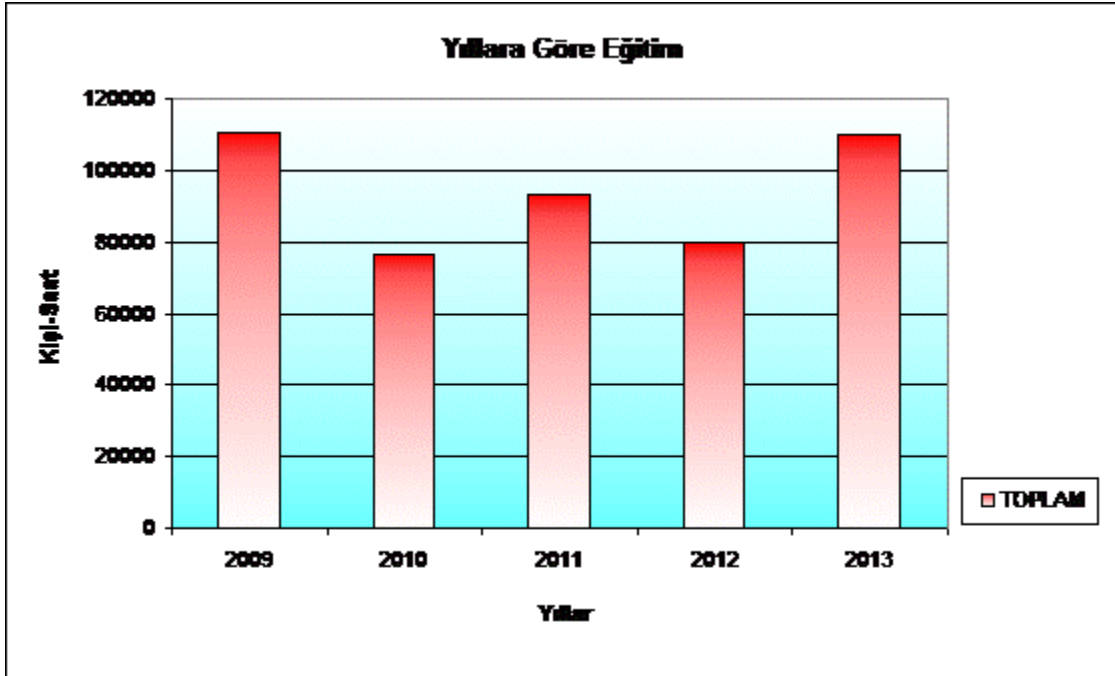
EĞİTİM GRUP SAYISI

YILLAR	2009	2010	2011	2012	2013
PLAN İÇİ	370	277	405	441	483
PLAN DIŞI	68	24	30	36	27
TOPLAM	438	301	435	477	510

YILLARA GÖRE EĞİTİM SÜRELERİ (Kişi-Saat)

	2009	2010	2011	2012	2013
TOPLAM	110786	76650	93440	80006	109850

7-ARAşTIRMA, PLANLAMA VE KOORDİNASYON FAALİYETLERİ

Mevzuata ve Teşekköl amaçlarına uygun olarak görüş, politika ve stratejiler belirlenerek, yatırım politikaları en uygun şekilde tespit edilmiş, Teşekkölün karlılık ve verimlilik anlayışı içinde çalışmasına yönelik tarımsal, teknik, ekonomik ve idari konular üzerinde alternatifler oluşturulmuş ve alınması gerekli önlemlerin belirlenmesi sağlanmıştır.

7.1- TBMM

TBMM KİT Alt ve Üst Komisyon toplantıları ile mali yıl bütçe görüşmelerine katılım sağlanmış, sunuşlar ve bilgiler hazırlanmıştır. Toplantılarda, Teşekkölümüze yöneltelen sorulara ilişkin görüş oluşturulmasında katkı ve koordinasyon sağlanmıştır.

Milletvekillerinin şeker Sanayiine ilişkin, Başbakan ve Bakanlar tarafından cevaplandırılması istenen soru önergelerine, Teşekkölümüz görüşleri oluşturulmuştur.

7.2- DIş İLİşKİLER VE AVRUPA BİRLİğİ

Dünya şeker sektöründe; üretim, tüketim, stok durumu ile Dünya şeker bilançosu, Dünya fiyatları, şeker ticareti ve AB şeker rejimi ile ilgili düzenlemeler izlenmekte, AB'ye uyum sürecinde bu düzenlemelerin ölkemiz şeker sektörüne ve Teşekkölümüze muhtemel etkileri değerlendirilmektedir.

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) yükümlölüklerimiz ve bu kapsamda devam etmekte olan İleri Tarım Müzakerelerinde meydana gelen gelişmeler takip edilmektedir.

7.3- ÖZELLEşTİRME

Yönetim Kurulumuzun 10.02.2005 tarihli toplantısında alınan 2543/3 sayılı kararla Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığı'na bağlı olarak Özelleştirme Müdürlüğü kurulmuştur.

şirket Bilgileri 3'er aylık dönemler halinde düzenli olarak Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na gönderilmiştir.

Teşekkülümüze ait Bilanço, Gelir Tablosu ve Ek Performans Kriterleri 3'er aylık dönemler halinde bir önceki yılın aynı dönemi ile karşılaştırmalı olarak, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na bildirilmiştir.

Fabrikalarımızla ilgili ayrıntılı bilgiler fabrika bazında periyodik olarak Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na gönderilmiştir.

Türkşeker'in özelleştirilmesine dair Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile Danışman Firmalar arasında imzalanan Danışmanlık Hizmet Sözleşmesi gereğince talep edilen bilgi, doküman ve raporlar hazırlanarak ilgili kuruluşa süresi içerisinde gönderilmiştir.

Teşekkülümüzün Bağlı Menkul Kıymet ve Kooperatiflerinin Taahhüt ve Ödenen Sermaye durumları ile sahip olduğumuz Hisse Senetleri ve Muvakkat Hisse İlmühaberleri durumunu gösteren tablolar 3'er aylık dönemler halinde hazırlanarak ilgili başkanlığa gönderilmiştir.

Özelleştirme ile ilgili komisyonlarda, devir protokollerinin hazırlanmasında ve koordinasyonun sağlanmasında her aşamada aktif bir şekilde görev üstlenilmiştir. ÖYK'nun 01.12.2005 tarih ve 2005/130 Sayılı Kararı ile özelleştirme programına alınan ve ÖİB kararı ile Sümer Holding A.Ş.'ye devredilen Bor, Ereğli ve Ilgın Şeker Fabrikaları Danıştay İdari Kurulunun 05.04.2007 tarih ve YD. İtiraz No: 2007/87 Sayılı Yürütmenin durdurulması kararının yerine getirilmesini teminen ÖYK'nun 18.09.2007 tarih ve 2007/54 sayılı Kararı ile Bor Şeker Fabrikası, Ereğli Şeker Fabrikası ve Ilgın Şeker Fabrikasının (tüm çalışanları ile birlikte) eski statüsüne iade edilerek TÜRKŞEKER'e devredilmesine karar verilmiştir

Teşekkülümüz 20.12.2000 tarih ve 2000/92 sayılı ÖYK kararı ile özelleştirme kapsamına alınmıştır. ÖYK'nun 08.10.2007 tarih ve 2007/57 sayılı kararı ile de özelleştirme programına alınarak T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bağlanmıştır. Danıştay İ.D.D. kurulunun 12.06.2008 tarih ve 2008/497 sayılı kararı ile yürütmenin durdurulması kararı alınmış ve bu karar sonrasında ÖYK'nun 12.08.2008 tarih ve 2008/50 sayılı kararı ile Teşekkülümüz tekrar özelleştirme programına alınmıştır. 10.08.2010 tarih 2010/64sayılı ÖYK kararı ile T.Ş.F.A.Ş. nin Özelleştirme süresinin 31.12.2011 tarihine kadar uzatılmasına karar verilmiş olup, halen özelleştirme çalışmalarına devam edilmektedir.

18.08.2011 tarih ve 2011/67 sayılı ÖYK kararı ile T.Ş.F.A.Ş.'nin özelleştirme süresinin 31.12.2014 tarihine kadar tamamlanmasına karar verilmiştir.

29.11.2011 tarihinde ihaleye çıkarılmış olan; Portföy (B) (Malatya, Erzincan, Elazığ, Elbistan) Portföy (C) (Kastamonu, Kırşehir, Turhal, Yozgat, Çorum, Çarşamba) Şeker Fabrikalarının satış işlemi Özelleştirme Yüksek Kurulunun 09.10.2012 tarih ve 2012/151 sayılı kararı ile iptal edilmiştir. Özelleştirme İdaresi Başkanlığına devredilen ve satılan varlıklarla ilgili tablo ektedir.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

6
ÖZELLE
ÖZELLEŞTİRME YÜ

	Devredilen Hisse Oranı %	Programa Alınan ÖYK Kararı	
		Tarih	
1-TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.	100	08.10.2007	20
TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.	100	12.08.2008	20
2- BAĞLI ORTAKLIKLAR			
Kütahya Şeker Fabrikası A.Ş.	56	27.06.2003	20
Adapazarı Şeker Fabrikası A.Ş.	95,37	31.01.2005	20
3- İŞTİRAKLER			
Türkiye-Libya Ort. Tarım ve Hay. A.Ş.	49,7	27.06.2003	20
Yeni Çeltek Kömür ve Maden A.Ş.	16	27.06.2003	20
Amasya Şeker Fabrikası A.Ş.	15	27.06.2003	20
Kayseri Şeker Fabrikası A.Ş.	10	27.06.2003	20
Kömür İşletmeleri A.Ş.	10	27.06.2003	20
Türkiye Elektromekanik San. A.Ş.	0,0002883	27.06.2003	20
Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş.	0,0000907	27.06.2003	20
Türk Arap Pazarlama	12,5	27.06.2003	20
Tasfiye Halinde Sanayi Nakliyat A.Ş. (1)	3,84		
4-ARSA VE ARAZİLER			
Sarmısaklı Tarım İşletmesi Arazisi (17.619.347 m2)	17619,347	01.12.2005	20
Afyon Tarım İşletmesi Arazisi (2.200.000 m2)		13.06.2005	20
Ankara / Ayaş Ziraat Böl. Şefliği Taşınmazı(8.230 m2)		26.08.2005	20
Malatya Şeker Fabrikası Arazisi (7.000 m2)		13.06.2005	20
Elazığ Şeker Fabrikası Arazisi (4.089 m2)			
Çorum Şeker Fabrikası Arazisi (8.071 m2)			
Ağrı Şeker Fabrikası Arazisi (13.000 m2)			
Malatya Şeker Fabrikası Arazisi (198.515 m2) (3)			
Malatya Şeker Fabrikası Arazisi (64.892 m2) (3)			
Malatya Şeker Fabrikası Arazisi (306.517 m2) (3)		13.06.2005	20
Malatya Şeker Fabrikası Arazisi (3.183 m2) (3)		13.06.2005	20
Erzincan Şeker Fabrikası Arazisi (5.819 m2)			
Eskişehir Şeker Fabrikası Arazisi (7.144 m2)			
Uşak Şeker Fabrikası Arazisi (3.268 m2)			
Eskişehir Şeker Fabrikası Arazisi (5.000 m2)			
Kars Şeker Fabrikası Arazisi (21.496 m2)			
Ağrı Şeker Fabrikası Arazisi (1.465.367 m2)			

Erzurum Şeker Fabrikası Arazisi (8.243 m2)			
Elbistan Şeker Fabrikası Arazisi (22.371 m2)			
Ağrı Şeker Fabrikası Arazisi (94.746 m2)			
Ankara Şeker Fabrikası Çiftlik Arazisi (1.535.816 m2) (2)		30.11.2004	20
Burdur Şeker Fabrikası Arazisi (1.710 m2)			
Eskişehir Şeker Fabrikası Arazisi (1.230 m2)			
Kastamonu Şeker Fabrikası Arazisi (4.919 m2)			
Elbistan Şeker Fabrikası Arazisi (74.750 m2)			
Burdur/Acıpayam Ziraat Böl.Şefliği Arazisi (3.066 m2)			
Ağrı Şeker Fabrikası Arazisi (1.041 m2)			
Muş Şeker Fabrikası Arazisi (32.000 m2)			
Ankara Şeker Fabrikası Arazisi (1.989 m2)			
Alpullu Şeker Fabrikası Arazisi (6.650 m2)			
Ankara Şeker Fabrikası Arazisi (3.104 m2)			
Şeker Enstitüsü-Konya (348.350 m2)			
Eskişehir Şeker Fabrikası Arazisi (13.600 m2)			
Erciş Şeker Fabrikası Arazisi (17.235 m2)			
Afyon Şeker Fabrikası Arazisi (4.294 m2)			
Erciş Şeker Fabrikası Arazisi (84.050 m2)			
Erciş Şeker Fabrikası Arazisi (7.366 m2)			
Ağrı Şeker Fabrikası Arazisi (64.627 m2)			
Susurluk Şeker Fabrikası Arazisi (12.020 m2)			
Erzincan Şeker Fabrikası Arazisi (68.915 m2)			
Burdur Şeker Fabrikası Arazisi (5.049 m2)			
Burdur Şeker Fabrikası Arazisi (2.001 m2)			
Kastamonu Şeker Fabrikası Arazisi (13.280 m2)			
Ağrı Şeker Fabrikası Arazisi (273.544 m2)			
Sivas Şeker Fabrikası Arsası (589.321 m2)		14.11.2003	20
Afyon Şeker Fabrikası Arazisi (10.863 m2)			
Alpullu Şeker Fabrikası Arazisi (6.808 m2)			
Eregli Şeker Fabrikası Arazisi (81.700 m2)			
Eregli Şeker Fabrikası Arazisi (7.900 m2)			
Erzurum Şeker Fabrikası Arazisi (2.188 m2)			
Muş Şeker Fabrikası Arazisi (4.127 m2)			
Ağrı Şeker Fabrikası Arazisi (6.937 m2)			
Alpullu Şeker Fabrikası Arazisi (2.931 m2)			
Eskişehir Şeker Fabrikası Arazisi (3.323 m2)			
5-TÜRKŞEKER TARAFINDAN SATILAN			
GAYRİMENKULLER (10.389.921 m2)		02.06.2003	20
		27.06.2003	20
6-DEVREDİLEN DAMIZLIK HAYVANLAR			
Afyon ve Sarmısaklı Tarım		02.06.2003	20
İşletmelerine Ait Sığırlar (847 Baş)		27.06.2003	20

(1) Tasfiye halinde Sanayi Nakliyat A.Ş.'nin Ankara Asliye Dokuzuncu Ticaret Mahkemesi Başkanlığı
2006/271 esas 2006/233 karar no.'su ile iflasına karar verilmiştir.

(2) Danıştay İdari Dava Dairesi Kurulu'nun 04.05.2006 tarih YD itiraz No:02006/190 sayılı kararı ile

(3) Danıştay Onüçüncü Dairesi'nin 27.11.2006 tarih 2006/4210 E. Sayılı kararı ile yürütmenin durdurulması
kararı

ile yukarıda belirtilen miktarlar dorultusunda Sağlık Bakanlığı, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü, Malatya

7.3- Sermaye Kompozisyonu

PANCAR EKİCİLERİ KOOPERATİFLERİ (31 Adet)

Kooperatif Adı	Ortak Sayısı	Taahhüt Edilen Sermaye TL	Tahsil Edilen Sermaye TL	Bakiye TL	Teşekkülün Taahhüt Ettiği TL
Pankobirlik.	-	160.000,00	160.000,00	0,00	5000,00
Adapazarı	59.708	1.167.430,13	965.938,76	201.491,37	200,00
Afyon	34.296	1.887.968,36	1.865.783,53	22.184,83	400,00
Ağrı	57.938	619.114,18	598.979,05	20.135,13	200,00
Akşehir-İlgın	56.767	959.251,25	794.689,30	164.561,95	200,00
Alpullu	94.652	1.359.674,64	1.173.312,60	186.362,04	300,00
Amasya	97.476	8.113.011,07	7.918.559,50	194.451,57	200,00
Ankara	55.307	930.858,07	751.695,91	179.162,16	200,00
Balıkesir-Bursa	50.138	6.853.548,12	6.808.200,54	45.347,58	200,00
B o r	45.501	1.743.895,60	1.599.605,89	144.289,71	200,00
Burdur-Isparta	77.472	929.027,10	883.496,20	45.530,90	200,00
Çorum	52.803	738.344,31	737.348,87	995,44	200,00
Dinar	59.366	1.128.338,12	1.039.435,50	88.902,62	200,00
Elazığ	37.812	260.783,77	189.875,40	70.908,37	200,00
Elbistan	50.969	735.451,75	645.642,39	89.809,36	200,00
Erciş	30.214	438.100,51	305.531,06	132.569,45	200,00
Ereğli	35.700	3.814.692,00	3.801.781,94	12.910,06	200,00
Erzincan	52.260	727.329,63	558.038,95	169.290,68	200,00
Erzurum	54.514	522.070,88	515.154,92	6.915,96	200,00
Eskişehir	82.891	1.887.888,49	1.790.995,26	96.893,23	200,00
Kastamonu	49.780	927.876,71	845.431,48	82.445,23	200,00
Kayseri	85.721	16.103.283,69	16.040.724,83	62.558,86	400,00
Kırşehir	25.362	779.019,40	725.480,75	53.538,65	
Konya	56.221	10.187.996,89	10.182.771,87	5.225,02	200,00
Kütahya	45.564	539.709,00	527.036,03	12.672,97	200,00
Malatya	33.551	314.292,96	308.379,09	5.913,87	200,00
M u ş	55.934	990.943,13	950.740,48	40.202,65	200,00
Samsun	36.442	653.479,73	622.643,93	30.835,80	200,00
Sivas	17.250	201.655,26	200.878,48	776,78	
Turhal	78.617	1.051.356,67	809.365,60	241.991,07	200,00
Uşak	27.933	348.878,62	309.033,27	39.845,35	200,00
Yozgat	43.313	874.269,08	679.700,40	194.568,68	
Toplam	1.641.472	67.789.539,12	65.146.251,78	2.643.287,34	11.100,00

7.4- YATIRIMLAR

12 Ocak 2013 tarih ve 28526 sayılı (Mükerrer) Resmi Gazete’de yayımlanan 2013 Yılı Yatırım Programında Teşekkülümüze toplam 31 000 000 TL ödenek tahsis edilmiştir.

Teşekkülümüzün 2013 yılı Yatırım Programında;

- ❖ İdame, Yenileme ve Tamamlama,
- ❖ Çevre Koruma Amaçlı Projeler,
- ❖ Emisyon ve Hava Kalitesi İyileştirme
- ❖ Muhtelif İşler

Projeleri bulunmaktadır.

2013 Yılı Yatırım Programı kapsamında yer alan projelere ilişkin olarak, Başkanlığımıza intikal eden ödenek aktarım talepleri, “2013 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair 2012/3839 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı” doğrultusunda değerlendirilerek sonuçlandırılmıştır.

Kalkınma Bakanlığının 10 Haziran 2013 tarih ve 63079299-602.07.03-2945 sayılı yazısı ile Teşekkülümüze 11 000 000 TL ek ödenek tahsisi yapıldığı Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 11 Haziran 2013 tarih ve 5193 sayılı yazısı ile Teşekkülümüze bildirilmiştir. Böylece, 2013 yılı program ödeneğimiz 31 000 000 TL iken, 11 000 000 TL ‘lık ek ödenekle birlikte 42 000 000 TL’ye revize edilmiştir.

Kalkınma Bakanlığının 11 Temmuz 2013 tarih ve 38625418-752.99-3515 sayılı yazısı gereğince 2014-2016 Dönemi Yatırım Programı Hazırlama Rehberi Taslağında belirtilen hükümler esas alınarak hazırlanan ve Yönetim Kurulumuzun 19/08/2013 tarih ve 2726/12 sayılı toplantısında uygun görülen Teşekkülümüzün “Beş Yıllık Faaliyet Programı (2014-2018)” ile “2014-2016 Dönemi Yatırım Programı Yatırım Teklifleri” Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Kalkınma Bakanlığı ile diğer ilgili kurum ve kuruluşlara gönderilmiştir. Beş Yıllık Faaliyet Programı’nın ve Yatırım Tekliflerinin hazırlanmasında, işletmelerimizin teknolojik düzeyi ve verimliliklerin artırılması, kalite ve çevre sorunlarına duyarlı olunması göz önünde bulundurulmuştur. Dünyada ve Türkiye’de şeker sektörünün durumu; arz-talep dengeleri, piyasa yapıları ile politika ve strateji açısından değerlendirilmiş.

7.5- ARAŞTIRMA VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

A ve C pancarı alım fiyatının belirlenmesine yönelik olarak; 4634 sayılı Şeker Kanunu gereğince fiyat belirlenmesinde esas alınması gereken kriterler ile Dünyada ve ülkemiz şeker sektöründe yaşanan gelişmeler değerlendirilerek çalışmalar yapılmıştır.

Teşekkülümüz faaliyetlerinin mali ve ekonomik değerlendirmesi ve performansının ölçülmesi amacıyla, yıllık faaliyet sonuçları, mali ve ekonomik göstergeler, finans yapısı gibi konular incelenerek değerlendirmeler yapılmıştır.

Sanayimizin ulusal ekonomiye yaptığı katma değer, fabrikalarımızdan alınan bilgiler doğrultusunda hesaplanmıştır.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının 2013 yılı Genel Yatırım ve Finansman Programına ait ilke ve hedefleri 04/10/2012 tarih, 2012/3840 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile tespit edilmiş olup, “2013 Yılı Genel Yatırım ve Finansman Programının Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esasların Belirlenmesine Dair Tebliğ” 12/12/2012 tarih 28495 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. İlgili Tebliğin Kurumsal verilerin yayımlanması başlıklı 18 inci maddesi gereğince Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.’nin “2012 yılı Sektör Raporu” hazırlanmıştır.

Dünya ve Türkiye Şeker Sektörü takip edilerek Türkşeker’in sektör içindeki yerinin analiz edilebilmesi ve sektörel politikaların geliştirilmesine yardımcı olabilmesi amacıyla hazırlanan raporda; Dünyada ve Türkiye’de sektörün durumu, Türkiye Şeker Sektörünün tarihsel gelişimi, sektörün bütününde gösterilen faaliyetler ile Türkşekerin gösterdiği faaliyetler, özelleştirme, pazardaki etkinlik ve rekabet Teşekkülün içinde bulunduğu darboğazlar ele alınmış; faaliyetler genellikle rakam ve grafiklerle yıllar itibariyle mukayeseli olarak verilmiştir.

7.6- KALİTE

Genel Müdürlüğümüzde alt yapı çalışmaları bir yıllık sürede tamamlanarak 13.10.1999 tarihindeki adıyla K-Q TSE-ISO-EN- 9000 Kalite Sistem Belgesi’nin alınmasından sonra, 2003 yılında uluslararası kalite standardında uygulamaya alınan yeni versiyon : TS:EN ISO 9001-2000 Kalite Yönetim Sistemine geçilmiştir.

TS. EN ISO 9001-2000 Kalite yönetim sistemi 31.12.2010 yıl sonu itibariyle sona ermiştir.2010 yılı içinde TS.EN ISO 9001-2008 Versiyonuna göre belge yenileme çalışmaları tamamlanmış ve tüm kalite belgelerimiz yenilenmiştir. 2013 yılı içinde periyodik olarak yapılan iç tetkikler tamamlanmış, hazırlanan rapor ve girdiler, Müşteri Memnuniyeti Sonuçları, Üç Aylık Veri Analizleri ve 2013 Yılı Kalite Hedefleri Yönetimin Gözden Geçirmesi toplantısında değerlendirilerek faaliyet planının uygulanması karar altına alınmıştır.

Kuruluşumuzda 26-27-28.12.2012 tarihlerinde TS EN ISO 9001.2008 standardı çerçevesinde gerçekleştirilen DışGözetim Tetkikine ilişkin 28.12.2012 tarihli rapor TSE-KYS yürütme komitesince 2014 yılında yapılacak toplantıda değerlendirilecektir.

Yapılan tetkikler neticesinde şirketimizce yapılan faaliyet ve çalışmalar başarılı bulunarak TSE.EN. ISO 9001-2008 Standardına ait Kalite Sertifikası Artıbel Sistem Belgelendirme ve Eğitim Hizmetleri iç ve dış Ticaret LTD. Şirketince düzenlenerek Şirketimize gönderilmiş, dolayısıyla kalite sertifikamızın tarihi 2013 yılı sonuna kadar 1 (bir) yıl uzatılmıştır.

7.7- RAPORLAR VE BİLGİLENDİRME ÇALIŞMALARI

Teşekkülümüz ile ilgili çeşitli bilgiler haftalık, aylık, üç aylık, altı aylık ve yıllık raporlar halinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Kalkınma Bakanlığı ve Şeker Kurumu'na gönderilmiştir. Yurtiçi kuruluşların talepleri ile Sanayiimizin tanıtımına yönelik olarak çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Şeker Sanayiinin, Teşekkülümüzün ve fabrikalarımızın tanıtıldığı; brifing dosyaları, bilgi notları ile çeşitli açılış ve toplantılar için konuşmalar hazırlanmıştır. T.C. Ekonomi Bakanlığınca uygulanmakta olan KİT İzleme Projesi kapsamında Başkanlığımızı ilgilendiren hususlar günlük olarak elektronik ortamda izlenerek gerekli bilgi akışı sağlanmıştır.

7.8- YAZIŞMALAR

2013 yılında, çoğunluğu dış kuruluşlardan olmak üzere Daire Başkanlığımıza intikal eden 1227 adet yazı; gerekli işlemleri süresi içinde tamamlanarak sonuçlandırılmıştır.

8- PERSONEL VE SOSYAL İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞININ FAALİYETLERİ

Yurdumuzun her köşesinde faaliyet gösteren Şeker Fabrikalarımız, diğer Teşkilat ve Ünitelerimizde hizmet gören mensuplarımızın çağdaş personel yönetiminin gereklerine uygun olarak istihdam olunması Şirketimizin personel politikasını teşkil etmektedir.

Sanayiimizin Şeker Fabrikalarının faaliyetlerinden dolayı, ihtiyacımız olan Makina ve Tesislerin, Makina Fabrikalarımız ile Elektromekanik Aygıtlar Fabrikamızda imalat çalışmaları sürdürülmektedir.

Özelleştirme Yüksek Kurulunun 8/10/2007-2007/57 ve 12/8/2008-50 sayılı Kararları ile Özelleştirme Programına alınan ve 18.08.2011 tarih ve 2011/67 sayılı Kararı ile 31.12.2014 tarihine kadar özelleştirilmesinin tamamlanması kararlaştırılan Şirketimize, Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının 2012 yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programı çerçevesinde 2012 yılında da personel istihdamı yapılamamıştır.

Mühendis, Yüksek Tahsilli Personel, Eski Hükümlü ve Özürlü İşçinin açıktan işe alınması Hk.

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 20.12.2000 tarih ve 2000/92 sayılı Kararı ile Özelleştirme Kapsamına alındığı tarihte Teşekkülümüzde memur, sözleşmeli ve işçi olmak üzere toplam olarak 30.612 personel çalışmakta iken 1 Kasım 2013 tarihi itibarıyla %56 oranında (17423 kişi) azalarak personel sayımız 13.296'ya düşmüştür. Çalışan personelimizin %50'sinin 25 yıldan fazla hizmeti olması ve 50 yaş üzerinde bulunması nedeniyle son yıllarda emekliye ayrılımlar artarak devam etmektedir.

Uzun yıllardır özelleştirme programında bulunan Şirketimizde özelleştirmenin yapılacağı gerekçesiyle personel alımına gidilememesi, özelleştirme ihalelerinin iptal edilmesi nedeniyle hayati derecede Mühendis personel açığı oluşmuştur. Kampanya dönemlerinde bu sıkıntı daha da fazlasıyla hissedilmektedir. Eleman açığı nedeniyle pancar alımları yeterli derecede denetlenemediğinden beklenenin üzerinde firelerle karşılaşmakta ve bu durum şeker maliyetlerini önemli derecede etkilemektedir. Bunun yanında idari personel eksikliği nedeniyle şeker üreticilerinin işleri zamanında yapılamadığından vatandaş şikayetleri önemli boyutlara çıkmış bulunmaktadır.

Çeşitli nedenlerle ayrılmalar sonucu işyerlerimizde, 5 özürlü, 25 eski hükümlü olmak üzere 30 kontenjan açığı meydana gelmiştir. Türkiye İş Kurumu Kırşehir İl Müdürlüğünce, eski hükümlü işçi açığının kapatılmaması gerekçe gösterilerek çeşitli tarihlerde idari para cezası tahakkuk ettirilip ilgili kuruma yatırılmıştır. Diğer işyerlerimizin de kontenjan açığı kapatılmadığı sürece idari para cezaları ödenmek zorunda kalınacaktır.

Fabrikalarımızın çok acil ihtiyacı bulunan 75 Mühendis ile 25 Yüksek Tahsilli İdari Personelin açıktan ve naklen işe alınma yetkisinin verilmesini, bu mümkün olamayacaksa İş Kurumu vasıtasıyla temin edilecek iş aktiyle toplam 100 personelin işe alınması, ayrıca 25 eski hükümlü ve 5 özürlü personelin açıktan işe alınması konusunda Özelleştirme İdaresi Başkanlığına 31.10.2013-13580, 11.11.2013-14047 sayılı yazılarımızla talepte bulunulmuş, bu talebimiz mezkur Başkanlığın ekli yazıları ile uygun görülmüştür.

Şirketimizin acil ihtiyacı bulunan 75 Mühendis, 25 Yüksek Tahsilli İdari personel ile 25 Eski Hükümlü ve 5 özürlü işçinin, 2013 ve 2014 yıllarına ait Genel Yatırım ve Finansman Programına ilişkin kararlar çerçevesinde, istihdam edilecek personelin işçi statüsünde ve Türkiye İş Kurumu vasıtasıyla temin edilmesi kaydıyla Şirketimizde işe alınması hususunda Genel Müdüre yetki verilmesi Yönetim Kurulumuzun 21.11.2013 tarih ve 2731/17-17 sayılı kararı ile uygun görülmüştür.

Fabrikalarımızın bulunduğu illerdeki Türkiye İş Kurumu vasıtasıyla temin edilecek adayların meslek dallarına göre dağılımları, görev yapacağı işyerleri ve adaylarda aranılacak şartlar belirlenerek, **Kamu Kurum ve Kuruluşlarına İşçi Alınmasında Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik** hükümlerine uyulmak kaydıyla, Fabrika Müdürü başkanlığında oluşturulacak komisyon tarafından mülakat yapılmak suretiyle temin edileceği Fabrikalara 19.12.2013 tarih ve 15688 sayılı yazı ile bildirilmiştir.

Personel ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığının 2013 yılı içindeki faaliyetlerinin bir bölümü aşağıda gösterilmiştir.

8.1-PERSONEL MÜDÜRLÜĞÜ

8.1.1- AÇIKTAN ATAMA İŞLEMLERİ:

Şirketimiz Merkez ve Taşra Teşkilatı kadrolarına 2013 yılında başka kurumlardan naklen 1 müşavir ve mahkeme kararı gereği açıktan 1 mühendis ataması yapılmıştır.

8.1.2- AYRILAN PERSONEL İŞLEMLERİ

Şirketimiz Merkez ve Taşra Teşkilatımızdan 2013 yılında emekli, istifa, vefat, kurum dışına nakil olmak üzere toplam 84 personel ayrılmıştır.

Ayrılma Sebebi	I Sayılı Cetvel	II Sayılı Cetvel	III Sayılı Cetvel	Toplam Adet
Emekli	17	34		51
İstifa		5		5
Başka kuruluşa nakil	1	23		24
İş akti fesih		1		1
Vefat	1	3		4
Toplam	19	66		85

Başka Kuruluşlara nakil olarak gösterilen 24 personel, 4046 sayılı Kanunun 22. maddesi hükümlerine göre istihdam fazlası olarak, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının onayı ile Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığınca diğer kamu kurum ve kuruluşlara nakledilmişlerdir.

8.1.3 FİİLİ PERSONEL HAREKETLERİ

Şirketimizin 1/1/2013-31.12.2013 tarihleri arasında fiili personel adetleri aşağıda gösterilmiştir.

	01.01.2013 Tarihi İtibariyle	Atama	Statü Değişikliği Giren	Statü Değişikliği Çıkan	Ayrılan	31.12.2013 Tarihi İtibariyle
I Sayılı Cetvel	252	1	18		19	252
II Sayılı Cetvel	1826	1		18	66	1743
III Sayılı Cetvel	1					1
Toplam	2079	218	18	18	85	1996

8.1.4 NORM KADRO HAREKETLERİ

Yönetim Kurulumuzun 23.01.2014 tarih ve 2734/1-5 sayılı kararı ile uygun görülen ve 1.1.2013–31.12.2013 tarihleri arasında Memur, Sözleşmeli, Yardımcı Hizmetler Sınıfı Personelin norm kadro adetleri aşağıda gösterilmiştir.

Kadro	I Sayılı Cetvel	II Sayılı Cetvel	III Sayılı Cetvel	Toplam
1.1.2013 itibariyle	319	3148	1	3468
<i>İhdas edilen kadro</i>	-	-	-	-
<i>4046.SK iptal edilen</i>	1	23	-	24
31.12.2013 itibariyle	318	3125	1	3444

III sayılı cetvele tabi 1 adet personel, 657 sayılı Kanuna göre aylık almakta olup, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 3 üncü maddesine göre, bu kadrolar, ilgililerin I sayılı cetveldeki kadroya atanmaları, kendi istekleri ile sözleşmeli statüye geçmeleri veya emeklilik, istifa, ölüm ve benzeri sebeplerle boşalması halinde hiç bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilecektir.

8.1.5 PERSONEL, SİCİL ve BAŞARI DEĞERLENDİRME, EMEKLİLİK İŞLEMLERİ:

Genel Müdürlük ile Taşra Teşkilatımız kadrolarında görev yapan sözleşmeli personelin 2013 yılı sicil ve başarı değerlendirme sonuçları, Ocak ayının ilk haftasında tamamlanarak fabrika ve teşkilatımıza bildirilmiştir. Yardımcı Hizmetli personelin emeklilik onayları Fabrika ve Teşkilat Müdürleri tarafından yapılmakta, memurların emeklilik onayları ise Genel Müdürlük Makamından alınarak Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına resmi yazı ekinde gönderilmektedir. Emeklilik işlemleri sonuçlandırılan personelin hizmet süreleri, bağlanan emekli aylığı ve ikramiye tutarları kontrol edildikten sonra hizmet sürelerinde yanlışlık bulunanlar hakkında Sosyal Güvenlik Kurumu ile yazışma yapılmak suretiyle aylıklarının düzeltilmesi sağlanmaktadır. Emekli aylık hesabında yanlışlık bulunmayanların durumları ise emekliye ayrıldığı işyerlerimize bildirilmektedir.

8.1.6 ORGANİZASYON DEĞİŞİKLİĞİ:

Fabrika ve Teşkilatımız kadrolarında Muhasebe biriminde münhal bulunan 29 adet Levazım Şefi kadrosunun Bilgi İşlem Şefi kadrosu olarak değiştirilmesi, Personel Biriminde 5 adet, Muhasebe Biriminde 20 adet bilgisayar işletmeni ve bilgisayar memuru kadrosunun bulundukları işyerlerindeki Fabrika Müdürüne bağlanması, Yönetim Kurulumuzun 02.05.2013 tarih ve 2721/7-12 sayılı Kararı ile uygun görülmüş olup, norm kadro cetvellerimizde haberleşme Şefliği kadrolarından sonra gelmek üzere düzenlenme yapılmıştır.

8.1.7 KADRO VE POZİSYON İPTALİ:

4046 sayılı Kanunun 22. maddesi ve söz konusu Kanun çerçevesinde Nakledilecek Personel Hakkındaki Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının Tebliği' 10. maddesinde; ***“Bu Tebliğ çerçevesinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarına yapılacak nakil sebebiyle boşalan kadro ve pozisyonlar, 4046 sayılı Kanunun değişik 22 nci maddesi gereğince boşaldıkları tarihten itibaren her hangi bir işleme gerek kalmaksızın iptal edilmiş sayılır. İdare, özelleştirme programındaki kuruluşlarda nakil hakkı kapsamında yer alan kadro ve pozisyonlardan boş bulunanları iptal etmeye, kadro ve pozisyonların yerini, aynı kuruluş bünyesindeki şirketler veya işyerleri arasında değiştirmeye yetkilidir. Bu fıkra çerçevesinde gerçekleşen kadro/pozisyon hareketleri gerçekleşmeyi müteakip en geç 15 gün içerisinde Başkanlığa bildirilir .”*** hükmü gereği, 4046 sayılı Kanunun 22. Maddesine göre Şirketimizin Özelleştirme Programına alınmış olduğu 8/10/2007 tarihinden, 31.12.2013 tarihine kadar 13 adet I sayılı Cetvele tabi personel kadrosu ile 581 adet sözleşmeli personel kadrosu iptal edilmiştir.

8.1.8-GÖREVDE YÜKSELME İŞLEMLERİ:

Şirketimiz Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Yönetmeliği hükümleri dahilinde 2013 yılındaki boş kadrolar için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 6 Temmuz 2013 tarihinde 314 aday için sınav açılmış, bunlardan 197'si başarılı, 92'si başarısız, 25'i sınava iştirak etmemiştir. Başarılı olan personelin boş kadrolara atamaları yapılmış, kadrolarımızın terfi, istifa, başka kuruluşlara nakil gibi sebeplerle boşalması durumunda yedek olarak sınav kazanan personel atamaları, Genel Yönetmelikte yapılan değişikliği nedeniyle 28 Şubat 2014 tarihine kadar yapılabilecektir.

8.1.9-ÖZLÜK HAKLARI İLE İLGİLİ İNTİBAK VE SİCİL İŞLEMLERİ

Çalışmakta iken bir üst öğrenimi bitiren personel ile geçmiş hizmetlerini belgeleyen personelimizin intibak işlemleri 2013 yılı içerisinde de sürdürülmüştür. Yıl içerisinde talepte bulunan personelimizin 87 nci maddeye tabi kurumlarda sigortasız olarak, yedek subay okulunda öğrenci ve er olarak muvazzaf askerlikte geçen hizmetleri, stajda geçen hizmetleri ile doğum sebebiyle ücretsiz izinli olarak geçen hizmetleri için, Sosyal Güvenlik Kurumuna borçlandırılma ve hizmet değerlendirme işlemlerine devam edilmiştir.

8.1.10-YAN ÖDEMELER

2010/7 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının 3 üncü maddesinde, 17/4/2006 tarihli ve 2006/10344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Karar ve eki cetvellerin 2013 yılında uygulanmasına devam olunacağı hükme bağlandığından, 2013 yılında Devlet memurlarına verilecek zam ve tazminatların belirlenmesine ilişkin olarak cetvellerin kontrol, onay, dağılım listelerinin düzenlenmesi ve gönderilmesi işlemleri, 2006/10344 sayılı Kararın 5 inci maddesinde yer alan hükümler çerçevesinde Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının 13.02.2013 tarih ve 2072 sayılı yazıları ile vize ettirmek suretiyle tamamlanmıştır.

8.1.11-SÖZLEŞMELİ PERSONEL TEMEL ÜCRET SKALASI

Teşekkülümüz Merkez ve Taşra Teşkilatında çalışan II sayılı cetvele tabi sözleşmeli personele, Yönetim Kurulumuz Kararları ile Kabul edilmiş bulunan Temel Ücret Skalasındaki ücretlere, 21/10/2011 tarih ve 2011/T-20 sayılı Yüksek Planlama Kurulu Kararı'na göre öngörülen zamlar ilave edilmek suretiyle uygulanmasına devam edilmiştir. Yüksek Tahsilli Koruma Güvenlik Amir, Amir Yardımcısı ve Grup Şeflerin Temel ücretleri; Yüksek Planlama Kurulu Kararı doğrultusunda Yönetim Kurulumuzun 26.12.2013 tarih ve 2733/19-17 Kararı ile 31.12.2013 tarihinden geçerli olmak üzere yeniden düzenlenmiş ve 31.12.2013 tarih 16080 sayılı yazı ile teşkilata duyurulmuştur.

8. 2 - İŞÇİ İŞVEREN İLİŞKİLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

8. 2. 1 - TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ

Türkiye Şeker Sanayii İşverenleri Sendikası ile Türkiye Gıda ve Şeker Sanayii İşçileri Sendikası (Şeker-İş) arasında akdedilen ve süresi 31.01.2013 tarihinde sona eren 24. Dönem Toplu İş Sözleşmesinin yerini alacak olan 25. Dönem Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerine başlamak üzere Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından alınan yetkiye istinaden, Şeker-İş Sendikası, 20.03.2013 tarih ve 299 sayılı yazı ile çağrıda bulunmuş ve işbu çağrı 26.03.2013 tarihinde Türkiye Şeker Sanayii İşverenleri Sendikasına tebliğ edilmiş olmakla, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 47. maddesi hükmü gereğince taraflar süresi içinde bir araya gelerek, 25. Dönem Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerine 08.04.2013 Pazartesi günü saat 14.00'de Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Genel Müdürlüğü Toplantı Salonunda başlanılması hususunda mutabakata varmışlardır.

08.04.2013 tarihinde görüşmelere başlanmış ve yasal süre olan 60 gün içinde toplam 93 esas, 3 geçici ve 5 ek cetvelden ibaret olan Toplu İş Sözleşmesinin 7 esas ve 2 ek cetveli üzerinde anlaşma sağlanamamış ve bu durum karşısında 06.06.2013 tarihinde taraflarca uyuşmazlık tutanağı tutulmuştur.

Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinde, 60 günlük süre içerisinde sözleşmenin 7 esas ve 2 ek cetvele ait maddelerinde anlaşma sağlanamadığı için, 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanununun 50. maddesi gereğince Resmi Arabulucu tayin edilmiş, anlaşmanın çözümünü sağlamaya yönelik olarak Resmi Arabulucu ve tarafların katılımıyla 22.07.2013 tarihinde yapılan görüşme sonucunda anlaşma sağlanamamıştır. Taraflar, uyuşmazlık tutanağındaki maddeleri görüşmeye devam etmişler ve bu arada Hükümet ile Türk-İş arasında 23.07.2013 tarihinde 2013 Yılı Kamu Toplu İş Sözleşmeleri Çerçeve Anlaşma Protokolü imzalanmıştır.

Taraflar, Hükümet ile Türk-İş arasında 23.07.2013 tarihinde imzalanan 2013 Yılı Kamu Toplu İş Sözleşmeleri Çerçeve Anlaşma Protokolü dışında anlaşma sağlayamadıkları maddeleri görüşmeye devam etmişler ve bu maddelerde de anlaşma sağlandığından 30.07.2013 tarihinde anlaşma tutanağı tutularak, 25. Dönem Toplu İş Sözleşmesini aynı tarih itibariyle imzalamışlardır. Sözleşme maddelerinin büyük kısmı eski şekliyle aynen, bazı maddeler ise miktarlarda artış sağlanarak yeniden redaksiyona tabi tutulmuş, bazı maddeler ise kabul edilen yeni şekliyle düzenlenmiştir. Buna göre;

Toplu İş Sözleşmesinin kapsamla ilgili 5. maddesinin 1. fıkrasında yer alan Şeker-İş üyesi kadrolu daimi işçilere birinci yıl birinci altı ay ücret zammı olarak, 31.01.2013

tarahindeki aylık brüt çıplak ücretlerine, 01.02.2013 tarihinden geçerli olmak üzere % 4 oranında zam yapılmıştır.

Birinci yıl ikinci altı ay ücret zammı olarak, aynı personelin Toplu İş Sözleşmesinin birinci altı ayının son günündeki günlük brüt çıplak ücretlerine 01.08.2013 tarihinden geçerli olmak üzere % 4 oranında zam yapılmıştır. Ancak, T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumunun 2003=100 Temel Yıllı Tüketiciler Fiyatları Türkiye Geneli Ocak 2014 indeks sayısının, Temmuz 2013 indeks sayısına göre değişim oranının % 4' aşması halinde, aşan kısmın tamamı ikinci yıl birinci altı ay ücret zammı oranına ilve edilecektir.

İkinci yıl birinci altı ay ücret zammı olarak, aynı personelin Toplu İş Sözleşmesinin birinci yıl ikinci altı ayının son günündeki günlük brüt çıplak ücretlerine, 01.02.2014 tarihinden geçerli olmak üzere % 3 oranında zam yapılacaktır. Ancak, T.C. Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumunun 2003=100 Temel Yıllı Tüketiciler Fiyatları Türkiye Geneli Temmuz 2014 indeks sayısının, Ocak 2014 indeks sayısına göre değişim oranının % 3' aşması halinde, aşan kısmın tamamı ikinci yıl ikinci altı ay ücret zammı oranına ilve edilecektir.

İkinci yıl ikinci altı ay ücret zammı olarak, aynı personelin Toplu İş Sözleşmesinin ikinci yılının birinci altı ayının son günündeki günlük brüt çıplak ücretlerine, 01.08.2014 tarihinden geçerli olmak üzere % 3 oranında zam yapılacaktır. Ancak, Başbakanlık Türkiye İstatistik Kurumunun 2003=100 Temel Yıllı Tüketiciler Fiyatları Türkiye Geneli Ocak 2015 indeks sayısının, Temmuz 2014 indeks sayısına göre değişim oranının % 3' aşması halinde, aşan kısmın tamamı ikinci yıl ikinci altı ayın son günündeki creti takip eden ayın birinci gününden geçerli olmak üzere ilave edilecektir.

Toplu İş Sözleşmesinin kapsamla ilgili 5. maddenin 2. fıkrasında yer alan şeker-İş yesi Kadrolu Daimi İşçilerin Haklarından Yararlanan Kadrosuz Sürekli İşçilerin 31.01.2013 tarihindeki brüt çıplak ücretlerine birinci yıl ücret zammı olarak 25. Toplu İş Sözleşmesinin yürürlük başlangıç tarihi olan 01.02.2013 tarihinden geçerli olmak üzere, birinci yıl birinci altı ay için % 4, birinci yıl ikinci altı ay için ise % 4 oranında zam yapılmıştır. şeker-İş yesi Kadrolu Daimi İşçilerin Haklarından Yararlanan Kadrosuz Sürekli İşçilerin ıplak ücretlerine sözleşme döneminin ikinci yıl birinci ve ikinci altı ayı için yukarıda belirtilen oranlarda zam uygulanacaktır.

Toplu İş Sözleşmesinin kapsamla ilgili 5. maddenin 3. fıkrasında yer alan şeker-İş yesi Sürekli İşçilerle, 4. fıkrasında yer alan Kampanya ve Mevsimlik İşçilere 25. Toplu İş Sözleşmesinin yürürlük başlangıç tarihi olan 01.02.2013 tarihinden geçerli olmak üzere;

günlük çıplak ücretleri 36,67 TL/Gün'ün altında olanların günlük brüt çıplak ücretleri 36,67 TL/Gün'e yükseltilmiş, 61,67 TL/Gün'ün altında olanların günlük brüt çıplak ücretlerine 61,67 TL/Gün'ü geçmemek üzere 6,67 TL/Gün iyileştirme yapıldıktan sonra bu işçilere birinci yıl birinci altı ay için % 4, birinci yıl ikinci altı ay için ise % 4 oranında zam yapılmıştır. Bu işçilerin çıplak ücretlerine sözleşme döneminin ikinci yıl birinci ve ikinci altı ayı için yukarıda belirtilen oranlarda zam uygulanacaktır.

8. 2. 2 - MEVZUATLA İLGİLİ ÇALIŞMALAR

Şeker Fabrikalarımızda 2012-2013 kampanyası da geçmiş yıllarda olduğu gibi 3 vardiya esasına göre düzenlenmiş, tüm işçiler 3 vardiya esasına göre çalıştırılmışlardır.

İşçilerin iş ve çalışma durumları ile hak, menfaat ve görevlerini tespit eden iş mevzuatı, özellikle İş Kanunu, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu, Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu ve bu kanunlara ilişkin kararname, tüzük, yönetmelik hükümleri ile Yargıtay içtihat kararları izlenerek, uygulama yürürlükteki Toplu İş Sözleşmesi ile mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmüştür.

8. 2. 3 - ÖZLÜK İŞLERİ

2013 yılında Şirketimiz daimi işçi kadrolarında çalıştırılmak üzere, 2828 ve 3413 sayılı Kanun ve Korunmaya Muhtaç Çocukların İşe Yerleştirilmesine ilişkin Tüzük ve 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bağlı yetiştirme yurtlarından Eskişehir Makine Fabrikamızda istihdam edilmek üzere 9 kişi işe alınmıştır.

Şirketimizde geçici işçi olarak çalışmakta iken 5620 sayılı Kanuna istinaden sürekli işçi kadrosuna geçirilmek için dava açan işçilerimizden 10 kişi mahkemeyi kazandıklarından, 2013 yılı içerisinde sürekli işçi kadrolarına geçirilmişlerdir. Mahkeme kararları ile sürekli işçi kadrolarına geçirilenlerden, 2 kişi mahkeme kararlarının Danıştay'ca bozulması sonucu tekrar geçici işçi statüsüne döndürülmüşlerdir. Ayrıca geçmiş yıllardan süregelen davalar hakkında savunmaya esas görüş, bilgi ve belgeler hazırlanarak Hukuk Müşavirliğine ve gerekse Mahkemelere gönderilme işlemlerine devam edilmiştir.

Diğer taraftan, işçilerin kadro, tayin, nakil, terfi, ceza, izin ve hastalıklarıyla ilgili özlük işlemleri mevzuat hükümleri dairesinde yürütülmüştür.

8. 2. 4 – GEÇİCİ İŞ POZİSYONLARINA İLİŞKİN (ADAM/AY) İLE FAZLA MESAI HUSUSLARI

Şirketimize 2013 yılı için 29054 (Adam/Ay) tahsis edilmesi Başbakanlık, Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 27.12.2012 tarih ve 8800 sayılı yazıları ile uygun görülmüş, Başbakanlık, Devlet Personel Başkanlığının 07.02.2013 tarih ve 20832 sayılı yazılarıyla 29054 (Adam/Ay) vizesi verilmiş olup, Şirketimiz tüm kampanya ve mevsimlik işçileri vize edilen bu (Adam/Ay) sayısı çerçevesinde çalıştırılmışlardır.

Kamu İktisadi Teşebbüsleri ve Bağlı Ortaklıklarının, 2013 yılına ait Genel Yatırım ve Finansman Programına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararının “Fazla Çalışma” başlıklı 9. maddesinin (1) no’lu fıkrasında “*Kamu Teşebbüsleri, 2013 yılında, 2011/2305 sayılı Kararnamenin eki kararın 9 uncu maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları kapsamında 2012 yılı için belirlenen fazla çalışma tavanını (saat/yıl) aşmayacak şekilde fazla çalışma yaptırabilirler.*” hükmüne istinaden, 2013 yılı için fazla mesai yetkimiz işçilerimiz için 2012 yılında fiilen kullanılan 1671 (Saat/Yıl) olmuş olup, bu fazla mesai saatinin tamamı işçi statüsünde olup şoför olarak çalıştırılan personelin yolda geçen sürelerinde kullanılmıştır.

8.3 – ORGANİZASYON VE METOD MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

8.3.1 - PERSONEL DURUMLARI

Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulunca 2013 yılı raporuna esas olacak şekilde istenilen personel durumlarını belirten bilgiler toplanarak ilgililere sunulmak üzere rapor haline getirilmiştir.

Personel durumuna dayalı olarak yılsonları için çıkarttığımız tablolar ektedir.

- Şirketimizde son beş yılın (2009-2013) norm kadro durumu (Tablo 1)
- Şirketimizde çalışan personelin yıllar itibarıyla fiili ortalamaları (Tablo2)
- Şirketimizde çalışan personelin adet ve yüzdeler olarak 2013 yılsonu itibarıyla öğrenim durumları (Tablo 3)

- Şirketimiz çalışan Personelinin adet ve yüzdeler olarak 2013 yılsonu itibarıyla statüleri (Tablo 4)

- Şirketimiz Personelinin 2013 yılsonu itibarıyla yaş durumları (Tablo 5)
- Şirketimiz Personelinin 2013 yılsonu itibarıyla kıdem durumu (Tablo 6)
- Şirketimiz Personelinin yüzde olarak yaş ve kıdem durumları (Tablo 7, 8)
- Şirketimizde çalışan Personelin statüleri ve fabrikalar itibarıyla 2013 yılı fiili personel ortalamaları (Tablo 9)
- Şirketimizde son beş yılda ayrılan personel durumu (Tablo 10)
- Şirketimizde Çalışan Personelin kadın erkek durumları (Tablo 11)

8.3.2 - PERSONEL GİDERLERİ

Şeker Sanayisine ait 2013 yılı personel giderleri her ay, bir önceki ay ve bir önceki yıl ile kıyaslanma yapabilecek şekilde aylık personel masraflarından oluşan aylık tablolar ve özelleştirilecek fabrikalara ait detaylı inceleme soruları listeleri memur ve işçi adetlerine göre haftalık ve üç aylık dönemlerde portföyler halinde düzenlenerek ilgili mercilere iletilmek üzere Araştırma Planlama ve Koordinasyon Dairesi Başkanlığına gönderilmektedir.

8.3.3 - PERSONEL HAREKATI

Memur, Yardımcı Hizmetli, Daimi İşçiler ve Geçici İşçilerimize ait Personel adetleri, aylık tablolar halinde hazırlanarak gerekli birimlere ulaştırılmıştır.

8.3.4 - ORGANİZASYON ŞEMALARI

Organizasyon şemaları kadro unvanlarında yapılan değişikliklere göre güncelleştirilerek takip edilmektedir.

8.3.5 - YÖNETMELİK VE TALİMAT ÇALIŞMALARI

Yönetmelik ve Talimatlarda ihtiyaç duyuldukça güncelleştirme çalışmaları yapılmaktadır.

8.3.6 - İDARİ YARGI DAVALARI

Memur ve sözleşmeli personelimizin; Nakil, İntibak, Sicil ve Başarı Değerlendirilmesi, Mali, Sosyal Haklar ve Yardımlar konusunda Şirketimiz aleyhine 2013 yılında 18 adet yeni idari dava açılmış olup, bu davalarla birlikte geçmiş yıllardan süregelen

davalar hakkında Başkanlığımızca savunmaya esas görüş, bilgi ve belgeler hazırlanarak gerek Hukuk Müşavirliğine ve gerekse Mahkemelere gönderilme işlemlerine devam edilmiştir.

8.3.7 - DİSİPLİN İŞLERİ

Şirketimiz Merkez ve Taşra Teşkilatında çalışmakta olan 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi personel ile 399 Sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejimi hakkındaki Kanun Hükmündeki Kararnameler esaslarına göre istihdam olunan Sözleşmeli Personelden; Şirket Hizmetlerinin gerektiği gibi yürütülmesini sağlamak amacıyla, kanun, tüzük, yönetmelik, genelge talimat ve emirlerin öngördüğü ödevleri yurt içinde veya yurtdışında yerine getirmeyen; uyulması zorunlu kıldığı hususlara uymayan veya yasakladığı işleri yapan veya genel ahlak kurallarına aykırı fiil ve hareketlerde bulunan veya üst ve amirlerine karşı her türlü saygısız davranışlarda bulunanların fiillerine bakmak üzere Personel Yönetmeliğimizin 104 ncü maddesi hükümlerine göre kurulan I.ve II nci Disiplin Kurullarının tüm raportörlük hizmetlerinin yürütülmesi ile alınan kararların ilgililere tebligatlarının yapılması işleri sürdürülmüştür.

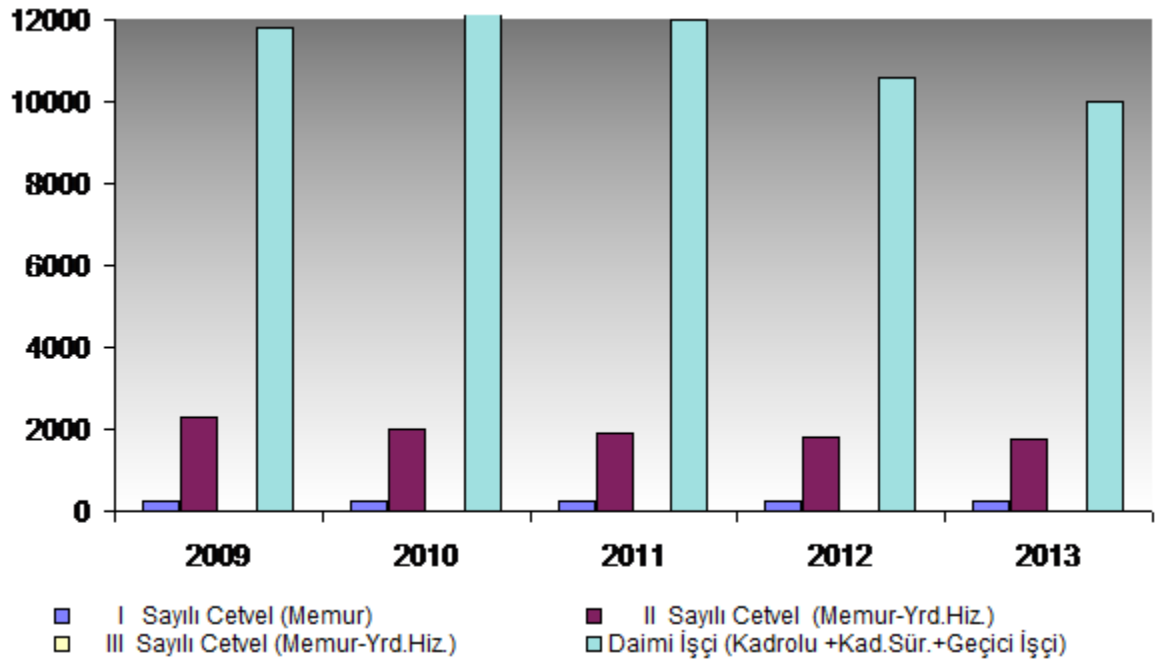
8.3.8 - TEFTİŞ RAPORLARI

Teftiş Kurulu Yönetmeliği 42 nci maddesi esaslarına göre Şirketimiz Merkez ve Taşra Teşkilatındaki Personel Birimlerinin cevaplı teftiş raporları yukarıdaki maddede tadat edilen süreler içerisinde incelenmiş, raporlarda belirtilen hususlar talimat haline getirilerek, teftiş edilen birimlere süresi içerisinde gönderilmiş

Tablo : 1

ÇALIŞAN PERSONELİN KADRO DURUMU (Yıl Sonları İtibariyle)

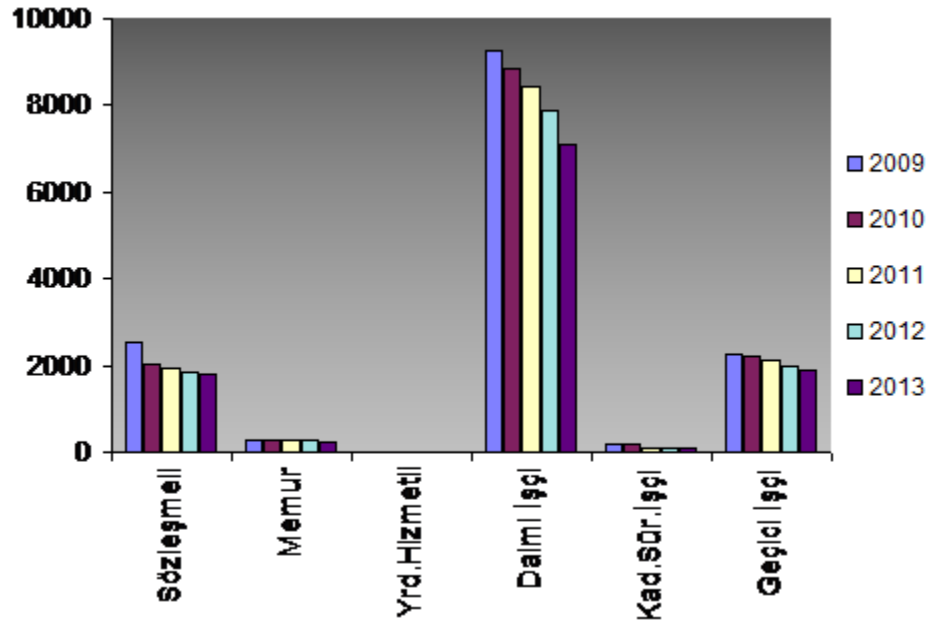
	2009	2010	2011	2012	2013
I Sayılı Cetvel (Memur)	257	254	253	252	252
II Sayılı Cetvel (Memur-Yrd.Hiz.)	2292	1991	1884	1826	1743
III Sayılı Cetvel (Memur-Yrd.Hiz.)	2	1	1	1	1
Daimi İşçi (Kadrolu +Kad.Sür.+Geçici İşçi)	11797	12377	11999	10605	10003
T O P L A M	14348	14623	14137	12684	11999

Tablo : 2

ÇALIŞAN PERSONELİN DURUMU
(Şeker Sanayii Fiili Ortalama)
2009 - 2013

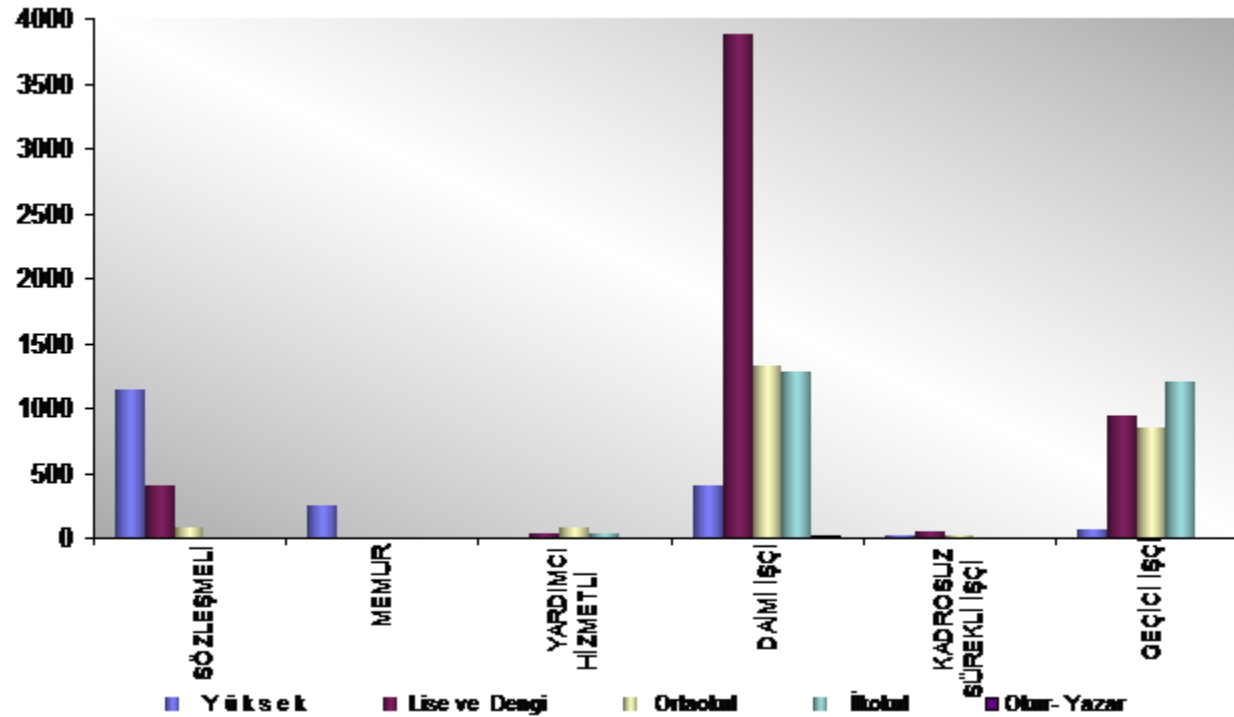
	Sözleşmeli	Memur	Yrd.Hizmetli	Daimi İşçi	Kad.Sür.İşçi	Geçici İşçi	TOPLAM
2009	2552	258	2	9279	205	2243	14539
2010	2036	260	1	8865	174	2207	13543
2011	1932	255	1	8442	113	2107	12850
2012	1846	255	1	7902	95	1977	12076
2013	1780	248	1	7119	76	1893	11116

Tablo : 3

ÇALIŞAN PERSONELİN ÖĞRENİM DURUMLARI
(2013 Yılı Sonu İtibariyle)

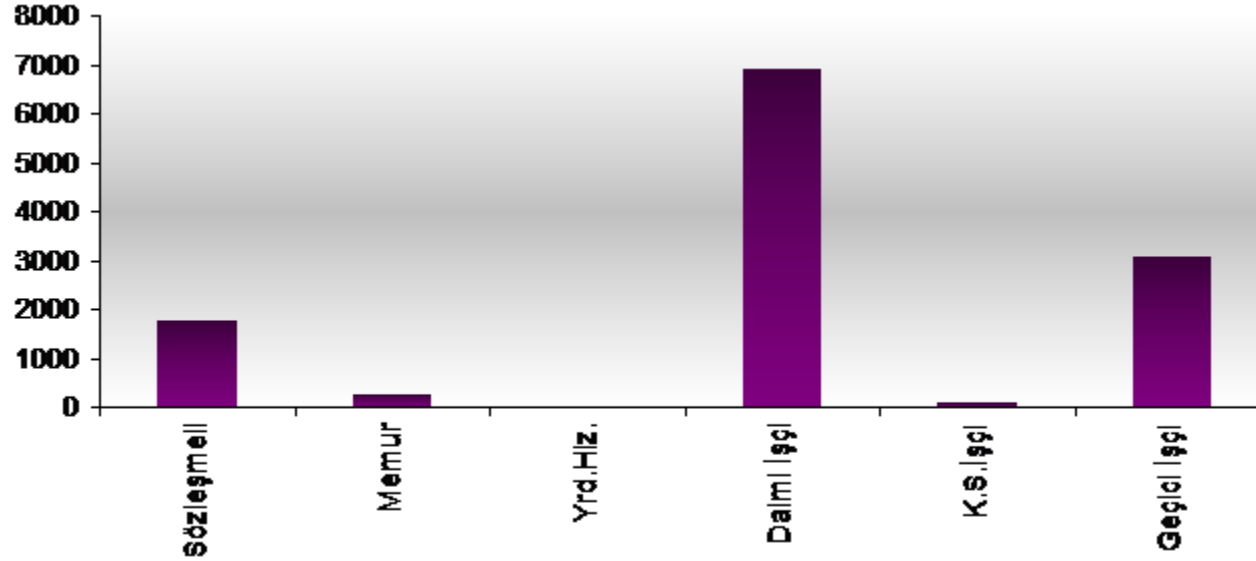
	Y ü k s e k		Lise ve Dengi		Ortaokul		İlkokul		Okur- Yazar		T O P L A M	
	Adeti	%	Adeti	%	Adeti	%	Adeti	%	Adeti	%	Adeti	%
SÖZLEŞMELİ	1134	70,26	395	24,47	83	5,14	2	0,12			1614	100,00
MEMUR	252	100,00									252	100,00
YARDIMCI HİZMETLİ	1	0,77	29	22,31	74	56,92	26	20,00			130	100,00
DAİMİ İŞÇİ	406	5,89	3879	56,30	1318	19,13	1275	18,51	12	0,17	6890	100,00
KADROSUZ SÜREKLİ İŞÇİ	8	11,59	42	60,87	12	17,39	7	10,14			69	100,00
GEÇİCİ İŞÇİ	59	1,94	938	30,81	849	27,89	1193	39,19	5	0,16	3044	100,00
TOPLAM:	1860		5283		2336		2503		17		11999	

Tablo : 4

ÇALIŞAN PERSONELİN STATÜLERİ İTİBARIYLA DURUMU
(2013 Yıl Sonu İtibariyle)

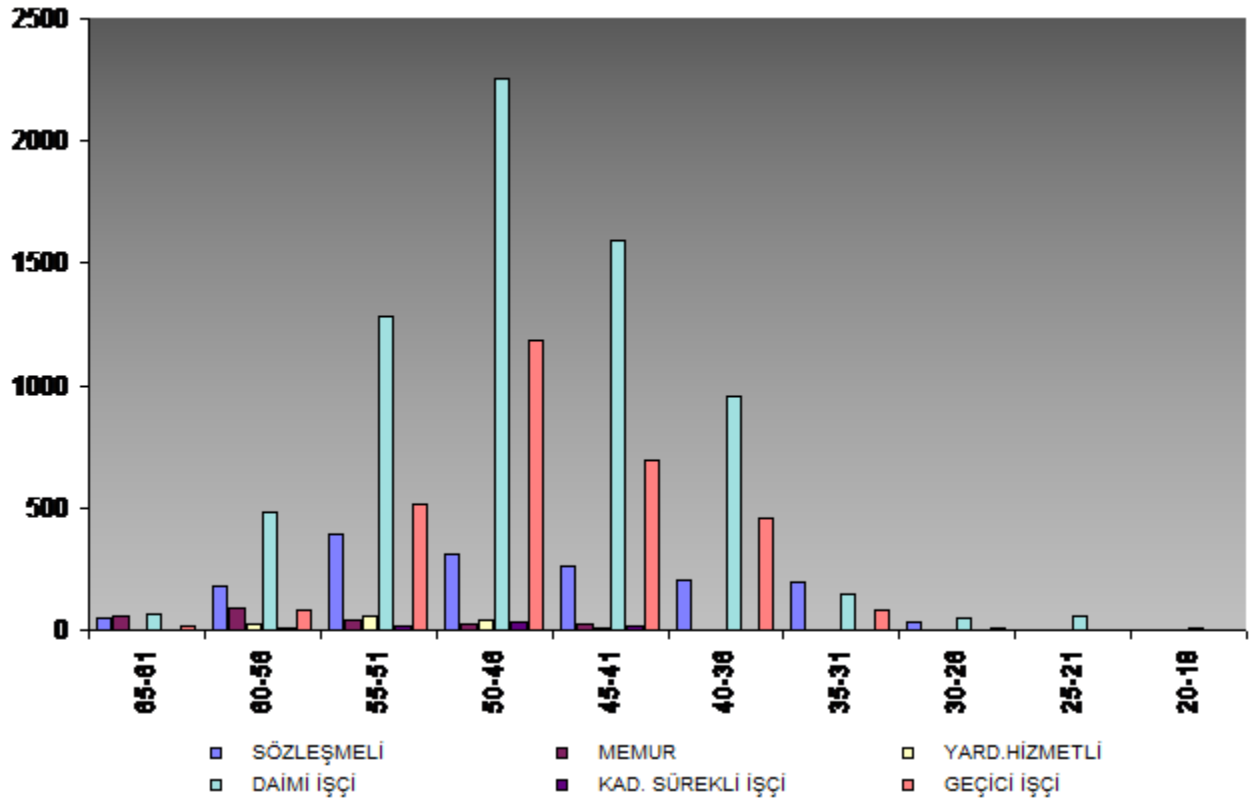
Sözleşmeli		Memur		Yrd.Hiz.		Daimi İşçi		K.S.İşçi		Geçici İşçi		T O P L A M	
Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adet	%	Adeti	%
1743	14,53	252	2,10	1	0,01	6890	57,41	69	0,58	3044	25,37	11999	100

Tablo : 5

ÇALIŞAN PERSONELİN YAŞ DURUMU
(2013 Yıl Sonu Adet)

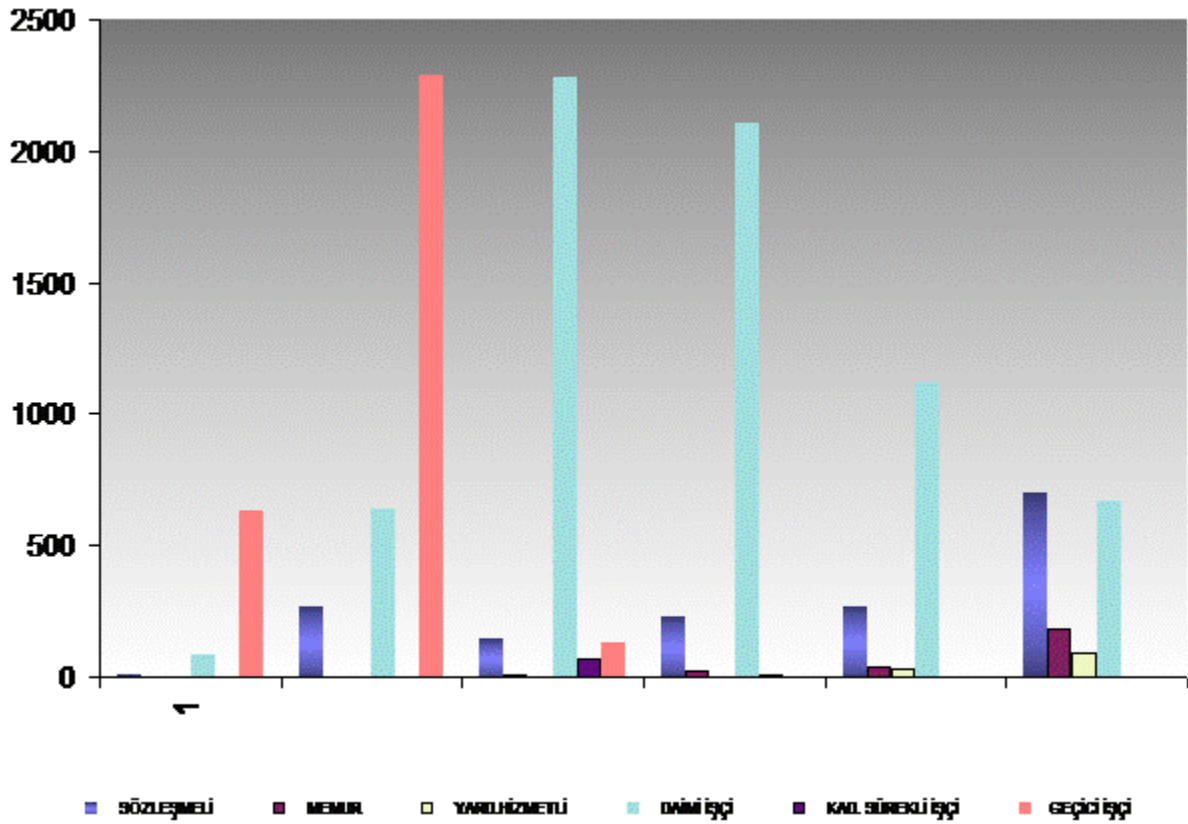
	Yaş 65-61	Yaş 60-56	Yaş 55-51	Yaş 50-46	Yaş 45-41	Yaş 40-36	Yaş 35-31	Yaş 30-26	Yaş 25-21	Yaş 20-18	TOPLAM
SÖZLEŞMELİ	45	181	390	310	258	203	196	30	1		1614
MEMUR	61	91	44	28	24	4					252
YARD.HİZMETLİ	1	23	56	41	7	2					130
DAİMİ İŞÇİ	64	485	1279	2255	1594	958	143	48	59	5	6890
KAD. SÜREKLİ İŞÇİ	1	5	13	33	14	3					69
GEÇİCİ İŞÇİ	16	84	516	1185	692	459	82	10			3044
TOPLAM	188	869	2298	3852	2589	1629	421	88	60	5	11999

Tablo : 6

ÇALIŞAN PERSONELİN KIDEM DURUMU
(2013 Yıl Sonu Adet)

	5 Yıla Kadar	6 - 10 Y ıl	11 - 15 Y ıl	16 - 20 Y ıl	21 - 25 Y ıl	26 Y ıl ve Fazla	T O P L A M
SÖZLEŞMELİ	4	268	146	228	269	699	1614
MEMUR			5	25	41	181	252
YARD.HİZMETLİ				3	33	94	130
DAİMİ İŞÇİ	85	635	2280	2105	1114	671	6890
KAD. SÜREKLİ İŞÇİ			65	4			69
GEÇİCİ İŞÇİ	629	2285	127		3		3044
TOPLAM	718	3188	2623	2365	1460	1645	11999

Tablo : 7

ÇALIŞAN PERSONELİN YAŞ DURUMU
(2013 Yıl Sonu itibariyle % olarak)

	65-61 Yaş	60-56 Yaş	55-51 Yaş	50-46 Yaş	45-41 Yaş	40-36 Yaş	35-31 Yaş	30-26 Yaş	25-21 Yaş	20-18 Yaş	% TOPLAM
SÖZLEŞMELİ	2,79	11,21	24,16	19,21	15,99	12,58	12,14	1,86	0,06		100,00
MEMUR	24,21	36,11	17,46	11,11	9,52	1,59					100,00
YARD.HİZMETLİ	0,77	17,69	43,08	31,54	5,38	1,54					100,00
DAİMİ İŞÇİ	0,93	7,04	18,56	32,73	23,13	13,90	2,08	0,70	0,86	0,07	100,00
KAD SÜREKLİ İŞÇİ	1,45	7,25	18,84	47,83	20,29	4,35					100,00
GEÇİCİ İŞÇİ	0,53	2,76	16,95	38,93	22,73	15,08	2,69	0,33			100,00

Tablo : 8

ÇALIŞAN PERSONELİN KIDEM DURUMU
(2013 Yıl Sonu İtibariyle % Olarak)

	5 Yıla Kadar	6 - 10 Y ıl	11 - 15 Y ıl	16 - 20 Y ıl	21 - 25 Y ıl	26 Y ıl Ve Fazla	% TOPLAM
SÖZLEŞMELİ	0,25	16,60	9,05	14,13	16,67	43,31	100,00
MEMUR			1,98	9,92	16,27	71,83	100,00
YARD.HİZMETLİ				2,31	25,38	72,31	100,00
DAİMİ İŞÇİ	1,23	9,22	33,09	30,55	16,17	9,74	100,00
KAD.SÜREKLİ İŞÇİ			94,20	5,80			100,00
GEÇİCİ İŞÇİ	20,66	75,07	4,17		0,10		100,00

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.

ŞEKER SANAYİİ 2013 YILI FİİLİ ORTALAMALARI

FABRİKASI	M E M U R			YARDIMCI HİZMETLİ		İŞÇİLER			
	II SAY.CET	I SAY.CET	III	II SAY.CET	III	DAİMİ	K.S.İŞÇİ	GEÇİCİ	TOPLAM
	SÖZ.PERS	657 S.K.T	SAY.CET 657 S.K.T	SÖZ.PERS	SAY.CET 657 S.K.T				
-									
Afyon	65	6		1		261		74	407
Ağrı	31	4				298		94	427
Alpullu	45	7		8		239		39	338
Ankara	109	9		9		625	9	24	785
Bor	53	5		4		275		74	411
Burdur	55	5		15		228		89	392
Çarşamba	38	4		3		149		63	256
Çorum	46	5		1		236		49	337
Elazığ	64	6		12	1	178		76	337
Elbistan	31	4				198		124	357
Erciş	42	5		4		298		118	466
Ereğli	39	5		13		259		145	460
Erzincan	68	4		3		174		55	304
Erzurum	44	5		1		309		65	424
Eskişehir	90	8		16		350	4	78	546
Ilgın	48	6		9		355		103	521
Kars	26	5				180		28	240
Kastamonu	45	5		7		175		73	305
Kırşehir	41	5				216	62	22	346
Malatya	73	6		2		220		71	372
Muş	43	5		2		286		138	474
Susurluk	33	6		2		230		119	391
Turhal	78	7		11		317	1	74	488
Uşak	45	6		7		200		53	310
Yozgat	34	6				218		46	304
TOPLAM	1285	139		129	1	6473	76	1893	9996
Afyon Mak.						32			32
Ankara Mak.	35	5				119			159
Erzincan Mak.						43			43
Eskişehir Mak.	34	4		1		185			225
Turhal Mak.						51			51
EMAF	32	4		2		89			127
TOPLAM	102	13		3		519			637
Genel Müdürlük	197	78		4		16			294
İstanbul İrtibat Bürosu	10					1			11
Tohum İşl.Fab.	17	2				43			62
Şeker Enstitüsü	34	15				67			116
TOPLAM	257	95		4		127			483
GENEL TOPLAM	1645	248		135	1	7119	76	1893	11116

Not: Memur, Sözleşmeli Personel ve Daimi İşçilerin ortalamaları yıllık kişi sayısı üzerinden geçici işçi fiili ortalamaları ise 365 gün üzerinden

hesaplanmış olup küsürlü çıkan sayılarda 0,5 ve üzeri tama iblağ edilmiştir.

Tablo: 10

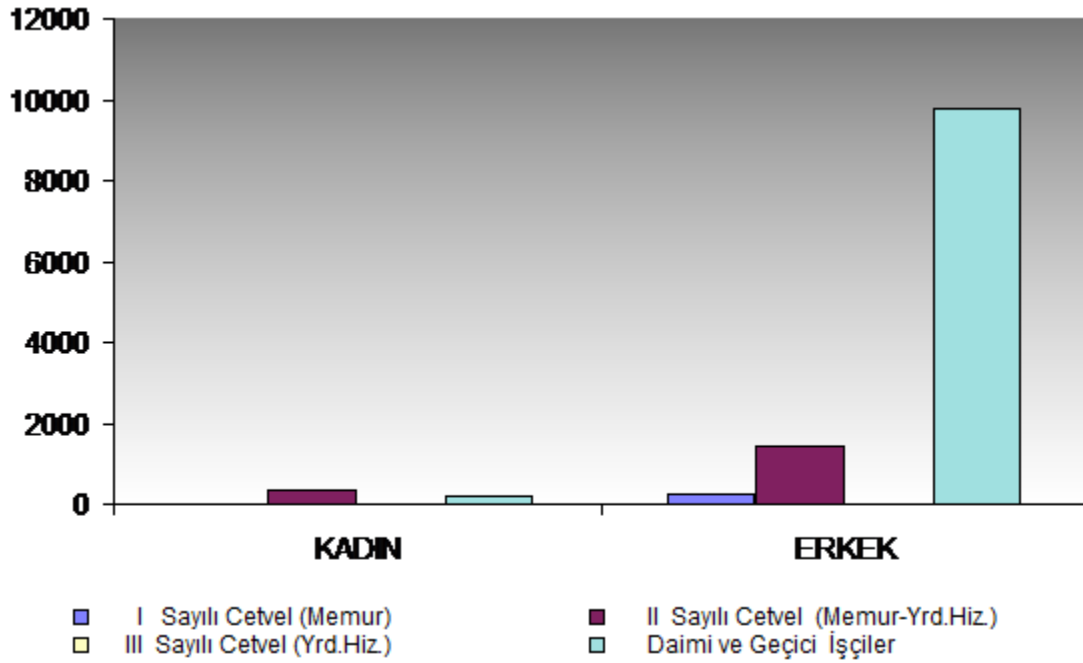
ŞEKER SANAYİNDEN AYRILAN PERSONEL
(Son Beş Yıl İçinde Yıl Sonları İtibariyle)

Memur Sözleşmeli Personel	2 0 0 9				2 0 1 0				2 0 1 1				2 0 1 2				2 0 1 3			
	Mevcut	A Y R I L A N			Mevcut	A Y R I L A N			Mevcut	A Y R I L A N			Mevcut	A Y R I L A N			Mevcut	A Y R I L A N		
		Ask.	Emekli	Sair		Ask.	Emekli	Sair		Ask.	Emekli	Sair		Ask.	Emekli	Sair		Ask.	Emekli	Sair
Kimya Y.Müh.	168		2	2	161		3	4	157		2	2	150		3	4	150		7	2
Mak.Elekt.Y.Müh.	160		2	8	158		1	1	155		1	2	150		2	3	153		2	6
İnşaat Y.Müh.	29			1	27		1	1	25		1	1	21		2	2	20		2	
Ziraat Y.Müh.	285		2	4	275		8	2	269		4	4	262		6	1	262		7	2
Orta Ziraat			2														2			
Y.Tah.İdari Prs.	883		18	76	831		14	57	822		7	2	850		13		866		15	17
Diğerleri	1026		60	170	794		27	191	710		24	62	646		25		630		18	9
T O P L A M (A)	2551	0	86	261	2246	0	54	256	2138	0	39	73	2079	0	51	10	2083	0	51	36
Top.Daimi İşçi (B)	9294	2	447	37	8864	9	465	22	8288	10	578	31	7521	6	763	19	6959	4	568	23
Genel Toplam (A+B)	11845	2	533	298	11110	9	519	278	10426	10	617	104	9600	6	814	29	9042	4	619	59

Tablo : 11

KADIN ERKEK DURUMU
(2013 Yıl Sonu İtibariyle)

	KADIN	ERKEK	TOPLAM
I Sayılı Cetvel (Memur)	12	240	252
II Sayılı Cetvel (Memur-Yrd.Hiz.)	332	1411	1743
III Sayılı Cetvel (Yrd.Hiz.)		1	1
Daimi ve Geçici İşçiler	201	9802	10003
T O P L A M	545	11454	11999

8.4 - MERKEZ PERSONEL MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Genel Müdürlüğümüz bünyesinde 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu ile 399 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre görev ifa eden Memur, Sözleşmeli Personel, Yardımcı Hizmetli Sınıfı Personeli, Şirketimiz Yönetim Kurulu Üyeleri ile 4857 Sayılı İş Kanunu kapsamında çalışan personelin başta ücret tahakkukları, özlük ve sicil işlemleri olmak üzere 2012 yılında takip ve sonuçlandırılan hizmetleri aşağıda başlıklar halinde sıralanmıştır.

31 Aralık 2013 tarihi itibarıyla Genel Müdürlüğümüz bünyesindeki personelimizin çalışma statülerine göre dağılımı;

Şirket Dışından Yönetim Kurulu Üyesi	6
657 S.K. Tabi I Sayılı Cetvel	77
399 S.K. Tabi II Sayılı Cetvel	199
399 S.K. Tabi II Sayılı Yardımcı Hizmetli	3
399 S.K. II Sayılı Cetvele Tabi Ücretsiz İzinli	<u>1</u>
T O P L A M :	286
Kadrolu Daimi İşçi	15
Sürekli İşçi	1
İ Ş Ç İ T O P L A M I :	<u>16</u>
G E N E L T O P L A M :	302 ==

8.4.1 - KADRO ÇALIŞMALARI:

Genel Müdürlüğümüz personeline ait, 2013 Yılı Memur ve İşçi kadroları isimlendirilerek takibi sağlanmıştır.

8.4.2 - PERSONEL HAREKET ONAYLARI

01.01.2013 – 31.12.2013 tarihleri arasında Memur, Sözleşmeli ve Yardımcı Hizmetli Personelimizden terfi tarihlerine göre Derece yükselmesi veya Kademe ilerlemesine hak kazananlar ile 2013 yılı içerisinde 243 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 37. ve 64. Maddelerine göre derece ve kademe yükselmesine hak kazananların Personel Hareket onayları hazırlanmış, ilgili makamlara onaylattırılarak, ilgililerin aylık ödemelerine zamanında yansıtılmıştır.

8.4.3 - AYLIK MAAŞ - ÜCRET ÖDEMELERİ:

Şirketimiz Yönetim Kurulu ücretleri, Memur (I. II. III. Sayılı Cetvele tabi), Sözleşmeli ve Yardımcı Hizmetli personelimizin aylık maaş, işçilerimizin aylık ücret ödemelerine esas tüm değişiklikleri ve kesintileri süresi içerisinde bilgisayar ortamında maaş programlarına işlenerek tahakkukları yapılmış olup, söz konusu ödemeler, ATM Programlarına aktararak e-mail’le Akbank Sistem Servisine gönderilmiştir. 2013 yılı içerisindeki bütün tahakkuklar (Maaş, İkramiye, Asgari Geçim İndirimi, Aile-Çocuk Yardımı, Fark, Kıdem Tazminatı, Avans, Promosyon, Sendika Aidatları vb.) gecikmesiz ve eksiksiz olarak yapılarak, zamanında ödemeleri sağlanmıştır.

Genel Müdürlüğümüzde 01.01.2013 – 31.12.2013 tarihleri arasında Alt İşveren olarak hizmet veren Temizlik Firması elemanlarının (Aylık Ücret Bordroları, SGK Kesintileri, Vergi, İzin, İşe Giriş, İşten Ayrılış v.b.) tüm işlemleri aylık olarak kontrol edilerek, Satınalma Dairesi Başkanlığına gönderilmektedir.

8.4.4 - DEVAM KONTROL SİSTEMİ :

19.02.2007 tarihinden itibaren, uygulanmasına başlanılan Genel Müdürlüğümüz kadrolu personeli ile geçici görevlilerin devam durumları, ana giriş kapımıza konulan (TURNİKE) 3 terminal ve personelimize dağıtılan optik okuyucu kartların bu terminallere kendileri tarafından okutturulması sonucu bilgisayar ortamında ve günlük listeler alınmak suretiyle takip edilmektedir. Müdürlüğümüzden alınan bir önceki günün devam durum listeleri ilgili Genel Müdür Yardımcıları ve Bağımsız Daire Başkanlıklarına düzenli olarak gönderilmektedir. Personelin devam durumlarının kontrolleri ilgili birim amirlerince yapılarak, devamsız, geç gelen veya erken çıkan personelin isimleri hizalarına gerekli

açıklamalar birim amirlerince yapılarak paraflanmaktadır. Söz konusu listeler kontrollerine müteakip Daire Başkanlarınca onaylandıktan sonra Müdürlüğümüze gönderilmektedir.

Devam kontrol kartını kaybeden veya yeni gelenlere optik okuyucu kart temin edilmekte, ayrılanların kartları ise ilgililerden geri alınmaktadır

8.4.5- T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU İŞLEMLERİ :

5510 Sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin (c) bendi kapsamına tabi personelimizin emekli şahıs kesenek ve şirket karşılıkları, aylık icmal ve ihbar fişleri, Merkez Muhasebe Müdürlüğüne aylık olarak gönderilerek yasal süreleri içinde ödemeleri sağlanmıştır. Ayrıca; 5510 sayılı Kanunun 4'üncü maddesinin (c) bendi kapsamına tabi personelimizin maaş ve sicil bilgileri, toplam hizmet süreleri, T.C Kimlik Bilgileri, Sigortalı toplam hizmet süreleri, şahıs kesenek ve kurum karşılıkları, 2013 yılında da internet ortamında Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilerek, güncel olarak takip edilmektedir.

4857 Sayılı İş Kanununa tabi çalışan işçilerimizin aylıklarından kesilen, İşçi sigorta kolları ve İşsizlik Sigortası ile İşveren Hisseleri, süresi içerisinde, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Ankara İl Müdürlüğüne yatırılmıştır. Söz konusu aylık bildirgeler, Sosyal Sigortalar Kurumuna internet ortamında gönderilmektedir. Ayrıca; tüm işçilerimizin sicil bilgileri ile aile fertlerinin bilgileri de internet ortamında, güncel olarak takip edilmektedir.

5434 ve 5510 sayılı Kanuna tabi olarak çalışanların SGK İşe Giriş-İşten Ayrılış Bildirgesi Tescil İşlemlerinin (nakil, emekli, ücretsiz izin, re-sen emeklilik, ölüm, istifa vb.) takibi yasal süreleri içinde yapılmıştır.

Bilindiği üzere, 08.06.1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta iken 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına tabi olan sigortalılar ile ilk defa 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamına tabi göreve giren sigortalıların, hizmet başlangıcından itibaren tüm hizmet bilgileri ve intibaklarına ilişkin olarak öğrenim durumu, unvan, askerlik diğer sigortalılık süresi, açık süresi, itibari hizmet süresi bilgileri ile ek gösterge, makam, görev ve temsil tazminat bilgilerinin internet üzerinden elektronik ortama aktarılması için "HİTAP" hizmet takip programı uygulamaya konulmuştur.

Konuya ilişkin olarak hazırlanan "5510 Sayılı Kanunun 4 üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (c) Bendi Kapsamında Sigortalı Sayılanların Hizmet Bilgilerinin Elektronik

Ortama Aktarılması Hakkında Tebiğ” 14.04.2012 tarihli ve 28264 sayılı Resmi Gazete de yayınlanmıştır. “Sigortalıların hizmet başlangıcından itibaren hizmet belgesinin düzenlenmesine esas olan tüm bilgileri, kamu idareleri tarafından Kuruma internet ortamında gönderilir” hükmüne istinaden, bu bilgiler yasal süreler içinde elektronik ortamda hizmet takip programına (HİTAP) aktarılmış olup, güncel olarak takip edilmektedir.

Genel Müdürlüğümüz Sağlık Servisinde çalışan; Doktor ve Diş Hekiminin, Sosyal Güvenlik Kurumuna ait “ Hekim Takip Sistemi ” aracılığı ile kurumda çalışan doktorlara ait bilgi giriş (Sağlık Kuruluşları Tekil Tanımlayıcı ve Hekim Takip Sistemi Formu) işlemleri yapılmıştır. Genel Müdürlüğümüzün işyeri hekimliği ilgili mevzuata göre gerekli düzenlemeler yapılmış olup, Hizmet Alan İşyeri ile İşyeri Hekimi Arasındaki Sözleşme imzalanmıştır.

Hekimlerin, Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mesleki Mali Sorumluluk Sigorta Poliçesi (Prim Tahsilat Makbuzu) poliçe tutarının yarısının, Kanunun ilgili hükümlerine göre kişilere ödenmesi sağlanmıştır.

8.4.6 - YURTDIŞI - YURTIÇİ GEÇİCİ GÖREVLENDİRME VE HARCIRAH İŞLEMLERİ :

Başbakanlığın 2007/3 Sayılı Genelgesi doğrultusunda zorunlu hallerde ve tasarruf tedbirlerine azami riayet edilerek 2013 yılı içerisinde iki personelimiz yurtdışına geçici görevli olarak gönderilmiştir. Söz konusu görevlendirmede; ilgili personel * İngiltere / Londra şehrinde (25-29 Kasım 2013) Olağan Dünya Pancar ve Kamış Üreticileri Birliği (WABCG)- ISO İstişare Toplantısı, 22. ISO Semineri, Pazar Değerlendirme Tüketim ve İstatistik Komitesi (MECAS) Toplantısı, İdare Komite Toplantısı ve Konsey Toplantısına, iştirak etmişlerdir.

İlgililerin Yurtdışı seyahat öncesi görevlendirme ve izin onayı, işlemleri zamanında ve eksiksiz tamamlanmıştır. Söz konusu personellerin tüm masrafları Türkiye Şeker Sanayii İşverenler Sendikası ile T.C. Şeker Kurumu tarafından karşılanmıştır.

Yurtiçi görevlendirmelerde, geçici görevli gönderilen personelin, geçici görev tahakkukları 6245 sayılı Harcırak Kanunu Hükümlerine göre yapılarak, hak sahiplerine zamanında ödemeleri sağlanmıştır.

8.4.7 - TEDAVİ YARDIMI - İZİN :

Personel Sağlık Hizmetleri Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği esaslarına göre, *(SUT- 15 Ocak 2010 tarihinden itibaren (SGK) Genel Sağlık Sigortasına devredilmiştir.)* 2013 yılında, Genel Müdürlüğümüzde 5510 Sayılı Kanunun 4/C kapsamında çalışan personelin kendisi ve bakmakla yükümlü oldukları Aile Fertlerine ait hak sahipliklerine ilişkin bilgileri, Sosyal Güvenlik Kurumunun Tescil ve Sağlık Aktivasyonları sistemine giriş işlemleri istenilen süre içerisinde yapılmıştır. Ayrıca, çalışan personel ile bakmakla yükümlü oldukları aile fertlerinin Sağlık Provizyon Aktivasyon Sistemi SGK'nın (SPAS) programında birleştirilmiş ve tüm genel sağlık sigortalıları ile bakmakla yükümlü olduğu kişilerin sağlık aktivasyon provizyon işlemlerinin tek bir program üzerinden otomatik olarak yürütülmesi sağlanmış olup, program Türkiye genelinde uygulamaya açılmış olduğundan Kurumun (SGK) www.sgk.gov.tr İnternet sayfasından Sigortalılar ve hak sahipleri sağlık yardımına müstehak olup olmadıklarını kontrol ederek, müstehaklığı görülenler doğrudan sağlık hizmet sunucularına başvurabilmektedirler. Sistemde bilgileri hatalı olanların (Tescil ve Sağlık Aktivasyonları) Sigortalı İşe Giriş ve İşten Ayrılış Bildirgesi (Kamu Çalışanları) başlığı altında kayıt güncellemesi yapılarak düzeltilmiştir.

Genel Müdürlük personelimizin 2013 yılı yıllık ve mazeret izinleri ile rapor günleri ilgililerin izin takip föylerine işlenerek özenle takipleri sağlanmıştır.

Şirketimizde hizmet yılını dolduran (Memurlar-20,25,30 yıl / İşçiler-20,30 yıl) personellerimizin 2013 yılında da hizmet yılı armağan listeleri hazırlanarak, dağıtımı yapılmıştır.

Yukarıda ana başlıklarla sıralamaya çalıştığımız genel işlevlerimiz dışında; Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Bakanlık ve ilgili kurumlara düzenli olarak gönderilen aylık ve yıllık istatistiki bilgileri kapsayan dökümanlar ile personelimizin müracaatları halinde isteğe bağlı belgeler ve hususi pasaport formları Müdürlüğümüz tarafından hazırlanmıştır.

9. PAZARLAMA-SATIŞ VE SATINALMA FAALİYETLERİ

9.1. PAZAR ARAŞTIRMALARI

Dünya şeker borsa fiyatları, şeker piyasalarındaki gelişmeler, üretim, tüketim ve stok hareketleri ilgili internet sitelerinden izlenmiş, elde edilen bilgiler ilgili merci ve birimlere iletilmiştir. Bu konudaki bilgiler **DÜNYA ŞEKER DURUMU** bölümünde gösterilmiştir.

Ayrıca, AB üyeleri ile komşu ve diğer muhtelif ülkelerin pancar alım fiyatları, küp ve kristal şeker perakende satış fiyatları ile etil alkolün ithal-ihraç fiyatları Büyükelçiliklerimizden temin edilerek düzenlenen tablolar her ay değişen kurlara göre revize edilerek ilgili mercilere iletilmiştir. Ayrıca, müşteri memnuniyeti anketi yapılmıştır. Şeker alan müşterilerimizle ilgili miktar bazında istatistiki bilgiler hazırlanmıştır.

9.2- SATIŞ İŞLERİ

9.2.1- ŞEKER SATIŞLARI

9.2.1.1.YURTIÇİ SATIŞLAR

2013 yılında fabrikalar itibariyle yurtiçine satılan şeker miktarları aşağıda gösterilmiştir.

SATIŞLAR (TON)				
FABRİKA ADI	İMALATÇI- İHRACATÇILARA SATILAN	PİYASAYA KRİSTAL	SATILAN KÜP	TOPLAM
AFYON	80,000	130.800,900		130.880,900
AĞRI		5.733,900		5.733,900
ALPULLU		2.612,400		2.612,400
ANKARA	1.291,150	56.976,250		58.267,400
BOR		55.533,300		55.533,300
BURDUR		73.612,000		73.612,000
ÇARŞAMBA		192,650		192,650
ÇORUM	19.413,150	66.659,250		86.072,400
ELAZIĞ		5.521,550		5.521,550
ELBİSTAN	32.337,600	13.735,500		46.073,100
ERCİŞ		15.964,300		15.964,300
EREĞLİ	81.428,050	18.616,600		100.044,650
ERZİNCAN		20.398,550		20.398,550
ERZURUM		29.756,150	53,750	29.809,900
ESKİŞEHİR	25.453,550	109.960,850		135.414,400
ILGIN	97.138,350	45.592,850		142.731,200
KARS		3.543,000		3.543,000
KASTAMONU		38.834,100		38.834,100
KIRŞEHİR	15.345,300	78.506,150		93.851,450
MALATYA		22.872,750		22.872,750
MUŞ		32.324,550		32.324,550
SUSURLUK		1.181,100		1.181,100
TURHAL		70.967,950		70.967,950
UŞAK		27.656,350		27.656,350
YOZGAT		64.825,000		64.825,000
TOPLAM	272.487,150	992.377,950	53,750	1.264.918,850

**2013 YILI İŞ PROĞRAMI İLE ÖNGÖRÜLEN VE FİİLEN
GERÇEKLEŞEN YURTIÇİ ŞEKER SATIŞ MİKTARLARI :**

<u>CİNSİ</u>	<u>İŞ PROĞRAMI</u>	<u>GERÇEKLEŞEN</u>	<u>GERÇEKLEŞME ORANI (%)</u>
ŞEKER	1.165.000,000 Ton	1.264.918,850 Ton	108,58
(Satış rakamlarına İmalatçı - İhracatçı Firmalara yapılan satışlar dahildir.)			

**2013 YILI ŞEKER SATIŞ FİYATLARI
(Fabrika teslim, KDV Haric TL/Kg.)**

<u>ŞEKER CİNSİ</u>	<u>01/01/2013 -31/12/2013 TARİHLERİ ARASI</u>
--------------------	---

KRİSTAL

50 Kg.Polipropilen Torba 2,12 (01.01.2013-19.08.2013 tarihleri arası)

50 Kg.Polipropilen Torba 2,28 (20.08.2013-31.12.2013 tarihleri arası)

KÜP

50 Kg.Polipropilen Torba 2,63 (01.01.2013-19.08.2013 tarihleri arası)
50 Kg.Polipropilen Torba 2,83 (20.08.2013-31.12.2013 tarihleri arası)

Aylar itibariyle son 5 yılda yurtiçine yapılan şeker satışları aşağıda gösterilmiştir.

<u>AYLAR</u>	<u>YILLAR</u>				
	<u>2009 TON</u>	<u>2010 TON</u>	<u>2011 TON</u>	<u>2012 TON</u>	<u>2013 TON</u>
OCAK	19.302	19.190	93.370	56.608	56.918
ŞUBAT	126.611	19.603	14.159	36.438	34.571
MART	51.533	121.506	20.963	80.998	42.996
NİSAN	64.443	9.233	34.356	184.879	81.632
MAYIS	67.116	65.432	102.960	27.266	136.516
HAZİRAN	101.789	111.979	169.355	140.595	146.699
TEMMUZ	146.397	155.233	147.121	174.577	216.232
AĞUSTOS	181.662	388.422	280.157	367.027	287.882
EYLÜL	106.908	12.774	32.995	20.346	25.443
EKİM	168.131	56.488	154.361	131.946	33.388
KASIM	51.339	30.153	49.224	40.592	172.852
ARALIK	35.698	111.165	45.497	35.828	29.790
TOPLAM	<u>1.120.929</u>	<u>1.101.178</u>	<u>1.144.518</u>	<u>1.297.100</u>	<u>1.264.919</u>

- Satış rakamlarına İmalatçı - İhracatçı Firmalara yapılan satışlar dahildir.
- Yurtiçi şeker satışlarımız % 2,48 oranında azalmıştır.

- Şirketimizin takvim yılı itibariyle son beş yıllık şeker bilançosu

<u>ACIKLAMALAR</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>
	(Bin ton)				
Yılbaşı stoku	990	1 235	1 390	1 390	1242
Üretim	1 370	1 260	1 214	1 170	1295
Tüketim	1 121	1 101	1 195	1 297	1265
İhracat	4	4	19	21	44
Sair Surette Tenziller					
Yıl sonu stoku	<u>1 235</u>	<u>1 390</u>	<u>1 390</u>	<u>1 242</u>	<u>1 228</u>
Yılbaşı ile Yıl Sonu Farkı	245	155	-	- 148	- 14
<i>Yılbaşından Müteakip Pazarlama Yılı Başına Kadar Yurtiçi Satış (*)</i>	891	912	1.069	1 001	1000
İhraç	3	4	14	44	6
Müteakip Yılın Pazarlama Yılı	341	474	307	197	222
başı stoku (+) veya ithal ihtiyacı					
(-)					

(*) : (01.01.2014-31.08.2014 Tarihleri arasındaki dönem için tahmini değerler alınmıştır.)

9.2.2- ETİL ALKOL SATIŞLARI

2013 yılında satılan etil alkol miktarı ile satış fiyatları aşağıda gösterilmiştir.

- MEY Alkollü İçkiler San. ve Tic. A.Ş.	5.947.886 Litre	(KDV Hariç) TL/LT. 2,52
- M.K.E.K.Barut Fabrikası Müdürlüğü	-	
T O P L A M	<u>5.947.886 Litre</u>	

2013 YILI İŞ PROĞRAMI İLE ÖNGÖRÜLEN VE FİİLEN GERÇEKLEŞEN ALKOL SATIŞLARI :

<u>CİNSİ</u>	<u>İŞ PROĞRAMI</u>	<u>GERÇEKLEŞEN</u>	<u>GERÇEKLEŞME ORANI (%)</u>
ETİL ALKOL	6.000.000 LİTRE	5.947.886 LİTRE	99,13

9.2.3-MELAS SATIŞLARI

9.2.3.1-İç Satışlar

2013 yılında Maya ve Yem Sanayine **358.307** ton melas satışı yapılmıştır. Ayrıca etil alkol imali için de **18.520 ton** melas kullanılmıştır.

2013 YILI İŞ PROĞRAMI İLE ÖNGÖRÜLEN VE FİİLEN GERÇEKLEŞEN MELAS SATIŞ MİKTARI :

<u>CİNSİ</u>	<u>İŞ PROĞRAMI</u>	<u>GERÇEKLEŞEN</u>	<u>GERÇEKLEŞME ORANI (%)</u>
MELAS	355.000 Ton	376.827 Ton (Etil Alkol İmalatı İçin Kullanılan Dahil)	106,15

**SON 5 YILLIK MELAS SATIŞLARI
(TON)**

CİNSİ	2009 YILI	2010 YILI	2011 YILI	2012 YILI	2013 YILI
MELAS	312.688	342.063	422.215	363.380	358.307

Not: Etil alkol imalinde kullanılan melas miktarı hariçtir.

**2013 YILINDA UYGULANAN MELAS SATIŞ FİYATLARI
(KDV HARİÇ - TL / TON)**

	01.01.2013	03.09.2013	06.11.2013	13.12.2013
	<u>02.09.2013</u>	<u>05.11.2013</u>	<u>12.12.2013</u>	<u>31.12.2013</u>
AFYON	370,-	403,-	450,-	477,-
AĞRI	295,-	321,-	360,-	390,-
ALPULLU	370,-	403,-	450,-	477,-
ANKARA	356,-	388,-	433,-	460,-
BOR	325,-	354,-	395,-	420,-
BURDUR	356,-	388,-	433,-	460,-
ÇARŞAMBA	325,-	354,-	395,-	420,-
ÇORUM	325,-	354,-	395,-	420,-
ELAZIĞ	325,-	354,-	395,-	420,-
ELBİSTAN	325,-	354,-	395,-	420,-
ERCİŞ	295,-	321,-	360,-	390,-
EREĞLİ	295,-	354,-	395,-	420,-
ERZİNCAN	325,-	354,-	395,-	420,-
ERZURUM	325,-	354,-	395,-	420,-
ESKİŞEHİR	370,-	403,-	450,-	477,-
ILGIN	356,-	388,-	433,-	460,-
KASTAMONU	356,-	388,-	433,-	460,-
KIRŞEHİR	295,-	321,-	360,-	390,-
KARS	295,-	321,-	360,-	390,-
MALATYA	325,-	354,-	395,-	420,-
MUŞ	295,-	321,-	360,-	390,-
SUSURLUK	370,-	403,-	450,-	477,-
TURHAL	325,-	354,-	395,-	420,-
UŞAK	370,-	403,-	450,-	477,-
YOZGAT	295,-	321,-	360,-	390,-

NOT: Bölgesel satış fiyatları Fabrikaların üretim-satış ve stok durumları göz önünde bulundurularak zaman zaman değiştirilmektedir.

9.2.4-ŞLEMPE SATIŞLARI

9.2.4.1-İç Satışlar

2013 yılında; 9.722,300 ton şlempe satılmıştır.

9.2.5- POTASYUM SÜLFAT SATIŞLARI

9.2.5.1-İç Satışlar

2013 yılında potasyum sülfat satışı yapılmamıştır.

Ürünlerimize ait satış miktarları bir önceki yıl ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

ÜRÜN ADI	2012 YILI	2013 YILI	2012/2013 Yılları Artış - Azalış %
Kristal Şeker (Ton)	1.297.006	1.264.865	- 2,48
Küp Şeker (Ton)	94	54	- 42,55
Melas (Etil Alkol imaline verilen dahil) (Ton)	378.714	376.827	- 0,50
Etil Alkol (Bin Litre)	5.624	5.948	+ 5,76
Şlempe (Ton)	8.500	9.722	+ 14,38
Potasyum Sülfat (Ton)	-	-	-
Füzel Yağı (Bin Litre)	-	-	-

2012 yılında 15.334 ton, 2013 yılında ise 18.520 ton melas etil alkol imalinde kullanılmıştır.

STOKLAR

31.12.2013 tarihi itibariyle ürünlerimize ait satılabilir stok miktarları aşağıda gösterilmiştir.

<u>CİNSİ</u>	<u>MİKTARI</u>
Kristal Şeker (Ton)	1.227.423 (x)
Küp Şeker (Ton)	-
Melas (Ton)	126.416
Etil Alkol (Bin Litre)	1.277
Şlempe (Ton)	685
Potasyum Sülfat (Ton)	-
Bioetanol (Bin Litre)	-
Füzel Yağı (Bin Litre)	8

(x) : Stoklara A ve B Kotası Şeker ile C Şekeri dahildir.

Not: Türk Kızılayına devredilen 50 bin ton şekerden halen teslim alınmayan 23.663 ton şeker stoklara dahil edilmemiş olup, bu şeker Afyon Şeker Fabrikası stoklarında muhafaza edilmektedir.

2013 yılında 2.755.047.976,93 TL'ye ulaşan satış hacmimizin gruplar itibariyle değer dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

GENEL SATIŞ HACMI

(TL.)

SATIŞ GRUPLARI

TÜRKŞEKER

1- Şeker

-Yurtiçi Satışlar

2.438.365.741,88

-Yurtdışı Satışlar

44.667.729,86

2- Etil Alkol

-Yurtiçi Satışlar

14.994.631,30

-Yurtdışı Satışlar

-

3- Melas

-Yurtiçi Satışlar

144.055.285,78

-Yurtdışı Satışlar

-

4- Yaş Pancar Posası

20.107.661,10

5- Şlempe

-Yurtiçi Satışlar

1.279.710,38

-Yurtdışı Satışlar

-

6- Potasyum Sülfat Satışları

-

7- Hassas Pancar Tohumu(Şeker Ens.)

-Yurtiçi Satışlar

3.371.577,00

-Yurtdışı Satışlar

-

8- Atölyelerimizin ve Makine Fab.

yaptığı işler (Yurtiçi)

64.558.566,83

9- Yardımcı İstihsal Maddeleri Satışı

19.911.956,21

10-Diğer Satışlar (Malz., Hurda, Diğer)

3.735.116,59

TOPLAM

2.755.047.976,93

9.2.3.2. YURTDIŞI SATIŞLAR

Şirketimiz stoklarında bulunan yurtiçi tüketim fazlası 250.000 ton şekerin, doğabilecek zarar şirketimiz bünyesinde kalmak üzere, dünya piyasa fiyatları esas alınarak ihraç ve/veya ihraç kaydıyla satışının 08/01/2002 tarih ve 4736 sayılı kanunun birinci maddesinin birinci fıkrası hükmünden muaf olduğuna ilişkin 2011/2200 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı kapsamında stok fazlası şekerin ihraç ve/veya ihraç kaydıyla satışı 2013 yılında da sürdürölmekle birlikte; yeterli ihraç bağlantısı yapılamaması ve şeker Kurumunun 07.03.2013 tarih ve 936 sayılı yazısıyla “Türkiye şeker Fabrikaları A.Ő. tarafından Nahçıvan Özerk Cumhuriyetine yapılacak olan ihracatlar ile en son 07.03.2013 tarihi itibarıyla bağlantıları kesinleşen işlemler kapsamındaki ihracatlar hariç kristal şeker ihracatı için ihraç ön izni verilmesinin 2013/2014 pazarlama yılı başında değerlendirilmek üzere durdurulduğu” bildirildiğinden bu tür satışlara devam edilmemiştir.

İhraç kayıtlı olarak teslim edilen ve ihracı gerçekleşen şeker miktarı 36.368 ton olup; 8.000 ton şeker de bedeli mukabilinde doğrudan Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti’ne ihraç edilmiştir.

2013 yılında ihraç edilen 44.368,000 ton şeker karşılığında 24,7 milyon ABD \$’ı gelir elde edilmiş olup; ortalama teslim fiyatı ABD \$/ton 557,67 olmuştur.

Son 5 yılda gerçekleştirilen şeker ihracıyla ilgili bilgiler aşağıda gösterilmiştir.

YILLAR	İHRAÇ KAYDIYLA TESLİMAT/ TON	DOĞRUDAN İHRAÇ EDİLEN / TON	TOPLAM TON
2009	-----	3.820,050	3.820,050
2010	-----	4.000,000	4.000,000
2011	15.250,000	4.000,000	19.250,000
2012	17.050,000	4.000,000	21.050,000
2013	36.368,000	8.000,000	44.368,000

İMALATÇI İHRACATÇI FİRMALARA ŞEKER SATIŞI:

21/12/2006 tarihli Resmi Gazetede yayınlanan 135/1 sayılı “İmalatçı-İhracatçıların Şekerli Mamul İhracatı Karşılığında C Şekeri Taleplerinin Karşılınması Şartları ve Uygulama Esaslarına Dair” karar kapsamında; İmalatçı-İhracatçı firmalara mamul ihracatı sonrası hak edilen şeker için Şeker Kurumunca düzenlenen C Şekeri Tahsisat Belgesine kayden şeker satışlarına 2013 yılında da devam edilmiştir.

Şeker Kurumunca sadece baz fiyat belirlendiğinden (05.07.2012 tarih ve 28344 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kararın 11. maddesinde yapılan değişiklik) Şirketimizce C Şekeri Tahsisat Belgesine kayden yapılan şeker satışlarında C şekeri satış fiyatı “Baz Fiyata ton başına 61,- ABD \$ ilavesiyle” (19.07.2012 tarih ve 2708/13-2 sayılı Yönetim Kurulu Kararı) oluşturulan fiyattan gerçekleştirilmiştir.

2013 yılında bu şekilde 272.487,150 ton şeker satılmış olup, 157,71 milyon ABD. Doları karşılığı satış geliri elde edilmiştir.

Satılan 272.487,150 ton şekerin ;

5.164,900 tonu C pancarından üretilen C şekeri,

267.322,250 tonu kota aşımından dolayı A şekerinden aktarılan C şekeridir.

Önceki yıllarda C Şekeri Tahsisat Belgesine kayden yapılan satışa ait bilgiler aşağıda belirtilmiştir.

YILLAR	MİKTAR/TON
2007	54.887,300
2008	162.791,900
2009	176.164,050
2010	136.948,100
2011	204.177,450
2012	163.756,650

1997-2008 yılları arasında Dahilde İşleme İzin Belgesi'ne İstinaden satılan Şeker Miktarı ile Taahhüt Hesabı Kapanan Belgelere ait bilgiler aşağıda gösterilmiştir.

YILLAR	DİİB'NE İSTİNADEN	TAAHHÜT HESABI KAPANAN
	TESLİMAT/TON	MİKTAR/TON
1997	66.652,400	1.195,600
1998	95.757,500	29.555,850
1999	110.524,250	84.090,179
2000	90.996,900	59.607,450
2001	78.479,100	99.529,000
2002	97.586,450	89.327,150
2003	137.558,000	89.382,271
2004	113.569,614	129.083,600
2005	144.467,300	127.869,800
2006	131.424,950	127.528,350
2007	77.366,100	113.505,300
2008	537,250	69.816,350
2009	0,000	61.367,614
2010	0,000	25.633,000
2011	0,000	17.936,750
2012	0,000	600,000
	1.144.919,814	1.126.028,264

-BELGE KAPSAMINDA HİÇ İHRACAT YAPILMAYIP

İPTAL EDİLEN BELGELER İSTİNADEN YAPILAN TESLİMAT
TOPLAM

17.991,550
1.144.019,814

İŞLEMLERİ DEVAM ETTİĞİ İÇİN TAAHHÜT HESABI
KAPANMAMIŞ BELGELER MİKTARI

900,000

9.3. SATINALMA İŞLERİ

9.3. YURTIÇİ SATINALMALAR

İş Programımızda yurtiçinden temini öngörülen malzemenin durumu aşağıda belirtilmiştir.

Fabrikalarımızın 2012/2013 kampanya dönemi ihtiyacı çeşitli işletme malzemeleri, yatırım malzemeleri ile idame, tamamlama ve bakım onarım malzemelerinin cins ve miktarları ile bunların 31.12.2013 tarihi itibarıyla durumları aşağıda gösterilmiştir.

Siparişe Bağlanan Miktarlardan
31.12.2013 tarihine kadar teslim edilen malzeme

ALINAN MALZEMENİN CİNSİ	BİRİMİ	MİKTARI	MAL BEDELİ (KDV Hariç Bin TL)
YAKITLAR			
a-Kok Kömürü	Ton	29.879	19.864
b-Linyit Kömürü	Ton	412.527	69.261
c-Fuel-Oil No:3 (%1.0 Kükürtlü)	Ton	31.994	53.404
d-Doğalgaz	m ³	193.514.000	146.311
e-Mazot, benzin, petrol			3.779
f-Diğer yakıt			695
AMBALAJ MALZEMESİ: Polipropilen Torba Astarsız	Adet	24.059.167	12.439
DİĞER AMBALAJ MALZEMESİ			234
DİĞER İŞLETME MALZEMELERİ Formalin, Soda, Perlit, Tuzruhu, Sülfürikasit, GP Filtre Torbası, BMA Filtre Torbası, Filtre Bezleri, Hidroklorikasit, Taş Önleyici, Köpük Önleyici, Manoflament GP ve Çamur Koyulaştırma Filtre Torbası, Şlam Pres ve Mekanik Filtre Bezleri, Pres Filtre Torba Bezi, Pancar Bıçağı ve Bileme Frezesi, Kimyasal Madde, Lab. Cam Malz., Kimyasal Madde v.b.			3.530
ZİRAİ MÜCADELE İLACI:			173
TOHUM İLACI:			369
YATIRIM MALZEMESİ			6.497
DİĞER MUHTELİF MALZEME:			86.726
GENEL TOPLAM:			403.282

GENEL SATINALMA HACMİ

2013 yılı Yurtiçi ve Yurtdışı piyasalardan yapılan mübayalar grupları itibari ile aşağıda gösterilmiştir.

Yurt içi ve dışı firmalardan yapılan mübayaalar:

Şeker sanayi olarak 31.12.2013 tarihi itibari ile genel mübayaa hacmi 2.196.795 Bin TL ye ulaşmış olup, ana gruplara göre detayı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

	DIŞ (Bin TL)	İÇ (Bin TL)	TOPLAM (Bin TL)
a-Pancar Tohumu		-	-
b-Ambalaj Malzemesi		12.673	12.673
c-Yakıtlar		293.314	293.314
d-Sun'i Gübre		57	57
e-Yatırım Malzemesi		6.497	6.497
f-Diğer Muhtelif Malzemeler		90.798	90.798
g-İthal Şeker			
h-Ham Şeker			
ı-Pancar (Bed. Ve Tazminatı)		1.793.456	1.793.456
2010 Yılı Genel Toplamı		1.782.316	1.782.316
2011 Yılı Genel Toplamı		1.847.959	1.847.959
2012 Yılı Genel Toplamı		1.904.187	1.904.187
2013 Yılı Genel Toplamı		2.196.795	2.196.795

9.3.2. - YURTDIŞI SATINALMA

2013 yılında döviz satışı/transferi yapılarak, fiili ithali gerçekleştirilen malzeme alımları 1 no'lu tabloda gösterilmiştir:

Tablo No: 1

2013 YILI FİİLİ İTHALAT TABLOSU

<u>Malzeme Türü</u>	<u>Bedeli (Bin \$)</u>	<u>Miktar</u>	<u>Sevk Şekli</u>	<u>Malzeme / Hizmet Adı</u>
I.HAMMADDE VE ÜRETİM MLZ.				
1-Hammadde	-	-	-	-
2-Kimyevi Madde	-	-	-	-
3-Laboratuar Mlz.	-	-	-	-
4-Yakıtlar	-	-	-	-
5-Diğer Muh.İşl.Mlz.	174,09	Muhtelif	Muhtelif	Santrifüj Süzgeçleri, Elektr. Kart ve Problar
6- Kristal Şeker	-	-	-	-
7- Ham Şeker	-	-	-	-
HAMMADDE VE ÜRETİM TOPLAMI				
	<u>174,09</u>			
II-ZİRAAT ALET VE YEDEKLERİ				
	-	-	-	-
III-DEMİRBAŞ MLZ.				
	-	-	-	-
IV-YATIRIM MLZ.				
1-Makina ve Tesis	-	-	-	-
2-Diğer Muh.Yat.Mlz.	453,58	Muhtelif	Karayolu	Kristal Şeker Santrifüjleri
YATIRIM MLZ.				
TOPLAMI	<u>453,58</u>			
VI-HİZMET				
	<u>1,53</u>	-	-	Rafine Şeker Birliği Üyelik Aidatı
GENEL TOPLAM :				
	<u>629,20</u>			

SATINALMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI
ULAŞTIRMA MÜDÜRLÜĞÜ

**01.01.2013-31.12.2013 Tarihleri arasında Şirketimize ait nakliye ve muhtelif
hizmet alımlarını gösterir tablo**

			TEŞEKKÜLÜMÜZ	
SEVK EDİLEN MALZEME		SEVK ŞEKLİ	MİKTAR TON	N TUT
A)	KİREÇTAŞI	Karayolu	376.818	
B)	PANCAR (Müt.)	Karayolu	3.871.629	
	PANCAR (Çiftçi)	Karayolu	4.931.965	
	PANCAR TOPLAMI		8.803.594	
C)	ŞEKER (Yurtiçi)	Karayolu	109.688	
D)	PERSONEL TAŞIMA		-	
E)	KİRALIK VASITA	-	-	
	TOPLAM			
	-GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZCE TEŞEKKÜLÜMÜZ VARLIKLARININ RİSK SİGORTASININ YAPTIRILMASI			
	-TEŞEKKÜLÜMÜZÜN EĞİTİM HİZMETLERİ			
	-GENEL MÜDÜRLÜĞÜMÜZCE YAPILAN DİĞER MUHTELİF HİZMET ALIMLARI			
	GENEL TOPLAM			

10-YATIRIMLARIMIZ

10.1-YATIRIM FAALİYETLERİ

2013 Yılı Genel Yatırım Programı içerisinde yer alan Şirketimize devrebaşı yatırım programından 31.000.000,- TL ödenek verilmiştir.

Programda yer alan projelerimizin genel durumu ve fiziki gerçekleştirmeleri incelenerek verilen ödeneğin proje bazında yeterli olamayacağı sonucuna varılmış olup, “2013 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair” 04.10.2012 tarih ve 2012/3839 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesine istinaden, T.C.Kalkınma Bakanlığı’na bilgi verilmek kaydıyla, bağlı olduğumuz T.C.Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı kanalıyla Maliye Bakanının onayı ile programın revizesiyle ilgili olarak muhtelif tarihlerde yaptığımız talepler sonucunda toplam 10.698.000,- TL ödenek aynı proje veya projeler arasında aktararak, 11.000.000,-TL ödenek ise mevcut projelerimize ilave edilerek yatırımlarımız gerçekleştirilebilmiştir.

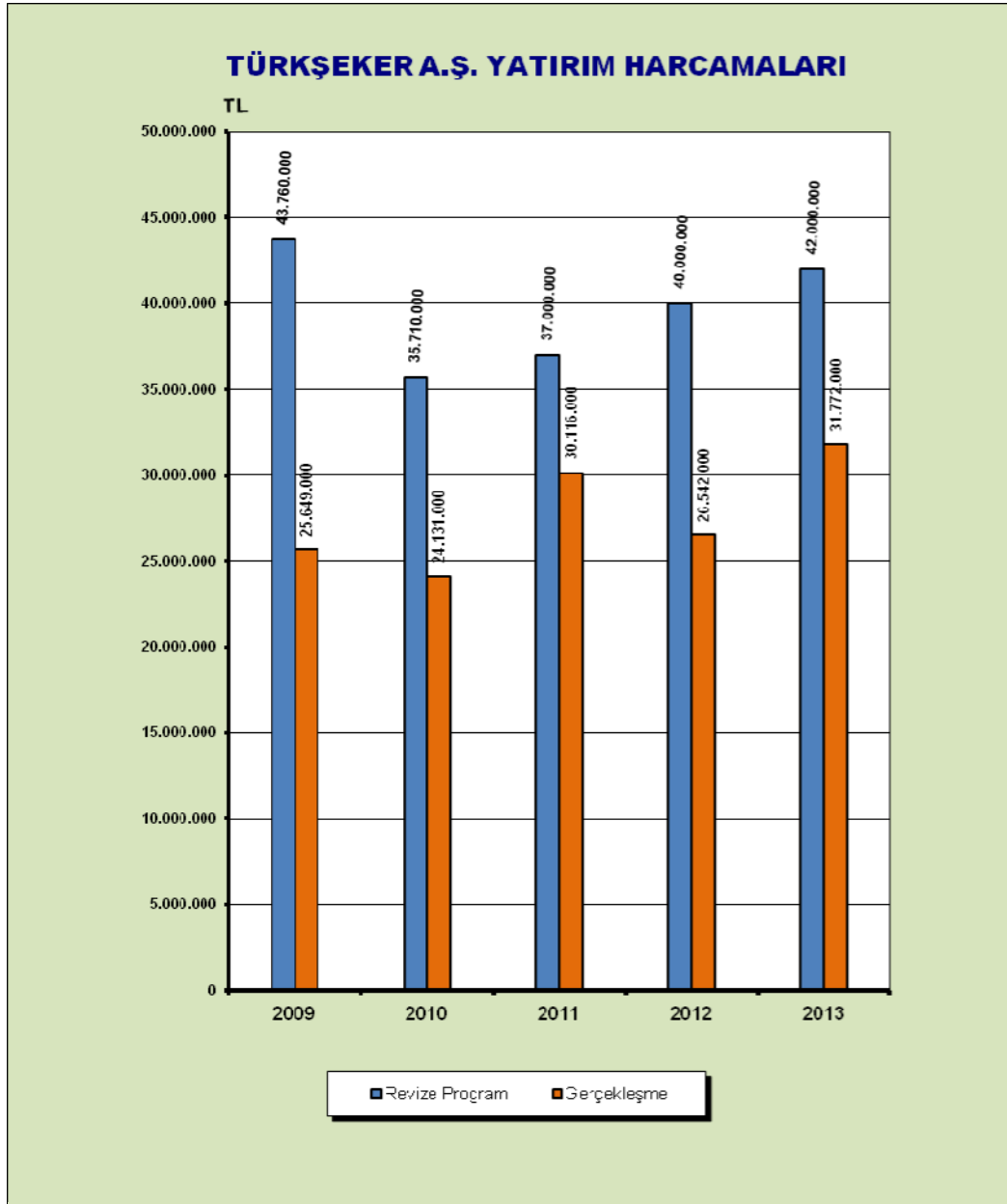
Şirketimizin proje bazındaki 2013 yılı yatırım programı ve gerçekleşme durumu ekli tabloda detaylı olarak gösterilmiştir.

Tablonun incelenmesinden de anlaşılabacağı üzere yatırım faaliyetlerimiz arasında Fabrikaların İdame, Yenileme ve Tamamlama projesinin İnşaat, Makine-Teçhizat bölümleri, Emisyon ve Hava Kalitesi İyileştirme projesi, Çevre Koruma Amaçlı projeler ile Muhtelif İşler projesinin İnşaat ve Makina-Teçhizat bölümlerinden ibarettir.

10.2-YATIRIM HARCAMA SEYRİ

Yatırım Harcamalarımızın 2009-2013 dönemine ait son 5 yıllık Revize Program ve Gerçekleşme tutarları aşağıda gösterilmiştir.

Yıllar	TÜRKŞEKER A.Ş. YATIRIMLARI (TL)			
	Program	Revize Program	Gerçekleşme	Oran %
2009	11.760.000	43.760.000	25.649.000	59
2010	14.800.000	35.710.000	24.131.000	68
2011	37.000.000	37.000.000	30.116.000	81
2012	40.000.000	40.000.000	26.542.000	66
2013	31.000.000	42.000.000	31.772.000	76

10.2.1-YATIRIM GERÇEKLEŞME DURUMU

2013 yılı revize programında Şirketimiz yatırımlarına 42.000.000,- TL ödenek tefrik edilmiştir.

Bu ödenekten 31.772.000,- TL harcanarak %76 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.

Şirketimizin belli başlı yatırımları ile bunların 2013 yılı sonundaki durumları aşağıda sektörler ve projeler itibariyle açıklanmıştır.

10.3-YATIRIM PROJELERİ

10 .3.1-TARIM SEKTÖRÜ YATIRIMLARI

Yeni Projeler

2013 Yılında Bitenler

2013 A 02 02 60 Numaralı İdame, Yenileme ve Tamamlama Projesi :

Bu projenin;

İnşaat bölümünde; Gevaş Kantarı Silo Kaldırım Tadilatı, Beylikova ve Günyüzü Kantarlarında Silo Sahaları Islahı, Kirsinkavağı ve Sulusaray Kantarlarına Silo Sahası Kaldırımı, Bostankaya Kantar Binasına Ek Yatakhane ve Tuvalet yapılmıştır. Afyon Bölgesinin Ofis ve Lojmanları Kapı ve Pencerelerinin, Gölbaşı Bölgesinin Ofis Binası ve iki adet Lojmanın Pencere, Suşehri Bölgesinin üç adet Lojmanın Pencere, Kelkit Bölgesinin Ofis Binası ve iki adet Lojmanın Pencere Doğramaları PVC ile yenilenmiştir. Suşehri Bölgesinin Ofis Binasının Çatı Saçaklarının Uzatılması ve Yağmur Oluklarının Değiştirilmesi tamamlanmıştır. Kızık, Abdil ve Altınbaşak Kantarlarında birer, Kılbasan Kantarında iki olmak üzere toplam beş adet Çukursuz 60 tonluk Elektronik Kantar Tesisi Kurulmuştur.

İnşaat bölümünün 2013 yılı 1.370.000,- TL ödeneğine göre %94 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.

Makina-Teçhizat bölümünde; Hotamış Kantarına iki, Akyazı Kantarına bir adet olmak üzere üç adet Çukursuz 60 tonluk Elektronik Kantar Tesisi kurulmuş, Mekanik olan İbecik, Osmancık, Yörüklü, Salman, Banaz ve Kızılırmak Kantarlarında toplam altı adet Kantar Tesisi Elektro mekaniğe dönüştürülmüştür. Işıkhisar, Kirsinkavağı, Kızık, Altınbaşak Kantarlarımıza Enerji Nakil Hattı ve Trafo Tesisi kurulmuş ve Yerköy Kantarına Trafo alınmıştır. Sudurağı Kantarının Elektrik Tesisatı Yenilenmiş, Karacabey Kantarının Enerji Nakil Hattına Yeni Atlama Direği Alımı ve Bağlantısı yapılmıştır. Sivrihisar, Seyitgazi,

Çivril, Sarıkaya ve Kelkit Bölgelerinin Kalorifer Kazanları yenilenmiş, Kastamonu Bölgesinin Kalorifer Kazanı Doğalgaza Dönüştürülmüş, Tokat Bölgesinin Ofis ve iki Lojmanına Kombi takılmıştır. Burdur, Dazkırı, Dinar, Elmalı, Gölhisar, Senirkent, Tefenni, Yeşilova, Alpu, Beylikova, Çifteler, İnönü, Seyitgazi, Sivrihisar ve Yunussemre Bölgelerinin Ofis Binası Çevresinin Güvenliği İçin Kameralı Güvenlik Sistemi, Artova, Sulusaray, Üçyol, Yeşilyurt, Niksar, Yavru, Boztepe, Güzelbeyli, Pazar ve Çamlıbel Kantarlarına Kameralı Güvenlik Sistemleri kurulmuştur.

Makine-Teçhizat bölümünün 2013 yılı 830.000,-TL ödeneğine göre %87 oranında gerçekleşmiştir.

10.3.2-İMALAT SANAYİ SEKTÖRÜ YATIRIMLARI

A-GIDA SANAYİİ

Devam Eden Projeler

2013 Yılında Bitenler

2008 C 01 00 40 Numaralı Emisyon ve Hava Kalitesi İyileştirme Projesi

22.07.2006 tarih 26236 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Endüstri Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği” doğrultusunda fabrikalarımızdaki emisyon değerlerinin ve hava kalitesinin ölçülmesi ve çevre kirliliğinin önlenmesi yönünde yapılması istenen çalışmalar kapsamında “Emisyon ve Hava Kalitesi İyileştirme Projesi” talebimiz T.C.Kalkınma Bakanlığınca kabul edilerek, 2008 yılı yatırım programımıza dahil edilmiştir. Yine Fabrikalarımız 03.07.2009 tarih ve 27277 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği”nin Ek-5 listesinin 1.Grup Tesisler; Yakma Tesisleri maddesine tabi olduğundan bu yönetmeliğin 5.maddesine göre hava emisyonu olan ve “Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik” kapsamında yer alan şeker fabrikalarımızın çevre izninin alınması zorunlu kılınmıştır. Bu doğrultuda fabrikalarımızdaki emisyon değerlerinin ve hava kalitesinin ölçülmesi ve çevre kirliliğinin önlenmesi yönünde yapılması istenen çalışmalar kapsamında, 2008 yılı yatırım programımıza o dönem yürürlükte olan “Endüstri Tesislerinden Kaynaklanan Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği” doğrultusunda dahil edilmiştir.

Bu proje kapsamında fabrikalarımızda Baca Gazı Ölçümleri, Debi Ölçümleri, Hava Kalitesi Ölçümleri, Buhar Kazanlarının Doğalgaza Dönüşümü, Desülfürizasyon Tesisleri Kurulması, Akışkan Yataklı Kazan Kurulması ile Atık su Arıtım Tesislerinden çıkan Biyogazın değerlendirilmesi işleri yıllara yayılarak yapılmış olup, bu proje 2013 yılında nihayete erdirilerek nakden ve fiziken gerçekleşenler ait oldukları sabit kıymet gruplarına intikal ettirilmiştir.

2013 yılı için bu projeye 3.300.000,- TL ödenek tefrik edilmiştir.

2013 Yılında Erzurum Şeker Fabrikasının Buhar Kazanlarının Yakma Sistemlerinin Doğalgaza Dönüşümü Kapsamında İç Tesisat Yapım işleri bitirilmiştir.

Bu projede 2013 yılı ödeneğine göre %72 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.

Yeni Projeler

2013 Yılında Bitenler

a) 2013 C 01 00 70 Numaralı Muhtelif İşler Projesi

a.1) İnşaat

Proje kapsamında;

Afyon Şeker Fabrikasının Yüzdürmeli Yer Silosu ve Merkez Kantarının Pencerelerinin PVC ve Isıcam olarak yenilenmesi, Eskişehir Şeker Fabrikasının Beton veya Kaldırım Yer Silo Sahası, Erzurum Şeker Fabrikasına Meydan Sahasına Izgaralı Drenaj Kanalı ve Beton, Asfalt Kaplaması, Çorum Şeker Fabrikasının Çiftçi Dinlenme Binasının Ziraat Bölge Şefliği olarak tadilatı, Malatya Şeker Fabrikasına Küspe Yolu Betonu, Ereğli Şeker Fabrikasına Kantar Kabini, Ilgın Şeker Fabrikasının 60 tonluk Elektronik Kantar Tesisinin Sökülmesi, Nakliye ve Montaj işleri yapılmıştır.

Afyon Şeker Fabrikasının Ham Fabrika Aksları Arası Beton Döşeme ve Kanalların yenilenmesi, Geçici Atık Deposu yapılması, Ankara Şeker Fabrikasının Ayaş Yolu ve Etimesgut Cephesi Emniyet Duvarı yapılması, Bor Şeker Fabrikasının Lojman Pencerelelerinin ve Balkon Kapılarının PVC Çerçevesi Sisteme Dönüştürülmesi, Rafineri Bölümünün Akslar Arası Zeminin yenilenmesi, Şeker Ambarı Kapılarının Endüstriyel Seksiyonel Kapı Olarak değiştirilmesi, Elazığ Şeker Fabrikasının Misafirhane Kapı ve Pencerelelerinin PVC Sisteme dönüştürülmesi, Erciş Şeker Fabrikasının Lojmanların Pencerelelerinin PVC Sisteme dönüştürülmesi, Yüzdürme Suyu Pülp Tutucu Temeli yapılması, Az ve Orta Hasarlı Binaların Güçlendirme ve Onarımlarının Yapılması, Erzurum Şeker Fabrikasının Ana Fabrika Binasına Fenerlik ve Güney Cephesine Cam Çerçevesi yapılması, Kazan Dairesinin Tabanının Seramik yapılması ve Isıtıcı Oda Yapılması, Kazan ve Türbin Dairelelerinin Pencerelelerinin PVC olarak yenilenmesi, Melas Tankları Tabanının Beton yapılması, Rafineri Vakum Katının Tabanına Seramik yapılması, Beton Yer Silosu yapılması, Silo Sahasına Izgaralı Drenaj Kanalı yapılması, Eskişehir Şeker Fabrikasının Melas ve Fuel-Oil Tanklarının Etrafına Emniyet Duvarı yapılması, Iğın Şeker Fabrikasının Şeker Ambarı Kapılarının yenilenmesi ve Ambarlar arasına Markiz yapılması, Kars Şeker Fabrikasının Şeker Ambarı Drenaj Kanalı tadilatı, Kastamonu Şeker Fabrikasının Şeker Ambarının ve Kazan Dairesi Çatı Örtülerinin yenilenmesi, Muş Şeker Fabrikasının Lojman ve İşçi Misafirhane Çatı Örtülerinin yenilenmesi, Fabrika Meydan Yolu ile Çamur Susuzlaştırma Ünitesi ve Arıtım Tesisi Arasındaki Bağlantı Yolu ve Sahasının Beton yapılması, İşçi Misafirhanesinin Kapı ve Pencerelelerinin PVC Sistemine dönüştürülmesi, Yozgat Şeker Fabrikasına Kömür salaşı yapılması, İşçi Misafirhanesinin WC ve Duşlarını tadilatı işleri tamamlanmıştır.

2013 yılında bu işler için ayrılan 7.130.000,- TL ödeneye göre %77 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.

a.2) Makina-Techizat :

Proje kapsamında ana hatlar itibariyle;

Afyon, Bor, Ereğli, Erzincan, Erzurum ve Yozgat Şeker Fabrikalarına Çukursuz 60 tonluk Elektronik Kantar Tesisleri yapılmış olup, ayrıca Erzincan ve Turhal Şeker Fabrikaları için 60 tonluk Tek Platformlu Pancar Boşaltma ve Temizleme Makinası İmalatı tamamlanmıştır.

Burdur ve Erzurum Şeker Fabrikalarının Soğutma Kuleleri, Bor Şeker Fabrikasının Güneş Enerjisi Sisteminin Kurulması, Erciş ve Eskişehir Şeker Fabrikalarının Ham Şerbet Pülp Tutucusu, Afyon, Ağrı, Çorum, Ereğli ve Kastamonu Şeker Fabrikalarının Elektrik Motorlarının Frekans Sürücülü Sisteme Dönüştürülmesi, Burdur Şeker Fabrikasının Elektrik Motorlarının Yumuşak Yol Vericili Sisteme Dönüştürülmesi, Afyon, Ankara ve Kırşehir Şeker Fabrikalarının Dijital Telefon Santrali, Ereğli ve Turhal Şeker Fabrikalarının Personel Devam Kontrol Sistemi, Ağrı, Elbistan, Erzincan, Erzurum ve Kastamonu Şeker Fabrikalarının Çuval Ağzı Kıvrırma ve Dikiş Makineleri, Bor, Burdur, Erzincan, Kastamonu, Muş ve Turhal Şeker Fabrikalarının Vinç Alınması, Ankara, Elbistan ve Erzincan Şeker Fabrikalarının Elektrik Motoru Alınması, Ereğli ve Erzurum Şeker Fabrikalarının Motorin Tankı ve Pompa İstasyonu, Çorum, Ereğli Şeker Fabrikalarının Kompanzasyon Panoları, Ankara ve Eskişehir Şeker Fabrikalarının Şeker Çuvalı İçin Elektronik Kodlama Cihazı, Bor Şeker Fabrikasının Silo Suyu Hattının Yenilenmesi, Bor, Burdur, Çorum, Elbistan, Ereğli, Eskişehir ve Kastamonu Şeker Fabrikalarının Hassas Dikişli Ostenitik Paslanmaz Çelik Boru Alımı, Ereğli ve Malatya Şeker Fabrikalarının Kamera Güvenlik Sistemleri, Erciş ve Malatya Şeker Fabrikalarının Derin Kuyu Pompalarının Uzaktan Kumanda Edilmesi, Çorum ve Kastamonu Şeker Fabrikalarının Kazan Dairesi Su Hazırlama Tesisinin Otomasyonu, Elbistan ve Erciş Şeker Fabrikalarının Kireç Ocağı Otomasyonu işleri yapılmıştır. Afyon Şeker Fabrikasının Buhar Basınç Koşullandırma İstasyonu Yenilenmesi, Ankara Şeker Fabrikasının İşçi Soyunma Binası ve İşçi Yemekhanesi Binalarında Bulunan Mevcut Güneş Enerjisi Sistemine Kollektör İlave Edilmesi, Şalt Dairesinin Güncel Yönetmeliğe Uygun Hale Getirilmesi, Şeker Ambalajlama Ünitesi Çuval Nakil Bandı Makine ve Tesisinin Yenilenmesi, Sanayi Tipi Bulaşık Makinası Alımı, Alakart Lokantasında Et Hazırlama, Sebze Hazırlama ve Malzeme Tezgahı ile Malzeme Raflarının Yenilenerek Denetim Kriterlerine Uygun Hale Getirilmesi, İşçi Lokantasındaki Servis Asansörünün Yenilenmesi, Burdur Şeker Fabrikasının Dalgıç Pompa, Basınçlı Hava Tankı Alımı, Derin Kuyu Açılması, Fabrikada Üretilen Elektrik Enerjisinin Şehir Şebekesinden Gelen Enerji ile Çakışmaması İçin Gerekli Düzenğin Kurulması, Oschatz Kazanının Su Besleme Pompasının Motoru ve Yumuşak Yol Verici Sistemine Çevrilmesi, Çorum Şeker Fabrikasına Buhar Kazanı Alımı ile Su, Buhar Sistemlerinin Otomasyon Eksikliklerinin Tamamlanması, Elbistan Şeker Fabrikasının Turbo Generatör Grupları İkaz Sisteminin İyileştirilmesi, Ham Fabrika ve Rafineri Kısımında Şerbetle Temas Eden Yüzeylerin Paslanmaz Malzeme Olarak Değişimi, Erciş Şeker Fabrikasına Çuval Ağzı Dikiş Makinası Alımı, Ereğli Şeker Fabrikasına Rafineri Otomasyon Odasına Klima Takılması, Güç Kaynağı Alımı, Erzurum Şeker Fabrikasının Şeker

Bunkerinin Büyütülmesi, Ambalajlamaya Bant ve Tahrik Sistemi Yapılması, Yangın Önleme ve İhbar Sistemi, Doğalgaz Dönüşümü Yapılan Kazan Dairesinin Exproof Malzemeler Kullanılarak Aydınlatmasının Yapılması, Eskişehir Şeker Fabrikasına Aktif Paratoner ve Doğalgaz Haberleşme Sistemi Kurulması, Kastamonu Şeker Fabrikasına Kristal Şeker Hattına Manyetik Tutucu, Rafineri Kısımında Çeşitli Boru Hatları ve Depoların Paslanmaz Çelik Malzeme Olarak Yenilenmesi, Kırşehir Şeker Fabrikasının Kazan Su Hazırlama Ünitesine Ait PLC Panolarının Güncellenmesi, Proses Suyu Hattının Yenilenmesi, Malatya Şeker Fabrikasının Fabrika Sınır Güzergahının Aydınlatılması, Muş Şeker Fabrikasının Dağıtım Trafo Hücrelerinin Yenilenmesi ve Tadilatı, Turhal Şeker Fabrikasının Şeker Ambarındaki Yer Bantlarının Yenilenmesi, Uşak Şeker Fabrikasının AMF Tipi Koyu Şerbet Filtresi, Sürekli Santrifüj Motorlarının Yol Verme Sisteminin İyileştirilmesi, Yozgat Şeker Fabrikasının Sabit Pancar Boşaltma Tesisine Damper Boşaltma Bunkeri İlavesi, Ham Fabrika ve Rafineri Otomasyon PLC-SCADA Sisteminin Güncellenmesi, Kristal Santrifüjü Panosunun Yenilenmesi, Kazan Dairesi ve Kireç Ocağında Otomasyon Sistemlerine Ait Gerekli Saha Elemanları, Pano vb. Malzeme ve Cihazlarının Yenilenmesi, Şeker Enstitüsü için Bitki Besleme ve Toprak Şubesi ile ICP Cihazına Ait Gaz Tüpleri ile Analitik Şubesi Laboratuvarlarındaki Kül Ergime Cihazına Ait Gaz Tüplerinin Bina Dışına Alınarak Uygun Malzeme ve Hatlarla Cihazlara Gazların Taşınması, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığına Kurum Fiziki Arşivinin Taranarak Elektronik Arşiv Oluşturma ve Bilgi Ağı Projesinde Meydana Gelecek Eksikliklerin Tamamlanması işleri bu proje kapsamında yapılmıştır.

Makina ve tesislerin büyük bir bölümü tamamlanmış olup, 2013 yılı 12.900.000,- TL ödeneğine %89 oranında gerçekleştirme sağlanmıştır.

a.3) Taşıt Alımı :

Projenin bu bölümü kapsamında Ereğli ve Erzincan Şeker Fabrikaları için iki adet İtfaiye mübayaası edilmiş olup, 2013 yılı 580.000,-TL ödeneğine göre gerçekleştirme oranı %70'tir.

b) 2013 Yılından Sonraya Kalanlar

2013 C 01 00 80 No.lu Çevre Koruma Amaçlı Projeler :

11.08.1983 tarih 18032 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2872 sayılı Çevre Kanunu ve buna dayalı olarak çıkarılan Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği Şirketimize bağlı fabrikalarda Atık Su Arıtım Tesisleri kurma ve işletme yükümlülüğü getirmektedir.

1995 yılında ise uygulamaya alınan Atık Su Arıtımı projesi ile öncelik sırasına göre tüm fabrikalarımıza Atık Su Arıtımı Tesisi yapılarak Çevre Kanunu ve ilgili yönetmeliklere uyularak doğal çevrenin korunması amaçlanmıştır.

Yine Fabrikalarımız 03.07.2009 tarih ve 27277 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan “Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği”nin Ek-5 listesinin 1.Grup Tesisler; Yakma Tesisleri maddesine tabi olduğundan bu yönetmeliğin 5.maddesine göre hava emisyonu olan ve “Çevre Kanununca Alınması Gereken İzin ve Lisanslar Hakkında Yönetmelik” kapsamında devam ettirilmesi konusunda söz konusu projelerin;

2012 yılı sonunda Atık Su Arıtım Projesi sonlandırılmış, 2013 yılında Emisyon ve Hava Kalitesi İyileştirme Projesinin sona erecek olması nedeniyle mevcut iki projenin birleştirilerek bu kapsamdaki yapılamayan işler için Çevre Koruma Amaçlı Projeler adı altında devam ettirilmesi konusunda Şirketimiz ve T.C.Kalkınma Bakanlığı arasında mutabakata varılmıştır.

Söz konusu projeler kapsamında; 2013 yılı içinde Ağrı Şeker Fabrikasının Isıtıcı Soğutuculu Evsel Atıksu Numune Alma ve Debimetreli Ölçüm Sistemi, Erzincan Şeker Fabrikasının Deşarj Sularının Toplanıp Dengeleme Havuzuna Aktarılması, Debimetre Alınması, Erzurum Şeker Fabrikasının Evsel Atıksu Tesisatının Belediye Kanalizasyonuna Bağlanması, Eskişehir Şeker Fabrikasının Taşınabilir Biyogaz Ölçüm ve Analiz Cihazı Alımı, Ankara, Ereğli ve Kırşehir Şeker Fabrikalarının Alakart Lokantası ve İşçi Mutfağının Doğalgaz Dönüşümü ve Doğalgaza Uyumlu Ocaklarla Değiştirilmesi işleri tamamlanmıştır.

Ereğli ve Kırşehir Şeker Fabrikalarımızın Buhar Kazan Alımlarının ihaleleri sonuçlandırılmış, imalat ve montaj aşamasına geçilmiştir.

Turhal Şeker Fabrikasının Doğalgaz Dönüşüm İçin; RM-B Yapımı ve Boru Hattı Çekilmesi ile İç Hat Yapım İş ve Proje Müşavirlik Hizmetlerinin Alınması, Buhar Kazanı işinde kazanların doğalgaza dönüşüm işlemleri tamamlanmış olup, Buhar Kazanı temini işi için ihale sonuçlandırılmış olup kazanın imalat ve montaj aşamasına geçilmiş ve Kazan Ekonomizer Tadilatının Yapılması işinde malzemelerin imalatı Ankara Makine Fabrikası tarafından tamamlanmıştır.

2013 yılı için bu projeye 14.900.000,- TL ödenek tefrik edilmiş olup, ödeneğine göre gerçekleşme oranı %61’dir.

C-ELEKTRİKSİZ MAKİNA İMALAT SANAYİİ

2013 Yılında Bitenler

2013 C 01 00 70 Numaralı Muhtelif İşler Projesi :

Makina Teçhizat :

Muhtelif işler projesi kapsamında yer alan makine ve teçhizatların tamamı mübayaa edilmiş olup, mevcut 940.000,-TL ödeneye göre %98 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.

D-MESLEK BİLİM ÖLÇÜ KONTROL OPTİK DONANIM İMALAT

SANAYİİ

2013 Yılında Bitenler

2013 C 01 00 70 Numaralı Muhtelif İşler Projesi :

Makina Teçhizat :

Muhtelif İşler Projesi kapsamında yer alan Elektromekanik Aygıtlar Fabrikasının yatırımın tümü tamamlanmış olup, 50.000,- TL ödeneye göre %92 oranında gerçekleşme sağlanmıştır.

2013 YILI YATIRIM VE TRANSFER HARCAMALARI TABLOSU

31.12.2013

1000 TL

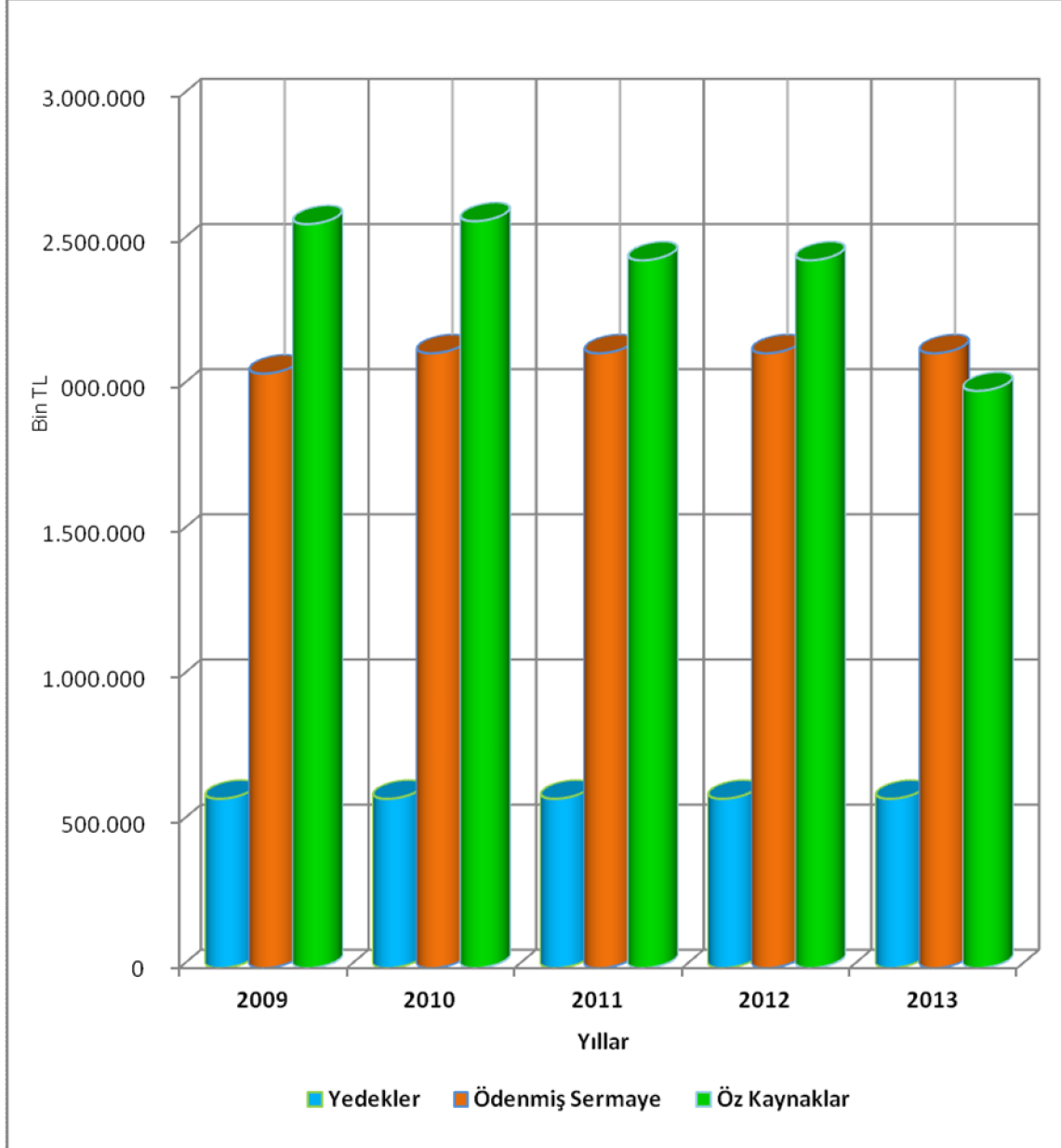
Proje no	Proje Adı	Yeri	İşin Başlama Bitiş Tarihi	İlk		Revize		2013 Yılı			2013 Yılı			Başlangıçtan 31.12.2013 Sonuna Kadar					2013 Yılı Fili				2013 Yılı Fiziki Harcama
				Proje Tutarı		Proje Tutarı		Devrebaşı Programı			Revize Programı			Nakdi Harcama				Fiziki Harcama Toplamı	Nakdi Harcama Tutarı				
				Dış	Toplam	Dış	Toplam	Kredi	Özkaynak	Toplam	Kredi	Özkaynak	Toplam	Dış		Gerçekleşme %	Kredi		Özkaynak	Toplam	Gerçekleşme %		
2013 A 02 02 60	<u>I-TARIM SEKTÖRÜ</u> <u>Yeni Projeler</u> <u>a) 2013' da Bitenler</u>																						
	İdame Yenileme ve Tamamlama																						
	İnşaat	Muhtelif	2013-2013		670		1.370			670			1.370			1.281	94	1.281		1.281	94	1.281	
	Makine - Teçhizat	Muhtelif	2013-2013		330		830			330			830			725	87	695		725	87	695	
	Tarım Sektörü Toplamı:			0	1.000	0	2.200	0	0	1.000	0	0	2.200	0	0	2.006	91	1.976	0	0	2.006	91	1.976
2008 C 01 00 40	<u>II- İMALAT SANAYİİ</u> <u>A - Gıda Sanayii</u> <u>Devam Eden Projeler</u> <u>a) 2013' da Bitenler</u>																						
	Emisyon ve Hava Kalitesi iyileştirme	Muhtelif	2008-2014		27.054		27.054			3.300			3.300			16.346	60	16.346		2.363	72	4.556	
	<u>Yeni Projeler</u> <u>a) 2013' da Bitenler</u>																						
	Muhtelif İşler																						
2013 C 01 00 70	İnşaat	Muhtelif	2013-2013		5.050		7.130			5.050			7.130			5.520	77	5.401		5.520	77	5.401	
	Makine - Teçhizat	Muhtelif	2013-2013		8.530		12.900			8.530			12.900			11.451	89	10.336		11.451	89	10.336	
	Taşıt Alımı (2 Adet)	Muhtelif	2013-2013		280		580			280			580			405	70	405		405	70	405	
	<u>b) 2013' dan Sonraya kalanlar</u>																						
2013 C 01 00 80	Çevre Koruma Amaçlı Projeler	Muhtelif	2013-2016		150.000		150.000			12.300			14.900			9.062	6	6.641		9.062	61	6.641	
	Gıda Sanayi Toplamı:			0	190.914	0	197.664	0	0	29.460	0	0	38.810	0	0	42.784	22	39.129	0	0	28.801	74	27.339
2013 C 01 00 70	<u>C - Elektriksiz Makina İmalat Sanayii</u> <u>Yeni Projeler</u> <u>a) 2013' da Bitenler</u>																						
	Muhtelif İşler																						
	Makine - Teçhizat	Muhtelif	2013-2013		540		940			540			940			919	98	148		919	98	148	
	Elektriksiz Makine İmalat Sanayi Toplamı:			0	540	0	940	0	0	540	0	0	940	0	0	919	98	148	0	0	919	98	148
2013 C 01 00 70	<u>D - Meslek Bilim Ölçü Kont.Optik Don.İm.San.</u> <u>Yeni Projeler</u> <u>a) 2013' da Bitenler</u>																						
	Muhtelif İşler																						
	Makine - Teçhizat	Muhtelif	2013-2013		0		50			50			50			46	92	46		46	92	46	
	Mes.Bilim Ölçü Kont.Optik Don.İm.San. Toplamı:			0	0	0	50	0	0	0	0	0	50	0	0	46	92	46	0	0	46	92	46
	İmalat Sanayi Toplamı:			0	191.454	0	198.654	0	0	30.000	0	0	39.800	0	0	43.749	22	39.323	0	0	29.766	75	27.533
	Genel Toplam :			0	192.454	0	200.854	0	0	31.000	0	0	42.000	0	0	45.755	23	41.299	0	0	31.772	76	29.509
	<u>Transfer Harcamaları</u>																						
	Arazi ve Arsalar				0		0			0						0						0	

11-MALİ DURUM

MALİ DURUM

(Bin TL)

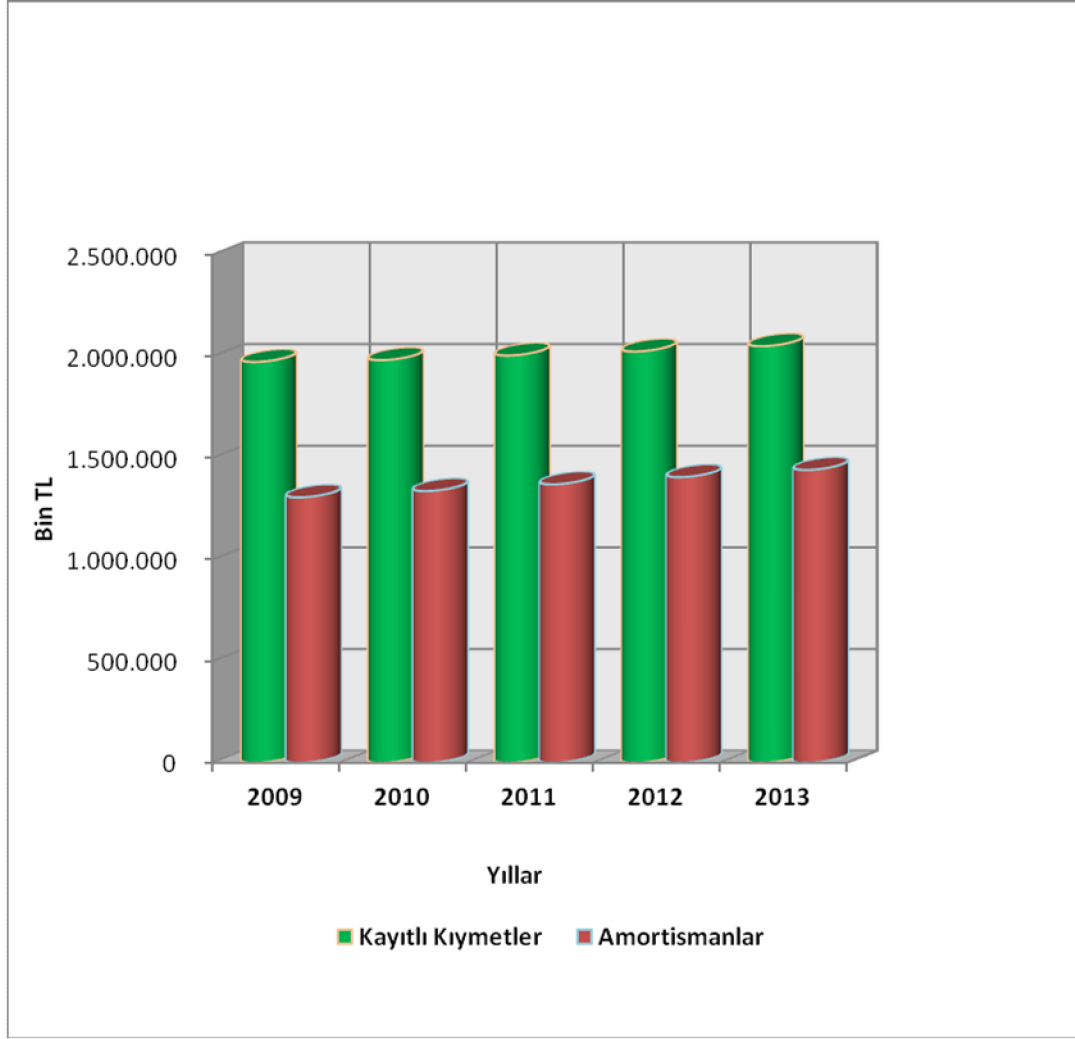
Yıllar	Yedekler	Ödenmiş Sermaye	Öz Kaynaklar
2009	583.076	2.048.041	2.563.022
2010	583.076	2.117.997	2.573.091
2011	583.076	2.117.997	2.438.208
2012	583.076	2.117.997	2.239.980
2013	583.076	2.117.997	1.988.618

SABİT KIYMETLER

(Bin TL)

Yıllar	Kayıtlı Kıymetleri	Birikmiş Amortismanları
2009	1.972.747	1.306.444
2010	1.981.551	1.337.532
2011	2.004.420	1.370.479
2012	2.024.050	1.405.766
2013	2.050.437	1.441.270

11.1-MALİ BÜNYE ANALİZİ

Şirketimizin 2013 yılı itibariyle mali durumunu belirten bilanço özeti 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıya çıkarılmıştır.

A K T İ F	2012 Yılı		2013 Yılı	
	TL	%	TL	%
I-DÖNEN VARLIKLAR				
1- Hazır Değerler	346.040.675,31	8,8	4.960.310,94	0,1
2- Menkul kıymetler				
3- Ticari alacaklar	116.470.155,11	3,0	140.769.052,78	4,0
4- Diğer alacaklar				
a) Hazine				
b) Diğer	4.999.709,72	0,1	4.557.405,86	0,1
5- Stoklar				
a) Stoklar	2.533.376.064,47	64,3	2.589.444.107,99	73,1
b) Verilen sipariş avansları	8.264,04		94.684,24	
6- Yıllara yaygın inşaat ve onar.maliyeti				
7- Gelecek aylara ait gider ve gel.tahakkuk.	13.562.411,54	0,3	15.356.388,47	0,4
8- Diğer dönen varlıklar	25.794.901,05	0,7	26.408.531,99	0,7
Toplam :	3.040.252.181,24	77,2	2.781.590.482,27	78,6
II-DURAN VARLIKLAR				
1- Ticari alacaklar	278.912.355,72	7,1	145.673.224,01	4,1
2- Diğer alacaklar				
a) Hazine	3.222.016,35	0,1	3.222.016,35	0,1
b) Diğer				
3- Mali duran varlıklar				
a) Bağlı menkul kıymetler	288.871,77		288.871,77	
b) İştirakler				
c) Bağlı Ortaklıklar				
4- Maddi duran varlıklar				
a) Maddi duran varlıklar	2.024.049.703,90	51,3	2.050.436.572,48	57,9
b) Maddi duran varlık.amortismanı	-1.405.766.387,76	-35,7	-1.441.270.449,54	-40,7
5-Gelecek yıllara ait gider ve gelir tahakkuk.	38.711,32		73.224,77	
6- Diğer duran varlıklar				
a) Diğer duran varlıklar	6.518.051,29	0,1	7.247.541,94	0,2
b) Diğer duran varlık.amortismanı	-5.834.826,34	-0,1	-6.577.370,98	-0,2
Toplam :	901.428.496,25	22,8	759.093.630,80	21,4
Genel Toplam :	3.941.680.677,49	100,0	3.540.684.113,07	100,0

P A S İ F	2012 Yılı		2013 Yılı	
	TL	%	TL	%
I-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR				
1- Mali Borçlar	850.000.000,00	21,6	512.335.000,00	14,5
2- Ticari borçlar	725.370.196,14	18,4	867.297.111,69	24,5
3- Diğer borçlar	3.517.304,23	0,1	3.846.611,80	0,1
4- Alınan avanslar	5.250.265,97	0,1	4.309.412,45	0,1
5- Yıllara yaygın inşaat ve onar.maliyeti				
6- Ödenecek vergi ve diğer yük.	29.991.710,10	0,8	35.764.440,84	1,0
7- Borç ve gider karşılıkları	63.567.146,99	1,6	96.541.977,60	2,7
8- Gelecek aylara ait gider ve gel.tahakkuk.	238.179,82		4.613.477,64	0,2
9- Diğer kısa vadeli yabancı kaynaklar	772.476,03		1.712.037,30	
Toplam :	1.678.707.279,28	42,6	1.526.420.069,32	43,1
II-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR				
1- Mali Borçlar				
2- Ticari borçlar	942.454,02		1.149.918,42	
3- Diğer borçlar	4.858,80		2.504,40	
4- Alınan avanslar	2.400,53			
5- Borç ve gider karşılıkları	21.996.650,79	0,6	24.442.564,82	0,7
6- Gelecek yıllara ait gider ve gel.tahakkuk.	47.401,73		50.938,04	
7- Diğer yabancı kaynaklar				
Toplam :	22.993.765,87	0,6	25.645.925,68	0,7
Yabancı Kaynaklar Toplamı :	1.701.701.045,15	43,2	1.552.065.995,00	43,8
III-ÖZ KAYNAKLAR				
1- Ödenmiş Sermaye	2.117.996.728,00	53,7	2.117.996.728,00	59,8
2- Sermaye yedekleri				
- Yeniden değerlendirme artışı				
- Diğer sermaye yedekleri				
3- Kâr yedekleri	583.075.512,12	14,8	583.075.512,12	16,5
4- Geçmiş Yıl Zararı	-262.864.027,53	-6,7	-461.092.607,78	-13,0
5- Kâr ve Zarar	-198.228.580,25	-5,0	-251.361.514,27	-7,1
Toplam :	2.239.979.632,34	56,8	1.988.618.118,07	56,2
Genel Toplam :	3.941.680.677,49	100,0	3.540.684.113,07	100,0

Yukarıdaki bilanço tablosunun tetkikinden de anlaşılacağı gibi 2013 yılında toplam kaynaklarımız 3.540.684.113,07 TL'dir. Bunun 1.988.618.118,07 TL'si öz, 1.552.065.995,00 TL'si yabancı kaynaklara aittir.

Yıl sonu itibarıyla kaynaklarımızın, 2.781.590.482,27 TL'si dönen varlıklara, 759.093.630,80 TL'si ise duran varlıklara aittir.

11.2-MALİ ORANLAR

Mali durumumuzla ilgili bazı oranlar özet olarak aşağıda gösterilmiştir. Söz konusu oranlar Şirketimizin kaynakları, varlıkları, likiditesi ve kârlılığı ile alakalıdır.

MALİ ORANLAR (2013 Yılı)

A-Kaynaklarla İlgili Oranlar

1-Mali Yeterlilik (Finansman)

$$\frac{\text{Öz Kaynaklar}}{\text{Toplam Kaynaklar}} = \frac{1.988.618.118,07}{3.540.684.113,07} = \% 56,16$$

$$\frac{\text{Öz Kaynaklar}}{\text{Yabancı Kaynaklar}} = \frac{1.988.618.118,07}{1.552.065.995,00} = \% 128,13$$

2-İç Kaynaklar (Otofinansman)

$$\frac{\text{Yedekler ve Özel Karşılıklar}}{\text{Ödenmiş Sermaye}} = \frac{583.075.512,12}{2.117.996.728,00} = \% 27,53$$

B- Varlıklarla İlgili Oranlar

$$\frac{\text{Maddi Duran Varlıklar (Net)}}{\text{Aktif Toplam}} = \frac{609.166.122,94}{3.540.684.113,07} = \% 17,20$$

C- Likidite

$$\frac{\text{Hazır Değerler(Para ve Kıymetli Evrak)}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}} = \frac{4.960.310,94}{1.526.420.069,32} = \% 0,32$$

$$\frac{\text{Dönen Varlıklar}}{\text{Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar}} = \frac{2.781.590.482,27}{1.526.420.069,32} = \% 182,23$$

D-Stok Dönüş Hızı

$$\frac{\text{Satışların Maliyeti}}{\text{Ortalama Stoklar}} = \frac{2.692.697.638,83}{2.561.410.086,24} = 1,05$$

11.3-HAZİNEDE OLAN BORÇ VE ALACAKLARIMIZ

	TL
10.3.1-HAZİNEYE OLAN BORÇLARIMIZ	
Uzun ve Kısa Vadeli	
a-Diğer	
Borçlarımız Toplamı :	
10.3.2-HAZİNEDE OLAN ALACAKLARIMIZ	
Görev Zararları	
1- Yurtiçi satışları (Dahilde İşleme Rejimi kapsamında)	823.053,94
2- İhraç şekerleri	2.398.962,41
Alacaklarımız Toplamı :	3.222.016,35

11.4- SERMAYE DURUMU

Şirketimiz sermayesi 2.117.996.728,- TL olup, tamamı ödenmiştir.

11.5-GÖREV ZARARLARI TETKİKLERİ

11.5.1-İHRAÇ ŞEKERİ GÖREV ZARARI

10.06.1992 tarih 21254 sayılı mükerrer Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 08.06.1992 tarih ve 92/3114 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile, mamullerinde şeker kullanan Dahilde İşleme Rejimi kapsamında belge almış imalatçı-ihracatçı firmalara, Dünya borsası fiyatları baz alınarak satılan şekerler için Şirketimiz görevlendirilmiş olup, bu görevden doğacak zararın da 233 sayılı K.H.K.'nin 35'inci maddesine göre Hazine tarafından karşılanması kararlaştırılmıştır.

Söz konusu Bakanlar Kurulu kararına istinaden İmalatçı – ihracatçı firmalara 2003 ve daha önceki yıllarda satılan şekerlerden 31.12.2013 tarihi itibarıyla soruşturma ve dava sonucuna göre işlem yapılacak 3.222.016,35 TL görev zararı alacağımız bulunmaktadır.

11.6- GENEL MALİ DURUM

2012 yılına göre;

2013 yılında maddi duran varlıklarımızda amortismanlar tenzil edildikten sonra 9.117.193,20 TL'lik bir azalış olmuştur.

Stoklarımız 56.068.043,52 TL artarak 2.589.444.107,99 TL, kısa ve uzun vadeli yabancı kaynaklarımız toplamı ise 149.635.050,15 TL azalarak 1.552.065.995,00 TL olmuştur.

11.7-FİNANSMAN DURUMU

233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamındaki Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Bağlı Ortaklıkları ve özelleştirme kapsam ve programındaki kuruluşların düzenledikleri Yıllık Yatırım ve Finansman Programları, ilgili mercilerin tasvibinden geçtikten sonra Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe girmektedir. Bu doğrultuda 2014 Yılı Yatırım ve Finansman Programımız 30.09.2013 tarih 2013/5503 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla kabul edilmiştir.

2013 yılında üreticiden satın alınan 9.285.479,067 ton pancar için 1.437.432.409,25 TL bedel tahakkuk ettirilmiş, tahakkuk ettirilen pancar bedelinin 655.906.768,29 TL'si ayni ve nakdi avans olarak Aralık 2013 ayı sonuna kadar üreticilere ödenmiştir. Bakiye 781.525.640,96 TL'nin ödenmesine ise 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 1530'uncu maddesi hükmüne istinaden pancar alımlarının fabrika bazında tamamlanmasını takiben 60 gün içerisinde üreticilere ödenmesi Yönetim Kurulumuzun 26.12.2013 tarih 2733/19-8 sayılı kararı ile uygun görülerek fabrika bazında ödemelere 31.12.2013 tarihinden itibaren başlanmış olup, ödemeler 10 Mart 2014 tarihine kadar tamamlanacaktır.

FİNANSAL TABLOLAR

Faaliyet Raporumuza ait finansal tablolar; Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve 28.08.2012 tarihli 28395 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Şirketlerin Yıllık Faaliyet Raporunun Asgari İçeriğinin Belirlenmesi Hakkında Yönetmelik uyarınca düzenlenmiştir.

12-BİLANÇO

12.1-BİLANÇO TANZİM ESASLARI

Şirketimiz, Özelleştirme Yüksek Kurulunun 08.10.2007 tarih 2007/57 sayılı ve 12.08.2008 tarih 2008/50 sayılı kararları ile özelleştirme programına alınarak 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun kapsamına dahil edilmiş ve ana sözleşmemiz, 4046 sayılı Kanunun 20/A maddesi gereğince bu Kanun hükümlerine uygun hale getirilmesi amacıyla yeniden düzenlenmiştir.

Ana Sözleşmemiz, Ankara Ticaret Sicili Memurluğunca 13.12.2007 tarihinde tescil edilmiş ve 17.12.2007 tarihli Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin 6959 sayılı nüshasının 297, 298 ve 299.sayfalarında yayımlanmıştır.

2013 yılı hesap dönemine ait bilanço ve gelir tablosu; Vergi Usul Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun, Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre tanzim edilmiştir.

2013 yılı faaliyet dönemi 251.361.514,27 TL zararla kapanmış olup, 2013 yılı Bilançosu ve Gelir Tablosunun hazırlanmasında aşağıda arz ve izah edilen esaslar dikkate alınmıştır.

1-2013 yılı faaliyet döneminde ticari bankalardan kullanılan kredilere ilişkin ödenen kredi faizlerinden pancar tedarik maliyeti ile yatırımların maliyetine verilenler haricindeki doğrudan gider yazılan 25.184.670,33 TL faiz, gelir tablosu hesaplarına finansman gideri olarak intikal ettirilmiştir.

2-Genel kabul görmüş muhasebe prensipleri gereğince yan ürün olarak elde edilen melas ve yaş pancar posası üretim değerleri ile gider karşılığı tahsil edilen paralar şeker üretim maliyetinden düşülmüş, T.C.Sayıştay Başkanlığı önceki yıllardaki önerileri de dikkate alınarak faaliyet giderlerinden melasa isabet eden giderler şeker maliyetine ilave edilmiştir. Ayrıca, 2013 yılında fabrikalarımızın tüm bölgelerinde pancar üreticilerinin teslim ettikleri net pancarın %20'si nispetinde yaş pancar posası dağıtılarak tutarı pancar maliyetine intikal ettirilmiştir.

3-2013 yılı faaliyet döneminde Alkol Fabrikaları ile Satış Mağazası ve Alakart Lokantalarının 2013 yılı kâr ve zarar bakiyeleri dönem kâr ve zararına intikal ettirilmiştir.

12.2-AKTİF HESAPLAR (VARLIKLAR)

Şirketimizin Varlıkları 3.540.684.113,07 TL olup, bunun 2.781.590.482,27 TL'si Dönen, 759.093.630,80 TL'si ise Duran Varlıklarımıza aittir.

2013 yılı bilançomuzun Aktifinde yer alan değerler ile 2012 yılı değerleri ana gruplar itibariyle karşılaştırmalı olarak aşağıda gösterilmiştir.

VARLIKLAR (NET)	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
<u>I- DÖNEN VARLIKLAR</u>		
A- Hazır Değerler	346.040.675,31	4.960.310,94
B- Menkul Kıymetler	-	-
C- Ticari Alacaklar	116.470.155,11	140.769.052,78
D- Diğer Alacaklar	4.999.709,72	4.557.405,86
E- Stoklar	2.533.384.328,51	2.589.538.792,23
F- Yıllara Yaygın İnş.ve Onar.Maliyeti	-	-
G- Gelecek Aylara Ait Gid.ve Gel.Tah.	13.562.411,54	15.356.388,47
H- Diğer Dönen Varlıklar	25.794.901,05	26.408.531,99
Dönen Varlıklar Toplamı	3.040.252.181,24	2.781.590.482,27
<u>II- DURAN VARLIKLAR</u>		
A- Ticari Alacaklar	278.912.355,72	145.673.224,01
B- Diğer Alacaklar	3.222.016,35	3.222.016,35
C- Mali Duran Varlıklar	288.871,77	288.871,77
D- Maddi Duran Varlıklar	618.283.316,14	609.166.122,94
E- Maddi Olmayan Duran Varlıklar	0,08	12.510,82
F- Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	215.721,00	119.845,00
G- Gelecek Yıllara Ait Gid.ve Gel.Tah.	38.711,32	73.224,77
H- Diğer Duran Varlıklar	467.503,87	537.815,14
Duran Varlıklar Toplamı	901.428.496,25	759.093.630,80
Varlıklar Toplamı	3.941.680.677,49	3.540.684.113,07

Bilançomuzun varlıklar bölümünde yer alan hesaplarla ilgili açıklamalar aşağıda sırasıyla belirtilmiştir.

12.2.1-DÖNEN VARLIKLAR

Bu grupta aşağıdaki hesaplarımız yer almaktadır.

A- Hazır değerler

B- Menkul kıymetler

C- Ticari alacaklar

D- Diğer alacaklar

E- Stoklar

F- Yıllara yaygın inşaat ve onarım maliyetleri

G- Gelecek aylara ait gider ve gelir tahakkukları

H- Diğer dönen varlıklar

12.2.1.1-HAZIR DEĞERLER

2013 yılı sonu itibariyle hazır değerlerin tamamı kasa ve bankalardaki paralar ile yoldaki paralardan oluşmaktadır. Ayrıntılı olarak 2012 ve 2013 yılı hazır değerler mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Hesaplar	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
<u>Hazır Değerler</u>		
a- Kasalarda	149.728,14	155.035,40
b- Bankalarda	345.890.808,38	4.805.185,40
Diğer Hazır Değerler		
Pul kasası		
Yoldaki paralar	138,79	90,14
Toplam	346.040.675,31	4.960.310,94

12.2.1.2-TİCARİ VE DİĞER ALACAKLAR

2013 yılı bilançosunda kayıtlı olup, vadesi bir yıla kadar olan ticari alacaklarımız tutarı 140.769.052,78 TL ile diğer alacaklarımız tutarı 4.557.405,86 TL olmak üzere toplam alacaklarımız tutarı 145.326.458,64 TL'nin detayı 2013 yılı ile karşılaştırmalı olarak aşağıda gösterilmiştir.

Hesabın Adı	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
<u>Ticari Alacaklar</u>		
- Yurtiçi alıcıları	106.744.129,45	129.907.543,08
- Yurtdışı alıcıları	-	-
- Verilen depozito ve teminatlar	4.786.595,26	5.061.575,36
- Diğer Ticari Alacaklar	4.939.430,40	5.799.934,34
- Şüpheli Ticari Alacaklar	18.661.915,75	18.557.958,01
Toplam	135.132.070,86	159.327.010,79
Şüpheli Ticari Alacak Karşılığı (-)	18.661.915,75	18.557.958,01
Ticari Alacaklar Toplamı	116.470.155,11	140.769.052,78
<u>Diğer Alacaklar</u>		
- Ortaklardan Alacaklar	-	16.862,70
- Personelden alacaklar	1.205.938,86	1.199.667,73
- Diğer çeşitli alacaklar	3.793.770,86	3.340.875,43
- Şüpheli Diğer Alacaklar	106.921,70	1.091.587,49
Toplam	5.106.631,42	5.648.993,35
Şüpheli Diğer Alacak Karşılığı (-)	106.921,70	1.091.587,49
Diğer Alacaklar Toplamı	4.999.709,72	4.557.405,86
Alacaklar Toplamı	121.469.864,83	145.326.458,64

12.2.1.2.1-YURTIÇİ ALICILARDAN ALACAKLAR

Şirketimizin yurtiçi alıcılardan olan 129.907.543,08 TL alacağının, 129.715.014,00 TL'si şeker alıcılarından olan alacakları (vadeli şeker bedeli), 12.685,00 TL'si makine fabrikası imalatından olan alacakları, 32.450,00 TL'si mahalli idarelerden olan alacakları, 147.394,08 TL'si ise kamu iktisadi teşebbüslerinden olan alacakları (EÜAŞ'tan olan alacaklar) ifade etmektedir.

12.2.1.2.2-YURTDIŞI ALICILARINDAN ALACAKLAR

Şirketimizin yurtdışından alacağı bulunmamaktadır.

12.2.1.2.3-VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR

Bu hesapta kayıtlı 5.061.575,36 TL'nin 8.469,44 TL'si fabrika ve teşkilatımızca bir akdin karşılığı olarak üçüncü şahıslara verilmiş bulunan depozito ve teminat tutarları, 5.053.105,92 TL ise ihtilaflı alacaklarımıza ilişkin ihtirazı kayıtla yatırılan para ve teminatları ifade etmektedir.

12.2.1.2.4-DİĞER TİCARİ ALACAKLAR

Bu hesapta 2013 yılı sonu itibariyle kayıtlı alacaklarımız 5.799.934,34 TL olup, detayı aşağıda gösterilmiştir.

Açıklama	TL
Sosyal Güvenlik Kurumundan Alacaklar	20.785,56
Kamu İşletmeleri ve Mahalli İdarelerden Alacaklar	1.028,97
Bütçe Dışı Fonlar	0,00
Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları	0,00
Müteahhitlerden Alacaklar	655.147,82
Afet Nedeniyle Tahsili Geciken yada Ertelenen Alacaklar	3.269.316,65
Pancar Avansından Alacaklar	1.006.245,47
Toplamı :	4.952.524,47
<u>Diğer Alacaklar</u>	
Yaş Küspe Bedelinden Alacaklar	634.448,14
Doğalgaz Boru Hattı Katılım Payından Alacaklar	28.803,00
Yurtiçi Gerçek Kişilerden Muhtelif Alacaklar	148.313,00
Yurtiçi Tüzel Kişilerden Muhtelif Alacaklar	35.845,73
Toplamı :	847.409,87
Genel Toplam :	5.799.934,34

12.2.1.2.5-PERSONELİMİZDEN ALACAKLAR

Bu hesaptaki 1.199.667,73 TL'nin tümü, merkez ve taşra teşkilatımızda çalışan personelimizin maaş ve ücretlerinden kesilmek üzere çeşitli nedenlerle Şirketimize borçlanan ve müteakip ayda tahsili gereken alacaklarımızı ifade etmektedir.

12.2.1.2.6-DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR

Bu hesapta 2013 yılı sonu itibariyle kayıtlı alacağımız 3.340.875,43 TL olup, detayı aşağıda gösterilmiştir.

Açıklama	TL
Kamu İdarelerinden olan alacaklar	1.278,20
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlardan Alacaklar	1.888,00
Sosyal Güvenlik Kurumundan Alacaklar	330,40
Mahalli İdarelerden Alacaklar	150.000,00
<u>Diğer :</u>	
ESGAZ ihtilafından doğan rücu alacak	2.277.922,08
Sözleşme ve Karar Damga Vergisinden Alacaklar	82.586,63
Dahili Sigorta - Yangın Hasar Bedeli	166.075,51
Emekli personelden muhtelif alacaklar	27.221,85
Gerçek ve Tüzel Kişilerden Muhtelif Alacaklar	627.712,76
Kaçak Şeker analiz ücreti	5.860,00
Toplam :	3.340.875,43

12.2.1.3-STOKLAR

2013 yılı sonu itibarıyla 2.589.538.792,23 TL tutarındaki stoklarımız 2012 yılı bilanço değerleri ile birlikte aşağıda tabloda gösterilmiştir.

Stokların Detayı	2012 Yılı		2013 Yılı	
	Miktarı Ton	Tutarı TL	Miktarı Ton	Tutarı TL
1- İlk Madde ve Malzeme				
A- Tohum Ambarı				
- Pancar tohumu		5.983.875,65		5.117.579,29
- Diğer tohumlar		-		-
Toplam :		5.983.875,65		5.117.579,29
B- Malzeme Ambarı				
- İşletme malzemesi		46.944.200,34		50.917.687,99
- Yardımcı malzeme		9.638,90		-
- Ambalaj malzemesi		1.593.167,25		1.659.754,39
- Yedekler		97.725.657,09		105.764.971,10
- Ziraat alet ve yedekleri		4.063.490,80		4.876.311,03
- Diğer malzeme		13.570.538,24		14.476.479,05
Toplam :		163.906.692,62		177.695.203,56
İlk Madde ve Malzeme Toplamı :		169.890.568,27		182.812.782,85
2- Yarı Mamüller				
- Ham şeker		5.837.142,82		9.747.443,74
- Mak.Fab.ile atöl.yar.mamül.				
Yarı Mamuller Toplamı :		5.837.142,82		9.747.443,74
3- Mamüller				
- Normal kristal şeker	1.241.823,550	2.193.310.715,18	1.227.422,850	2.244.712.168,42
- Küp şeker	53,750	128.140,00	-	-
- Yan ürünler				
- Melas	124.568,340	42.671.419,55	122.410,530	54.486.583,40
- Yaş küspe	152.426,747	4.959.923,02	447.835,766	12.327.453,35
- Konsantre şlempe	226,240	2.262,40		6.858,40
- Potasyum sülfat				0,00
- Alkol (Lt.)	659.314,000	1.375.658,66	1.111.428,000	2.720.068,07
- Füzel Yağı	5,550	7.395,93	7,780	11.544,75
- Bioetanol	160,000	279.216,36	-	-
- Diğer mamüller				
- Makina Fab.ve atölye mamül.		13.077.003,83		12.076.119,53
- İşlenmiş ve ilaçlanmış tohum		25.197.052,73		23.829.479,89
- Diğer tohumlar				
Mamuller Toplamı :		2.281.008.787,66		2.350.170.275,81
4- Ticari Mallar				
- İthal şeker				
- Sun'i gübre		11.074,32		8.522,25
- Kantin emtiası		264.795,42		315.845,31
- Melas				
Ticari Mallar Toplamı :		275.869,74		324.367,56
5-Diğer Stoklar				
- Yoldaki mallar		1.387.823,64		703.187,16
- Satın alınan mallar ve tedarik gid		74.970.207,20		45.679.617,20
- Satılan mallar ve tedarik gid				
- Elden çıkarılacak stok ve hurda.		5.665,14		6.433,67
Diğer Stoklar Toplamı :		76.363.695,98		46.389.238,03
6-Verilen Sipariş Avansları				
- Yurtiçi Sipariş Avansları		8.264,04		94.684,24
- Yurtdışı Sipariş Avansları				
Verilen Sipariş Avansları Toplamı:		8.264,04		94.684,24
Stoklar Genel Toplamı:		2.533.384.328,51		2.589.538.792,23

2012 yılına göre 2013 yılı stok değerleri %02 oranında artmış olup, artış tutarı 56.154.463,72 TL'dir.

Şirketimizin 31.12.2013 tarihi itibarıyla şeker stokları 1.227.422,850 ton olup, şeker cinslerine göre miktar ve dönem ağırlıklı ortalama maliyetleri üzerinden değerleri ve stok hareketi aşağıda gösterilmiştir.

a) Şeker Stok Harekatı

Yerli Şekerler	Miktar Ton
A- Devir Stok ve Girişler	
1- 2012 yılından devreden Yerli şekerler	1.241.877,300
Devir Toplamı	1.241.877,300
2- 2013 yılında pancardan üretilen	1.294.600,000
3- 2013 yılında Ham şekerden üretilen	-
4- 2013 yılında Geçmiş Yıl Küp tozundan Üretilen Küp Şeker	-
5- Envanter fazlası	322,600
6- Sair Girişler	-
Girenler Toplamı	1.294.922,600
Devir ve Girenler Toplamı	2.536.799,900
B- 2013 Yılı Yerli Şeker Satışı	
<u>1- Dahili satışlar</u>	
- Yerli şeker	1.264.918,850
- Ham şeker	-
<u>2- Harici satışlar</u>	
Yerli şeker	44.368,000
Toplam	1.309.286,850
3- Sair Çıkışlar	90,200
Çıkışlar Toplamı	1.309.377,050
2013 Yılına Devreden Stok	1.227.422,850

b) Şeker Stok Miktar ve Değerleri

Cinsi	Miktar Ton	Tutarı TL
<u>Yerli Şekerler</u>		
A Kotası kristal şeker	1.144.414,700	2.129.984.639,64
B Kotası kristal şeker	36.910,000	46.447.544,00
C Şekeri (üretimden)	18.004,000	15.991.152,80
C Şekeri (A'dan aktarılan)	28.094,150	52.288.831,98
C Şekeri (B'den aktarılan)	-	-
Küp Şeker	-	-
Toplam	1.227.422,850	2.244.712.168,42

2013 yılı stoklarımızın değerleri ile artış ve azalışları ana gruplar itibarıyla 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Stok Grupları	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL	Fark TL
----------------------	-------------------------	-------------------------	--------------------

İlk madde ve malzeme	169.890.568,27	182.812.782,85	12.922.214,58
Yarı mamuller	5.837.142,82	9.747.443,74	3.910.300,92
Mamuller	2.281.008.787,66	2.350.170.275,81	69.161.488,15
Ticari mallar	275.869,74	324.367,56	48.497,82
Diğer stoklar	76.363.695,98	46.389.238,03	-29.974.457,95
Verilen sipariş avansları	8.264,04	94.684,24	86.420,20
Toplam :	2.533.384.328,51	2.589.538.792,23	56.154.463,72

Ambarlardaki stoklarımızın sayımı yapılarak kayıtlarla fiili mevcutlar arasındaki eksik ve fazlalıklar tespit edilmiş olup, bu farklılıklar her yıl olduğu gibi ilgili hesaplara intikal ettirilmek suretiyle kayıtlarımız düzenlenmiştir.

12.2.1.3.1-VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI

31.12.2013 tarihi itibarıyla 8.264,04 TL'ye ulaşan bu hesap kısa vadeli yurtiçi sipariş avanslarını ifade etmektedir. Söz konusu hesabın detayı 2012 yılı bilanço rakamları ile birlikte aşağıda gösterilmiştir.

Verilen Sipariş Avansların Detayı	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
A- Yurtiçi Sipariş Avansları		
- Diğer avanstaki borçlular	8.264,04	94.684,24
Toplam	8.264,04	94.684,24
B- Yurtdışı Sipariş Avansları	-	-
Genel Toplam	8.264,04	94.684,24

12.2.1.4-GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI

Bu bölümde yer alan giderler 13.119.437,63 TL olup, 2012 yılı bilanço değerleri üzerinden karşılaştırmalı olarak aşağıda gösterilmiştir.

Açıklama	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
A-Gelecek Aylara Ait Giderler		
Kira Giderleri	53.198,19	155.683,58
Vergi Resim ve Harç Giderleri	142.965,44	336.575,21
Memur ve Sözleşmeli Personel 14 Günlük İstihkakları	3.485.654,61	3.788.846,65
Değerleme Farkları	510,63	602,93
Önceki Kampanya İle İlgili Buhar Bedeli	2.011.724,76	1.810.855,02
Önceki Kampanya İle İlgili Elektrik Bedeli	129.384,77	349.048,45
Önceki Kampanya İle İlgili Su Bedeli	5.576,04	70.023,51
Fabrika Dışı Depolara Ait Stok Giderleri	266,29	0
Üreticilere Verilen Bedelli Şeker Giderleri	70.749,07	7.747,09
Maliyet Kesirleri	23.497,95	25.912,04
Zirai Faaliyetlere Ait Giderler	3.784,96	3.947,74
Bankamatikle Öd.Üzere Bankalara Yat.Personel Ücr.ve Avansları	5.435.469,52	5.371.150,00
<u>Diğer Gelecek Aylara Ait Giderler</u>		
Defter Tasdiki	-	2.174,73
2013 yılı 14 Günlük personel istihkakları	481.445,07	217.159,32
Önceki Kampanya ile İlgili olmayan yerlerde sarf edilen buhar, elektrik ve su bedeli	431.701,16	876.297,79
Doğalgaz sözleşme Damga Vergisi	36.714,60	85.057,29
2014 yılı network ağ bağlantı ücreti	-	15.128,00
2014 yılı meteoroloji ücreti	-	2.376,24
2013 yılı Asfalt Katılım Payı	34.548,65	-
Diğer	3.751,93	852,04
Diğer Gelecek Aylara Ait Giderler Toplamı	988.161,41	1.199.045,41
Toplam	12.350.943,64	13.119.437,63
<u>B-Gelir Tahakkukları</u>		
Elfa İle Pancar Boşaltma Ücreti	258.700,24	205.477,24
Pancar Boşaltma Makinası İle Boşaltma Ücreti	385.156,60	518.927,89
Pancar Kuyruğu Bedeli	199.338,19	360.401,49
Maliyet Bedel Farkı	2.357,04	7.970,75
Yaş küspe Bedeli	-	1.144.173,47
Diğer	365.915,83	-
Toplam	1.211.467,90	2.236.950,84
Genel Toplam	13.562.411,54	15.356.388,47

Gelecek aylara ait giderler, müteakip hesap döneminde ilgili gider hesaplarına borç kaydedilecek cari dönemde yapılan peşin ödemeleri kapsamaktadır. Gelir tahakkukları hesabında görülen 2.236.950,84 TL ise üçüncü şahıslardan tahsili veya bunlar hesabına kesin borç kaydı hesap döneminden sonraki dönemde yapılacak cari döneme ait gelirleri ifade etmektedir.

12.2.1.5-DİĞER DÖNEN VARLIKLAR

Bu gruba giren diğer dönen varlıkların tutarı 2012 yılı ile birlikte aşağıda gösterilmiştir.

Diğer Dönen Varlıklar	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
A-Devreden K.D.V.	24.754.937,93	22.952.459,11
B-Tecil Edilebilir K.D.V.	772.389,60	1.712.037,30
C-Geçici Kurumlar Vergisi	-	-
D-Tevkif Edilen Gelir Vergisi	152.596,54	1.637.111,13
E-İş Avansları		230,86
F-Personel Avansları	104.541,92	91.641,39
G-Sayım ve Tesellüm Noksanlıkları	10.435,06	15.052,20
H-Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar		-
Toplam :	25.794.901,05	26.408.531,99
I-Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	-	-
Genel Toplam :	25.794.901,05	26.408.531,99

12.3-DURAN VARLIKLAR

12.3.1-TİCARİ ALACAKLAR

Vadesi 12 ayı aşan alacaklarımız 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Alacaklar	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
<u>Ticari Alacaklar</u>		
Yurtiçi alıcılar	277.782.434,00	144.780.000,00
Yurtdışı alıcılar		
Verilen depozito ve teminatlar	1.129.921,72	893.224,01
Diğer ticari alacaklar		
Sipariş avansları		
Toplam :	278.912.355,72	145.673.224,01
<u>Diğer Alacaklar</u>		
Hazineden Alacaklar		
- Yurtiçi satışları görev zararı	3.222.016,35	3.222.016,35
- İhraç şekerleri görev zararı		
Toplam :	3.222.016,35	3.222.016,35
Genel Toplam :	282.134.372,07	148.895.240,36

148.895.240,36 TL olan uzun vadeli alacaklarımızın; 144.780.000,00 TL'si vadesi 1 yılı aşan vadeli şeker bedelinden alacakları, 893.224,01 TL'si Verilen Depozito ve Teminatları, bunun 315.357,92 TL'si muhtelif şahıs ve firmalara verilen depozitoları, 577.857,05 TL'si ihtilaflı konulara ilişkin İhtirazi Kayıtlı Yatırılan Para ve Teminatları, 9,04 TL'si bloke edilen arazi ve arsa istimlak bedellerini, 3.222.016,35 TL ise yurtiçi satışları görev zararı olarak Hazine Müsteşarlığından olan alacağımızı ifade etmektedir.

12.3.2-MALİ DURAN VARLIKLAR

12.3.2.1-BAĞLI MENKUL KIYMETLER

Bu hesapta görülen 288.871,77 TL iştiraklerimizdeki sermaye paylarımızı ifade etmekte olup, bunun 19.731,38 TL'si Pankobirlik, 269.140,39 TL ise Pancar Ekicileri İstihsal Kooperatiflerindeki sermaye paylarımızı göstermektedir.

12.3.3-MADDİ DURAN VARLIKLAR

2013 yılı sonu itibariyle maddi duran varlıklar hesabında yer alan sabit kıymetlerimizin kayıtlı kıymeti 2.050.436.572,48 TL olup, bu tutardan birikmiş amortismanlar tutarı 1.441.270.449,54 TL'nin düşülmesi sonucu net değerleri 609.166.122,94 TL'dir. Birikmiş amortismanlar toplamı maddi duran varlıklarımızın %70,29'una ulaşmış bulunmaktadır. Cari hesap döneminde maddi duran varlıklar hesabına ilave edilen 61.398.648,51 TL ile yapılmakta olan yatırımlara ait harcamaların yılsonu bakiyesi 13.878.286,12 TL'nin ilavesi ile toplam 75.276.934,63 TL'nin sabit kıymet grupları itibariyle bir önceki yıl ile birlikte dağılımı aşağıda gösterilmiştir.

Maddi Duran Varlık Grupları	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
<u>A-Duran Varlıklara Yapılan İlaveler</u>		
1- Arazi ve arsalar	410.804,44	6.423.111,67
2- Yeraltı ve yerüstü düzenleri	16.631.009,79	3.870.024,60
4- Binalar	3.554.189,58	2.040.381,51
5- Tesisler, makinalar ve cihazlar	159.983.380,14	46.974.114,38
6- Taşıt araç ve gereçleri	352.384,82	868.416,76
7- Döşeme ve Demirbaşlar	1.014.562,60	1.222.599,59
Toplam	181.946.331,37	61.398.648,51
<u>B- Nakdi ve Fiziki Yatırım Harcamaları</u>		
1- Etüd proje masrafları	13.943,87	13.943,87
2- Patent, know-how teknik yardım		
3- Yeraltı düzenleri		
4- Yerüstü düzenleri	1.250.170,11	1.081.049,90
5- Binalar	148,76	1.081.482,53
6- Makina ve tesisler	26.482.554,10	11.676.821,82
7- Taşıt araç ve gereçleri		
8- Döşeme ve demirbaşlar		
9- Diğer maddi duran varlıklar		
10-Taşıma ithalat ve gümrükleme giderleri		
11-Montaj giderleri		
12-Yatırım safhası faizleri	139.247,00	6.340,00
13-Yatırım safhası kur farkları		
14-Tevzi edilecek müşterek giderler		
15-Genel giderler	170.912,65	18.648,00
16-Beklenmeyen giderler		
17-Yatırım programı dışı maddi ve maddi olmayan duran varlık.aktarılabak harcamalar		
Toplam	28.056.976,49	13.878.286,12
- Yatırım Stokları	-	-
Toplam	28.056.976,49	13.878.286,12
Genel Toplam	210.003.307,86	75.276.934,63

Projeler itibariyle 2013 yılı yatırım programı, nakdi harcama ve gerçekleşme durumu hakkında faaliyet raporumuzun “Yatırımlar” bölümünde detaylı izahat verilmiştir. Yapılmakta olan yatırımlarımız ile inşaat, tesis, tedarik ve montaj işleri tamamlanan yatırım projelerimiz dahil olmak üzere (sair surette giriş ve çıkışlar dahil) maddi duran varlıklarımızdaki bir önceki yıla göre gruplar itibariyle aşağıda gösterilen tutarlarda artışlar olduğu görülmektedir.

2013 yılına ait Maddi Duran Varlıklar ve Birikmiş Amortismanların 2012 yılı ile mukayeseli olarak değerleri aşağıda gösterilmiştir.

Sabit Kıymet Grupları	2012 Yılı Kayıtlı Kıymetler TL	2013 Yılı Kayıtlı Kıymetler TL
1- Arazi ve arsalar	70.397.189,05	70.189.682,59
2- Yer altı ve Yerüstü düzenleri	180.415.453,93	182.940.392,22
3- Binalar	483.831.103,23	485.143.070,58
4- Tesisler, makinalar ve cihazlar	1.173.706.254,37	1.212.609.370,38
5- Taşıt araç ve gereçleri	25.525.656,13	25.610.476,54
6- Döşeme ve Demirbaşlar	62.117.070,70	60.065.294,05
7- Yapılmakta olan yatırımlar	28.056.976,49	13.878.286,12
Toplam	2.024.049.703,90	2.050.436.572,48

Amortismanlar Sabit Kıymet Grupları	2012 Yılı Birikmiş Amortismanları TL	2013 Yılı Birikmiş Amortismanları TL
1- Arazi ve arsalar		
2-Yer altı ve Yerüstü düzenleri	157.174.170,41	162.730.554,14
3- Binalar	203.131.507,35	209.889.921,86
4- Tesisler, makinalar ve cihazlar	951.443.150,40	986.948.197,41
5- Taşıt araç ve gereçleri	24.943.226,68	24.853.773,99
6- Döşeme ve Demirbaşlar	57.979.777,41	56.247.845,90
7- Yapılmakta olan yatırımlar	11.094.555,51	600.156,24
Toplam	1.405.766.387,76	1.441.270.449,54

12.3.4-MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Bilançomuzun Maddi Olmayan Duran Varlıklar bölümünde yer alan 2.117.247,85 TL'nin 383.606,66 TL'si Merkez ve işletmelerimiz lehine alınmış olan; otoprodüktör lisans hakları, ihtira beratları, ruhsatnameler ve intifa gibi hakların iktisap bedellerini, 1.733.641,19 TL'si ise fabrika ihata sınırları dışında kalan demiryolu iltisak hattını ihtiva etmekte olup, Birikmiş amortismanlar tutarı 2.104.737,03 TL'nin tenzilinden sonra net değer 12.510,82 TL olmaktadır.

Maddi Olmayan Duran Varlıklar	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
I- Haklar	370.172,91	383.606,66
II- Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri		
III- Özel Maliyetler		
IV- Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	1.733.641,19	1.733.641,19
Maddi Olmayan Duran Varlıklar Toplamı :	2.103.814,10	2.117.247,85
V- Maddi Olmayan Duran Varlıklar Birikmiş Amortismanı		
a) Haklar amortismanı	370.172,83	371.095,84
b) Kuruluş giderleri amortismanı		
c) Özel maliyet amortismanı		
d) Diğer maddi olmayan duran varl.amortis.	1.733.641,19	1.733.641,19
Toplam :	2.103.814,02	2.104.737,03
VI-Maddi Olmayan Duran Varlıklar Net Tutarı		
a) Haklar	0,08	12.510,82
b) Kuruluş giderleri	-	-
c) Özel maliyetler	-	-
d) Diğer maddi olmayan duran varlıklar	-	-
Bakiye Net Değer	0,08	12.510,82

12.3.5-ÖZEL TÜKENMEYE TABİ VARLIKLAR

Bu bölümde yer alan değerlerin 9.477,56 TL'si Şeker Fabrikalarımızın kireçtaşı ocaklarına ait hazırlık masraflarını, 556.129,07 TL'si ise mera vasıflı taşınmazların mera vasfından çıkarılması nedeniyle kanun gereği ödenen ot bedellerini göstermektedir.

Özel tükenmeye tabi varlıklar 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
1- Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar		
a) Kireçtaşı Ocağı İhzar Masrafları	9.477,56	9.477,56
b) Diğer	556.129,07	556.129,07
Toplam :	565.606,63	565.606,63
2- Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar Amortismanı		
a) Kireçtaşı Ocağı İhzar Masrafları Amortismanı	9.477,56	33.541,06
b) Diğer	340.408,07	412.220,57
Toplam :	349.885,63	445.761,63
Bakiye Toplam :	215.721,00	119.845,00

12.3.6-GELECEK YILLARA AİT GİDERLER

Gelecek yıllara ait giderler 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda belirtilmiştir.

	2012 Yılı	2013 Yılı
Gelecek Yıllara Ait Giderler	TL	TL
1- Gelecek yıllara ait giderler		
- Kira Giderleri	11.706,99	10.671,89
- Ziraî hazırlık giderleri		
- Diğer		
- Kantar arsası kira bedeli		19.644,44
- Doğalgaz Alımı Sözleşme Damga Vergisi		42.188,42
- Diğer	27.004,33	720,02
Toplam :	38.711,32	73.224,77
2- Gelir tahakkukları		
Genel Toplam :	38.711,32	73.224,77

12.3.7-DİĞER DURAN VARLIKLAR

Bilançomuzun bu bölümünde kayıtlı diğer duran varlıklar tevsiî, modernizasyon, yeni tesis vb. nedenlerle istimalden kaldırılarak itfâsına devam edilmek üzere bu hesaba aktarılan maddi duran varlıkları ifade etmekte olup, tutarı 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

	2012 Yılı	2013 Yılı
Diğer Duran Varlıklar	TL	TL
1- Elden çıkarılacak stok ve maddi duran varlıklar	3.848.630,56	4.564.687,46
2- Diğer çeşitli duran varlıklar (Yatırım stokları)		
Toplam :	3.848.630,56	4.564.687,46
Birikmiş Amortismanlar (-)	3.381.126,69	4.026.872,32
Bakiye Toplam	467.503,87	537.815,14

Şirketimizin tüm kaynakları
3.540.684.113,07 TL olup, bunun
1.988.618.118,07 TL'si özkaynakları
1.552.065.995,00TL'si ise yabancı
kaynakları oluşturmaktadır.

12.4-PASİF HESAPLAR (KAYNAKLAR)

Bilançonun pasifinde yer alan 2013 yılına ait kaynaklarımız 2012 yılına ait değerleri ile karşılaştırmalı olarak aşağıda gösterilmiştir.

KAYNAKLAR	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
<u>I-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</u>		
a-Mali Borçlar	850.000.000,00	512.335.000,00
b-Ticari Borçlar	725.370.196,14	867.297.111,69
c-Diğer Borçlar	3.517.304,23	3.846.611,80
d-Alınan Avanslar	5.250.265,97	4.309.412,45
e-Yıllara yaygın inşaat ve onar.hakediş.		
f-Ödenecek vergi ve yükümlülükler	29.991.710,10	35.764.440,84
g-Diğer borç ve gider karşılıkları	63.567.146,99	96.541.977,60
h-Gelecek aylara ait gelir ve gider tahakkuk.	238.179,82	4.613.477,64
ı-Diğer kısa vadeli yabancı kaynaklar	772.476,03	1.712.037,30
Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Toplamı	1.678.707.279,28	1.526.420.069,32
<u>II-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR</u>		
a-Mali Borçlar	0,00	0,00
b-Ticari Borçlar	942.454,02	1.149.918,42
c-Diğer Borçlar	4.858,80	2.504,40
d-Alınan Avanslar	2.400,53	0,00
e- Borç ve gider karşılıkları	21.996.650,79	24.442.564,82
f-Gelecek yıllara ait gelir ve gider tahakkuk.	47.401,73	50.938,04
Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Toplamı	22.993.765,87	25.645.925,68
Yabancı Kaynaklar Toplamı	1.701.701.045,15	1.552.065.995,00
<u>III-ÖZ KAYNAKLAR</u>		
a-Ödenmiş sermaye	2.117.996.728,00	2.117.996.728,00
b-Sermaye yedekleri		
c-Kâr yedekleri	583.075.512,12	583.075.512,12
d-Geçmiş yıllar zararları	262.864.027,53	461.092.607,78
e-Dönem kârı veya zararı	-198.228.580,25	-251.361.514,27
Öz Kaynaklar Toplamı	2.239.979.632,34	1.988.618.118,07
Kaynaklar Genel Toplamı	3.941.680.677,49	3.540.684.113,07

12.4.1-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

Bu bölümde yer alan hesaplar, vadeleri bir yılın altında olan borçlarımızı ifade etmekte olup, ayrıntıları aşağıda gösterilmiştir.

12.4.1.1-MALİ BORÇLAR

Mali borçlarda görülen 512.335.000,00 TL'nin tamamı kamu bankalardan kullanılan kısa vadeli ticari kredilerden oluşmaktadır.

12.4.1.2-TİCARİ BORÇLAR

Şirketimizin ticari ilişkileri nedeniyle ortaya çıkan senetli ve senetsiz borçların kaydedildiği hesaptır.

Şirketimizin 2013 yılı ticari borçları 867.297.111,69 TL'ye ulaşmış olup, borçların gruplar itibariyle dağılımı 2012 yılı bilanço değerleri ile birlikte aşağıda gösterilmiştir. Tablonun tetkikinden de anlaşılacağı üzere söz konusu borçlarımızın % 90'ını teşkil eden 781.395.574,34 TL pancar bedeline aittir.

Ticari Borçlarımızın Alacaklı Gruplara Göre Dağılımı	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
<u>Satıcılar</u>		
- Pancar bedel ve tazminatından borçlar	656.485.944,86	781.395.574,34
- Müteahhitlere borçlar	29.192.787,77	38.762.488,87
- Satılmadan alacaklı firmalar	21.382.574,64	17.569.093,82
- Kamu İktisadi Teşebbüsüne borçlar	12.826.611,45	23.743.981,86
- Kamu kurum ve kuruluşlarına borçlar	623.352,35	540.462,88
-Yurtiçi diğer gerçek ve tüzel kişilere borçlar	298.806,14	684.322,35
Toplam	720.810.077,21	862.695.924,12
<u>Alınan Depozito ve Teminatlar</u>		
- Makina Fab. İş Emirleri Depozitosu	324.960,69	102.480,84
- İhale depozito ve teminatları	1.933.704,87	1.542.986,13
- Vadeli şeker depozito ve teminatları	10.031,74	3.240,00
- Melas depozito ve teminatları	358.063,10	465.521,58
- D.İ.İ.B depozito ve teminatları	292.906,07	185.659,13
- Diğer depozito ve teminatlar	182.475,46	830.188,15
Toplam	3.102.141,93	3.130.075,83
<u>Diğer Ticari Borçlar</u>		
- İstenmemiş pancar bedelinden borçlar	175.383,25	166.764,80
- Çiftçi pancar nakliye prim ve tazminatları	1.032.160,36	1.141.354,92
- Bloke paralardan borçlar	237.517,14	150.304,72
- Yurtiçi diğer gerçek kişilere borçlar	6.122,17	5.816,97
- Yurtiçi diğer tüzel kişilere borçlar	6.794,08	6.374,72
- Diğer borçlar		495,61
Toplam	1.457.977,00	1.471.111,74
Ticari Borçlar Toplamı	725.370.196,14	867.297.111,69

Yukarıdaki tabloda görüleceği üzere 2013 yılı sonu itibariyle ticari borçlarımızda 2012 yılına göre 141.926.915,55 TL artış meydana gelmiştir.

Kamu İktisadi Teşebbüslerine olan 23.743.981,86 TL borcumuzun detayı aşağıdadır.

Açıklama	Tutarı TL
BOTAŞ - Doğalgaz Bedeli	23.564.951,60
TEDAŞ ve İlgili birimler Elektrik Bedeli	118.075,60
TÜRK TELEKOM - Telefon Kon.Ücreti	7.980,49
Et ve Süt Kurumu-Et Bedeli	51.999,17
Diğer	975,00
Toplam	23.743.981,86

12.4.1.3-DİĞER BORÇLAR

Bu hesapta görülen 3.846.611,80 TL'nin detayı 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Diğer Borçlarımızın Alacaklı Gruplara Göre Dağılımı	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
- Ortaklara borçlar		150.000,00
- Personele borçlar	78.114,73	59.348,16
- Diğer Çeşitli Borçlar		
- Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdareleri	247.242,45	324.658,00
- Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar	375.313,64	331.958,90
- Mahalli İdareler	153.838,10	83.995,73
- Avukatlık ücreti	1.412.891,84	1.670.000,59
- Bloke edilen Personel Borçları	18.086,89	13.093,55
- Pancar Ekicileri Kooperatifleri	382,26	22.519,13
- Pankobirlik	0,00	17.259,00
- Şekerspor Kulübü	65.771,98	141.351,28
- Sigorta Şirketleri	430.018,63	804.023,16
- Kefalet Sandığı	27.853,50	27.853,50
- Kıdem Tazminatından Borçlar		188.758,93
- Yurtiçi diğer gerçek kişiler	707.790,21	11.791,87
Diğer Çeşitli Borçlar Toplamı	2.816.633,41	3.637.263,64
Diğer Borçlar Toplamı	2.894.748,14	3.846.611,80

12.4.1.4-ALINAN AVANSLAR

Alınan Sipariş Avansları	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
<u>Yurtiçi Alıcılardan Alınan Avanslar</u>		
a) Şeker müşterileri	2.470.284,44	1.162.623,83
b) Melas müşterileri	1.870.715,64	2.745.372,64
c) Şlempe müşterileri	24.741,55	21.752,39
d) Yaş küspe müşterileri	282.388,97	371.656,52
e) Diğer müşteriler	6.970,07	6.380,67
Toplam	4.655.100,67	4.307.786,05
Yurtdışı alıcılardan alınan avanslar	594.597,15	1.058,25
Diğer avanslar	568,15	568,15
Toplam	5.250.265,97	4.309.412,45

12.4.1.5-ÖDENECEK VERGİ VE YÜKÜMLÜLÜKLER

Şirketimizin gerek kendi tüzel kişiliği, gerekse personeli ve ilişkide bulunduğu üçüncü şahıslar dolayısıyla ödemekle yükümlü bulunduğu Vergi, Resim, Harç ve Sosyal Sigorta Primleri ile Emekli Sandığı kesenekleri, İcra kesintileri ve işçilerden kesilen cezalar muhtelif teşekkül ve kurumlara ait aidat ve iştirak paylarına ait 35.764.440,84 TL tutarındaki Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler hesabının detayı 2012 yılı ile karşılaştırmalı olarak aşağıda gösterilmiştir.

Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
1- Ödenecek vergi ve fonlar		
a) Gelir vergisi	9.162.280,03	13.269.258,27
b) Katma değer vergisi	1.287.844,25	1.737.213,78
c) Damga vergisi	574.375,90	1.071.495,76
d) Kurumlar Vergisi	-	-
e) Diğer vergiler	20.609,42	36.964,63
Toplam	11.045.109,60	16.114.932,44
2- Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri		
a) Emekli San.(Emekli İkramesi ve makam tazm.)	746.068,39	1.093.768,92
b) S.G.K. (İşçi ve işveren payı)	13.449.449,85	13.231.138,22
c) İşsizlik Sigortası (İşçi ve işveren payı)	1.175.777,66	1.146.868,34
Toplam	15.371.295,90	15.471.775,48
3- Vadesi geçmiş ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yasal yükümlülükler	3.475.563,08	4.038.366,16
4- Ödenecek diğer yükümlülükler		
a) İcra kesintileri	21.039,17	49.373,93
b) Aidat ve Paylar	34.548,64	46.180,53
c) İhtiyati Tedbir Konulan Kesintiler	3.822,94	4.605,79
d) Bloke Edilen Kesintiler	40.330,77	39.206,51
Toplam	99.741,52	139.366,76
Ödenecek Vergi ve Yüküm.Toplamı	29.991.710,10	35.764.440,84

12.4.1.6-BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI

Bu hesap bilanço tarihinde belirgin olarak ortaya çıkan ancak tutarının ne olacağı kesin olarak bilinmeyen veya tutarı bilinmekle birlikte ne zaman tahakkuk edeceği belli olmayan giderlerin yıllık dönem içinde maliyet ve bilanço hesaplarına aktarılmasını sağlamak üzere tesis edilen ve tediye ile sarfiyatın ertesi yıl yapılacak gider tahakkuklarını göstermektedir. Söz konusu giderler 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Borç ve Gider Karşılıkları	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
1- Kurumlar Vergisi		
2- Gelir Vergisi		
3- Sivil Savunma Fonu		
4- Tabi Afetler Fonu		
Toplam	-	-
5- <u>Diğer Borç ve Gider Karşılıkları</u>		
a) Hammadde ve malzeme giderleri	17.989.195,80	36.975.686,51
b) Personel giderleri	28.893.975,09	34.107.910,36
c) Hariçten temin edilen hizmetler	1.580.789,15	3.315.986,36
d) Nakliye ve sigorta giderleri	5.445.783,14	10.575.150,79
e) Vergi, resim ve harç giderleri	78.620,40	1.034.324,35
f) Yatırım giderleri	3.992.181,00	2.041.090,10
g) Yatırım karşılıkları	169.928,00	1.428.908,00
i) Faiz Tahakkukları	5.390.472,50	6.617.012,41
h) Diğer muhtelif masraflar	26.057,55	136.919,14
i) Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	144,36	308.989,58
Toplam	63.567.146,99	96.541.977,60
Toplam	63.567.146,99	96.541.977,60
Dönem Kârından Peşin Ödenen Vergi (-)		
	-	-
Genel Toplam	63.567.146,99	96.541.977,60

12.4.1.7-GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI

2013 yılı gelecek aylara ait gelirler ve gider tahakkukları hesabının tutarı 4.613.477,64 TL olup, detayı 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
1-Gelecek Aylara Ait Gelirler		
- Kira gelirleri	900	990,00
- Maliyet kesirleri	5.199,50	4.103,54
- Diğer		
- El atmadan kaynaklanan ve tapu devir işlemleri yapılamayan taşınmaz geliri		43.892,18
- Diğer	135,03	135,03
Toplam	6.099,50	49.120,75
2-Gider Tahakkukları		
- Ödenecek personel istihkakları	199.456,05	415.970,22
- Belgesi gelmeyen mal ve hizmet borç.	32.489,24	4.148.386,67
Toplam	231.945,29	4.564.356,89
Genel Toplam	238.044,79	4.613.477,64

12.4.2-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

Bu bölümde yer alan hesaplar bir yıldan sonra ödenecek borçlarımızı göstermekte olup, ayrıntıları aşağıda gösterilmiştir.

12.4.2.1-TİCARİ BORÇLAR

2013 yılı ticari borçlarımız 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Ticari Borçlar	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
Satıcılar	-	-
Alınan depozito ve teminatlar	942.454,02	1.149.918,42
Toplam	942.454,02	1.149.918,42

12.4.2.2-DİĞER BORÇLAR

Diğer borçlarımızda görülen 2.504,40 TL'nin detayı 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Diğer Borçlar	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
- Kamu Kurumlarına Borçlar		
- Sosyal güvenlik kurumlarına borçlar		
- Mahalli idarelere borçlar	4.849,76	2.495,36
- Kamu işletmelerine borçlar		
- Yurtiçi diğer gerçek ve tüzel kişilere borçlar	9,04	9,04
Toplam	4.858,80	2.504,40

12.4.2.3-BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI

Bu hesapta görülen 24.442.564,82 TL'nin detayı 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Borç ve Gider Karşılıkları	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
1- Kıdem Tazminatı Karşılığı	29.776,13	29.037,30
2- Dahili Sigorta Fonu Karşılığı	21.966.874,66	24.413.527,52
Toplam	21.996.650,79	24.442.564,82

12.4.2.4-GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI

Gelecek yıllara ait gelirler ve gider tahakkuklarında görülen 50.938,04 TL'nin tamamı gelecek yıllara ait gelirlerden oluşmakta olup , bunun 50.386,04 TL'si kira bedelini, 552,00 TL'si ise tapu devir işlemleri yapılamayan gayrimenkullerin satış bedelini ifade etmektedir.

12.4.3-ÖZ KAYNAKLAR

Şirketimizin esas sermayesi 2.117.996.728,00 TL olup, tamamı ödenmiştir.

Öz kaynak kalemlerinden Şirketimiz ödenmiş sermayesine kâr yedeklerinin ilavesi ile oluşan meblağdan geçmiş yıllar zararlarının ve 2013 yılı dönem zararının tenzili ile öz kaynaklarımızın 31.12.2013 tarihi itibarıyla toplamı 1.988.618.118,07 TL'ye balığ olmuş ve 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Kaynaklar Detayı	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL	Fark TL
A-Ödenmiş Sermaye			
1- Esas Sermaye	2.117.996.728,00	2.117.996.728,00	0,00
2- Ödenmemiş sermaye (-)			
3- Sermaye Düzeltmesi Olumlu Fark.			
Toplam	2.117.996.728,00	2.117.996.728,00	
B-Sermaye Yedekleri			
1- M.D.V.Yeniden Değerleme Artışı			
2- İştirakler Yeniden Değer. Artışı			
3- Diğer sermaye yedekleri			
Toplam			
C-Kâr Yedekleri			
1- Yasal yedekler	543.447.593,60	543.447.593,60	0,00
2- Olağanüstü yedekler	39.627.918,52	39.627.918,52	0,00
3- Özel Fonlar			
Toplam	583.075.512,12	583.075.512,12	
D-Geçmiş Yıllar Kârları			
E-Geçmiş Yıllar Zararları (-)	262.864.027,53	461.092.607,78	-198.228.580,25
F-Dönem Net Kârı veya Zararı	-198.228.580,25	-251.361.514,27	53.132.934,02
Öz Kaynaklar Toplamı	2.239.979.632,34	1.988.618.118,07	251.361.514,27

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi geçen yıla göre öz kaynaklarımızda 251.361.514,27 TL azalış meydana gelmiş olup bu azalış, 2013 yılı dönem zararından kaynaklanmaktadır.

Faaliyet Raporumuzun sonuna eklenmiş bulunan bilançoya göre 31.12.2013 tarihi itibarıyla kaynaklarımız 3.540.684.113,07 TL'ye ulaşmış olup, bu meblağın 1.552.065.995,00 TL'si yabancı kaynakları, bakiye 1.988.618.118,07 TL'si ise öz kaynakları ifade etmektedir. Varlıklarımızın 2.781.590.482,27 TL'si dönen, 759.093.630,80 TL'si ise duran varlıkları ifade etmektedir. Öz kaynaklarımızda yer alan detaylı açıklamalar aşağıda belirtilmiştir.

12.4.3.1-ÖDENMİŞ SERMAYE

28.10.1984 tarih 18559 sayılı resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren Şirket Ana Statüsünün 3/5.maddesi ile Şirketimizin esas sermayesinin tamamı Devlet'e ait olmak üzere 170 milyar lira olarak tespit edilmiştir.

Daha sonra Yüksek Plânlama Kurulunun;

09.02.1989 tarih 89/1-9 sayılı kararı ile	500 milyar liraya
25.09.1990 tarih 90/T-80 sayılı kararı ile	1 trilyon liraya
15.06.1992 tarih 92/T-58 sayılı kararı ile	5 trilyon liraya
18.05.1994 tarih 94/T-33 sayılı kararı ile	10 trilyon liraya
09.08.1995 tarih 95/T-58 sayılı kararı ile	20 trilyon liraya
12.12.1997 tarih 97/T-92 sayılı kararı ile	60 trilyon liraya
18.08.1998 tarih 98/T-40 sayılı kararı ile	150 trilyon liraya
26.05.2002 tarih 00/T-20 sayılı kararı ile	300 trilyon liraya
27.10.2002 tarih 00/T-34 sayılı kararı ile	500 trilyon liraya
06.08.2003 tarih 01/T-23 sayılı kararı ile	850 trilyon liraya
09.09.2003 tarih 02/T-32 sayılı kararı ile	1 katrilyon liraya
24.12.2003 tarih 03/T-32 sayılı kararı ile	1 katrilyon 300 trilyon liraya
02.12.2005 tarih 05/T-22 sayılı kararı ile	1 milyar 600 milyon TL'ye,
02.05.2008 tarih ÖİB-413 sayılı Olur ile	2 milyar 100 milyon TL'ye,
04.12.2009 tarih ÖİB-1069 sayılı Olur ile	2 milyar 104 milyon TL'ye
16.04.2010 tarih ÖİB-327 sayılı Olur ile	2 milyar 118 milyon TL'ye

yükseltilmiştir. En son yapılan sermaye artışı, Ankara Ticaret Sicili Memurluğunca 24.04.2010 tarihinde tescil edilmiş ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin 27.04.2010 tarihli 7551 sayılı nüshasının 638.sayfasında yayımlanmıştır.

ŞİRKETİMİZİN SERMAYE KOMPOZİSYONU (31.12.2013)

Açıklama	Esas Sermaye Tutarı TL	Ödenmiş Sermaye Tutarı TL	Ödenmemiş Sermaye Tutarı TL
T.C.Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	2.117.996.728,00	2.117.996.728,00	-
Toplam	2.117.996.728,00	2.117.996.728,00	-

12.4.3.2-KÂR YEDEKLERİ

2013 yılı sonu itibarıyla 583.075.512,12 TL olan kâr yedeklerimizin, 543.447.593,60 TL'si yasal yedekler, 39.627.918,52 TL'si olağanüstü yedeklerden ibarettir.

Yedekler, Şirketimizin ileride doğabilecek muhtemel zararlarını karşılamak amacıyla Türk Ticaret Kanunu ve Ana Sözleşmemiz gereğince dönem kârlarından ayrılan esas sermayeye katılmaksızın Şirket öz kaynakları meyanında bırakılmış bulunan kârları kapsamaktadır.

13-GELİR TABLOSU - KÂR ZARAR HESABI

Şirketimizin; 2013 yılı satış hacmi 2.755.047.976,93 TL, dönem zararı ise 251.361.514,27 TL olarak gerçekleşmiştir.

13.1-KÂR VE ZARAR

Raporumuzun sonunda yer alan 2013 yılına ait Gelir Tablosunun (Kâr ve Zarar Hesabı) tetkikinden de anlaşılacağı üzere; Şeker Fabrikaları, Makina Fabrikaları, E.M.A.F, Şeker Enstitüsü ve Alkol Fabrikalarımızın yıllık net satışları 2.753.768.266,55 TL olup, bu meblağdan mal ve hizmet satışları maliyet tutarını teşkil eden 2.692.697.638,83 TL'nin tenzilinden sonra 2013 yılı brüt satış kârımız 61.070.627,72 TL olarak gerçekleşmiştir. Brüt satış kârından faaliyet giderleri 177.651.492,83 TL'nin tenzilinden sonra faaliyet zararımız 116.580.865,11 TL olmaktadır. Söz konusu zarara diğer olağan gelir ve kârlar tutarı 24.721.295,49 TL'nin ilavesi, diğer olağan gider ve zararlar tutarı 4.492.917,22 TL ile finansman giderleri tutarı 25.184.670,33 TL'nin tenzilinden sonra olağan zararımız 121.537.157,17 TL olmaktadır. Söz konusu zarara olağandışı gelir ve kârlar tutarı 14.942.850,21 TL'nin ilavesi, olağan dışı gider ve zararlar tutarı 144.767.207,31 TL'nin tenzilinden sonra Şirketimizin dönem zararı 251.361.514,27 TL olarak gerçekleşmiştir.

13.2-DÖNEM KÂR VE ZARARLARI

Şirketimizin son beş yıla ait kâr ve zararının ödenmiş sermayeye oranları aşağıda gösterilmiştir.

Yıllar	Ödenmiş Sermaye TL	Dönem Kârı veya Zararı TL	Ödenmiş Sermayeye Göre %
2009	2.048.041.290,44	(-) 8.843.729,44	0,43
2010	2.117.996.728,00	(-) 59.749.895,07	2,82
2011	2.117.996.728,00	(-) 134.883.257,69	6,37
2012	2.117.996.728,00	(-) 198.228.580,25	9,35
2013	2.117.996.728,00	(-) 251.361.514,27	11,87

13.3-GELİR TABLOSU

Raporumuzun sonunda yer alan Gelir Tablosuna (Kâr ve Zarar Cetveli) ait rakamlar gelir ve gider kalemleri itibariyle 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Gelir ve Gider Hesapları	Gelir Tablosu	
	2012 Yılı TL	2013 Yılı TL
Brüt satışlar	2.686.769.978,93	2.757.593.713,22
Satıştan İadeler	702.739,69	3.825.446,67
Satış indirimleri		
Net satışlar	2.686.067.239,24	2.753.768.266,55
Satışların maliyeti	2.561.918.461,81	2.692.697.638,83
Brüt satış kârı veya zararı	124.148.777,43	61.070.627,72
Faaliyet giderleri	167.994.145,35	177.651.492,83
Faaliyet kârı veya zararı	-43.845.367,92	-116.580.865,11
Diğer olağan gelir ve kârlar	13.971.774,43	24.721.295,49
Diğer olağan gider ve zararlar	4.018.927,93	4.492.917,22
Finansman giderleri	50.679.192,80	25.184.670,33
Olağan kâr veya zarar	-84.571.714,22	-121.537.157,17
Olağandışı gelir ve kârlar	10.594.266,19	14.942.850,21
Olağandışı gider ve zararlar	124.251.132,22	144.767.207,31
Dönem Kârı veya Zararı	-198.228.580,25	-251.361.514,27

2013 yılı dönem zararımızı teşkil eden 251.361.514,27 TL'nin faaliyet neveleri itibariyle detayı raporumuzun mali durum bölümünde yer alan gelir tablosunda ayrıca gösterilmiştir.

13.4-DÖNEM KÂRI VE ZARARLARININ İŞLETMELERE GÖRE DAĞILIMI

2013 yılı dönem zararımızı teşkil eden 251.361.514,27 TL'nin faaliyet konuları itibariyle dağılımı 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Açıklama	2012 Yılı Kâr veya Zarar TL	2013 Yılı Kâr veya Zarar TL
Şeker Fabrikaları Kârı veya Zararı	-173.941.855,64	-216.001.395,39
Alkol " "	1.481.988,56	2.377.984,06
Makina Fabrikaları Kârı veya Zararı	-10.733.977,98	-9.337.630,66
Diğer Kârlar Bakiyesi (*)	-15.034.735,19	-28.400.472,28
Toplam	-198.228.580,25	-251.361.514,27

(*) 2013 yılı diğer kâr ve zararların detayı aşağıda gösterilmiştir.

Açıklama	Kâr veya Zarar TL
Şeker Enstitüsü (-)	1.583.894,81
İstanbul İrtibat Bürosu	7.613,69
<u>Merkez</u> :	
Kambiyo Kârları	268.533,21
Kambiyo Zararları	92.061,11
Emeklilik Tazminatı	11.212,13
Mahkeme Masraflarından Yapılan Tahsilat	349.170,13
İrat Kaydedilen Teminat Tutarları	4.303.463,00
Kıdem Tazm.ve Emek.İkram.	569.531,52
Emekli Sand.Öd.Makam.Tazminat.	1.670.228,33
Önceki Dönem Personel İstihkakları	27.605,35
Vefat Eden Pers. Varislerine Öd. Ölüm Yard.	32.180,01
Mahkeme Kararına İstinaden Yapılan Ödemeler	28.662,81
ÖYK Kararıyla Bedelsiz Devredilen Varlıklar	29.290.590,00
Diğer Kârlar	223,11
Diğer Zararlar	8.281,97
Merkez Toplamı : (-)	26.808.963,78
Toplam : (-)	28.400.472,28

13.5-ŞEKER SATIŞ KÂRI

Bilanço ve Gelir Tablosu, Vergi Usul Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu, Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun ve Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre düzenlenmiş, ayrıca 2013 yılı bilançosu ile gelir tablosunun tanziminde aşağıda yazılı hususlar dikkate alınmıştır.

Şeker maliyeti 2012 yılında olduğu gibi dönem ağırlıklı ortalama maliyet yöntemine göre hesaplanmış olup, Türkşeker Fabrikalarınınca istihsal edilen şeker miktarı ve maliyet masrafları ile devre başı stok miktarı ve tutarları birleştirilmek suretiyle A kotası, B kotası ve C şeker stok maliyetleri tespit edilmiştir.

Şeker maliyetleriyle ilgilendirilmekte olan kâr ve zarar hesaplarına intikal eden bazı masraf ve gelirlerinden melas, yaş pancar posası ve gider karşılığı tahsil edilen paraların dışında kalanlar 09.10.1986 tarih, 1822/38-1 sayılı Yönetim Kurulu kararına istinaden şeker maliyetiyle ilgilendirilmeksizin dönem kâr veya zararı hesabına intikal ettirilmiştir.

13.6-İŞLETMELER İTİBARI İLE FAALİYET KÂR VEYA ZARARI

1-Şirketimiz dönem kârına esas olmak üzere 2013 yılında şeker fabrikalarımız ile Şeker Enstitüsündeki işletme faaliyetlerinden 61.410.646,37 TL brüt satış kârı meydana gelmiştir. Bu meblağdan faaliyet giderleri 171.494.566,74 TL'nin tenzili ile faaliyet zararı 110.083.920,37 TL'ye baliğ olmaktadır.

Söz konusu meblağa işletmelerimiz diğer olağan gelir ve kârlar yekünü 18.501.020,82 TL'nin ilavesi ve diğer olağan gider ve zararlar yekünü 2.676.740,51 TL ile finansman giderleri 24.527.463,49 TL'nin tenzili ile 118.787.103,55 TL olağan zarara, 10.260.734,12 TL olağandışı gelir ve kârların ilavesi, 106.680.936,71 TL olağandışı gider ve zararların tenzilinden sonra Şeker Fabrikaları ile Şeker Enstitüsü'nün bakiye zararı 215.207.306,14 TL olarak gerçekleşmiş olup, detayı aşağıda gösterilmiştir.

İŞLETMELERİMİZ DÖNEM KÂRLARI VE ZARARLARI

Şeker Fabrikaları	2012 Kâr veya Zararı TL	2013 Kâr veya Zararı TL
Afyon	151.290,35	26.827.915,49
Ağrı	-9.778.541,70	-11.000.353,06
Alpullu	-6.337.107,24	-20.812.803,45
Ankara	-14.027.245,01	1.851.323,80
B o r	-1.866.177,96	-1.159.508,97
Burdur	304.008,69	11.703.068,81
Çarşamba	-17.479.407,90	-16.307.679,27
Çorum	-5.304.125,96	-5.314.704,84
Elazığ	-8.058.324,03	-6.689.273,04
Elbistan	-13.963.893,85	-29.837.776,35
Erciş	-7.469.410,03	-9.197.514,80
Ereğli	-21.612.602,09	-95.392.477,17
Erzincan	-4.653.491,00	-2.168.452,47
Erzurum	-5.224.068,82	-1.355.455,86
Eskişehir	-252.753,42	-6.948.276,77
Ilgın	-32.165.608,63	-65.008.326,77
Kars	-3.067.239,98	-3.295.033,23
Kastamonu	1.363.589,01	7.223.931,91
Kırşehir	-4.959.882,78	5.428.082,36
Malatya	-5.724.510,62	-1.459.599,93
Muş	-8.231.998,59	-473.342,51
Susurluk	-23.802.540,64	-20.801.022,97
Turhal	8.591.496,36	12.522.262,12
Uşak	-3.418.823,21	503.756,79
Yozgat	14.527.501,97	17.537.848,85
Toplam	-172.459.867,08	-213.623.411,33
Şeker Enstitüsü	-2.192.907,12	-1.583.894,81
Genel Toplam	-174.652.774,20	-215.207.306,14

2-Makina Fabrikalarımız ile E.M.A.F.'nın 2013 yılı faaliyetleri sonucu meydana gelen 9.337.630,66 TL dönem zararı 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Makina Fabrikaları	2012 Yılı Dönem Zararı TL	2013 Yılı Dönem Zararı TL
Ankara Makina Fabrikası	-3.126.216,98	-3.175.819,97
Eskişehir “ “	-3.186.939,89	-1.706.291,38
E.M.A.F	-4.420.821,11	-4.455.519,31
Toplam	-10.733.977,98	-9.337.630,66

3-Alkol Fabrikalarımızın işletme faaliyet kârları 2.377.984,06 TL olarak gerçekleşmiş olup, 2012 yılı ile mukayeseli olarak aşağıda gösterilmiştir.

Alkol Fabrikası	2012 Yılı Karı/Zararı TL	2013Yılı Karı/Zararı TL
Eskişehir	1.481.988,56	2.377.984,06
Toplam	1.481.988,56	2.377.984,06

4-2013 yılı Gelir Tablosunun Diğer Olağan Gelir ve Kârlar bölümünde kayıtlı bulunan 24.721.295,49 TL'nin detayı aşağıda gösterilmiştir.

Diğer Olağan Gelir ve Kârlar	TL
Faiz Gelirleri	10.913.841,95
Konusu Kalmayan Karşılıklar	607.709,50
Kambiyo Kârları	268.533,21
Toplam	11.790.084,66
<u>Diğer Olağan Gelir ve Kârlar</u>	
- Gayrimenkul Kira Gelirleri	404.773,61
- Malzeme, Atık ve Hurda Satış Kârları	396.998,83
- Alakart Yemek Kârı	451.669,93
- Kantin Kârı	114.743,68
- Ambara İthal Edilen Hurda Eşya ve Malz.İz Bedeli	39.948,20
- Makina Fabrikaları Dönem Gider Hissesi	6.092.711,54
- Değerleme Farkları (Cari Dönem)	22.387,58
- Şeker Depolama Primi (Cari Yıl)	1.598.823,64
- Sun'î Gübre Katkı Payı	2.493.575,72
- Temerrüt ve Diğer Faiz Gelirleri	732.804,83
- Zirai Faaliyet Gelirleri Olumlu Farkları	34.748,86
- Bedelli Şeker Masrafları Olumlu Farkı	122.883,75
- Makina Fab.Pazarlama Sat.Dağ.Giderl. Hissesi	414.831,27
- Hurda Malzeme Satışı	10.298,05
- Diğer	11,34
Toplam	12.931.210,83
Genel Toplam	24.721.295,49

5- 2013 yılı Gelir Tablosunun Diğer Olağan Gider ve Zararlar bölümünde kayıtlı bulunan 4.492.917,22 TL'nin detayı aşağıda gösterilmiştir.

<u>Diğer Olağan Gider ve Zararlar</u>	TL
Karşılık Giderleri	1.516.321,08
Kambiyo Zararları	206.719,94
Toplam	1.723.041,02
<u>Diğer Olağan Gider ve Zararlar</u>	
Malzeme, Atık ve Hurda Satış Zararları	56.946,83
Emeklilik Tazminatı	963.904,55
Emekli Sandığına Ödenen Makam Tazminatı	1.670.228,33
Motorlu Taşıtlar Vergisi (I No.lu Tarife)	2.411,50
Değerleme Farkları (Önceki Yıl Kar Kaydedilen)	13.910,38
Bedelli Şeker Masrafları Olumsuz Farkı	43,15
İstimalden Kaldırılan MDV Amortismanı	62.431,46
Toplam	2.769.876,20
Genel Toplam	4.492.917,22

6-Gelir Tablosunun Olağandışı Gelir ve Kârlar bölümünde yer alan 14.942.850,21 TL'nin 3.375.629,35 TL'si Önceki Dönem Gelir ve Kârları, 11.567.220,86 TL'si ise Diğer Olağandışı Gelir ve Karlardan oluşmakta olup detayları aşağıda gösterilmiştir.

<u>Olağandışı Gelir ve Kârlar</u>	TL
<u>Önceki Dönem Gelir ve Kârları</u>	
Cari Yılda Ambara İade Edilen Malzeme Bedeli	279.291,49
Mahkeme ve İcra Masraflarından Cari Yılda Yapılan Tahsilatlar	374.741,94
Şeker Depolama Primi (Önceki Döneme Ait)	862.541,57
İhracı Edilmeyen Mamul Fiyat Farkı	14.082,42
Önceki Dönem Personel İstihkakları	47.564,17
Toplam	1.578.221,59
Diğer Önceki Dönem Gelir ve Karları	
- Önceki Yılda Fazla Ayrılan Amortisman Gideri	1.596.467,66
- Önceki Yılda Fazla Ödenen Pancar Nakliye Ücr.Tahsili	173.075,47
- Önceki Yılda Satılan Malzeme Bedelinin Tahsili	13.962,12
- 2007 Yılında Satılan Balya Makinası Satış Bedeli	10.250,00
- Tasarrufu Kısıtlı Taşınmazların Emlak Vergisi 9/10'luk Tutarı	2.354,40
- Diğer	1.298,11
Toplam	1.797.407,76
Genel Toplam	3.375.629,35

DİĞER OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	TL
Maddi Duran Varlık Satış Karları	3.000,00
Tazminat ve Ceza Gelirleri	3.120.196,09
Sayım ve Tesellüm Fazlalıkları	2.391.643,82
Üretim Yapmayan Fabrika Gelirleri	943.001,39
5 Yıl İçinde Talep Edilmeyen Personel İstihkakları	3.829,19
10 Yıl İçinde Talep Edilmeyen Mal ve Hizmet Bedelleri	21.247,56
Vergi ve Muhtelif Kùsurat Farkları	2.385,41
İrad Kaydedilen Teminat Tutarları	4.693.687,21
İlama Müstenit Yapılan Tahsilatlar	3.660,30
Teftiş Kurulu Mucipnamesiyle Yapılan Tahsilatlar	121.390,92
Toplam	11.304.041,89
Diğér Olağandışı Gelir ve Karlar	
- Mahkeme ve icra masraflarından yapılan tahsilat	2.621,32
- Sigortadan tahsil edilen hasar bedeli fazlalığı	2.326,83
- Önceki yıllarda fazla ayrılan amortisman gideri	257.125,25
- Diğér	1.105,57
Toplam	263.178,97
Genel Toplam	11.567.220,86

7-2013 yılı Gelir Tablosunun Olağán Dışı Gider ve Zararlar bölümünde kayıtlı bulunan 144.767.207,31 TL'nin detayı aşağıda gösterilmiştir.

	TL
<u>Olağandışı Gider ve Zararlar</u>	
Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları	
Üretim Yapmayan Fabrika Giderleri	
- Alpullu	15.536.963,67
- Çarşamba	12.633.337,12
- Susurluk	16.352.961,01
Üretim Yapmayan Alkol Fabrikası Giderleri	
Makina Fabrikaları Atıl İşçilik Giderleri	345.386,90
- Ankara Makina Fabrikası	661.960,11
- Eskişehir Makina Fabrikası	102.168,00
- EMAF	3.988.270,34
Toplam	49.621.047,15
Önceki Dönem Gider ve Zararları	60.177.447,31
Daimi İşçi Kıdem Tazminatı	43.677.484,61
Muvakkat İşçi Kıdem Tazminatı	13.061.609,50
Memur ve Sözleşmeli Personel Emekli İkramesi	3.157.320,24
Diğer Önceki Dönem Gider ve Zararları	
- Önceki Dönem Personel İstihkakları	70.860,64
- Ölen Personelin Varislerine Öd. Ölüm Yardımı	103.126,08
- Noksansız Pancar Bedeli ve Kota Cezası İadesi	16.381,54
- Evsel Atıksu ve Abonelik Bedeli	62.692,50
- İşveren Payı %5 Tutarının İadesi (5510)	21.195,13
- Ecrimisil Bedeli	3.051,75
- Eksik Ödenen Pancar Nakliyesi	3.032,03
- Diğer	693,29
Toplam	60.177.447,31
<u>Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar</u>	
Maddi Duran Varlık Satış Zararları	147.465,56
Tazminat ve Ceza Giderleri	167.302,54
Sayım ve Tesellüm Noksanlıkları	6.444,10
Toplam	321.212,20
Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar	
- İlama Müstenit Ödenen Tazminatlar	425.492,40
- Ödenen İş Kazası Tazminatları	280.698,39
- Mahkeme Kararına İstinaden Yapılan Ödemeler	2.350.388,19
- Yönetim Kurulu Kararına İstinaden Yapılan Ödemeler	45.714,57
- ÖYK Kararıyla Bedelsiz Devredilen Varlıklar	29.422.277,57
- Özel İletişim Vergisi	59.997,67
- Noksansız Ayrılan Amortisman (KKEG)	1.351.935,06
- Maddi Duran Varlık vb.İmhalar	197.236,48
- Belediye Kanununa İst.Ödenen Asfalt Katılım Payı	510.975,41
- Diğer	2.784,91
Toplam	34.647.500,65
Genel Toplam	144.767.207,31

Önceki bölümlerde arz ve izah edilen faaliyetlerimizin her safhasında görev alan ve üstün bir gayret gösteren Sanayimizin tüm personeline teşekkürlerimi sunmayı mutlu bir görev saymaktayım

Her yıl olduğu gibi 2013 yılı faaliyet dönemimizde de karşılaştığımız çeşitli problemlerimizin hallinde yakın alâka, yardım ve desteklerini esirgemeyen başta Özelleştirme İdaresi Başkanlığı olmak üzere D.P.T.Müsteşarlığı ve T.C.Sayıştay Başkanlığına teşekkürlerimi saygıyla arz ederim.

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanı
Genel Müdür V

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.
2013 YILI KÂR-ZARAR TABLOSU
31/12/2013

B O R Ç	TL	A L A C A K	TL	BAKİYE	
				KÂR TL	ZARAR TL
I-ŞEKER SATIŞ ZARARLARI	232.976.993,39	I-ŞEKER SATIŞ KÂRLARI	291.800.603,11	58.823.609,72	
II-ALKOL SATIŞ ZARARLARI		II-ALKOL SATIŞ KÂRLARI	2.377.984,06	2.377.984,06	
III-MAKİNA FABRİKALARI ZARARLARI	493.322,47	III-MAKİNA FABRİKALARI KÂRLARI	152.349,16		340.973,31
IV-DİĞER ZARARLAR	352.417.474,08	IV-DİĞER KÂRLAR	40.195.339,34		312.222.134,74
TOPLAM	585.887.789,94	TOPLAM	334.526.275,67	61.201.593,78	312.563.108,05
DÖNEM KÂRI		DÖNEM ZARARI	251.361.514,27		
GENEL TOPLAM	585.887.789,94	GENEL TOPLAM	585.887.789,94	61.201.593,78	312.563.108,05

Mali İşler ve Muhasebe
Dairesi Başkanı
Hikmet UZUNOĞLU

Genel Müdür Yardımcısı
Hasan ALKAN

Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Genel Müdür Vekili
Bülent ÜZÜMCÜ

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.
31.12.2013 TARİHLİ AYRINTILI BİLANÇO

	ÖNCEKİ DÖNEM TL	CARİ DÖNEM TL
AKTİF (VARLIKLAR)		
DÖNEN VARLIKLAR	3.040.252.181,24	2.781.590.482,27
HAZIR DEĞERLER	346.040.675,31	4.960.310,94
Kasa	149.728,14	155.035,40
Alınan Çekler	0,00	0,00
Bankalar	345.890.808,38	4.805.185,40
Verilen Çekler ve Ödeme Emirleri (-)	0,00	0,00
Diğer Hazır Değerler	138,79	90,14
MENKUL KIYMETLER	0,00	0,00
Hisse Senetleri	0,00	0,00
Özel Kesim Tahvil, Senet ve Bonoları	0,00	0,00
Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları	0,00	0,00
Diğer Menkul Kıymetler	0,00	0,00
Menkul Kıymet Değer Düşüş Karşılığı (-)	0,00	0,00
TİCARİ ALACAKLAR	116.470.155,11	140.769.052,78
Alıcılar	106.744.129,45	129.907.543,08
Alacak Senetleri	0,00	0,00
Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0,00	0,00
Kazanılmamış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri (-)	0,00	0,00
Verilen Depozito ve Teminatlar	4.786.595,26	5.061.575,36
Diğer Ticari Alacaklar	4.939.430,40	5.799.934,34
Şüpheli Ticari Alacaklar	18.661.915,75	18.557.958,01
Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı (-)	18.661.915,75	18.557.958,01
DİĞER ALACAKLAR	4.999.709,72	4.557.405,86
Ortaklardan Alacaklar	0,00	16.862,70
İştiraklerden Alacaklar	0,00	0,00
Bağı Ortaklıklardan Alacaklar	0,00	0,00
Personelden Alacaklar	1.205.938,86	1.199.667,73
Diğer Çeşitli Alacaklar	3.793.770,86	3.340.875,43
Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0,00	0,00
Şüpheli Diğer Alacaklar	106.921,70	1.091.587,49
Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	106.921,70	1.091.587,49
STOKLAR	2.533.384.328,51	2.589.538.792,23
İlk Madde ve Malzeme	169.890.568,27	182.812.782,85
Yarı Mamüller	5.837.142,82	9.747.443,74
Mamüller	2.281.008.787,66	2.350.170.275,81
Ticari Mallar	275.869,74	324.367,56
Diğer Stoklar	76.363.695,98	46.389.238,03
Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0,00	0,00
Verilen Sipariş Avansları	8.264,04	94.684,24
YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM MALİYETLERİ	0,00	0,00
Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri	0,00	0,00
Yıllara Yaygın İnşaat Enflasyon Düzeltme Hesabı	0,00	0,00
Taahhütlere Verilen Avanslar	0,00	0,00
GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	13.562.411,54	15.356.388,47
Gelecek Aylara Ait Giderler	12.350.943,64	13.119.437,63
Gelir Tahakkukları	1.211.467,90	2.236.950,84
DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	25.794.901,05	26.408.531,99
Devreden Katma Değer Vergisi	24.754.937,93	22.952.459,11
İndirilecek Katma Değer Vergisi	0,00	0,00
Diğer Katma Değer Vergisi	772.389,60	1.712.037,30
Peşin Ödenen Vergi ve Fonlar	152.596,54	1.637.111,13
İş Avansları	0,00	230,86
Personel Avansları	104.541,92	91.641,39
Sayım ve Tesellüm Noksanları	10.435,06	15.052,20
Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar	0,00	0,00
Diğer Dönen Varlıklar Karşılığı (-)	0,00	0,00

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.
31.12.2013 TARİHLİ AYRINTILI BİLANÇO

DURAN VARLIKLAR	901.428.496,25	759.093.630,80
TİCARİ ALACAKLAR	278.912.355,72	145.673.224,01
Alıcılar	277.782.434,00	144.780.000,00
Alacak Senetleri	0,00	0,00
Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0,00	0,00
Kazanılmamış Finansal Kiralama Faiz Gelirleri (-)	0,00	0,00
Verilen Depozito ve Teminatlar	1.129.921,72	893.224,01
Şüpheli Alacaklar Karşılığı (-)	0,00	0,00
DİĞER ALACAKLAR	3.222.016,35	3.222.016,35
Ortaklardan Alacaklar	3.222.016,35	3.222.016,35
İştiraklerden Alacaklar	0,00	0,00
Bağlı Ortaklıklardan Alacaklar	0,00	0,00
Personelden Alacaklar	0,00	0,00
Diğer Çeşitli Alacaklar	0,00	0,00
Diğer Alacak Senetleri Reeskontu (-)	0,00	0,00
Şüpheli Diğer Alacaklar Karşılığı (-)	0,00	0,00
MALİ DURAN VARLIKLAR	288.871,77	288.871,77
Bağlı Menkul Kıymetler	288.871,77	288.871,77
Bağlı Menkul Kıymetler Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0,00	0,00
İştirakler	0,00	0,00
İştirakler Sermaye Taahhütleri (-)	0,00	0,00
İştiraklerden Sermaye Payları Değer Düşük. Karşılığı (-)	0,00	0,00
Bağlı Ortaklıklar	0,00	0,00
Bağlı Ortaklıklar Sermaye Taahhütleri (-)	0,00	0,00
Bağlı Ortaklıklar Sermaye Payları Değer Düşük. Karşılığı (-)	0,00	0,00
Diğer Mali Duran Varlıklar	0,00	0,00
Diğer Mali Duran Varlıklar Karşılığı (-)	0,00	0,00
MADDİ DURAN VARLIKLAR	618.283.316,14	609.166.122,94
Arazi ve Arsalar	70.397.189,05	70.189.682,59
Yer Altı ve Yer Üstü Düzenleri	180.415.453,93	182.940.392,22
Binalar	483.831.103,23	485.143.070,58
Tesis, Makina ve Cihazlar	1.173.706.254,37	1.212.609.370,38
Taşıtlar	25.525.656,13	25.610.476,54
Demirbaşlar	62.117.070,70	60.065.294,05
Diğer Maddi Duran Varlıklar	0,00	0,00
Birikmiş Amortismanlar (-)	1.405.766.387,76	1.441.270.449,54
Yapılmakta Olan Yatırımlar	28.056.976,49	13.878.286,12
Verilen Avanslar	0,00	0,00
MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,08	12.510,82
Haklar	370.172,91	383.606,66
Şerefiye	0,00	0,00
Kuruluş ve Örgütlenme Giderleri	0,00	0,00
Araştırma Geliştirme Giderleri	0,00	0,00
Özel Maliyetler	0,00	0,00
Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar	1.733.641,19	1.733.641,19
Birikmiş Amortismanlar (-)	2.103.814,02	2.104.737,03
Verilen Avanslar	0,00	0,00
ÖZEL TÜKENMEYE TABİ VARLIKLAR	215.721,00	119.845,00
Arama Giderleri	0,00	0,00
Hazırlık ve Geliştirme Giderleri	0,00	0,00
Diğer Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar	565.606,63	565.606,63
Birikmiş Tükenme Payları (-)	349.885,63	445.761,63
Verilen Avanslar	0,00	0,00
GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAK.	38.711,32	73.224,77
Gelecek Yıllara Ait Giderler	38.711,32	73.224,77
Gelir Tahakkukları	0,00	0,00
DİĞER DURAN VARLIKLAR	467.503,87	537.815,14
Gelecek Yıllarda İndirilecek KDV	0,00	0,00
Diğer Katma Değer Vergisi	0,00	0,00
Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar	0,00	0,00
Ekden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar	3.848.630,56	4.564.687,46
Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar	0,00	0,00
Diğer Çeşitli Duran Varlıklar	0,00	0,00
Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı (-)	0,00	0,00
Birikmiş Amortismanlar (-)	3.381.126,69	4.026.872,32
AKTİF (VARLIKLAR)TOPLAMI	3.941.680.677,49	3.540.684.113,07

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.
31.12.2013 TARİHLİ AYRINTILI BİLANÇO

	ÖNCEKİ DÖNEM TL	CARİ DÖNEM TL
PASİF (KAYNAKLAR)		
KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	1.678.707.279,28	1.526.420.069,32
MALİ BORÇLAR	850.000.000,00	512.335.000,00
Banka Kredileri	850.000.000,00	512.335.000,00
Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	0,00	0,00
Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyeti (-)	0,00	0,00
Uzun Vadeli Kredilerin Anapara Taksitleri ve Faizleri	0,00	0,00
Tahvil Anapara Borç Taksit ve Faizleri	0,00	0,00
Çıkarılmış Bonolar ve Senetler	0,00	0,00
Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0,00	0,00
Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	0,00	0,00
Diğer Mali Borçlar	0,00	0,00
TİCARİ BORÇLAR	725.370.196,14	867.297.111,69
Satıcılar	720.810.077,21	862.695.924,12
Borç Senetleri	0,00	0,00
Borç Senetleri Reeskontu (-)	0,00	0,00
Alınan Depozito ve Teminatlar	3.102.141,93	3.130.075,83
Diğer Ticari Borçlar	1.457.977,00	1.471.111,74
DİĞER BORÇLAR	3.517.304,23	3.846.611,80
Ortaklara Borçlar	0,00	150.000,00
İştiraklere Borçlar	0,00	0,00
Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0,00	0,00
Personele Borçlar	78.114,73	59.348,16
Diğer Çeşitli Borçlar	3.439.189,50	3.637.263,64
Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0,00	0,00
ALINAN AVANSLAR	5.250.265,97	4.309.412,45
Alınan Sipariş Avansları	5.249.697,82	4.308.844,30
Alınan Diğer Avanslar	568,15	568,15
YILLARA YAYGIN İNŞAAT VE ONARIM HAKEDİŞLERİ	0,00	0,00
Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakedişleri	0,00	0,00
Yıllara Yaygın İnşaat Enflasyon Düzeltme Hesabı	0,00	0,00
ÖDENECEK VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	29.991.710,10	35.764.440,84
Ödenecek Vergi ve Fonlar	11.045.109,60	16.114.932,44
Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri	15.371.295,90	15.471.775,48
Vadesi Gelmiş Ertelenmiş veya Taksitlen Vergi ve Diğ. Yük.	3.475.563,08	4.038.366,16
Ödenecek Diğer Yükümlülükler	99.741,52	139.366,76
BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	63.567.146,99	96.541.977,60
Dönem Kârı Vergi ve Diğ. Yasal Yükümlülük Karşılıkları	0,00	0,00
Dönem Kârının Peşin Ödenen Vergi ve Diğer Yükümlülükleri (-)	0,00	0,00
Kıdem Tazminatı Karşılığı	0,00	0,00
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	63.567.146,99	96.541.977,60
GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	238.179,82	4.613.477,64
Gelecek Aylara Ait Gelirler	6.234,53	49.120,75
Gider Tahakkukları	231.945,29	4.564.356,89
DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	772.476,03	1.712.037,30
Hesaplanan Katma Değer Vergisi	0,00	0,00
Diğer Katma Değer Vergisi	772.389,60	1.712.037,30
Sayım ve Tesellüm Fazlaları	86,43	0,00
Diğer Çeşitli Yabancı Kaynaklar	0,00	0,00

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.
31.12.2013 TARİHLİ AYRINTILI BİLANÇO

UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	22.993.765,87	25.645.925,68
MALİ BORÇLAR	0,00	0,00
Banka Kredileri	0,00	0,00
Finansal Kiralama İşlemlerinden Borçlar	0,00	0,00
Ertelenmiş Finansal Kiralama Borçlanma Maliyetleri (-)	0,00	0,00
Hazine Kredileri	0,00	0,00
Çıkarılmış Tahviller	0,00	0,00
Çıkarılmış Diğer Menkul Kıymetler	0,00	0,00
Menkul Kıymetler İhraç Farkı (-)	0,00	0,00
Diğer Mali Borçlar	0,00	0,00
TİCARİ BORÇLAR	942.454,02	1.149.918,42
Satıcılar	0,00	0,00
Borç Senetleri	0,00	0,00
Borç Senetleri Reeskontu (-)	0,00	0,00
Alınan Depozito ve Teminatlar	942.454,02	1.149.918,42
Diğer Ticari Borçlar	0,00	0,00
DİĞER BORÇLAR	4.858,80	2.504,40
Ortaklara Borçlar	0,00	0,00
İştiraklere Borçlar	0,00	0,00
Bağlı Ortaklıklara Borçlar	0,00	0,00
Diğer Çeşitli Borçlar	4.858,80	2.504,40
Diğer Borç Senetleri Reeskontu (-)	0,00	0,00
Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar	0,00	0,00
ALINAN AVANSLAR	2.400,53	0,00
Alınan Sipariş Avansları	2.400,53	0,00
Alınan Diğer Avanslar	0,00	0,00
BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	21.996.650,79	24.442.564,82
Kıdem Tazminatı Karşılığı	29.776,13	29.037,30
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	21.966.874,66	24.413.527,52
GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	47.401,73	50.938,04
Gelecek Yıllara Ait Gelirler	47.401,73	50.938,04
Gider Tahakkukları	0,00	0,00
DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0,00	0,00
Gelecek Yıllara Ertelenen veya Terkin Edilecek KDV	0,00	0,00
Tesise Katılma Payları	0,00	0,00
Diğer Çeşitli Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar	0,00	0,00
ÖZ KAYNAKLAR	2.239.979.632,34	1.988.618.118,07
ÖDENMİŞ SERMAYE	2.117.996.728,00	2.117.996.728,00
Sermaye	2.117.996.728,00	2.117.996.728,00
Ödenmemiş Sermaye (-)	0,00	0,00
Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	0,00	0,00
Sermaye Düzeltmesi Olumsuz Farkları (-)	0,00	0,00
SERMAYE YEDEKLERİ	0,00	0,00
Hisse Senedi İhraç Primleri	0,00	0,00
Hisse Senedi İptal Kârları	0,00	0,00
M.D.V. Yeniden Değerleme Artışları	0,00	0,00
İştirakler Yeniden Değerleme Artışları	0,00	0,00
Diğer Sermaye Yedekleri	0,00	0,00
KÂR YEDEKLERİ	583.075.512,12	583.075.512,12
Yasal Yedekler	543.447.593,60	543.447.593,60
Statü Yedekleri	0,00	0,00
Ölağanüstü Yedekler	39.627.918,52	39.627.918,52
Diğer Kâr Yedekleri	0,00	0,00
Özel Fonlar	0,00	0,00
GEÇMİŞ YILLAR KÂRLARI	0,00	0,00
Geçmiş Yıllar Karları	0,00	0,00
GEÇMİŞ YILLAR ZARARLARI (-)	262.864.027,53	461.092.607,78
Geçmiş Yıllar Zararları (-)	262.864.027,53	461.092.607,78
DÖNEM NET KÂRI / ZARARI	-198.228.580,25	-251.361.514,27
Dönem Net Kâr(Zararı)	-198.228.580,25	-251.361.514,27
PASİF (KAYNAKLAR)TOPLAMI	3.941.680.677,49	3.540.684.113,07

Mali İşler ve Muhasebe
Dairesi Başkanı
Hikmet UZUNOĞLU

Genel Müdür Yardımcısı
Hasan ALKAN

Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Genel Müdür Vekili
Bülent ÜZÜMCÜ

TÜRKİYE ŞEKER FABRİKALARI A.Ş.
31.12.2013 TARİHLİ AYRINTILI GELİR TABLOSU

	ÖNCEKİ DÖNEM TL	CARİ DÖNEM TL
BRÜT SATIŞLAR	2.686.769.978,93	2.757.593.713,22
Yurt İçi Satışlar	2.660.852.333,19	2.712.925.983,36
Yurt Dışı Satışlar	25.917.645,74	44.667.729,86
Diğer Gelirler	0,00	0,00
SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	702.739,69	3.825.446,67
Satıştan İadeler (-)	702.739,69	3.825.446,67
Satış İskontoları (-)	0,00	0,00
Diğer İndirimler (-)	0,00	0,00
NET SATIŞLAR	2.686.067.239,24	2.753.768.266,55
SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	2.561.918.461,81	2.692.697.638,83
Satılan Mamuller Maliyeti (-)	2.556.164.047,32	2.685.748.907,94
Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	3.140.069,67	3.224.009,82
Satılan Hizmet Maliyeti (-)	0,00	0,00
Diğer Satışların Maliyeti (-)	2.614.344,82	3.724.721,07
BRÜT SATIŞ KÂRI VEYA ZARARI	124.148.777,43	61.070.627,72
FAALİYET GİDERLERİ (-)	167.994.145,35	177.651.492,83
Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	10.432.686,73	11.214.319,61
Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	38.383.887,29	40.894.738,34
Genel Yönetim Giderleri (-)	119.177.571,33	125.542.434,88
FAAALİYET KÂRI VEYA ZARARI	-43.845.367,92	-116.580.865,11
DİĞER OLAĞAN GELİR VE KÂRLAR	13.971.774,43	24.721.295,49
İştiraklerden Temettü Gelirleri	0,00	0,00
Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri	0,00	0,00
Faiz Gelirleri	1.017.077,47	10.913.841,95
Komisyon Gelirleri	0,00	0,00
Konusu Kalmayan Karşılıklar	286.860,02	607.709,50
Menkul Kıymet Satış Kârları	0,00	0,00
Kambiyo Kârları	57.450,36	268.533,21
Reeskont Faiz Gelirleri	0,00	0,00
Enflasyon Düzeltmesi Karları	0,00	0,00
Diğer Olağan Gelir ve Kârlar	12.610.386,58	12.931.210,83
DİĞER OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)	4.018.927,93	4.492.917,22
Komisyon Giderleri (-)	0,00	0,00
Karşılık Giderleri (-)	1.180.141,56	1.516.321,08
Menkul Kıymet Satış Zararları (-)	0,00	0,00
Kambiyo Zararları (-)	45.661,58	206.719,94
Reeskont Faiz Giderleri (-)	0,00	0,00
Enflasyon Düzeltmesi Zararları (-)	0,00	0,00
Diğer Olağan Gider ve Zararlar (-)	2.793.124,79	2.769.876,20
FİNANSMAN GİDERLERİ (-)	50.679.192,80	25.184.670,33
Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)	50.679.192,80	25.184.670,33
Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri (-)	0,00	0,00
OLAĞAN KÂR VEYA ZARAR	-84.571.714,22	-121.537.157,17
OLAĞANDIŞI GELİR VE KÂRLAR	10.594.266,19	14.942.850,21
Önceki Dönem Gelir ve Kârları	1.807.852,24	3.375.629,35
Diğer Olağandışı Gelir ve Kârlar	8.786.413,95	11.567.220,86
OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	124.251.132,22	144.767.207,31
Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)	33.882.799,95	49.621.047,15
Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	74.227.304,57	60.177.447,31
Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	16.141.027,70	34.968.712,85
DÖNEM KÂRI VEYA ZARARI	-198.228.580,25	-251.361.514,27
D.KÂRI VERGİ VE DİĞ.YASAL YÜK.KARŞILIK (-)	0,00	0,00
DÖNEM NET KÂRI VEYA ZARARI	-198.228.580,25	-251.361.514,27

Mali İşler ve Muhasebe
Dairesi Başkanı
Hikmet UZUNOĞLU

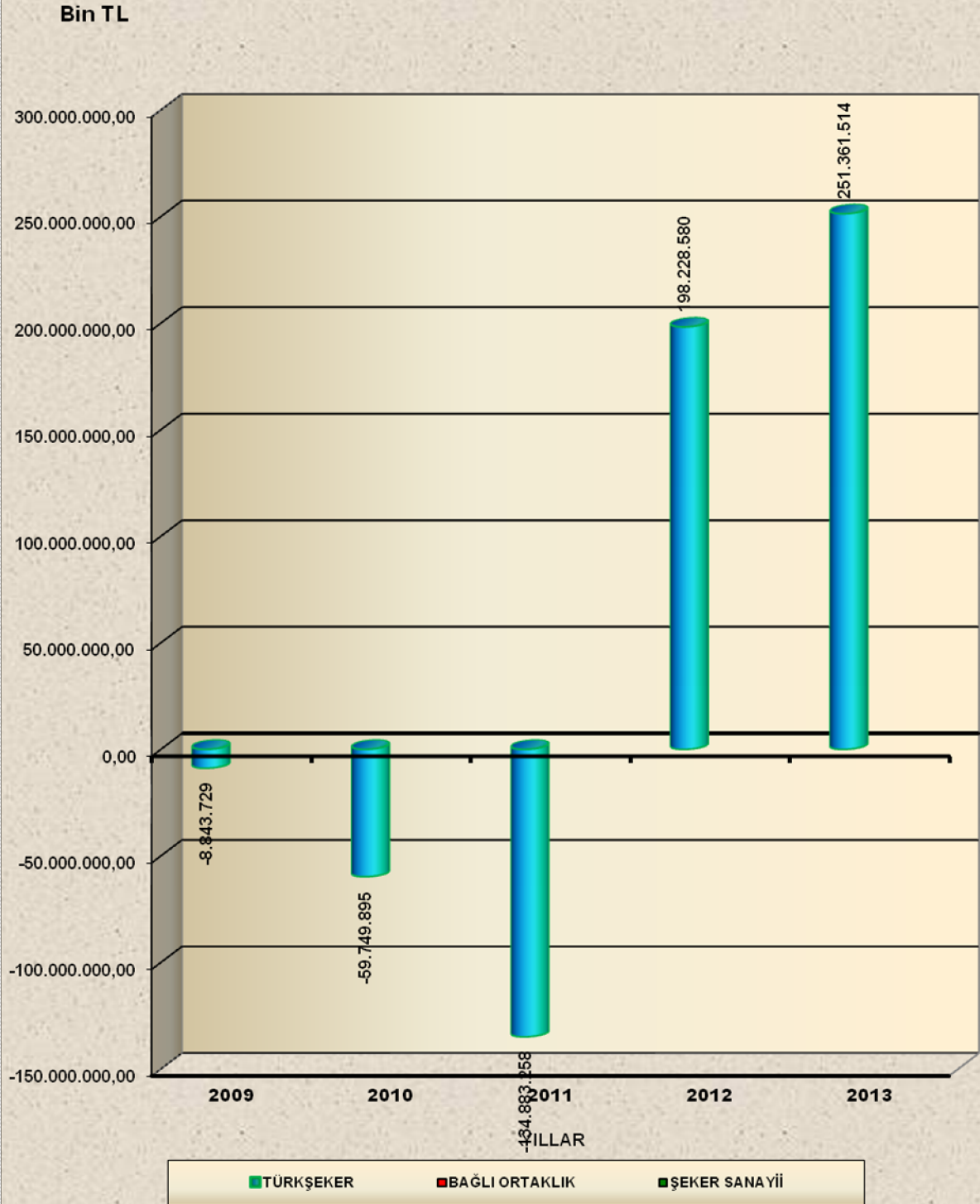
Genel Müdür Yardımcısı
Hasan ALKAN

Yönetim Kurulu Başkan Vekili
Genel Müdür Vekili
Bülent ÜZÜMCÜ

**GELİR TABLOSU
KÂR ZARAR HESABI**

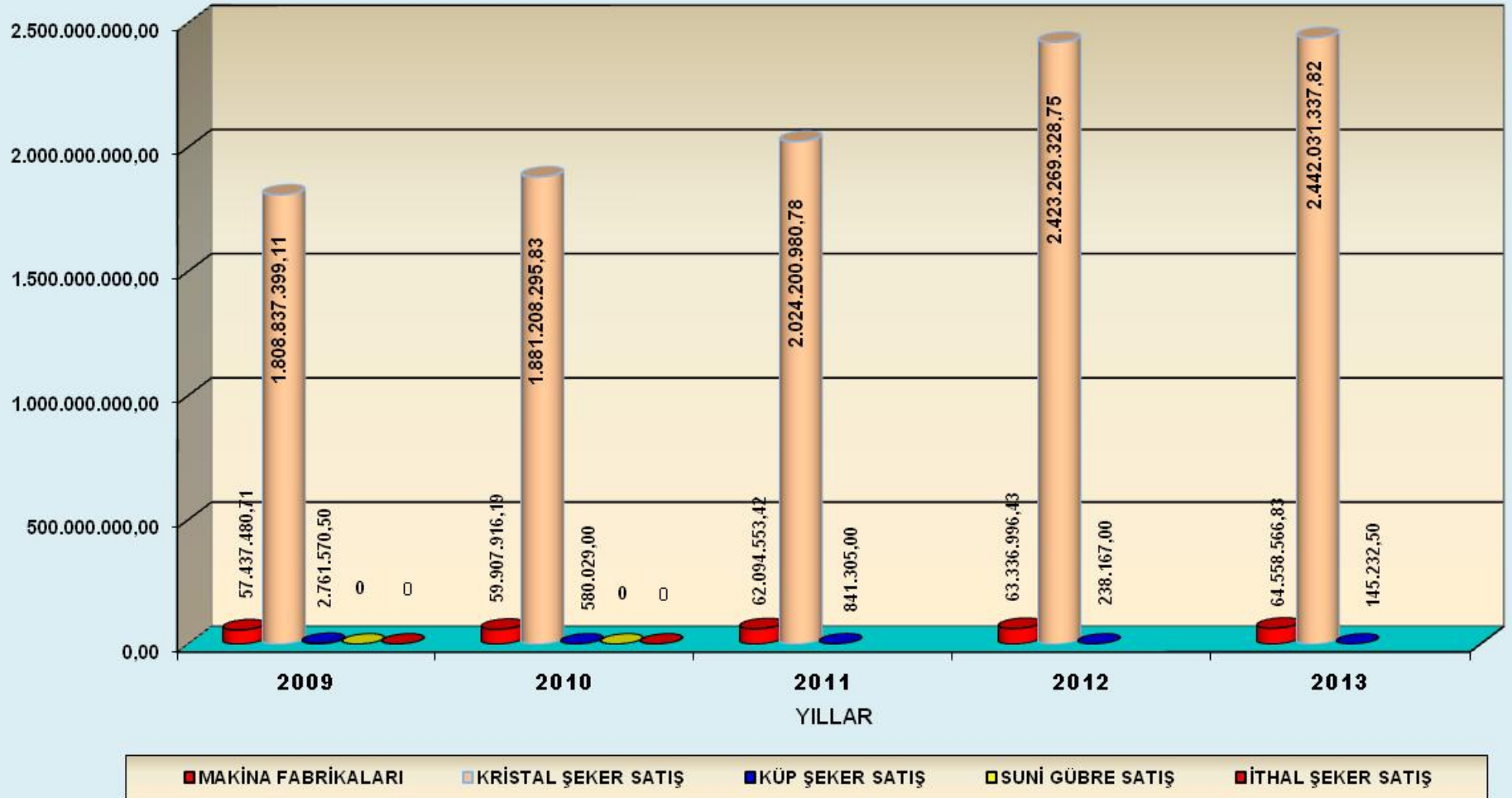
Şirketimizin 2013 yılı satış hacmi
(Brüt Satışları) 2.755.048 Bin TL,
Dönem Zararımız ise 251.361 Bin TL

KÂR ve ZARAR

TÜM SATIŞLAR - I

Bin TL

TÜM SATIŞLAR - 2

Bin TL

